LETO XIX., ŠTEV. 33 LJUBLJANA, NEDELJA, 9. FEBRUARJA 1958 CENA 10 DIN

SLOVENSKI Poročevalec

Izdaja in tiska Časopisno podjetje Slovenski poročevalec — Direktor: Rudi Jankoba. Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak. — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 in 3, telefon 23-522 do 23-526. — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/II, telefon 23-522 do 23.526 — Oglasni oddelek Ljubljana, Titova cesta 7, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832. — Poštni predal št. 29. — Žiro račun pri Komunalni banki Ljubljana št. 50 KB-S-Z-367 — Mesečna naročnina 230 din

Po kongresu

Z gromko pesmijo mladosti se bodo te pomladi spet razvile zastave mladinskih delovnih brigad iz vseh krajev naše domovine. Kongresni sklepi se v nadrobnostih še niso zalezli v vse kotičke, koder živi mladina. Sklep o novih akcijah pa je prehitel najmodernejša obveščevalna sredstva. Tako spet odhajamo s skupnimi koraki, da dokažemo moč skupnih podvigov. Ko bo zgrajena mogočna magistrala bratstva in enotnosti, ki bo povezala Ljubljano z Zagrebom in z Djevdjelijo, bo tudi vnovič potrjena mogočna resnica: mladost je vedno ustvarjalna, ne more pa zoreti brezciljno in ko prešerna začuti, da ima razpeta krila, ki so namenjena poletu navzgor, se šele izrazi. In še nekaj: ko še vedno ne vemo, kdo bo nekoč s pravimi besedami razložil to veliko, skupno hotenje, ki je premagalo vsakršne dvome in združilo žuboreče vire nemirne, neukročene mladosti v skupen veletok — ko vse to še vedno ne vemo pa spoznavamo zatrdno, kako globoka je večna želja mladih generacij, da se kljub samosvojosti, večnemu nezadovoljstvu z obstoječim in nenehnim hrepenenju po novih, bogatejših doživetjih, izrazijo skupno, izrazijo z enotno željo, da bo vsaka vgrajena kocka nove magistrale čvrst, enoten, trden dokaz tega skupnega izraza.

Ko se ves napredni svet trudi, da bi premagal nevarnost strahovite nuklearne vojne je vse naše ravnanje namenjeno zaupanju v jutrišnji dan in akciji, da ta postane tudi srečen in splošnozadovoljujoč vsakdan našega človeka, združuje mlado generacijo še en skupen namen: pokazati ob bližnjih volitvah v Zvezno in republiške skupščine svoj temeljni namen: predlagala in volila bo tiste kandidate, ki so s svojim dosedanjim delom zaslužili splošno zaupanje, ki bodo znali vskladiti interese svojih komun s splošnimi interesi in razumeli zahteve sodobnih mladih ljudi ter jim omogočili, da se bodo vsestransko razvijali, postali svobodne družbene osebnosti z razvito socialistično zavestjo, samostojnim mišljenjem, zdravim kritičnim duhom, da bodo postali osebnosti, polne ustvarjalne volje in odgovornosti. Tako bomo mladi z glasovanjem potrdili, da so naša stremljenja in ideali, da je usoda naše generacije nerazdružno povezana z usodo socialistične Jugoslavije. Da nas je njena nagla rast postavila pred naloge, za katere se čutimo dorasle in sposobne, ki pa nas tudi zadolžujejo. Zato razvijajmo našo mladostno energijo, borbenost in ustvarjalnost. Ker smo mladi, težimo k višjemu, lepšemu in vsestranejšemu.

Ostajajo nekatere stvari, ki so se sedaj, v pokongresnih dneh še bolj izoblikovale: spoznanje, da gredo današnje mlade generacije z gotovimi, skupnimi koraki na pot svoje družbene afirmacije in zadovoljiva ugotovitev, da so časi iskanja in tavanja v glavnem prešli. Nekaj takih podatkov, kot so tile: da danes sodeluje v organih družbenega upravljanja preko 100.000 mladih ljudi, 37.000 pa je članov osemstošestdesetih zadružnih strokovnih organizacij vaške mladine, ki so jih sami osnovali — je dovolj zgovornih.

Kongres je povedal svoje o šolski reformi, pokazal je jasen profil današnjih generacij in odredil takšne politične, vzgojne in družbene smernice dela Ljudske mladine, ki danes mlademu rodu najbolj odgovarjajo.

VI. kongres LMJ nam zdaj, v pokongresnih dneh, še vrednejše barva zanimivo podobo: mladi ljudje odločno sprejemajo samo tisto, kar jim je drago in blizu, kar je pošteno in je pognalo korenine zaradi svoje naravne, nujne rasti. Mladi ljudje aplavdirajo redkeje, zato pa takrat stvarem, ki so mogočne in velike. Stvarem, ki so pognale kvišku zdravo rast. Zanjo so pripravljeni zastaviti svoje skupne, neznansko bogate moči. Ob njih nenadoma postanejo skupen veletok, sestavljen iz tolikih samosvojih, žuborečih virov.

Marinka Golouh

S SEJE IZVRŠNEGA SVETA LR SLOVENIJE

Ugodni ekonomski pogoji

Redne volitve delavskih svetov morajo biti končane do 30. aprila, v gradbenih podjetjih do 15. maja, v gostinskih in turističnih podjetjih pa do 31. maja

Ljubljana, 8. februarja. Na včerajšnji redni seji izvršnega sveta Lj. skupščine LRS, ki jo je vodil predsednik izvršnega sveta tov. Boris Kraigher, je izvršni svet najprej razpravljal o nekaterih osnovnih značilnostih gospodarskega razvoja v lanskem letu. Leto 1957 označujejo nekatere take osnovne značilnosti, ki dajejo tudi gospodarjenju v letu 1958 posebno obeležje.

Osnovna značilnost gospodarskega razvoja v tem letu je bila predvsem višja gospodarska aktivnost na vseh področjih, ki se kaže med drugim v za 13% večji industrijski proizvodnji, za 27% večji investicijski potrošnji, za 18% večji osebni potrošnji itd. kakor leta 1956.

Tako povečan obseg industrijske proizvodnje so omogočili predvsem

— **zadovoljivi splošni pogoji gospodarjenja**, ki so bili predvsem glede stimulacije ugodnejši, kot v prejšnjih letih. Možnost večje udeležbe na dobičku je stimulativno vplivala na gospodarske interese;

— **ustrezna preskrba s pogonsko energijo**, ki je ne samo rezultat absolutno povečanih energetskih virov v preteklih letih, temveč tudi uspešno vsklajenih virov termo- in hidroenergije;

— **boljša oskrba s surovinami**, s katerimi je bila naša industrija skozi vse leto zadostno preskrbovana. Povečana gospodarska aktivnost je bila že sama po sebi pogoj za večjo proizvodnjo reprodukcijskega materiala;

— **ugoden položaj na trgu**, ki je mogočil, da industrija v vsem letu v glavnem ni prišla v težave pri realizaciji proizvodnje. Tako realizacijo je v prvi vrsti mogočila povečana potrošnja vseh kategorij.

Vse to dokazuje, da večja gospodarska aktivnost v preteklem letu ni temeljila na kakršnihkoli **izrednih** pogojih gospodarjenja, ampak nasprotno, v normalizaciji pogojev, ker so bili prvič v našem gospodarstvu uresničeni takšni skladni pogoji, ki v večjem obsegu ustrezajo zahtevam blagovnega gospodarstva. Povečanje gospodarske aktivnosti v glavnem z nespremenjenimi kapacitetami proizvajalnih sredstev pa nam dokazuje, da imamo v našem gospodarstvu še velike neizkoriščene rezerve, ki lani še niso bile izčrpane. To je treba imeti pred očmi tudi letos.

Analiza gibanja gospodarstva v lanskih dvanajstih mesecih v primerjavi s prejšnjimi leti je ugotovila, da je na proizvodnjo in realizacijo celoletnega plana odločilno vplivala dinamika gibanja gospodarstva v samem začetku leta, v prvem četrtletju.

Enako ugoden položaj imamo v začetku letošnjega leta. Družbeni plani so bili pravočasno sprejeti, s surovinami smo celo bolje založeni, kritično obdobje proizvodnje električne energije smo že prešli — pa tudi vsi ostali pogoji nam dajejo možnost za enako uspešen start kakor lani.

Isto velja za področje blagovnega prometa, ki se je lani povečal za 20% glede na leto 1956, predvsem tekstila, obutve in raznega drugega blaga za široko potrošnjo. Tudi področje tržišča je — kakor so pokazale analize lanskega in prejšnjih let — zaradi sezonskih vplivov najbolj občutljivo v začetku leta, v prvem četrtletju. Dosedanja praksa kaže, da se je tržišče pozneje, v poznejših mesecih vedno ustalilo.

(Nadaljevanje na 2. strani)

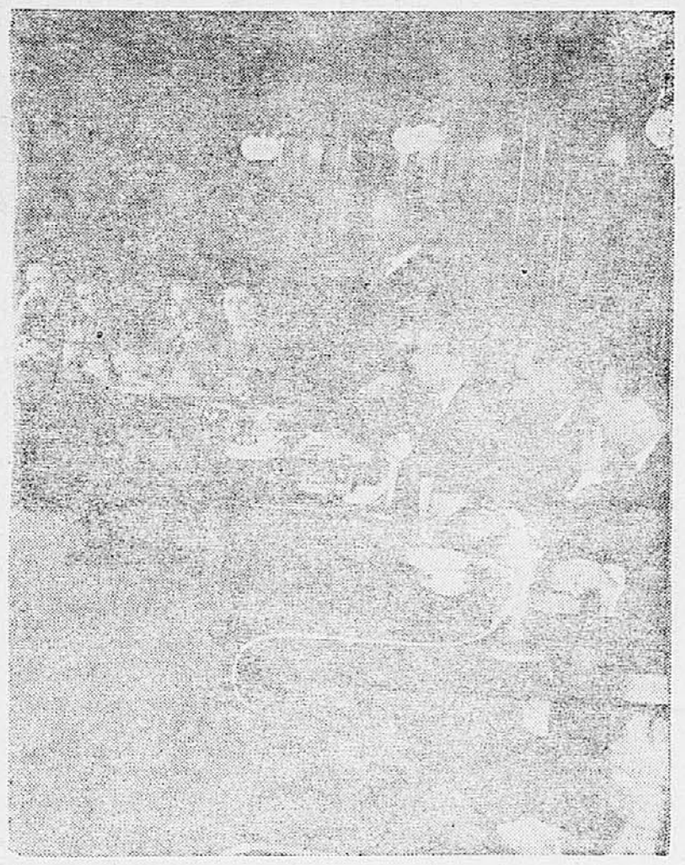

Priprave za proslavo 15-letnice bojev na Sutjeski so se že začele po vsej državi. Med slavnostmi na Sutjeski bodo odprli spominsko bolnišnico v Foči. Začele so se tudi priprave za označenje krajev, kjer so bili boji. Na Sutjeski bodo zgradili skupno grobnico, v katero bodo prenesli posmrtne ostanke padlih borcev. Pri jubilejni proslavi bojev na Sutjeski se pričakuje velika udeležba družbenih in množičnih organizacij. Na dan proslave bodo položili vence na grobove padlih, nakar bo veliko ljudsko zborovanje. Na Dan borca — 4. julija in ob obletnicah vstaje v ljudskih republikah, ki jih organizira Zveza borcev, bodo proslavili tudi 15-letnico bojev na Sutjeski. — Na sliki: Predsednik Tito med govorom na prvi seji pripravljalnega odbora za proslavo obletnice bojev na Sutjeski.

Pismo koroških Slovencev zveznemu predsedniku

Protest pri Schärfu

Od našega posebnega dopisnika

CELOVEC, 8. febr. Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij na Koroškem sta poslala predsedniku republike dr. Adolfu Schärfu skupno pismo, v katerem protestirata proti izjavam avstrijskega obrambnega ministra Grafa na občnem zboru koroške ÖVP v Celovcu dne 25. I. 1958. Hkrati izražata obe organizaciji tudi zaskrbljenost zaradi nekaterih drugih pojavov, ki niso v skladu s pravilnim obravnavanjem manjšinjskega vprašanja.

Predstavniki slovenskih organizacij na Koroškem v pismu poudarjajo, da so ob nekaterih prejšnjih šovinističnih izpadih molčali, ne morejo pa več molčati ob izjavah, ki jih je dal član avstrijske vlade Graf, ki je med drugim dejal, da je vsemu svetu znano, da Avstrija ve kako je treba ravnati z manjšinami in da bi bile manjšine po vsem svetu srečne, če bi uživale tiste pravice in svobodo na gospodarskem, političnem in kulturnem področju, kot jih ima slovenska manjšina v Avstriji. Posredno pa je še — kot smo že poročali zagrozil, naj tisti, kateremu ni všeč lahko odide iz Avstrije.

V pismu predstavnikov koroških slovenskih organizacij je rečeno, da je dejstvo, da manjšinsko vprašanje na Koroškem še nikakor ni rešeno, kajti če bi bilo to res, potem bi bile odveč določbe državne pogodbe in zakoni, ki se pripravljajo. Izjava pa, da so vsakomur, ki ni enakega mnenja z gospodor ni enakega mnenja z gospodom zveznim ministrom, meje odprte in da mora imeti pogum, da iz tega sam izvaja posledice«, je za Slovence, ki se borijo za svoje pravice, očitna grožnja. Pismo omenja, da so s takimi grožnjami že enkrat začeli tisti, ki so potem izvedli prisilno izseljitev koroških Slovencev. V pismu je hkrati poudarjeno, da je obrambni minister s to grožnjo ponovno dokazal, da so koroški Slovenci izpostavljeni takemu pritisku, da za rešitev manjšinskega vprašanja ne more priti v poštev nobeno glasovanje pri koterem naj bi se posamezniki izjavljali za pripadnost k manjšini.

V istem pismu protestirata obe organizaciji koroških Slovencev tudi proti dejstvu, da je parlamentarni pododbor, ki se bavi z ureditvijo manjšinskega šolstva zaslišal o tem vprašanju nekdanje naciste in izrazite nasprotnike manjšine. Imenovani odbor je namreč pred dobrim tednom sprejel delegacijo takozvanega »Bund der Kärntner Windischen«, to je ljudi, ki so umetno vzpostavili nekako teorijo, da koroški Slovenci niso Slovenci, temveč Vindišarji, teorijo, ki so jo ovrgli tudi razni tuji jezikoslovci. Glavni zastopnik te zveze pa je bil nacistični funkcionar, kar dovolj jasno pove, kakšni so nameni ljudi, ki se zbirajo v tej takoimenovani zvezi. Pismo koroških organizacij pa ob tem postavlja vprašanje kako bi dunajska vlada gledala na to, če bi se na primer italijanska vlada pri urejanju zadev avstrijske manjšine na Južnem Tirolskem pogajala z bivšimi fašisti in odpadniki avstrijske manjšine.

Ob zaključku pisma prosita Narodni svet in Zveza slovenskih koroških organizacij zveznega predsednika, naj posveti reševanju manjšinskih vprašanj ustrezno pozornost. A. S.

Kulturno sodelovanje

Beograd, 8. febr. (Tanjug.) Jugoslovanski veleposlanik v Budimpešti Jovo Kapičić in predsednik instituta za kulturne zveze v Madžarski Janoš Peter sta izmenjala pismi, v katerih je določen načrt za kulturno sodelovanje

POLJSKA — JUGOSLAVIJA

Za močne gospodarske stike

Veliko zanimanje za jugoslovansko-poljske gospodarske razgovore v Varšavi — Letos: promet 54 milijonov dolarjev

VARŠAVA, 8. febr. (Tanjug.) V Varšavi z velikim zanimanjem pričakujejo jugoslovansko-poljska gospodarska pogajanja, ki se bodo začela sredi tega meseca z namenom še bolj razširiti in poglobiti medsebojno gospodarsko sodelovanje.

Politični in gospodarski krogi so zadovoljni, da se tudi na tem področju naglo in uspešno izvaja skupna jugoslovansko-poljska deklaracija, ki je bila podpisana 16. septembra lani v Beogradu med uradnim obiskom poljske partijske in vladne delegacije s prvim sekretarjem CK PZDP Wladislawom Gomulko na čelu. Gospodarsko sodelovanje med Jugoslavijo in Poljsko — poudarjajo v varšavskih krogih — se je v zadnjem času močno okrepilo in se vsestransko razširilo, medtem ko je blagovna zamenjava med obema državama v zadnjih dveh letih močno napredovala od 8 milijonov dolarjev leta 1956 na 40 milijonov dolarjev leta 1957 in, kakor napovedujejo, na 54 milijonov dolarjev letos.

Tudi davišnji poljski tisk piše o uspešnem razvoju gospodarskih stikov med obema državama in se nadeja, da bodo bližnja pogajanja v Varšavi dala nove spodbude za nadaljnjo krepitev teh stikov med Jugoslavijo in Poljsko.

Na bližnjih pogajanjih v Varšavi med gospodarsko delegacijo Jugoslavije, ki jo bo, kakor je bilo že sporočeno, vodil podpredsednik zveznega izvršnega sveta Svetozar Vukmanović in delegacijo Poljske, ki jo bo vodil podpredsednik vlade Peter Jaroszewicz, bodo razpravljali o ustanovitvi stalnega jugoslovansko-poljskega komiteja za gospodarsko sodelovanje, kakor to določa beograjska deklaracija. Na pogajanjih bodo seveda obravnavali tudi še več konkretnih vprašanj, ki zadevajo jugoslovansko - poljsko gospodarsko sodelovanje.

Diplomatska kronika

BEOGRAD — Uspešno so se končala trgovinska pogajanja med Jugoslavijo in LR Kitajsko, ki so se začela prejšnji mesec. Kitajska trgovinska delegacija bo v ponedeljek, 10. februarja, odšla na pot po Hrvatski in Sloveniji, kjer bo obiskala več naših podjetij in se seznanila z gospodarskim razvojem Jugoslavije.

PEKING — Danes se je vrnil v Peking jugoslovanski veleposlanik Vladimir Popovič po enomesečnem obisku v DR Vietnamu. Po izročitvi poverilnic se je Popovič pogovarjal s predsednikom DR Vietnama Ho Ši Minhom ni drugimi vietnamskimi visokimi osebnostmi. Zadnji dan obiska v Hanoju je veleposlanik Popovič obiskal CK vietnamske delavske partije in ministrstvo za zunanje zadeve. V razgovorih z vietnamskimi državniki je jugoslovanski veleposlanik izmenjal mnenja o zadevah, ki zanimajo Jugoslavijo in DR Vietnam. Veleposlanik Popovič je bil povsod prisrčno in prijateljsko sprejet.

POGAJANJA ZA VKLJUČITEV JEMENA

Kairo, 8. febr. (Reuter) V Kairu so se začela pogajanja o podrobnostih za vključitev Jemena v Združeno arabsko državo. Pogajajo se egiptovski zunanji minister Favzi, državni minister v predsedstvu republike Ali Sabri in jemenski podsekretar za zunanje zadeve Hasan Ibn Ali Ibrahim.

Aman, 8. febr. (AFP) Pomočnik britanskega ministra za zunanje zadeve William Hayter je danes odpotoval iz Amana v Bagdad po tridnevnem obisku v jordanskem glavnem mestu, kjer se je s kraljem Huseinom in jordanskim zunanjim ministrom Samirom Rifajem pogovarjal o položaju na Srednjem vzhodu.

Bejrut, 8. febr. (AFP) Maroški prestolonaslednik Mulaj Hasan je sinoči prispel na dvodnevni uradni obisk v Libanon. Na večerji, ki je bila prirejena njemu v čast, so bili navzoči predsednik republike Camille Chamoun, minister za zunanje zadeve Charles Malik in drugi. Maroški prestolonaslednik je pred Libanonom obiskal Saudovo Arabijo, kjer je s kraljem Saudom sklenil sporazum o marokosaudskem prijateljstvu.

Odgovor je na poti

Hobart, 8. febr. (Reuter). — Britanski ministrski predsednik Macmillan je davi izjavil novinarjem, da je njegov odgovor na pismo, ki mu ga je bil poslal predsednik sovjetske vlade Bulganin v začetku letošnjega januarja, na poti v Moskvo. Macmillan je to izjavil po prihodu v Hobart na tridnevni obisk v avstralski državi Tasmaniji.

Predzadnji dan na alpskem svetovnem prvenstvu v Gasteinu

Zupančič - štirinajsta

(OD NAŠEGA POSEBNEGA POROČEVALCA)

BADGASTEIN, 8. febr. (Po telefonu.) Danes okrog pol 2. popoldne je bil ves Badgastein kakor izumrl, ker je vse pohitelo na cilj ženskega veleslaloma na Hellbrunnbüchl, kjer je štirikratni svetovni prvak Seelos postavil 42 dekletom iz 14 držav 55 zahrbtnih pasti.

Ta tekma je bila zares težka, hkrati pa tudi hitra, tako da je prisilila 19 smučark h kapitulaciji. Možnosti za dober plasma so imele zato samo tekmovalke, ki so dobro obvladale hitrost in se z vso potrebno rutino spustile po strmini. Te odlike je prinesla s seboj predvsem pogumna tekmovalka Wheelerjeva iz Kanade, ki je zmagi v smuku dodala še zmago v veleslalomu, dobila dve zlati in eno srebrno kolajno ter si tako zaslužila oceno najuspešnejše tekmovalke na tej svetovni reviji.

KAKO JE ŠLO SLAVICI?

Za našo Slavico se nismo tresli in res ji je šlo v začetku nadvse odlično. Polovico proge je presmučala v 49.0 sekundah in pustila za seboj celo znani tekmovalki Sandvikovo in Sidorovo. V drugem delu proge, ki je bila sicer hitrejša, za Slavico tudi ni bilo posebnih težav, vendar so jo zavrla silna oglata vratca tik pred ciljem, tako da so ji izmerili skupni čas 5:08.4 in je zasedla v celotnem zaporedju za kombinacijo 22. mesto. S tem plasmajem je obrnila še vrsto odličnih tujih tekmovalk, med njimi po tri Rusinje in Zahodne Nemke, 2 Američanki in še več drugih. Tudi v veleslalomu samem so ji morale pustiti prednost take tekmice, kakršni sta bili Thiollierova (Francija) in Marchellijeva (Italija), ker sta bili diskvalificirani.

Ko smo Slavico vprašali, kaj misli o svojem današnjem nastopu, je dejala, da je glede na pomanjkljive priprave in predvsem glede na to, da je letos mnogo premalokrat startala na zahtevnih mednarodnih tekmah, popolnoma zadovoljna s svojim nastopom tukaj. Temu skromnemu mnenju se tudi mi pridružujemo, in to celo s priznanjem.

Vreme je tukaj lepo in sončno, tako da se za jutrišnji zaključni dan obeta tudi najprimernejše zunanje okolje. V Badgasteinu računajo z rekordnim obiskom gledalcev.

IZIDI

Veleslalom za ženske: (dolžina 1650 m, višinska razlika 407 m, 55 vratic)

1. Vheeler (Kanada) 1:54.6, 2. Deaver (ZDA) 1:55.1, 3. Dänzer 1:55.4, 4. Waser (obe Švica) 1:55.5, 5. Telinger (Francija) 1:55.6, 6. Stuve (Norveška) 1:56.4, 7. Riva 1:56.6, 8. Schir (obe Italija) 1:56.8, 8. Hockleitner (Avstrija) 1:56.9, 10. Björenbaken (Norv.) 1:57.3 itd.

Jugoslovanka Zupančičeva je s časom 2:08.4 zasedla 22. mesto.

IZIDI TROJNE KOMBINACIJE

1. Dänzer (Švica) 3.80, 2. Wheeler (Kanada) 4.33, 3. Frandl (Avstrija) 6.12 itd. .... 14. Zupančičeva (FLRJ) 31.23 točk. H. Ubeleis

VREME

Stanje 8. febr.: Nov val frontalnih motenj, ki je dosegel evropsko celino, dovaja nad naše kraje še topel zrak, le-ta pa ustvarja pri nas milo vreme.

Napoved za nedeljo: Pretežno oblačno vreme, vmes še nekaj manjših padavin. Temperature med —3 in 3, najvišje dnevne do 8, v Primorju do 12 stopinj C.

Člane mladinskih delegacij iz Kitajske, Mongolije, Koreje, Vietnama in Indije je včeraj sprejela podpredsednica glavnega odbora SZDL Slovenije in članica izvršnega komiteja CK Zveze komunistov Slovenije, Vida Tomšič. V razgovoru z njo so se člani mladinskih delegacij zlasti zanimali za delavnost komunistov, o odnosih med SZDL in Zvezo komunistov.

Prešernove nagrade za študente

Ljubljana, 8. febr. — Danes ob 11. uri je bila v zborniční dvorani Univerze svečanost, na kateri je rektor ljubljanske Univerze prof. dr. Božidar Lavrič podelil Prešernove nagrade za študente 17 slušateljem s posameznih fakultet. Slovesnosti sta prisostvovala poleg profesorjev in predsednikov fakultetnih svetov tudi Milko Goršič, predsednik Sveta za znanost LRS in France Perovšek, predsednik univerzitetnega sveta.

Po uvodnem govoru rektorja prof. Lavriča je sledila podelitev nagrad. Z naravoslovne fakultete so bili nagrajeni **Lev Premru**, slušatelj kemije, za razpravo »Kemijski in mehanski činitelji pri oksidativnem razklopu kromita«, **Vera Grabnar**, absolventka geografije, za razpravo »Topliška pokrajina«, **Peter Habič**, slušatelj geografije, za razpravo »Geomorfološki pregled Trnovskega gozda«, **Milan Natek**, slušatelj geografije, za razpravo »Gomilsko, socialno-ekonomska analiza vasi«, **Stane Košnjk**, absolvent geografije, za razpravo »Zunanja meja Kranja«, **Mateja Plavšak**, absolventka biologije, za razpravo »Poskus analize kožnega tkiva s preprosto antropometrično analizo«, **France Velkovrh**, absolvent biologije, za »Nove najdbe in pripombe k dosedanjim opisom podzemnih gastropodov s področja Ljubljanice«, **Dušan Zavednik**, absolvent biologije, za »Prispevek k poznavanju favne Jadranskega morja«, **Anton Suhadolc**, diplomiran matematik, za »Problem momentov s stališča funkcionalne analize« in **Zvonimir Bohte**, diplomiran matematik, za »Dvoparametrične grupe matrik«.

S pravne fakultete sta bila nagrajena absolventa prava **Milan Fabijančič**, za razpravo »Združevanje za mir« in **Jože Fridl**, za razpravo »Upor 97. pešpolka v Radgoni maja 1918«.

Z ekonomske fakultete sta dobila nagrado študenta **Ivan Vidmar** in **France Milk** za skupno razpravo »Organizacija in poslovanje Tobačne tovarne v Ljubljani«.

S fakultete za agronomijo, gozdarstvo in veterino sta prejela nagradi absolvent agronomije **Lojze Četina**, za razpravo »Ekonomska analiza hmeljarske kmetije v Savinjski dolini« in **Drago Fogorelec**, diplomirani gozdar, za razpravo »Razvoj, pomen in perspektive zakonodaje o gozdu in lesu v Sloveniji«.

S fakultete za rudarstvo, metalurgijo in kemijsko tehnologijo je prejel nagrado **Janez Klemenčič**, slušatelj kemije, za razpravo »Benzoil azotiocianat kot reagent za identifikacijo aminov«.

Ob koncu je rektor prof. Lavrič pozval slušatelje vseh fakultet ljubljanske univerze, naj se v čim večjem številu udeleže natečaja za podelitev Prešernovih nagrad za študente v prihodnjem letu.

V navzočnosti rektorjev vseh treh umetniških akademij je predsednik Okrajnega sveta za kulturo in prosveto dr. Heli Modic danes v sejni dvorani Republiškega sveta za kulturo in prosveto podelil Prešernove nagrade tudi najuspešnejšim slušateljem umetniških akademij. Prešernove nagrade po 15.000 oziroma 10.000 din je prejelo 8 slušateljev.

Izmed slušateljev Akademije za glasbo so bili nagrajeni **Marjanca Korošec**, slušateljica klavirja, **Janko Grilc**, diplomant zgodovine za glasbo, **Zdravko Cobenzl**, slušatelj violine, in **Anton Nanut**, slušatelj dirigentskega oddelka Akademije za glasbo.

Na Akademiji za upodabljajoče umetnosti sta dobila nagradi slušatelj I. letnika specialne šole za kiparstvo pri prof. Karlu Putrihu **Janez Bolka** in slušatelj V. letnika slikarskega oddelka pri prof. Gabrijelu Stupici **Bogdan Meško**.

Na Akademiji za igralsko umetnost sta bili nagradi priznani **slušatelju Leopoldu Biriču** in slušatelju VII. semestra oddelka za režijo **Jožetu Pogačniku**.

LJUBLJANA, 8. febr. Danes dopoldne so na Gospodarskem razstavišču odprli »Sejem mode 1958«, ki je prvi sejem v letošnjem letu. Goste, med katerimi je bil član Izvršnega sveta LRS Tone Fajfar, podpredsednik OLO Ljubljana inž. Ivo Klemenčič, predstavniki Beograjskega sejma, italijanski generalni konzul v Zagrebu gospod Rubini in drugi, je pozdravil generalni direktor Gospodarskega razstavišča Leopold Krese. O pomenu sejma pa je spregovoril Kamilo Marinc, predsednik pripravljalnega odbora sejma »Moda 1958«. — Tov. Krese je nato odprl sejem in povabil vse navzoče, naj si ogledajo, kaj je naša industrija pripravila za letošnje leto.

PRED VELIKO MLADINSKO AKCIJO

Glavni štab bo na Otočcu

Za veliko delovno akcijo naše mladine, za gradnjo avtomobilske ceste Ljubljana—Zagreb vlada razumljivo posebno veliko zanimanje v novomeškem okraju. Večji del nedograjenega odseka te ceste gre po teritoriju novomeškega okraja. Nova moderna avtomobilska cesta bo med drugim odprla osrčje Dolenjske sodobnemu prometu.

Sama delovna akcija, pri kateri bo sodelovalo kot računajo okoli 50.000 mladincev in mladink, ali še več, zahteva mnogo organizacijskih priprav. Potrebno je že sedaj ukreniti vse, da bo tekla preskrba brigad brez zastoja in da se bodo mladi graditelji iz vse države in drugih držav počutili v partizanski Dolenjski, kar najbolje. To so med drugimi predvsem naloge novomeškega okraja.

Na sedanjih zborih volivcev, na katerih potrjujejo kandidature za veliko mladinsko akcijo, vlada razumljivo posebno veliko zanimanje v novomeškem okraju. Večji del nedograjenega odseka te ceste gre po teritoriju novomeškega okraja. Nova moderna avtomobilska cesta bo med drugim odprla osrčje Dolenjske sodobnemu prometu.

Sama delovna akcija, pri kateri bo sodelovalo kot računajo okoli 50.000 mladincev in mladink, ali še več, zahteva mnogo organizacijskih priprav. Potrebno je že sedaj ukreniti vse, da bo tekla preskrba brigad brez zastoja in da se bodo mladi graditelji iz vse države in drugih držav počutili v partizanski Dolenjski, kar najbolje. To so med drugimi predvsem naloge novomeškega okraja.

Na sedanjih zborih volivcev, na katerih potrjujejo kandidature tudi o gradnji avtomobilske ceste. Razumljivo je, da ljudje na splošno pozdravljajo sklep o dograditvi te pomembne prometne zveze v naši državi. Hkrati pretresajo konkretne naloge, ki jih je treba v zvezi s tem opraviti. Preskrba delovišč taborišč brigad z dobro pitno vodo je eno izmed nalog, ki jo je treba pričeti reševati takoj.

Na okrajnem štabu mladinskih delovnih brigad imajo polne roke dela. Računajo, da bo novomeški okraj dal na delo okoli 400 brigadirjev in brigadirk. Ena brigada iz okraja, ki bo štela okoli 120 mladincev in mladink, bo pričela z delom že prvega marca. Ta bo postavljala baraku [illegible]

ke, urejala igrišča in drugo, kar je potrebno za nastanitev brigad in za njihovo življenje.

Glavni operativni štab te delovne akcije bo, kot predvidevajo, na Otočcu na Krki, projektivni biro pa v Šmarjeških Toplicah. To je približno sredi nedograjenega dela ceste. Brigade bodo razmeščene vzdolž trase. (r)

Nova dvorana

Zavod »Ljubljanski festival« je včeraj dopoldne sklical tiskovno konferenco, namenjeno pogovoru o novi festivalni dvorani.

Nova dvorana leži nad kinom »Soča«. Zavod »Ljubljanski festival« jo je preuredil v sodobno in okusno dvorano, kjer bodo lahko pripravili prireditve vseh vrst. Preureditvena dela so trajala 7 mesecev.

Oprema dvorane in stranskih prostorov preseneti vsakega obiskovalca. Visoki in obokani strop, marmor in kipi ter več ko 400 žarnic in ozvočenje s 24 zvočniki napravijo res čudovit vtis. Tudi stranski prostori in hodniki v marmorju bodo privlačili marsikaterega izbirčnega občudovalca lepih stvaritev. Ob dvorani je 6 garderob. Označene so z barvami, kar je pri nas še novost.

Dvorana ima 700 sedežev, po potrebi pa jih lahko dodajo še 300. Služila bo za kongrese, kulturne in tudi zabavne prireditve.

Delegacija Ljudske tehnike odpotovala v Moskvo

Beograd, 8. febr. (Tanjug). Na povabilo sovjetske prostovolne organizacije za sodelovanje z armado, letalstvo in mornarico je odpotovala danes v Moskvo delegacija centralnega odbora Ljudske tehnike Jugoslavije, ki bo prisostvovala kongresu omenjene tehniške delegacije. V delegaciji so podpredsednik centralnega odbora Ljudske tehnike Jugoslavije Todor Vujasinović, generalni sekretar Letalske zveze Jugoslavije Nebojša Ko-

Drugi zbori volivcev

Vzporedno s politično aktivnostjo, ki daje na terenu poglavitno vsebino pripravam za bližnje volitve poslancev v republiško in v Zvezno ljudsko skupščino, poteka organizacijsko-tehnično delo, ki ga je potrebno opraviti v zvezi z izvedbo samega volilnega postopka.

Nujna potreba po tem, da bodo volilni imeniki v skladu z dejanskim stanjem na terenu, je narekovala posebno organizacijo revizije volilnih imenikov. Po podatkih okrajnih komisij za revizijo volilnih imenikov in po naših neposrednih ugotovitvah na terenu je bilo letos, zlasti v mestih in industrijskih centrih, vloženih dosti naporov za to, da bodo volilni imeniki v redu. Relativno še največ težav je na področju mesta Ljubljane. Samo revizijo so v glavnem opravili do 1. februarja, h kraju pa že gre tudi prepis popravljenih volilnih imenikov, ki bo zaključen 10. februarja. Nove volilne imenike bodo takoj nato predložili v pregled in potrditev občinskim komisijam za volilne imenike. Dodatni vpisi in popravki bodo mogoči še do 2. marca, odtlej dalje do dneva volitev pa ne več, ker bi sicer ne bilo mogoče na njihovi podlagi pripraviti seznamov volivcev za posamezna volišča, ki bodo potrebni volilnim odborom na dan volitev pri njihovi izvedbi.

Tudi prvi del volilnih priprav v ožjem smislu, to je kandidacijski postopek, prehaja sedaj v svojo končno fazo. V okviru zakonitega roka, to je do 26. januarja, so bili opravljeni prvi zbori volivcev, skupno 4.543 po številu, ki so volili delegate za kandidacijske konference.

Kandidacijske konference, katerih naloga je bila pripraviti enotne predloge glede kandidatov za posamezne volilne okraje, so bile končane do vnaprej postavljenega roka, to je do 5. februarja. Vseh kandidacijskih konferenc je bilo po številu toliko, kot je določenih volilnih okrajev za volitve poslancev v oba zbora republiške in Zvezne ljudske skupščine na območju naše republike, torej 251. Udeležba delegatov na kandidacijskih konferencah je bila zelo dobra, v povprečju nad 90 odst. vseh izvoljenih delegatov, torej daleč nad zakonskim kvorumom, ki znaša 40 odst. Na teh konferencah je bilo za 26 poslanskih mest v Zveznem zboru sprejetih 30 kandidatov, za 25 poslanskih mest v zveznem zboru proizvajalcev pa 34 kandidatov. Za volitve poslancev v republiško ljudsko skupščino so kandidacijske konference sprejele v svoje predloge 178 kandidatov za 139 poslanskih mest v Republiškem zboru ter 114 kandidatov za 76 poslanskih mest v republiškem zboru proizvajalcev. Skupaj je bilo torej na območju cele republike predlaganih za 256 poslanskih mest v republiški in v Zvezni ljudski skupščini 356 kandidatov, med katerimi je bilo 68 ali 19.1 odst. žena.

Sedaj so že v teku drugi zbori volivcev, ki razpravljajo o predlogih kandidacijskih konferenc ter določajo kandidate, ki bodo predloženi v potrditev pristojnim okrajnim volilnim komisijam. Ti zbori volivcev, ki se opravljajo za ista ob[illegible] kot prvi zbori volivcev, t[illegible] na terenu kot v gospodarskih organizacijah, morajo biti sklicani od 5. do 12. februarja, opravljeni pa morajo biti do 16. februarja. Takšni razmeroma kratki roki so postavljeni zato, da bi bil še čas ponovno sklicati liste posamezne zbore volivcev, ki bi morda ob prvem sklicanju ne bili sklepčni, in da bi bilo nato mogoče še pravočasno predložiti kandidaturo v potrditev. Nosilci predloga kandidature v posameznem volilnem okrožju so prav ti drugi zbori volivcev, ki neposredno odločajo glede kandidatov, in sicer o predlogih, o katerih so že prej izvoljeni delegati teh zborov volivcev razpravljali in sklepali na kandidacijskih konferencah. V primeru, če bi posamezni zbor volivcev ne sprejel nobenega izmed kandidatov iz predloga kandidacijske konference, lahko zbor volivcev izvoli sam iz svoje sredе posebno kandidacijsko komisijo, ki pripravi predlog glede kandidatov, o katerem nato zbor volivcev sklepa.

Upravičeno pričakujemo, da bodo vsaj v pretežnem delu tudi drugi zbori volivcev v določenem roku zaključili svoje delo ter da bo velik del predlogov kandidatur vložen pri pristojnih okrajnih volilnih komisijah že do 20. tega meseca. Za nadaljnjo pravilno izvedbo volilnih priprav je zelo važno, da vsak zbor volivcev, ko določi kandidata oziroma kandidate, svoj predlog nemudoma predloži okrajni volilni komisiji. Okrajna volilna komisija pa mora, brž ko dobi po zakonu določeno najmanjše število predlogov zborov volivcev z območja volilnega okraja glede posameznega kandidata, pregledati te predloge in kandidaturo potrditi. Le tako bo postopek pri potrjevanju kandidatur potekal v redu in bo omogočeno, da se po preteku roka za vlaganje kandidatur opravijo nadaljnje obsežne tehnične priprave v zvezi s samo izvedbo volitev. Tu mislim zlasti na pripravo vsega volilnega materiala, med katerim je posebno važna priprava izpiskov iz volilnega imenika, natisk razglasov kandidatur in glasovnic, določitev volišč in njihovih območij, postavitev volilnih odborov in njihova instruktaža itd.

Čeprav je precej dela, ki je vezano z organizacijsko pripravo volitev poslancev, že za nami, lahko iz povedanega vidimo, da je pred volilnimi organi še veliko odgovornih organizacijskih in tehničnih nalog. G.

S seje Izvršnega sveta LRS

(Nadaljevanje s 1. strani)

Na osnovi analiz vseh področij našega gospodarstva v preteklem letu in trenutnega stanja v proizvodnji, na tržišču in v plačilni politiki je izvršni svet sprejel ustrezna priporočila in smernice, ki naj bi pripomogle, da bi se novi gospodarski sistem čimbolj in čim hitreje uveljavil. Med drugim gre tu za vprašanja, ki se nam odpirajo v zvezi z delitvijo dohodka **znotraj** podjetij.

Nekatere nepravilnosti, kakor na primer nepravilnosti, ki so nastale v politiki premiranja, in druge pa bodo zahtevale pravilno tolmačenje in spremljanje na vsej črti tako po državnih organih, kakor tudi družbenih organizacijah.

Izvršni svet je v nadaljevanju dnevnega reda

— sprejel uredbo v ustanovitvi komisije za uslužbenske zadeve LRS, ki bo kot samostojen republiški organ opravljala tiste upravne posle s področja uslužbenskih zadev, za katere je pristojna po zakonu o javnih uslužbencih.

— določil rok za razpis rednih volitev delavskih svetov, ki se začno na področju Ljudske republike Slovenije 1. marca in morajo biti končane najpozneje do 15. aprila 1958, volitve pa opravljene do 30. aprila t. l. Redne volitve delavskih svetov v gradbenih podjetjih bodo morale biti opravljene do 15. maja, v gostinskih in turističnih podjetjih pa do 31. maja tega leta.

— sprejel odlok o prometnem davku od gozdnih sortimentov, ki ga je treba plačevati od vse proizvodnje gozdnih sortimentov, razen od proizvodnje lesnoindustrijskih podjetij, gozdnih uprav, gozdnih gospodarstev in vodnih skupnosti. Da bi se bolje uredilo zajemanje hlodovine, ki je pri nas kritično, je s tem odlokom predlagana višja republiška stopnja prometnega davka na drogove in pilote ter tesan les iglavcev.

— sprejel odlok o določitvi okrajev in podjetij za distribucijo električne energije, ki bodo imele svoje zastopnike v upravnem odboru Elektrogospodarske skupnosti Slovenije, ter odločbo o ustanovitvi podjetja »Elektroprenos« s sedežem v Ljubljani.

Izvršni svet je na omenjeni seji podal tudi več garancijskih izjav, in sicer rudniku lignita v Velenju, rudniku rjavega premoga v Zagorju, podjetju ELES v Ljubljani ter tovarni TOMOS v Kopru.

KONFERENCA ZK V KAMNIKU

Kamnik, 8. febr. — V kulturnem domu se je danes zbralo 311 delegatov Zveze komunistov na občinski konferenci, na kateri so podali obračun partijskega dela v obdobju zadnjih dveh let. Razen njih so se konference udeležili drugi komunisti kamniške občine in član CK ZKS Ada Krivic, državni svetnik Janez Stanovnik, predstavnik OK ZKS Ljubljana Janez Nedog in številni drugi gostje.

Iz obširnega poročila, ki ga je podal dosedanji sekretar komiteja Avguštin Lah, je bilo razvidno, da so komunisti kamniške občine s smotrnim in organiziranim delom dosegli na številnih področjih lepe uspehe. Nekoliko manjši pa so bili njihovi uspehi pri delu v organizacijah SZDL in sindikatih, dejavnost katerih še ni na zaželeni višini.

V razpravi je več delgatov govorilo o skrbi osnovnih organizacij ZK za strokovno vzgojo in strokovno izpopolnjevanje delavcev ter skrbi za okrepitev dela organov samoupravljanja v manjših podjetjih, kjer to še ni dovolj razvito. Pri tem so tudi poudarili, da bodo morali komunisti posvetiti pozornost temu, da bodo člani delovnih kolektivov bolj seznanjeni s problemi svojih podjetij, kar bo vsekakor vplivalo tudi na kvaliteto dela in na delovno storilnost. Pri nalogah, ki jih imajo glede na sindikalne organizacije, pa bodo morali uspeti, da bodo te usmerile svojo dejavnost na utrjevanje komunalnega sistema.

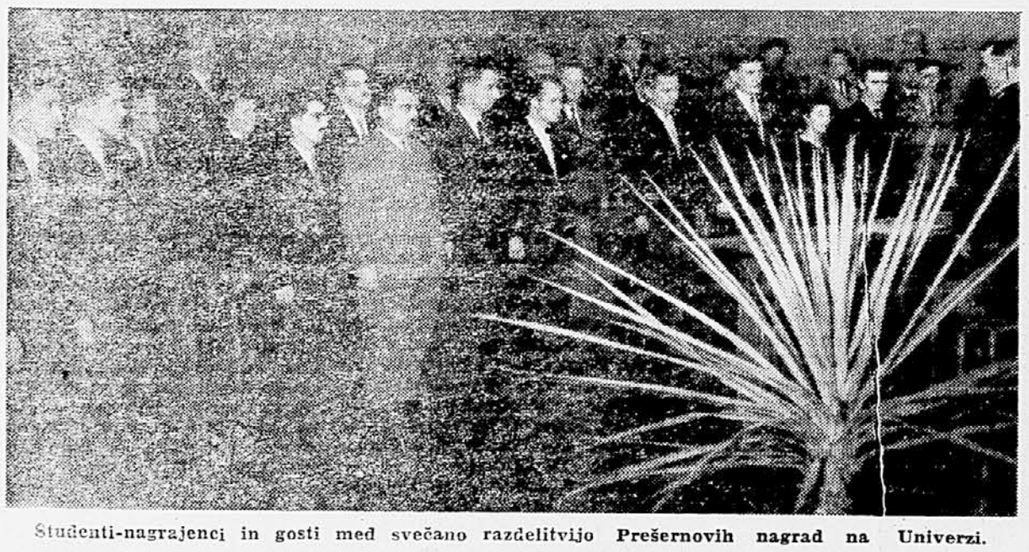

Študenti-nagrajenci in gosti med svečano razdelitvijo **Prešernovih nagrad na Univerzi.**

RAZPIS »Ob žici okupirane Ljubljane 1958« PARTIZANSKEGA POHODA

Okrajni odbor Zveze borcev NOV v Ljubljani razpisuje na podlagi odloka Mestnega sveta Ljubljana z dne 16. oktobra 1957 v spomin na herojsko Ljubljano v letih okupacije partizanski pohod »Ob žici okupirane Ljubljane«, ki bo 11. maja 1958.

V letošnjem partizanskem pohodu imajo pravico nastopa vse osnovne družbene organizacije, okrajne ekipe Ljudske milice, ekipe enot Jugoslovanske ljudske armade, ekipe odredov predvojaške vzgoje in reprezentance mest s področja FLRJ. Tekmovanje je ekipnega značaja, ločeno za moške in ženske ekipe.

Moške ekipe: ekipe organizacij ZB NOV, ekipe mladinskih delovnih brigad »Cesta bratstva in enotnosti«, okrajne ekipe Ljudske milice, ekipe enot JLA in ekipe odredov predvojaške vzgoje, mestne reprezentance.

Ženske ekipe: ekipe organizacij ZB NOV, ekipe mladinskih delovnih brigad »Cesta bratstva in enotnosti«, ekipe družbenih organizacij, mestne reprezentance. Ekipe mestnih reprezentanc sestavlja 5 tekmovalcev oziroma tekmovalk, ki pretečejo progo v obliki štafete. Vse druge ekipe sestavlja v vsaki kategoriji 5 tekmovalcev oziroma tekmovalk, ki morajo progo prehoditi in prispeti na cilj v istem času, sicer se rezultat ekipe ne upošteva. V vseh kategorijah lahko nastopijo tekmovalci in tekmovalke, ki so rojeni do vključno leta 1941.

Za ekipe mestnih reprezentanc lahko nastopijo izključno tekmovalci-atleti, registrirani pri atletskih zvezah svojih republik. Povprečna dolžina proge za posameznika pri mestnih reprezentancah je za moške približno 7000 m, za ženske pa približno 2500 m. Proga za vse druge moške ekipe je dolga 35 km, za ženske pa 12 kilometrov. Višinska razlika je za vse kategorije in za vse proge 137 m.

Tekmovalci in tekmovalke mestnih reprezentanc nastopijo obvezno v športnem dresu in copatah, vsi drugi tekmovalci pa so lahko poljudno oblečeni in obuti, obvezno pa morajo imeti nahrbtnik. Na startu bodo ekipe prejele: ekipe mestnih reprezentanc štafetne palice, vse druge moške ekipe 5 pušk »Mauser« 7.9. teže 7 kg, vse druge ženske ekipe pa tri puške »Mauser« 7.9 teže 7 kg. Ekipe enot Jugoslovanske ljudske armade, ekipe odredov predvojaške vzgoje, okrajne ekipe Ljudske milice ter ekipe strelskih družin si morajo preskrbeti puške same, za vse druge udeležence pa preskrbi prireditelj. Vse ekipe, razen mestnih reprezentanc, bodo na progi streljale s puško v 50 m oddaljeno tarčo. Vsaka ekipa bo imela svojo tarčo, v katero bodo streljali vsi člani ene ekipe. Tekmovalci prejmejo na strelišču posebno puško in 1 naboj. Vrstni red ekip mestnih reprezentanc se določi po času, ki ga ekipa porabi za pretek celotne proge. Vrstni red vseh drugih ekip pa po času, ki ga porabi ekipa za svojo pot, tako da se odbije od porabljenega časa 20 sekund za vsak zadeti krog pri streljanju.

Potek teka oziroma pohoda bodo na progi nadzorovale številne sodniške kontrole, ki si bodo zapisovale startne številke tekmovalcev, oziroma tekmovalk mestnih reprezentanc, vrstni red vseh drugih ekip pa bodo potrjevale pravilnost pohoda šele takrat, ko bodo vsi tekmovalci ene ekipe skupno pasirali sodniško kontrolo. Za končni vrstni red bodo upoštevane samo tiste ekipe, ki ne bodo naredile na poti nobenega prekrška proti določilom tega razpisa.

Zmagovalna ekipa v vsaki kategoriji preje naslov »Zmagovalec partizanskega pohoda Ob žici okupirane Ljubljane za leto 1958« in prehodno darilo Mestnega sveta Ljubljane, ki ga pridobi zmagovalna ekipa v trajno last. Še v 3 zaporednih letih osvoji v svoji kategoriji prvo mesto. Člani prvoplasirane ekipe v vsaki kategoriji prejmejo zlate, drugoplasirane srebrne, tretjeplasirane pa bronaste plakete. Osnovne organizacije v vseh kategorijah oziroma organizacije, katerih tekmovalci sestavljajo mestne reprezentance, prejmejo še denarne nagrade.

V primeru, da sestavljajo mestno reprezentanco tekmovalci iz več organizacij, se deli nagrada na pet delov, ki odpadejo na posamezne organizacije po številu udeležencev v reprezentanci. Vsi člani treh prvoplasiranih ekip v vseh kategorijah prejmejo še praktična darila.

Zveza borcev NOV Slovenije, Republiška zveza osnovnih družbenih organizacij, Svet za šolstvo LRS (za ekipe odredov predvojaške vzgoje) lahko razpišejo dodatne nagrade za udeležence iz vrst svojih osnovnih organizacij, gospodarska podjetja in ustanove pa lahko razpišejo dodatne nagrade za udeležence vseh ali posameznih skupin pohoda. Določila dodatnega razpisa morajo biti sporočena prireditelju najkasneje do 29. februarja 1958, nagrade pa morajo biti dostavljene najkasneje do 31. marca 1958. Tista ekipa, ki bo pokazala na poti največ tovarištva in medsebojne pomoči, prejme častno nagrado »Tip Ilegalca«, vsi člani te ekipe pa zlato plaketo.

Vsi udeleženci partizanskega pohoda, člani odbora za izvedbo pohoda, člani posameznih odborov in komisij in pri odboru akreditirani novinarji, snemalci ter foto- in radioreporterji prejmejo spominsko značko partizanskega pohoda »Ob žici okupirane Ljubljane« za leto 1958.

Zbor vseh udeležencev in svečana razglasitev rezultatov bo ob 18. uri na Trgu revolucije. Prijave je treba poslati na naslov: Okrajni odbor Zveze borcev NOV Ljubljana, odbor za izvedbo partizanskega pohoda »Ob žici okupirane Ljubljane« za leto 1958, Ljubljana, Likozarjeva 9. Rok za pošiljanje prijav je 20. april 1958. Morebitne kasneje prispele prijave lahko odbor za izvedbo partizanskega pohoda odkloni ali upošteva.

Prijava mora vsebovati: ime in priimek ter letnico rojstva tekmovalcev oziroma tekmovalk, zdravniško potrdilo, ki mora vsebovati klavzulo, da so polmensko navedeni tekmovalci sposobni prehoditi progo 35 oziroma 12 km. Zdravniško potrdilo mora biti izdano v mesecu aprilu letos. Za tekmovalce mestnih reprezentanc ni treba dostaviti zdravniškega potrdila. Ta potrdila lahko izdajajo vse šolske, športne, vojaške in obratne ambulante ter ambulante okrajnih zavodov za socialno zavarovanje.

Stroške za vožnjo in prehrano za ekipe izven Ljubljane nosilo občinski oziroma okrajni ljudski odbori, družbene organizacije, komande enot Jugoslovanske ljudske armade, komande odredov predvojaške vzgoje in tajništva za notranje zadeve OLO, ki so ekipe poslale. Organizacije, ki potrebujejo za svojo ekipo prenočišče, morajo to sporočiti prireditvenemu odboru hkrati s poslano prijavo. Prireditelj ni dolžan upoštevati pozneje prispelih prijav za prenočišče.

Informacijska pisarna bo poslovala na dan tekmovanja na Gospodarskem razstavišču od 6. ure dalje. Tekmovanje bo potekalo po pravilih Atletske zveze Jugoslavije, razpis pa tolmači tekmovalna komisija odbora za izvedbo partizanskega pohoda »Ob žici okupirane Ljubljane« za leto 1958.

Razpis
štipendij iz Prešernovega sklada.

Na podlagi Zakona o Prešernovem skladu in določil statuta tega sklada (Uradni list LRS, št. 34-141/56) razpisuje upravni odbor Prešernovega sklada:

1. tri večmesečne štipendije za umetniško ali znanstveno izpopolnitev ozir. za dokončanje določenega raziskovalnega dela v inozemstvu, in

2. pet večmesečnih štipendij za umetniško ali znanstveno izpopolnitev ozir. za dokončanje določenega raziskovalnega dela v Jugoslaviji.

O višini in o trajanju štipendij bo odločil odbor z ozirom na značaj in program študija oziroma dela.

Natečaja se lahko udeleže umetniki in znanstveni delavci na področju humanističnih ved. Rok za vlaganje prošenj je do 30. aprila 1958. — V prošnji je podrobno obrazložiti, v kakšne namene prosi kandidat za štipendijo, za koliko mesecev ter pri štipendijah za tujino tudi kraj oz. institucijo kjer namerava delati ter dosedanje študijsko bivanje v tujini. Priložiti je pristanek in priporočilo ustanove, kjer je kandidat zaposlen, ter kratek življenjepis. Kandidati naj pošljejo prošnje na naslov: Upravni odbor Prešernovega sklada — Izvršni svet Ljudske skupščine LRS, Ljubljana.

Upravni odbor Prešernovega sklada.

Ob robu dogodkov

Realno in možno

Vedno bolj očitno postaja, da bo moralo priti do sestanka najvišjih predstavnikov Vzhoda in Zahoda. Splošen tok gre v to smer. Ugodna in pozitivna znamenja so že tudi v tem, ker se pogajanja doslej še niso zataknila in smo priča nadaljni, živahni državniški korespondenci, javni in verjetno tudi tajni diplomatski dejavnosti. V sedanji mednarodni »bitki« predlogov in protipredlogov pa se opažajo zlasti na Zahodu vedno bolj jasne opredelitve za ta ali oni predlog. In tako dobivajo tisti predlogi, ki imajo v sedanjem mednarodnem svetu največ možnosti, da bi prispevali k reševanju trenutno najvažnejših spornih vprašanj, vedno več zagovornikov.

Med take predloge brez dvoma spada poljski načrt o uresničitvi brezatomskega področja v Srednji Evropi, o katerem je bilo govora tudi v državniški korespondenci za sklicanje mednarodne konference najvišjih predstavnikov. Ta predlog ima več prednosti. Predvsem je prišla pobuda od države, kot je Poljska, ki ima življenjski interes, da bi imela na svoji meji mir, in je zato dala tudi svoje ozemlje kot del brezatomskega področja. Poljski predlog pa je nadalje zamišljen kot prvi, konkretni korak na poti popuščanja napetosti v Evropi. Mogoče bi bile celo bolj važne posledice, kot sam konkreten ukrep. Uresničitev brezatomskega področja bi prispevala tudi k reševanju drugih spornih vprašanj. Med drugim k zmanjšanju tujih čet v evropskih državah, zmanjšanju konvencionalne oborožitve, predvsem pa bi prispeval k izboljšanju mednarodnega vzdušja v Evropi. Tudi reakcije na ta predlog v Evropi govorijo v tem smislu.

Poleg Jugoslavije je ta predlog podprl tudi švedski premier Erlander z voditelji socialno demokratske stranke, ki so izjavili, da vidijo v tem predlogu pozitiven ukrep, ki bi lahko med drugim na tem področju ustvaril možnosti za uresničenje mednarodnega nadzorstva. Med drugim sta predlog podprli laburistična stranka in japonski socialisti. Največ zanimanja za ta predlog je bilo v Evropi. Zlasti v Zahodni Nemčiji so imeli v zvezi s tem žolčne diskusije. Uradni Bonn je proti predlogu, ni pa dal tudi nobenega novega, pozitivnega protipredloga. Proti poljskemu načrtu so se slišali glasovi tudi s strani nekaterih držav iz Atlantskega pakta. Toda njihovi »argumenti« prosto bili na trhlih nogah in ne vzdržijo resne konstruktivne kritike. Na splošno pa je bilo čutiti v Zahodni Evropi hud odpor proti oboroževanju Zahodne Nemčije in med drugim je značilno, da je tudi angleški »Manchester Guardian« poudaril, kako bi glavna demilitarizacija Zahodne Nemčije, ne pomenila strateške škode za Zahod.

V glavnem lahko rečemo, da poljski predlog že doslej podprli mnogi, ki si iskreno želevajo najti pozitivno rešitev nekaterih najvažnejših mednarodnih vprašanj. Po razgovorih, ki jih je imel poljski zunanji minister Rapacki v Moskvi, je ponovno poudaril, da je poljska pripravljena z vsemi zainteresiranimi državami razpravljati o nadzorstvu na področju, kjer bi bilo prepovedano proizvajati in hraniti atomsko orožje. Te stvari pa bi lahko izkoristili pozneje v širših sporazumih, ko bi razpravljali o razorožitvi.

Z uresničenjem poljskega predloga bi bil storjen prvi korak, ki bi dokazoval, da je mogoče z medsebojnimi odstopanji in razumevanjem odpraviti nuklearno nevarnost: to bi bil eden izmed dokazov, da je na pragu atomske dobe začel zmagovati razum. Poleg tega pa ta predlog tudi realno pristopa k vprašanju nemške združitve, ki je tudi eno izmed perečih mednarodnih vprašanj. Prav zaradi takih lastnosti bi bile v sedanjih mednarodnih pogojih realne možnosti za uresničitev poljskega načrta.

S. Lenardič

Minister za ceremonije

Bukarešta, 8. febr. (Tanjug) Romunska vlada je sprejela sklep o ustanovitvi novega ministrstva, ki se uradno imenuje »Državni ceremonial Romunije«. Za ministra državnega ceremoniala je bil imenovan Dionizij Ionescu. V pristojnost tega ministrstva sodita organizacija državnih slovesnosti in opravljanje protokolarne službe.

Chaban - Dalmas v zadregi

Od našega stalnega dopisnika

PARIZ, 8. febr. (Po telefonu.) Po atentatu na skupščino, katerega povzročitelj je še vedno neznan kljub zaslišanjem mnogih pripadnikov levih in desnih ekstremnih organizacij in kljub anonimnemu pismu, ki ga je nekdo poslal policiji »v imenu kralja« (kar bi kazalo, da gre za neslanega šaljivca ali pa bedaka), je danes zavladalo pravo premirje na notranjepolitičnem področju, da bi se ta trenutno prekinjena podjetnost lahko nadaljevala se še večjim poletom takoj po nedelji.

Skupščinska razprava o stanju v alžirskih vojaških krogih je doživela sinoči svoj epilog v tiskovni konferenci ministra za narodno obrambo Chabana-Dalmasa. Finančne težave so lani prisilile njegovega predhodnika, da je izdal odlok o skrajšanju vojaškega roka od 27 na 24 mesecev. Sedanji minister ne želi zaigrati svoje popularnosti s tem, da bi ta ukrep preklical, prav tako pa ne sme zmanjšati vojaških efektivov v Alžiru, ki so že tako in tako za nekatere nezadostne in katerih nezadovoljstvo se je še povečalo po uspeli akciji nacionalistov 4. februarja. Ta akcija je stala francosko vojsko dva ubita častnika, 7 ranjenih vojakov in 17 zajetih. Če bi ta odlok izvajali, bi to pomenilo v letošnjem letu zmanjšanje vojaških enot za 70.000 ljudi. Chaban-Dalmas odločno izjavlja, da do tega ne bo prišlo, in zatrjuje prav tako, da bo kontingent iz 1956. leta pravočasno prost, zato pa z neverjetno iskrenostjo tudi priznava, da niti ne ve, kaj bo ukrenil, da bi vskladil ti dve nasprotujoči si izjavi. Pristrič; ne sme ne enot v Franciji, ne tistih, ki so stacionirane v Nemčiji. Treba je priznati, da si je naložil dokaj težko nalogo in da si bo v tej zagati moral poiskati neverjetno modre svetovalce, ki vsekakor ne bodo smeli biti iz krogov tipa Lacoste ali pa Tixier-Vignancourt.

Brez vsake zadrege nam je tudi naznanil, da je v interesu vojaškega ravnotežja znotraj Atlantskega pakta potrebno, da ima Francija dirigirane izstrelke in da je z Ameriko soglasna o njihovi uporabi; da jih bo celo z ameriško finančno in tehnično pomočjo začela izdelovati tudi sama in da ne bo zanemarila tudi proizvodnje totalnega orožja. Časi, ko je Mollet sveto prisegal, da Francija ne bo izdelovala atomskih bomb, so pozabljeni, a vendarle ne tako daleč za nami.

Vendar vsa doslej obravnavana vprašanja niso taka, da bi nas utegnila presenetiti. Dosti zanimivejše bodo gotovo razprave prihodnjega tedna, ko je za skoraj 14 dni na dnevnem redu vprašanje ustavne reforme. Vladni zastopnik je uradno izjavil, da Gaillard ne namerava niti dušiti niti skrajševati trajanja razprave, če bi pa nasprotniki reforme poskušali zavirati razvoj, bo pač prisiljen izkoristiti pravico, ki mu jo je vladni svet dal, da namreč postavi vprašanje zaupnice. Kot že rečeno, so ključne točke vse te razprave vprašanja, ki zbujajo največ odpora pri poslancih, t. j. nevarnosti, ki jih je »okrogla miza« vnesla v zakonski načrt in ki se nanašajo na razpustitev skupščine, vprašanje zaupnice in obveznost opozicijske resolucije s predvidevanjem novega predsednika vlade.

Še dalekosežnejše utegnejo biti posledice razprave, ki se bo začela že v ponedeljek v ministrstvu za prekomorska ozemlja, kjer se bodo sestali vladni strokovnjaki ter prekomorski francoski in afriški zastopniki oblasti. Trenutno sta prišli najbolj do izraza dve struji za rešitev tega vprašanja: prva, reakcionarna, ki smatra, da je okvirni zakon za prekomorska ozemlja še vedno aktualen in da torej ni potrebna nikakršna sprememba, in druga, za katero sicer ni mogoče trditi, da je napredna, jo pa zato lahko označimo kot stvarnejšo, ki se zaveda, da bi ostajanje na današnjih pozicijah pomenilo nevarnost za bodočnost tako imenovane francosko-afriške skupnosti in da bi bilo torej nujno potrebno čimprej spremeniti 8. člen ustave Francoske unije, spremeniti to unijo v federacijo, dokler je še čas, če naj ne bi v nasprotnem primeru prišlo do zahtevane konfederacije.

Vida Hreščakova

TUNIS — FRANCIJA

Spopad na meji

TUNIS, 8. febr. (APP.) Tunizija je sinoči ponovno obtožila Francijo, da so francoski vojaki kršili nedotakljivost tunizijskega ozemlja. Ministrstvo za informacije trdi, da je 150 francoskih kamionov z vojaki šlo čez tunizijsko mejo blizu Feriana v jugozahodnem delu države. Tudi francoska letala so kršila zračni prostor.

Dalje je v protestu zaradi »neizzvanega napada na tunizijsko ozemlje« in »ugrabitev štirih vojakov z obmejne postaje« rečeno, da je bilo nekaj vojakov ranjenih in da je materialna škoda zaradi bombardiranja iz zraka velika.

Francozi trdijo, da so te novice neresnične, in samo izjavjajo, da je na tem področju prišlo »do manjšega spopada« z oddelkom upornikov.

Francoski minister-rezident v Alžiriji - Robert Lacoste se je danes sestal v Constantinu z glavnimi vojaškimi poveljniki in šefi policije. Glavni povod za Lacostovo inšpekcijo je v tem delu dežele je poslabšanje vojaškega položaja. Mesta Suk-Arras, Gulema in Tebessa so bila v zadnjih dneh cilj hudih uporniških napadov.

»Zdaj smo prisiljeni voditi hude bitke za obrambo Alžirije, toda ne bo nam manjkalo ne mož, ne orožja,« je izjavil Lacoste vojaškim poglavarjem po prihodu v Constantine.

Bonn potreben pouka

Liverpool, 8. febr. (Reuter) Današnji liverpoolski »Daily Post« poziva britansko vlado, naj zaradi stališča Bonna upošteva možnost, da bi umaknila vse britanske vojake z ozemlja Zahodne Nemčije. »Ponudbe zahodnonemške vlade — poudarja ta neodvisni časopis — da nam bo vnaprej plačala blago, ki bi ga tako ali tako morala kupiti v prihodnjih letih, ne moremo sprejeti kot zamenjavo za vsoto, ki jo je zahtevala Velika Britanija za vzdrževanje svojih čet na ozemlju Zvezne republike«.

Časopis meni, da bi si Velika Britanija z odpoklicem petih britanskih divizij iz Zahodne Nemčije prihranila 150 milijonov funtov, ki jih Zahodna Nemčija noče plačati Veliki Britaniji. »Umik čet — zaključuje časopis — bi bila dobra lekcija za Bonn, morda pa tudi za nekatere druge države, članice Atlantskega pakta, ki se rade izmikajo svojim obveznostim«.

Odkod?

Neapelj, 8. febr. (AP). — V bližini Neaplja je včeraj padel majhen izstrelek neznanega izvora. Italijanski vojni strokovnjaki menijo, da je poskusnega značaja.

Ko je raketa padla na zemljo je povzročila manjšo eksplozijo. Raketa je dolga 80 centimetrov in 15 cm v premeru. Na njej je vtisnjenih precej številk.

Boljši kot »ZETA«

Tokio, 8. febr. (AFP). Japonski profesor za fiziko na univerzi v Nagoi, Jamamoto, je včeraj na neki konferenci v Tokiu ob navzočnosti 600 japonskih atomskih znanstvenikov javil, da so na Japonskem konstruirali aparat za atomsko fuzijo, ki deluje učinkoviteje in ekonomičneje od britanskega aparata »Zeta«. Ta atomski aparat je dosegel termonuklearno reakcijo o temperaturi 5 milijonov stopinj. Japonski aparat potrebuje za svoje delovanje energijo, ki znaša 10.000 kWh, oziroma deseti del energije, ki jo potrebuje aparat »Zeta«. Poleg tega proizvaja ta aparat temperaturo, ki znaša več milijonov stopinj.

Odmevi iz Caracasa

Od našega stalnega dopisnika

RIM, 8. febr. (Po telefonu.) »Ali veste, da so nekatere občine v provinci Salermo imenovale ulice in ceste po bivšem venezuelskem predsedniku Jimenezu in po njegovem notranjem ministru Lanzu?«, je oni dan v parlamentu vprašal socialist Cacciatore notranjega ministra Tambronija. Le-ta je odgovoril, da so se hoteli s tem oddolžiti svojemu rojaku Filippu Gagliardiju, pripomnil pa je, da ukrep prizadetih občin ne bo veljaven...

To je bil v Italiji zadnji odmev strelov, ki so prejšnji mesec v Caracasu zrušili Jimenezovo diktaturo, povzročili pogrome proti posameznim članom italijanske kolonije in odgrnili zaveso, ki je dotlej zagrinjala stanje italijanskih izseljencev v Venezueli, deželi, ki jo je dopisnik »New York Timesa« Matthews imenoval najbolj presenetljiv primer petrolejskega »booma«, kar jih pozna zgodovina.

Italijani, ki predstavljajo dobro polovico evropske emigracije v Venezueli (vseh je okrog 170 tisoč), so s svojo podjetnostjo in s smislom za aklimatizacijo ustvarili tako imenovani srednji sloj obrtnikov in drobne buržoazije, ki je pomemben element v socialnem razvoju te južnoameriške republike. Italijanska imena pa najdeš tudi v okviru tistega enega odstotka, ki dejansko gospodari v deželi: Filippo Gagliardi, kralj cementa, je med najbogatejšimi ljudmi v Venezueli, Gianni Aletti, brata Russo in drugi so na spisku venezuelskih bogataševv.

Do decembra lani so bili Italijani najbolj priljubljeni tujci v Venezueli. Kaj je torej vplivalo, da so nehali kotirati na borzi simpatij domačinov, čim je izbruhnila revolucija, ki je šla na ulice tudi s protiitalijanskimi gesli? Razlogi za ta preobrat so sedaj predmet dokaj živahne razprave v italijanski javnosti in povod za resne kritike na račun »starčevskega duha«, ki da vlada v palači Chigi.

Ko je predsednik Jimenez 2. decembra lani, kršeč ustavo, izdal odredbo, da na decemberskih volitvah oziroma na plebiscitu, ki naj bi ga ponovno potrdil za predsednika, lahko sodelujejo tudi tujci, ki so že dve leti v Venezueli, je ameriški ambasador uradno razglasil, da bo izgubil ameriško državljanstvo vsak Američan, ki bi se udeležil volitev v tuji deželi in s tem kršil ameriško ustavo. Njegov francoski kolega je storil približno enako: oblekel je frak, se zapeljal v vladno palačo in obzirno povedal, da francoski državljani ne bodo volili. Podobno so storili tudi predstavniki drugih držav, ki imajo močne kolonije v Venezueli.

In Italija? Že omenjeni »kralj cementa« Filippo Gagliardi, ki je bil družabnik Jimenezovega notranjega ministra Lanza in vsakodnevni intimni gost pri italijanskem ambasadorju Giustiu del Giardino pa je v plačanem tisku sporočil, »da bo 75 tisoč Italijanov z največjim navdušenjem glasovalo za Jimeneza«. Objavil je celo listo s »podpisi« prizadetih in solidarnostnimi izjavami znanih italijanskih imen, kot so Gina Lollobrigida, Fausto Coppi in drugi. Tistim, ki so zahtevali, naj zbriše njihova imena, je zagrozil z Lanzovo tajno policijo, Jimenezu pa je za borbo proti revolucionarjem ponudil 2 tisoč »karabinjerjev« rekrutiranih med italijanskimi kolonisti...

Italijanski ambasador je — po pisanju italijanskih in venezuelskih časopisov — molčal. Protiitalijanski izbruhi po cestah Caracasa torej spričo tega niso nekaj, česar ne bi bilo moč pričakovati!

Ko so se začeli iz Venezuele vračati prvi italijanski begunci, (doslej se jih je vrnilo okoli 1000) in ko je vlada objavila, da je začasno ustavljeno družinsko izseljevanje v Venezuelo, se je kritika javnega mnenja usmerila najprej na ambasadorja Giustia del Giardina, češ da je kot osebni Jimenezov prijatelj podpiral diktatorjev režim in dal povod za protiitalijanske izpade ob revoluciji ter za nezaupanje nove venezuelske vlade do Rima. Toda kritika je kmalu prerasla osebne okvire. Podsekretar v zunanjem ministrstvu De Martino je v parlamentu dejal, da ambasadorjevemu ravnanju ni kaj očitati, v Caracas pa so poslali generalnega direktorja za izseljevanje Mascia, ki je znova razlibal duhove i v Italiji i med Italijani v Venezueli. Za informacijo o stanju med emigranti se je namreč obrnil na inž. Marcottulija, ki mu venezuelski Italijani očitajo, da je bivši fašist in da je z vsemi sredstvi podpiral Jimeneza.

Javno mnenje je obrnilo sedaj kritiko na palačo Chigi; izkazala se je, da je Del Giardino v kritičnih dneh ostal brez navodil iz Rima. »Objavite belo knjigo o vsej korespondenci med palačo Chigi in ambasadorjem v Caracasu«, zahtevajo eni, drugi pa sugerirajo, naj vlada pošlje v Venezuelo parlamentarno delegacijo; le-ta naj bi izvedla med izseljenci anketo, po drugi strani pa naj bi nova vlada dala zagotovilo, da bodo odnosi med Rimom in Caracasom vsaj tako dobri kot so bili za časa diktature...

Italijanska diplomacija v latinski Ameriki nima srečne roke. Tudi bivši italijanski ambasador v Buenos Airesu Giustino Arpesani je s svojim pretiranim simpatijami za Perona prekoračil diplomatske okvire in povzročil neprijeten položaj. Polemika, ki išče vzroke »ostarelosti« v palači Chigi in odgovori na vprašanje, »kaj je bolje, poklicni ali priložnostni diplomati«, bo najbrž morala spremeniti smer svojih iskanj. Ambasador v Caracasu, demokristjan conte Giusti sodi namreč v vrsto tistih poklicnih diplomatov, ki so izredno hitro napredovali, bivši ambasador v Buenos Airesu Arpesani pa med priložnostne diplomate; šele v Argentini je doživel metamorfozo in se je iz liberalnega politika, kar je bil v Italiji, spremenil v Peronovega prijatelja. »Prvi je bil diplomat in se je šel politiko, drugi pa je politik in se je šel diplomacijo«, pravijo v Rimu...

Miran Suštar

Odhod borbenih enot

Tokio, 8. febr. (AP). Poveljstvo ameriških sil na Japonskem je sporočilo, da so se vse ameriške suhozemne borbene enote umaknile z japonskega ozemlja v skladu z obljubami predsednika Eisenhowerja premieru Kišiju, ko je bil ta lani na obisku v ZDA.

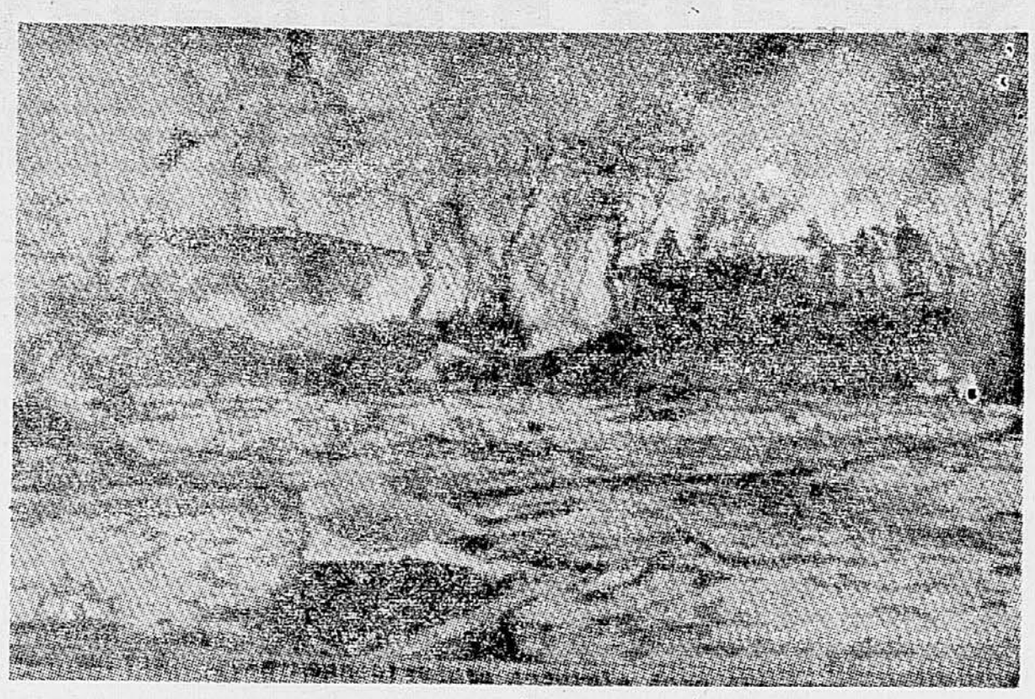

Na letališče Riem pri Münchenu, kjer se je zrušilo letalo z moštvom Manchester Uniteda, so takoj prihitele gasilske čete z najmodernejšimi aparati, a kljub temu je večina smrtnih žrtev posledica požara. Ranjenci in omamljenci se niso mogli rešiti varnostnih pasov, ki so jih držali na sedežih. Na sliki: goreče razbitine letala. (Telefoto)

Bonn: krepak pouk iz Berna

Švica zadržala privolitev za novega zahodnonemškega poslanika, ker je bil nacist — »Obrambni prispevek« naziva nemški čudež...

BONN, 8. febr. (Tanjug.) V okviru zadnjih diplomatskih sprememb, ki so prizadele več zahodnonemških diplomatskih zastopstev v tujini, je bonnska vlada zahtevala od Švice, naj ji da privolitev za dosedanjega šefa protokola Mohra, ki bi moral postati veleposlanik v Bernu.

Zahteva po privolitvi Mohra je vzbudila ostro nasprotovanje v švicarskem tisku, ki je obtožil Mohra, da je med vojno kot uradnik zunanjega ministrstva sodeloval pri preganjanju Židov na Nizozemskem. Diplomatski škandalček, ki je nastal v tej zadevi, še ni rešen. Zahodnonemško ministrstvo za zunanje zadeve trdi, da gre za izmišljene obdolžitve, medtem ko je švicarska vlada — po vsej verjetnosti — zadržala privolitev, dokler ne bo ugotovila, če so obtožbe, ki jih je navedel tisk resnične. Nova razmestitev zahodnonemških diplomatskih zastopnikov je vzbudila pozornost tudi zaradi imenovanja dosedanjega konzula v Hongkongu Dittmanna na položaj državnega podsekretarja, čeprav je ta pred nekaj leti odgovarjal pred anketnim odborom Bundestaga za svojo dejavnost, ko je bil še visok uradnik Ribbentroppovega ministrstva za zunanje zadeve.

Povečanje stroškov za oborožitev, ki bodo po proračunu za leto 1958 znašali 10 milijard mark, je povzročilo v zahodnonemški javnosti razprave o tem, odkod bo država vzela ta denar. Najbolj občutljiv je po splošnem mnenju položaj pokrajin in občin, ker je zelo verjetno, da bo skušala država izravnati proračunske dohodke in izdatke z večjo obdavčitvijo pokrajin in občin.

Zastopniki občin menijo, da bodo skušali centralni organi zmanjšati svoje finančne obveznosti do pokrajin in občin, da bi pokrili izdatke za oborožitev. Občine naj bi pokrivale lastne izdatke z uvedbo posebnega občinskega davka za vse državljane, kar bi v resnici pomenilo, da bi vsak posameznik v Zahodni Nemčiji odslej plačeval nov prispevek za oboroževanje v obliki občinskega davka.

Komisija zahodnonemške socialdemokratske stranke je to vprašanje obravnavala in opozorila odgovorne, da občin ni mogoče prisiliti, da bi z dopolnilno obdavčitvijo državljanov finansirale oborožitveni program. Pokrajine in občine v Zahodni Nemčiji finansirajo kulturno življenje, prosveto, gradbeništvo, policijo in socialno skrbstvo.

TELEGRAMI

MONTREAL — Brezposelnost v Kanadi zavzema zaskrbljujoč obseg. Doslej je brezposelnih nad 750.000 ljudi, česar niso pričakovali v začetku zime niti največji pesimisti.

WASHINGTON — V Beli hiši je bil sestanek ameriških vladnih funkcionarjev, ki so razpravljali o vrnitvi in odškodnini za imovino Nemcev in Japoncev, ki so jo ZDA zaplenile med drugo svetovno vojno v ZDA.

LONDON — Bivši predsednik britanske vlade Winston Churchill je končno prejel vabilo predsednika Eisenhowerja za obisk v ZDA.

SEUL — Državno tožilstvo v Seulu je uradno vložilo obtožnico proti voditelju južnokorejske opozicijske progresivne stranke Če Bong Amu in devetim drugim članom stranke. Obtožnici jih dolži, da so »kršili zakon o nacionalni varnosti«. Zakon se nanaša na vohunstvo izpodkopavanja vlade.

SOFIJA — Tu so podpisali sporazum o letalskem prometu med Bolgarijo in Nizozemsko. Na osnovi tega sporazuma bodo lahko vzpostavili redne letalske proge med Sofijo in Amsterdamom.

Atene: mešani občutki

Averof sicer upa na napredek pri pogajanjih z Lloydom, toda današnji komentarji so bolj pesimistični —Polom trojnih razgovorov

ATENE, 8. febr. (Tanjug.) Grški minister za zunanje zadeve Evangelos Averof se je sinoči pogovarjal z britanskim veleposlanikom v Atenah Allanom v zvezi z obiskom britanskega zunanjega ministra Selwyna Lloyda. Kot je bilo že sporočeno, bo britanski zunanji minister prispel v Atene v ponedeljek, kjer se bo z zastopniki grške vlade pogovarjal o Cipru. Grški zunanji minister Averof je pred kratkim izjavil, da upa, da bo Lloydov obisk v Atenah priseval k rešitvi ciprskega vprašanja.

Prvi odmevi na novico o prihodu britanskega zunanjega ministra so v Atenah bili prava politična senzacija. Posebne izdaje časopisov so bile v hipu razprodane, na atenski borzi pa so angleški vrednostni papirji prvič po nekaj letih začeli kazati tendenco po dviganju.

Vladni krogi so seveda zelo skopi s komentarji o bližnjih pogajanjih med Lloydom in Averofom, toda politični krogi so najprej poudarili, da bi utegnil biti ta dogodek zelo pomemben za dokončno rešitev ciprskega vprašanja. Ta svoj optimizem so utemeljevali s tem, da Lloyd pač ne more priti v Atene s starimi britanskimi predlogi o ciprskem vprašanju. Atenski politični krogi so dalje poudarjali, da bo Lloyd obiskal Atene po nedavnem bivanju v Ankari, kjer se je pogovarjal o Cipru s turškimi državniki. Ob tej priložnosti je Lloyd — po še nepotrjenih izjavah — pojasnil turški vladi nove britanske predloge o ciprskem problemu. Domnevajo, da so ti predlogi morda nekoliko različni od dosedanjih, ker so med Lloydovim bivanjem v Ankari in po njegovem obisku izbruhnile v Turčiji in na Cipru protibritanske manifestacije. To je bilo prvo mnenje, da se turška stališča do Cipra odmikajo od britanskih. Če so novi britanski predlogi vsaj za korak naprednejši od ustavnega načrta, ki ga je bil pred letom dni predlagal lord Ratcliffe, so v Atenah mnenja, da bi to utegnilo biti dobro znamenje in da bi se nato lahko zboljšalo vzdušje za morebitna pogajanja med zastopniki Ciprčanov in Velike Britanije. Uradni atenski krogi seveda še vedno zahtevajo, da mora biti Makarios izključni zastopnik ciprske stranke.

V nasprotju s temi domnevami pa grški uradni krogi izražajo danes previdnost ob bližnjem obisku britanskega zunanjega ministra. Neki vladni zastopnik je dejal, da bi bila pogajanja takorekoč že vnaprej obsojena na polom, če bi Velika Britanija zahtevala trojne razgovore o Cipru, ker Grčija ne more dovoliti, da bi Turčija sodelovala kot enakopraven član na pogajanjih o prihodnosti tega otoka. Zato pa atenski uradni krogi imajo včerajšnjo izjavo zastopnika britanskega zunanjega ministrstva o trojnih razgovorih za slabo znamenje za pogajanja o Cipru, ki se bodo menda začela že v ponedeljek, takoj po Lloydovem prihodu v Atene.

Grški uradni krogi poudarjajo, da bo vlada vsekakor »pogumno in iskreno obrazložila svojo politiko o ciprskem vprašanju, poudarjajoč da je njen osnovni cilj samoodločba«. Hkrati pa bo vlada opozorila Selwyna Lloyda na nevarnost, ki izhaja iz turške nepopustljivosti in dosedanje britanske politike, ki je odklanjala uporabo načela samoodločbe. Grčija se bo tudi odločno uprla zamisli o razdelitvi Cipra, kakor tudi predlogu v nastanitvi turških čet na otoku o kateri poroča »Daily Express«. V istih krogih se je prav tako zvedelo, da si vlada ne dela nobenih utvar glede rezultatov teh razgovorov.

Grški tisk pa je predvsem izrazil začudenje, da se nameravajo britanski predstavniki izogniti ciprskemu nadškofu Makariosu in da doslej niso izrazili želje, da bi se z njim srečali v Atenah.

Delegacija ciprskih sindikatov se je dni v Atenah razgovarjala z nadškofom Makariosom o položaju na otoku, pa je ob zaključku razgovorov izrazila soglasje z Makariosovim stališčem do obravnavanja ciprskega problema.

Svečana predstava: zimska razprodaja

Bonn, februarja. Ulica Remigius 27. januarja nekaj minut pred pol osmo. Med zaspanimi zgradbami, zavitimi v polmrak, se sliši koračnica toreadorja. Godba na pihala se na poseben način trudi, da bi bilo vse čimbolj skladno in dostojanstveno. Z mnogih stavb vihrajo dolge rdeče, modre, rumene zastave. Nekatere so dolge za nekaj nadstropij. Kot na premieri se dvigajo zastori na izložbah trgovin. Razpoloženje je slovesno.

Publika stoji na ulici in opazuje vrvenje. Dobrodušne gospodinje, uradnice in nameščenke, ki bodo danes malo zamudile službo, kmetice in žene iz predmestja, ki še lahko izkoriščajo dneve za potovanje po železnicah po znižani ceni. Pričakujejo, da se bodo odprla vrata vseh teh trgovin z vabljivimi izložbami: začela se bo »svečana predstava« zimske razprodaje vseh trgovin Zahodne Nemčije.

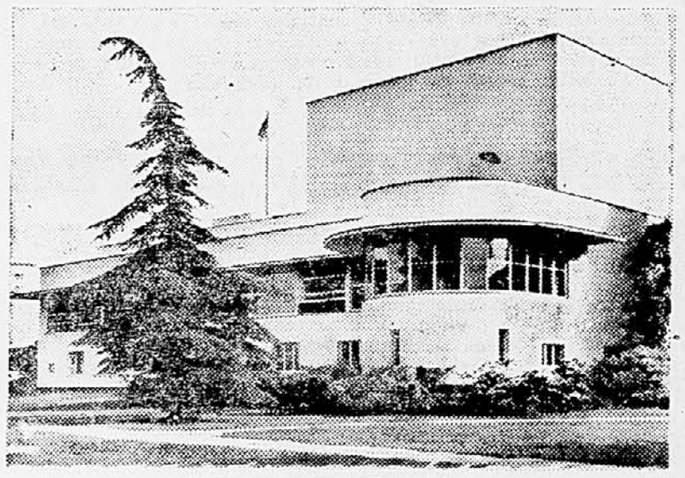

Bonn, zgradba parlamenta

VSE JE NATANKO PRERAČUNANO

V teh dneh je kombinacija črk WAV najbolj pogosta znotraj zahodnonemških mej. Štirinajst dni jo bodo gledali vsi mimoidoči vseh nemških mest, vsi obiskovalci kino dvoran in bralci vseh 1400 dnevnikov, 14 milijonov radijskih naročnikov pa bo hkrati z raznimi popevkami poslušalo še samo o »Winterausverkaufu,« če ne bodo zaprli aparatov.

Starki v oguljenem plašču, ki si je priborila prvo mesto pred še zaprtim vhodom v »Kaufhof«, ta reklama ni bila potrebna. »Mi smo že jeseni preračunali, kaj bomo kupili. Za starega potrebujem kapo. Kupila bom tudi čevlje, pa tudi kravato za nedeljsko obleko. Pa tudi prte, če bodo po ugodni ceni.«

Razne gospe Mayerjeve, Braunove in mnoge druge, ki ne gredo kupovat z Mercedesom, Fordom, pa niti ne s Volkswagnom, spadajo v tistih 50.2% Nemcev, katerih dohodki niso večji kot 350 mark in, ki brez kakršnekoli reklame vodijo točno evidenco, kdaj se bo začela razprodaja. Te gospe so sedaj že na začetku vrste pred vhodi v trgovine ter so že jeseni premislile, kaj bodo potrebovale in koliko od svojih dohodkov lahko porabijo. Vso zimo so štedile, da bi se sedaj, ko se zima poslavlja, preskrbele z zimskim blagom. To jim je že nekako prešlo v način življenja. V zgodnjem poletju bodo nakupile stvari za zimo, pozno poleti pa bodo izpopolnile svojo poletno garderobo. »Popust do 50%«, kriči transparent nad njihovimi glavami, medtem ko se toreadorska uvertura izgublja v dolgih ulicah bonnskega Cityja.

ZIMA IN KONFEKCIJA

Že takrat, ko so prodajalci zaželeli zadnjič srečne praznike božičnim in novoletnim kupcem, so režiserji velike razprodaje začeli akcijo. Ugotoviti so morali, katero blago niso prodali v prazniški kampanji, kaj ne bo več moderno, če bi ostalo leto dni v skladišču. Izračunati so morali, kaj je večja izguba: znižati cene ali tvegati, da jim blago ostane v skladišču.

Rezultati tega so vrste izložb s »cenami, da vam zastane dih«, kakor propagira neka trgovina moške konfekcije prodajo zimskih plaščev. Konfekcija se je v resnici znašla v hudem položaju. Izneverilo se jim je vreme. Zima je že tretje leto zelo mila, plašče manj nosijo in manj trošijo. Posledica: normalno planirane zaloge so ostale neprodane. »Najnovejši model«, »najsodobnejši vzorci« bi ostali vse leto v skladišču, a po enem letu ne bi bili več najnovejši in najmodernejši. Denar, vložen v to blago, bi zamrznil, krediti so dragi, obresti visoke. In tako bo gospa Mayer brez dvoma lahko zelo poceni kupila zimski plašč, ki sicer prihodnje leto ne bo zadnji krik mode, vendar se bo tudi trgovec zadovoljil z dobičkom od 10 do 20%, kar je seveda mnogo manj od 50 ali 60 odstotkov, kolikor je običajni dobiček trgovine pri takem blagu. Toda če vsa upanja propadejo, bo gospod Mayer lahko kupil plašč še ceneje, kakor ga je plačal trgovec. Najraje čaka na prihodnjo zimo v njegovi omari, kakor v zelo tveganem naftalinu v skladišču.

Podobna usoda je zajela te dni tudi milijone puloverjev, zimskih srajc in rokavic. Mlade prodajalke stojijo v samih izložbah, kriče ponujajo blago in takoj na mestu prodajo. Razprodaja je tudi njihov veliki izpit. »Treba je znati prodati ljudem ne samo to, kar potrebujejo, temveč tudi tisto, kar jim ni potrebno,« je razložil v kratkem odmoru eden izmed navdušenih prodajalcev, ki je poleg zahtevanih podvez za nogavice prodal tudi dežni plašč.

»GOSPOD RAZPRODAJA«

»A kvaliteta? Joj, joj,« bo vzdihnila gospa Mayer, »poceni je, toda škoda je kupiti«. »Gospod razprodaja« je stal v prvih dneh v Bonnu 43.48 mark. To je pomenilo da je človek za to vsoto lahko kupil par čevljev, nogavice, garnituro spodnjega perila, srajco, kravato, obleko iz popelina, rokavice, klobuk, dežnik in dežni plašč. Gospod je vse to lahko dobil v praksi, oblekel se je pa v teoriji. Ker stili so različni, tudi velikosti niso vedno po meri, tako da bi se tako oblečen »gospod razprodaja« lahko pojavil samo v kakem boljšem cirkusu, seveda ne kot gledalec. Toda bilo bi napačno, če bi le tako sodili tako skrbno pripravljene razprodaje. So posamezni kosi, ki so vredni toliko, kolikor so znižali cene. Tiste ženske, ki so blokirale pult z velikanskim kupom klobukov, kjer je pisalo »Vsak komad ena marka«, so naredili dober kup. Dobile so poceni in kvalitetno. Toda modeli in barve so iste.

Razprodaja ni prizanesla niti metlam, ščetkam, niti krožnikom, kozarcem, loncem, milu in parfumom. Vse, kar ne gre v prodajo, je prišlo v izložbe z znižanimi cenami. Toda promet v teh dneh gre v milijone.

Dva tedna je trajala ta splošno državna razprodaja. V Berlinu, Kölnu, Frankfurtu, Hamburgu, v vseh mestih in v najmanjših vaseh. Legije kalkulatorjev, aranžerjev, grafičarjev, psihologov in manekenk so tolkle po glavi in žepu množice Mayerjevih, Braunovih in milijonih drugih iz kategorije tistih 50.2%. V soboto je bila razprodaja končana. V ponedeljek bodo brez godbe na pihala in parade sneli zastave in oznake z znižanimi cenami. Prodajalci bodo napravili izračun in gospa Mayer in druge gospe bodo začele varčevati za poletno obdobje. Tedaj se bo vse to ponovilo samo z dvema črkama razlike. Ob zvokih fanfar bodo dvignili zastave z napisom »SSV« — »Sommerschlussausverkauf«. (Poletna razprodaja).

Djordje Zelmanović

OB GOSPODARSKI DEPRESIJI V ZDA

Polom »srednje poti«

Zadnja številka ameriške revije »Life« objavlja sliko stotin traktorjev, ki leže neprodani v skladiščih tvornice Caterpillar. V ospredju slike direktor tvornice Caterpillar

S POLNO PARO — V ZMEDO DO ŠTIRIH MILIJONOV BREZPOSELNIH

V zadnjih mesecih tarejo svetovne gospodarske kroge čedalje resnejše skrbi. Javnost tako imenovanega »svobodnega sveta« čedalje bolj pozorno prisluškuje glasovom o veliki gospodarski depresiji v Združenih državah Amerike. Kako naj bi tudi ne prisluškovala? 16,1 odstotka zunanje trgovine držav, ki niso članice vzhodnega bloka, se usmerja v Združene države; poleg tega pa je izvoz v ZDA poglavitni cilj vsake sodobne zunanje trgovine. Tu je vir dolarjev, ki so postali v svetovni trgovinski menjavi najbolj pomembno plačilno sredstvo. Glasovi o depresiji so čedalje pogostejši. Pred dvema mesecema ali kaj so tudi uradni zastopniki ameriške vlade in gospodarstva pričeli priznavati, da poslovna dejavnost resno upada. Kje se kaže, da je res tako; in do kolikšne mere je strah pred gospodarskimi in socialno-političnimi pretresi, ki bi utegnili slediti krizi, upravičen?

V leto 1957 je ameriško gospodarstvo zavozilo s polno paro. Industrijska proizvodnja in narodni dohodek sta bila visoka kot nikoli dotlej. Vlada in njeni gospodarski svetovalci so bili prepričani, da se bo napredovanje, čigar tempo se od 1954. leta ni več zmanjšal, nadaljevalo tudi v prihodnje. Zunanja trgovina je zabeležila rekord: 20 milijard dolarjev izvoza na leto. Pa tudi doma se je potrošnja precej povečala. Kupna moč je naraščala, a tudi proizvodnja in profiti so bili čedalje večji.

Še ob začetku lanskega leta ni bilo na gospodarskem nebu nobenega oblačka. Ob koncu januarja pa so se pokazala prva znamenja, da v tem gladko tekočem aparatu nekaj ni prav. Takrat so namreč začele padati cene surovinam, predvsem bakru, niklju, cinku, svincu, kavčuku in žitu.

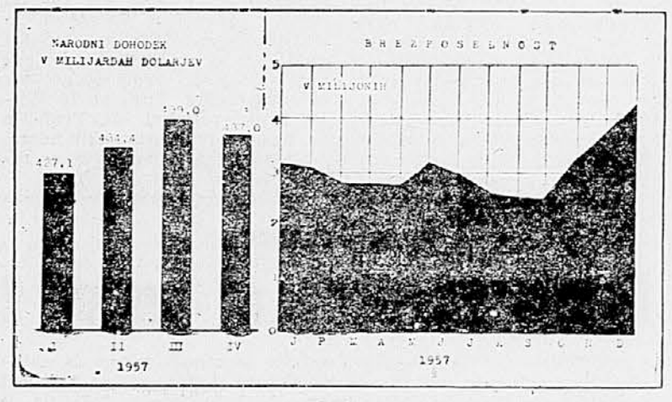

Na drugi strani pa so vse glavne količine, ki po njih navadno ocenjujejo »krvni pritisk« gospodarstva, še vedno dobro kazale. »V zadnjih dvanajstih letih se je naš narodni dohodek povečal za sto petdeset odstotkov,« so govorili ekonomisti, »in ni nobenega vzroka, da bi se v prihodnjih dvanajstih letih to ne ponovilo.« Na podlagi tega boema so se resno ukvarjali z mislijo, da bi bilo treba tako ali drugače zaustaviti grozečo inflacijo. Cene so se dvigale, mezde, profiti in kupna moč pa tudi. Ljudje, ki so pridigali križarsko vojno proti razvrednotenju denarja so navajali podatek, da so samo v letu 1956 Američani zaradi dviga cen izgubili deset milijard dolarjev. Predlagali so, naj bi Zvezna uprava rezervnih bank (Federal Reserve Board ali F.R.B. — najvišji državni bančni organ, ki upravlja dvanajst federalnih rezervnih bank) zvišala eskontno stopnjo, ki je znašala tri odstotke. Ker si zasebne industrijske korporacije izposojajo večje vsote pri F.R.B., da jih potem investirajo v industrijo, bi tako umetno zavrli investiranje. Zaslužki delovne sile bi bili manjši, razpoložljivi denar pa bi korporacije vtaknile neposredno v proizvodnjo; s tem bi se na tržišču povečala ponudba in zmanjšalo povpraševanje. Naraščanje cen bi se ustavilo.

Medtem, ko je gospodarska javnost razpravljala o inflaciji, se je pod površino pripravljalo nekaj drugega. Najbolj občutljivi gospodarski barometri — borze — so to čutili že sredi julija. 16. julija se je začelo splošno padanje delniških cen na Wall Streetu. Odtlej se to gibanje ni več ustavilo. Že ob koncu leta je bilo jasno, da je prišlo do največjega padca delnic od 1931. leta sem. Vendar to še ni vse. Sredi leta je vzbudilo pozornost nekaterih opazovalcev dejstvo, da se je pričela naglo manjšati količina naročil, ki jih industrija ni izpolnila. To se pravi, da se je povpraševanje po industrijskem blagu krepko zmanjšalo.

Kljub vsemu temu pa je bila ameriškim gospodarstvenikom »inflacijska spirala« sredi leta še vedno največje strašilo. Na površini se znamenja nastopajoče depresije še niso pokazala. Narodni dohodek je bil v drugem četrtletju lanskega leta večji kot v prvem; če bi bilo šlo v drugi polovici leta tako kot v prvi, bi se bil letni narodni dohodek zvečal za 3,5 — 4 odstotke, kar je za ameriško gospodarstvo po splošnem mnenju »normalno«. Inflacija pa bi se bila nadaljevala. Govorili so, da so se življenjski stroški od leta 1952 povečali za 6,1 odstotka. Če pa bi hoteli ustaviti inflacijo, bi bilo treba verjetno okrepiti najrazličnejše oblike državnega posredovanja v gospodarstvu. Tega Eisenhowerjeva administracija ni mogla storiti, saj je republikanska stranka že od vsega začetka prisegala na »gospodarsko svobodo«.

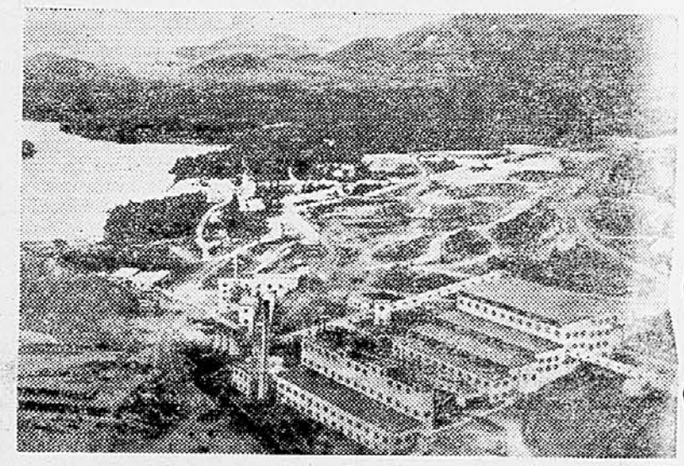

Tudi rudnikom grozi zastoj v delu. Na sliki Rudnik Titana v gorovju Adirondack

Kljub nevarnosti, da bi ne utegnilo zavreti gospodarsko napredovanje, je Federal Reserve Board sredi avgusta zvišal eskontno stopnjo s treh na tri in pol odstotka.

Potem pa je sledilo nekaj, kar je le redkokdo pričakoval. Avgusta in septembra se je naglo zmanjšala proizvodnja jekla. Avtomobilska industrija je morala občutno zavreti svoje tekoče trakove. Krivulja splošne industrijske proizvodnje je nehala plezati po strmini; nekaj časa se je zdelo, da se obotavlja, potem pa se je odločno obrnila navzdol. Hkrati je začela naraščati brezposelnost. Ob koncu novembra je bilo v Združenih državah 3,2 milijona brezposelnih, ob koncu decembra pa približno štirj milijone (od tega milijon farmarjev).

Seveda je to le okvirna podoba depresije. V resnici je vse skupaj dosti bolj zamotano. Navedimo samo nekaj paradoksov. Industrija bakra najbolj nazaduje, kemična industrija pa hkrati uspeva kot nikoli poprej. Dobički v drobni industriji se zmanjšujejo, prodaja njenih izdelkov pa narašča in je lani dosegla rekord dve sto milijonov dolarjev. Investicije v železniške novogradnje se še nikoli niso tako izplačale kot zdaj, medtem pa so lani v železniškem potniškem prometu zabeležili izgubo 500 milijonov dolarjev. Strojna industrija vsevprek nazaduje, izdelovanje in prodaja plastičnih mas pa je lani dosegla rekord. Komisija za atomsko energijo n. pr. svetuje, naj se uranska industrija izogiba pretiranemu investiranju, ker bi utegnilo priti do inflacije na njenem področju...

Dušan Dolinar

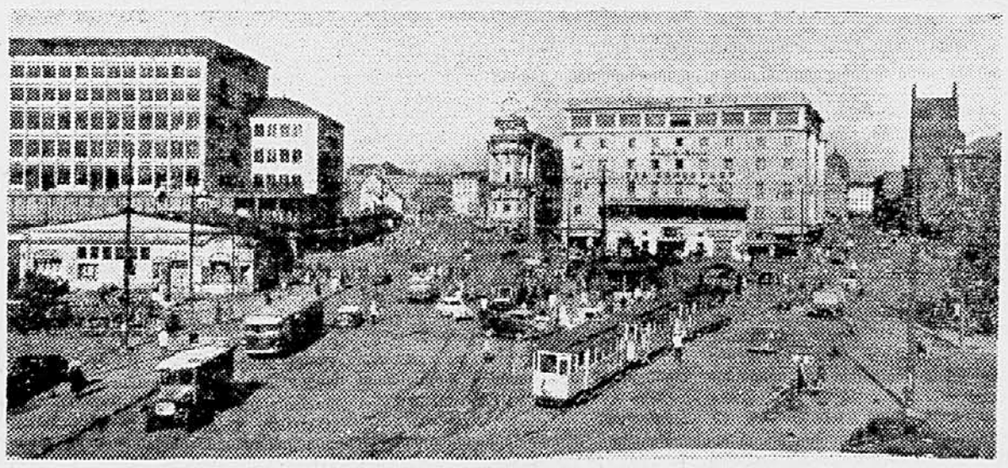

Trgovsko središče Münchena

MNENJA IN OCENE

REFORME V SOVJETSKEM KMETIJSTVU

Prvi sekretar CK KP SZ Nikita Hruščev je v enem svojih zadnjih govorov dejal, da so strojno-traktorske postaje odigrale svojo vlogo in da bi bilo pri sedanji stopnji razvoja bolje, če bi stroje, ki so jih imele te postaje, prodali kolhozom. Hruščev je dejal, da bi bilo to bolj ekonomično, ker bi kolhozi kupovali samo tiste stroje, ki jih res potrebujejo. Okrog te njegove zamisli, ki je v nasprotju s stalinističnimi tezami kmetijske politike, se je sedaj razvila diskusija, o kateri je moskovski dopisnik glasila italijanske KP Unita, Giuseppe Boffa, napisal daljši članek, ki ga tu posredujemo našim bralcem. Ob tem je zanimivo vedeti še to, da je n. pr. kmetijski odbor češkoslovaške skupščine pred dnevi sprejel prav nasproten sklep, namreč načrt o okrepitvi strojno-traktorskih postaj, ki naj bi bile v prihodnje odgovorne za vso kmetijsko proizvodnjo. Po tem načrtu bi strojno-traktorske postaje v ČSR obdržale še nadalje večino kmetijskih strojev, predvidevajo pa celo možnost, da bi strojno-traktorske postaje prevzele tudi ves odkup kmetijskih pridelkov, voditelji strojno-traktorskih postaj pa bi morali voditi kmetijsko politiko ne samo s strokovne strani temveč tudi s stališča vsakodnevnega množičnega političnega dela.

V diskusiji o odnosih med kolhozi in strojno-traktorskimi postajami, ki se je pred kratkim začela v Sovjetski zvezi, obravnavajo tehnična vprašanja, od katerih bodo odvisne kasnejše odločitve. Kaže, da bo ta razprava osvetlila tudi novo pojmovanje o prihodnjem razvoju v sovjetskem kmetijstvu. Razprava je zanimiva ne samo za Sovjetsko zvezo, temveč tudi za nekatere dežele ljudske demokracije. Ne bi hoteli preuranjeno delati zaključke — od katerih so tudi v Sovjetski zvezi še daleč — bomo skušali obrazložiti osnove tega problema, kakor se kažejo danes.

Pred šestimi leti je Stalin odločno odklonil predlog, da bi prodali kolhozom stroje strojno-traktorskih postaj, ki ga je sedaj podprl Hruščev. Razume se, da Stalinovi ugovori niso bili taki, da bi jih lahko zbrisali z navadnim zmigom ramen. Res je, da je vse njegovo pojmovanje kmetijstva v tistem obdobju bolehalo na strogi doktrinarnosti, ki je v praksi privedla sovjetske vasi do težkega položaja zapuščenosti. Treba je bilo precej let, da so se stvari nekoliko popravile. To pa seveda ne preprečuje, da ne bi pretresli tudi teh ugovorov. Delno je bilo to že storjeno, še več pa bodo skušali napraviti v teku sedanjega razpravljanja.

Prvi Stalinov ugovor je bil, da kolhozi ne bi mogli investirati, kolikor je potrebno, da bi šli v korak s tehničnim napredkom in bi zaradi tega zaostali. Če bi to lahko veljalo ob gospodarskih težavah, ki so jih preživljali kolhozi, pa bi danes ta sodba ne mogla biti več veljavna, ko so bile težave v mnogih primerih premagane ter mnoge zadruge kopičijo znatna finančna sredstva.

Še bolj jasen pa je praktični primer, ki ga je dal Stalin: dejal je, da kolhozi ne bodo mogli nadomestiti na tisočev traktorjev s kolesi s traktorji goseničarji.

Toda — odgovarjajo — ali je vedno koristna ta nadomestitev? Že več kot leto dni morajo spreminjati mnenje, da je treba povsod uvajati traktorje goseničarje, kajti traktorje s kolesi je laže upravljati, porabijo manj goriva in so v mnogih primerih bolj ekonomični, čeprav so manj močni.

Ekonomist Venger, avtor prvotnega predloga, ki ga je Stalin zavrnil, je vedno očital slednjemu, da je videl edino vzmet za zvišanje proizvodnje v tehničnem napredku, izoliranem od gospodarskih problemov.

Stalin je prav tako trdil, da ni mogoče dati v last kolhozom produkcijska sredstva, ker bi to pomenilo korak nazaj v razvoju sovjetske družbe od socializma v komunizem. To svoje mnenje je potrjeval z navajanjem tega, kar je Engels dejal v »Antidühringu« glede »gospodarskih komun«, ki delujejo v pogojih kroženja blaga.

Glede tega bi Hruščev odgovoril, kakor je indirektno že storil, da »ni mogoče iskati v Marxu in Engelsu citatov o tem, kako naj bi mi ravnali glede strojno-traktorskih postaj v nekem določenem okraju iz enostavnega razloga, ker Marx in Engels tega problema nista mogla poznati«.

Toda ekonomist Venger je v intervjuju »Oktiabr« pripomnil, da je praksa že sama dala odgovor na vprašanje, če je mogoče dati produkcijska sredstva v last kolhozom. Mnogi kolhozi so si za svoj razvoj zgradili majhne električne centrale, mehanizirane hleve, nabavili so si kamione, traktorje in druge stroje, vse važno produkcijsko orodje. Do sedaj se še ni pokazalo, da bi bilo to škodljivo. Zakaj naj bi pa tudi bilo? — se sprašuje Venger — kolhoz je sad našega sistema, oblika socialistične proizvodnje in imamo torej ves interes, da ga okrepimo.

Na Stalinovo tezo je treba gledati — kajti tako je bila tudi postavljena — s perspektivo prihodnjega razvoja kmetijstva v komunizem. V Sovjetski zvezi so vedno mislili, da je zadružno lastništvo v kmetijstvu prvotna oblika, manj razvita od državnega ali absolutno kolektivnega lastništva, ki obstaja v industriji v sovhozih in strojno-traktorskih postajah ter da bi se zatorej morala v nadaljnjem razvoju družbe razviti v drugo obliko. Kako naj bi se to zgodilo, pa je bilo vedno odprto vprašanje.

V polemiki z ekonomistoma Sanino in Vengerjem je Stalin navajal kot prehodno sredstvo »neposredno izmenjavo proizvodov« med mestom in vasjo.

In tu kaže, da se danes očrtuje drugačno pojmovanje. Zarodek tega smo našli ne toliko pri Hruščevu, ki se doslej še ni izjasnil o tem problemu, kolikor pri predsedniku kolhoza Orlovskem. Mnenje tega tehnika, ki vodi beloruski kolhoz »Zora«, je zanimivo, saj je njegov kolhoz postal eden najbogatejših v deželi. Vsak kolhoznik prejema 30 rubljev na dan, kar je precej in tudi zelo redek pojav. Orlovski je tudi kandidat CK KP SZ.

Treba je vedeti, da sovjetski kmet danes dela v zadrugah več kakor pred leti, ker je narastel njegov finančni interes. Specifična teža majhnih individualnih kmetij se je v okviru celotne kmečke produkcije zmanjšala. Orlovski to pojasnjuje, ko pripoveduje, kaj se dogaja v njegovem kolhozu »Zora«. Mi danes vsestransko razvijamo življenje kmeta: ne gradimo samo hiš, temveč tudi gledališča, klube, kulturne domove itd. Naš kolhoz lahko postane prava kmečka komuna. Mislimo tudi že na to, da bi ukinili plačevanje delovnega dne v naravi in ga nadomestili z višjim plačevanjem v denarju. (To vprašanje — dodajamo — so danes sprožili tudi v drugih kolhozih in bo prav tako aktualno kakor vprašanje strojno-traktorskih postaj, če pomislimo, da v zadnjem času že povsod delijo kolhoznikom predujme na delitev dobička ob koncu leta, v čemer je zaznati že novo pojmovanje nagrajevanja kmečkega dela, pojmovanje, ki je mnogo bliže nagrajevanju delavstva, in si že utira pot na vasi.) Naslednji korak — nadaljuje Orlovski — bo likvidacija osebne posesti kolhoznikov, ki ne bodo imeli več interesa, da bi jo vzdrževali, ker bo manj donosna od dela v kolhozu.

V tej točki se ideje Orlovskega skladajo z idejami Hruščeva, ki je v svoji rodni vasi Kalinovka svetoval zanimiv poskus. Ker so krave kolhoznikov dajale manj mleka od tistih, ki so bile v kolhozu, je prepričal večino kmetov, da so svojo živino prodali zadrugi, ki dnevno razdeljuje mleko vsem. Kolhoz je s tem pridobil, pa tudi kolhozniki so zadovoljni.

V govoru, v katerem je Hruščev govoril o strojno-traktorskih postajah, je omenil tudi ta primer, hkrati pa opozoril, da bi ga ne smeli posplošiti, kajti če bi ravnali prenaglo, bi ne vedeli, kje je bilo to storjeno prostovoljno in kje ne in to bi lahko kompromitiralo usodo te zamisli. Ta zamisel je namreč dobra samo za kolhoze, ki dobro uspevajo, drugod pa se kmet prav gotovo ne bi odpovedal niti zamenjavi dajatev v naravi niti majhnemu vrtičku niti majhnemu hlevu.

Vse te ugotovitve skupaj pa odkrivajo, kako mislita Orlovski in Hruščev, da bi bilo treba ukrepati v prihodnje glede spreminjanja vasi. Vzmet, na katero mislita pritisniti, je produktivnost. Kolikor je višja, toliko močnejši je kolhoz. Toliko lažji je njegov razvoj k bolj zapletenim in naprednejšim oblikam.

SPREJMEMO:
skladiščnika, več avtomehanikov, več vajencev in vajenca
za avtokleparstvo.
Nastop takoj ali po dogovoru. — Plača po tarif. pravilniku.
»Motouniverzal« DKW Service, Ljubljana, Črtomirova 3, vhod z Vilharjeve ceste.
675-R

MLEKARJI NOVE VRSTE

O fantih, ki imajo poleg učenja še drug poklic, pa ga jemljejo prav tako resno kot svoje šolske dolžnosti

Močno se je v zadnjem desetletju spremenila podoba našega mesta in še se spreminja. Vsak dan. Od danes na jutri bi vsakdo, ki bi skrbno iskal, našel kaj novega. Ne samo zunanji videz — hiše, ulice, parke... Našel bi nov tok življenja v njem. Tu mislim na tiste drobne notranje utripe, rahle in neopazne, da jih komaj občutimo, komaj zaznavamo kot nove, in čeprav drobne — pomembne. Sredi tega življenja živimo in nam vsem na očeh so te spremembe, čeprav drobne in za marsikoga neznatne, da jih največkrat ne opazimo. In vendar so porojene iz vsakdanjega vztrajnega prizadevanja, da bi imeli naši ljudje čim manj nepotrebnih in odvečnih bremen, da bi bilo življenje prijetneje in lažje.

Te vrste so namenjene njim, ki so prevzeli nase nalogo in uresničujejo prizadevanje Ljubljanskih mlekarn, da bi zadovoljile svoje potrošnike in jih razbremenile. Nemara ste v zgodnjih jutranjih urah že srečali po mestu te mlade ljudi, ki poganjajo po ulicah svoje triciklje z naloženimi steklenicami mleka ali hiteli po stopnišču navzgor in navzdol, da bi pravočasno raznesli svojim strankam naročeno mleko? Dva izmed njih bi vam rada predstavila. Te dni sem se zapletla z njima v zanimiv razgovor...

x x x

Če bi me na sosedovem dvorišču ne bodla v oči vsak dan, kadarkoli sem pogledala skozi okno, dva triciklja z napisom: »Ljubljanske mlekarne«, bi se morda nikoli ne spomnila napisati vsega tega. Dolgo nisem mogla razvozljati te uganke, kdo ju je pustil tamkaj in ju ne pride iskat. Nekega dne pa sem videla Mikija, sosedovega šestošolca, kako se je pripeljal z enim domov, pa sem ga v mislih že obsodila.

»Vidiš poba, vsaka reč mu prav pride...« In ko sem to glasno povedala, so mi doma dejali:

»Nimaš prav. Kaj ne veš, da razvaža Miki mleko za Ljubljanske mlekarne?«

In tako se je vsa ta stvar zapletla. Miki mi je sam prijetno in zgovorno postregel s podatki. Z njim je bil tudi Lojze, njegov nekoliko mlajši tovariš, petošolec, tretji pa je šel — oprostite — v kino, je povedal Miki.

»O, to je zelo prijeten posel«, mi je Miki takoj zagotovil, ko sem o tem vprašala. »Res moram malo zgodaj vstajati, pa se splača. Ob pol šestih zjutraj dvignem mleko v mlekarni in ga v poldrugi uri razvozim. 74 strank imam, od katerih imam naročenega okrog sto litrov mleka. Do sedmih sem skoraj vedno že doma in sem tako tudi zaradi šole brez skrbi.«

»Pa ni malo težko tako zgodaj vstajati?«

»Zdaj sem se že privadil. Redno se zbudim brez ure okrog petih zjutraj. Ne veste v kakem strahu sem bil v začetku, da ne bi zaspal. Še spati nisem mogel zaradi tega...«

Miki razvaža mleko od lanske jeseni. Precej široko področje za Bežigradom ima od zapornic pa skoraj do konca Parmove ulice. Z zaslužkom je močno zadovoljen: 2 dinarja od litra mleka ima. 30 din dnevnice dobi v mlekarni (namesto zajtrka, ki ga ima on doma, nekateri pa ga izkoristijo v mlekarni), poleg tega pa še nabere vsak mesec nekaj napitnine. Skoraj vsaka stranka mu položi nekaj pod steklenico ob mesecu — 20, 50 pa tudi po 100 dinarjev. Tako tudi vsem drugim. Kaže, da so naročniki mleka zadovoljni z dostavo, sicer bi se fantov ne spomnili še posebej.

»Kaj pa storite z denarjem«, me je še posebej zanimalo.

»O, hranim ga. Prijetno je imeti nekaj svojega, da ni potrebno za vsako drobno potrebo nadlegovati očeta in mamo«, je odgovoril.

»Dobro, a tega se vendar nekaj nabere. Imate kakšne večje načrte z njim?«

»Kupil si bom motor«, mi je zaupal. »V treh letih ga bom imel, če bom štedil, tako sem izračunal.«

»Je zdaj pozimi težko, kaj? Kako ste se znašli zdaj, ko je bilo toliko snega?«

»Nič posebnega. Malo v roke me zebe, to je vse. Drugače pa mi je še vroče, ko hitim po stopnicah navzgor in navzdol. Sneg pa res ni bil posebna ovira. Prvi dan sem razvozil mleko s sanmi. Tako tudi večina drugih. Potem se je pa spet dalo uporabiti tricikelj«.

In še to je povedal, da so stanovanja v blokih najbolj kislo jabolko. Zaradi stopnic namreč. Lojze pa je imel takoj zamisel,

Pred vrata je postavil polno steklenico. (Foto: Švabić)

da bi se dalo morda spodaj v vežah postaviti police za steklenice.

»Seveda pa stranke ne bodo zato«, je takoj dodal.

»Jasno da ne«, ga je Miki zavrnil. »Saj smo plačani tudi za stopnice...«

»Kako pa v šoli? Nimate težav?«, sem spet hotela vedeti.

»Nasprotno. Če verjamete ali ne, več kakor prej se učimo. To delo nas kljub vsemu utrudi in ostajamo zato več doma in je časa za učenje dovolj. Prej pa nas je vedno vleklo ven, k prijateljem ali v kino.«

Na Mikijevi gimnaziji je kar devet šestošolcev, ki imajo ta svoj »postranski poklic«. Zanimivo, da tiste iz višjih razredov to ne zanima. Tudi glede tega mi je Miki povedal.

»Veste, šestošolci smo čisto drugačna generacija kakor oni. V sedmi in osmi imajo že predsodke. Vendar pa imamo mi, kar nas je mlekarjev (besedo mlekarji je na moč ponosno poudaril) tudi svojo veljavo.«

Miki bo vozil mleko vse do počitnic.

»Potem ne bom mogel,« je dejal. »V brigado pojdem. Jeseni pa bom seveda spet začel.«

Lojze je ta posel z mlekom šele dobro začel in ga tudi namerava obdržati. S takimi »postranskimi poklici« pa se rad ukvarja. Že lani je vse počitnice delal pri podjetju »Sadjezelenjava« v skališču in si je nekaj prislužil.

»Škoda je zapravljati čas doma brez dela in s pohajkovanjem«, je modro ugotovil, Miki pa ga je še dopolnil:

»Vsi mladi ljudje iz šol bi si pravzaprav o počitnicah lahko poiskali kako delo — čeprav kot delavci — pa bi znali šele potem ceniti tisto, kar drugi zaslužijo zanje.«

Velika modrost iz mladih ust. Modrost, ki vzbuja zaupanje in vero v naš mladi rod. Pravzaprav pa bi človek vere v mlade ljudi nikoli ne smel izgubiti. Ne zaslužijo tega.

x x x

To sta Miki in Lojze, dva mlada mlekarja. Taka sta tudi Matjaž in Marko in petintrideset vseh ostalih mladih raznašalcev mleka. Mlekarjev, kakor si sami pravijo in zakaj bi jim nekdo to kratil, če so ponosni na to. Od vsepovsod so se odzvali na pobudo Ljubljanskih mlekarn: iz šol, srednjih in strokovnih, z Univerze, z internatov. Nekaterim je ta zaslužek štipendija. Za hrano imajo in stanovanje ter za vse drobne osebne potrebe. Z lastnimi rokami prislužen denar ima za vsakogar večjo vrednost, z večjim premislekom razpolagajo z njim. Mladi ljudje, ki jim je to delo v razvedrilo in v ponos. Da, tudi v ponos, kajti ni jih predsodkov, ki bi jih lahko zamajali. Kako bi jih potem ne bili veseli!

V Ljubljanskih mlekarnah so s temi pomočniki zadovoljni. Nobenih pritožbo ni čeznje in to tudi nekaj pomeni. Zadovoljni so, da se je ta poskus obnesel, da so ti mladi ljudje opravičili to, kar so gradili nanje. Poleti jim bodo naložili še malo več dela. Vozili bodo z mlekom na dom tudi jogurt. Po želji in naročilu. Zanimanje za dostavo mleka na dom je vedno večje. Nedvomno pa se bo število teh stalnih strank močno povečalo takrat, ko bo začel veljati odlok o prepovedi prodaje nepasteriziranega mleka, ki ga zdaj pripravljajo. Taka prepoved bo več kakor samo utemeljena, saj nobeno drugo živilo ne prenaša tako lahko vseh mogočih bakterij, kakor mleko.

Ljubljanske mlekarne bodo tako dobile nove odjemalce. S temi novimi količinami pa se bo zmanjšala tudi izguba, ki jo mora zdaj zaradi premajhne potrošnje plačevati družba. In še mladim mlekarjem bo delo olajšano, ker bodo imeli za razvažanje mleka bolj strnjena področja.

—vš.

V mlekarni so dobila mleko, zdaj pa hitro na pot, da stranke ne bodo čakale. (Foto: Švabić)

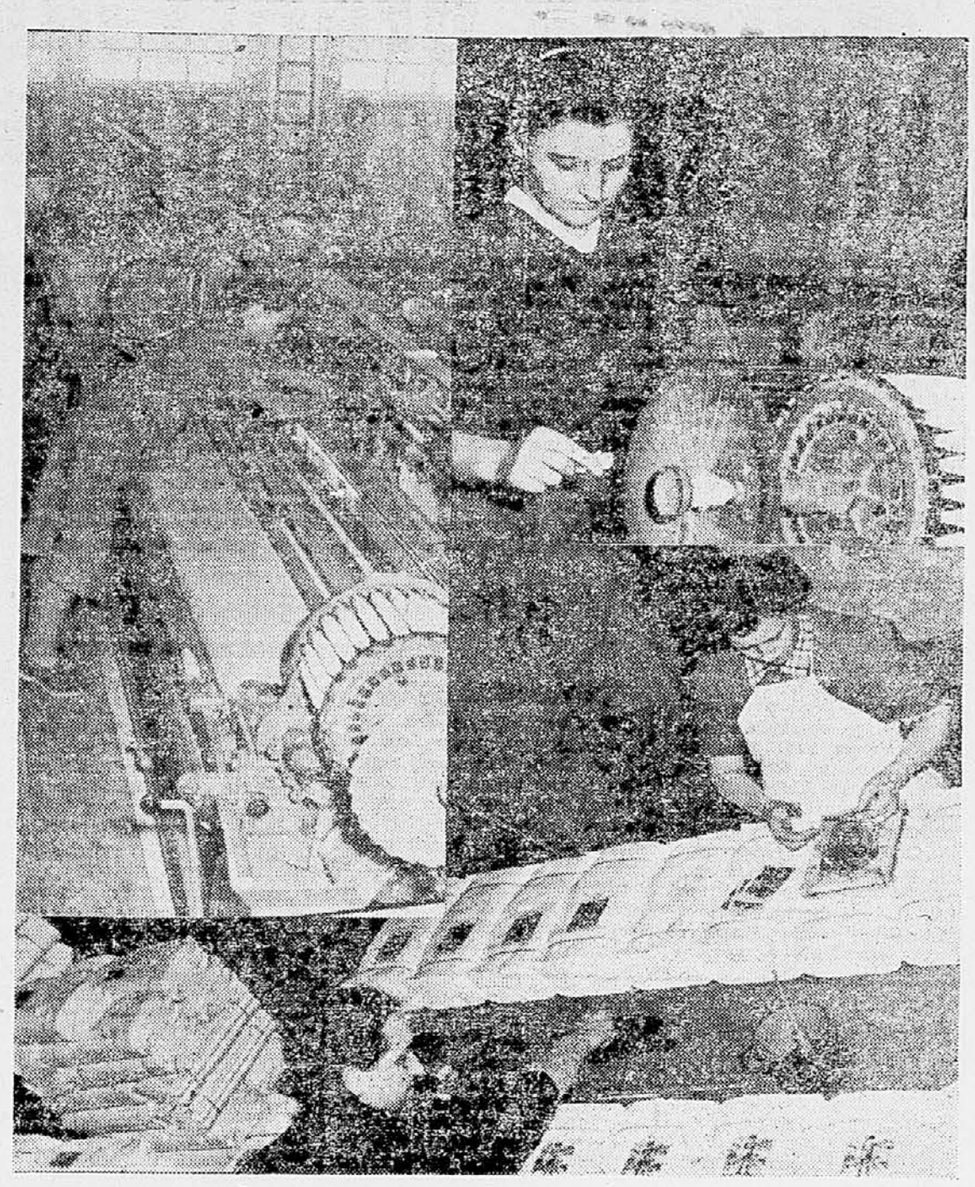

Nova tkalnica v Tržiču - nove možnosti

● **Največji uspeh bombažne predilnice in tkalnice v Tržiču, ki ga je dosegla v zadnjih letih, je vsekakor rekonstrukcija tkalnice. V okviru le-te je zlasti pomembna nabava 100 novih tkalnih strojev, ki jih je tovarna kupila v Češkoslovaški. Lani so jih montirali in so nekaj časa poskusno obratovali, letos pa tečejo vsi ti novi stroji že s polno paro. Že lani so v tkalnici — predvsem na račun teh novih tkalnih strojev, — povečali proizvodnjo za 5.8% v primeri s predlanskim letom, letos pa pričakujejo še večji proizvodni uspeh, saj proizvajajo stroji že zdaj nemoteno in z vso zmogljivostjo. Ti novi široki stroji tkejo za potrošnjo tisto vrsto posteljnega platna, ki jo je doslej na trgu najbolj primanjkovalo — prevleke za prešite odeje (kapne) z zmogljivostjo milijon tekočih metrov, oziroma 2 milijona kvadratnih metrov tega platna.** ● **Tudi asortiman tkanin so izboljšali in povečali. Doslej so pošiljali na trg pol surovih in pol beljenih tkanin zaradi premajhne zmogljivosti in zastarelosti belilnice in oplemenitilnice. Po novem bodo zdaj lahko belili 90% vsega proizvedenega platna. Tako so glede na težave v belilnici in pomanjkanje pare, zaradi česar je moral ta oddelek — zlasti v zimskih mesecih — skoraj stati, montirali nov parni kotel in rešili tudi to pereče vprašanje.** ● **Letos je v načrtu tudi rekonstrukcija predilnice. Izdelani in predloženi so že vsi potrebni elaborati in zaprošeno je potrebno posojilo, zlasti še, ker so polovico posojila za rekonstrukcijo tkalnice že vrnili. S tem bodo nabavili 8000 novih vreten, s čemer bodo tudi proizvodnjo v predilnici lahko povečali domala za četrtino.** ● **Načrtov za preureditev obratov, kar bo vsekakor močno vplivalo na proizvodnjo in na delovno storilnost, imajo v tržiški bombažni predilnici in tkalnici še precej. S tem pa, da so z rekonstrukcijo že začeli in opravili tisto, kar jih je doslej najbolj zaviralo v proizvodnji, so si že zajamčili nemoten razvoj in predvsem večjo proizvodnjo blaga, ki ga je doslej najbolj pri manjkovalo.** ● **Na slikah: delavka pri novem tkalnem stroju, novi tkalski stroji in etiketiranje izdelkov. (Foto: Selhaus)**

MESTO NA VODI

Ko v zimskem času začnejo po Savi in Donavi plavati ledene plošče, zraste v dveh, treh dneh na levem bregu Save pri Beogradu svojevrstno mesto na vodi — prezimovališče plovnih objektov Jugoslovanskega rečnega brodarstva.

V »mrtvem« savskem zalivu ob Bežanijski Adi se zberejo stotine plovnih objektov — potniških ladij, bagerjev, vlačilcev, velikih tovornih čolnov itd., ki so se umaknile pred ledom z naših plovnih rek. Zasidrajo se, privežejo drug na drugega in če je potrebno povežejo ladijske krove z mostički, to se pravi s širokimi, debelimi deskami. Na ta način ljudje lahko pridejo z enega konca tega mesta na vodi na drugi, ne da bi stopili na kopno. Ko pa naše reke zopet postanejo plovne, je obala Bežanijske Ade spet zapuščena. Vsi plovni objekti se podajo na pot, ki jo je prekinil led na rekah. Blago, ki ga prevažajo, čakajo ne samo v jugoslovanskih pristaniščih, temveč tudi v vseh pristaniščih obdonavskih držav — v Romuniji, Bolgariji, Avstriji, Madžarski, Češkoslovaški in Zahodni Nemčiji.

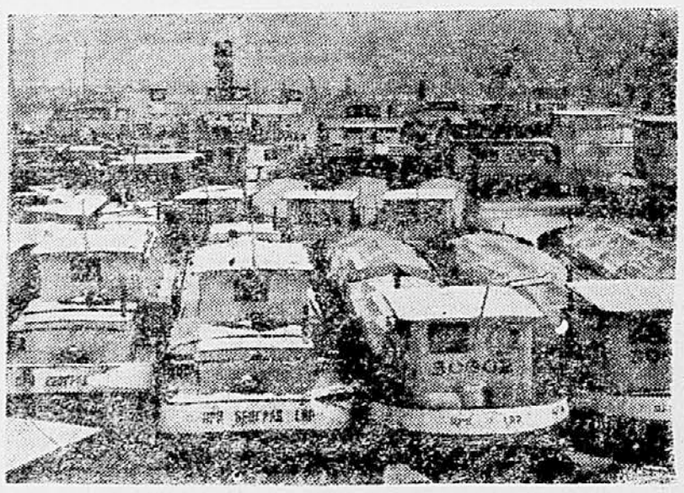

Del prezimovališča plovnih objektov na Bežanijski Adi pri Beogradu (Foto S. Kragujević, »Politika«)

DONAVSKI NOMADI

Posadke naših rečnih plovnih objektov, še posebno pa posadke donavskih plovnih objektov, živijo v plovni sezoni kot pravi nomadi. Vedno so na poti z enega pristanišča v drugo in pogosto več kot pol leta ne vidijo svojega matičnega pristanišča. Če jih led na rekah zateče v Avstriji, Madžarski, ali pa v kakšni drugi obdonavski državi, potem tam tudi prezimijo.

Naši rečni mornarji ne pravijo, da plovejo, temveč da »brodijo«. Odtod tudi njihov naziv — »brodarji«. Za svoje življenje v šali pravijo, da je »prostovoljna robija«, vendar pa ga ne bi zamenjali z nobenim drugim življenjem. Njihove plače sicer niso večje, kot pa so v drugih poklicih, zato pa imajo celo vrsto drugih ugodnosti: dodatek za hrano (okoli 4.000 din mesečno), dodatek za kilometražo, zaščitno obleko in coutev, uniformo itd. Kadar so v inozemstvu so plačani v devizah, ko pa se vrnejo v domovino, jih čakajo zaostale plače.

Vendar pa te gmotne prednosti niso glavni vzrok, ki »brodarje« priklepa na njihov poklic. Življenje na Donavi, Savi in drugih plovnih rekah ima pač svoj čar, ki se mu tisti, ki so ga enkrat okusili, težko spet odrečejo. Zato »brodijo« tako dolgo, kot pač morejo, potem pa se kot upokojenci naselijo v mestih in vaseh na obali rek, kjer lahko opazujejo, kako »brodijo« ladje in drugi plovni objekti, na katerih so prebili večji del svojega življenja.

Plovni objekti namreč za brodarje niso samo delovno mesto, temveč tudi pravi dom. To velja še posebno za brodarje na velikih tovornih čolnih — »šlepih«, ki sprejmejo tudi po sto vagonov blaga. Ti plovni objekti nimajo lastne pogonske sile, temveč jih vlečejo — tudi do šest skupaj, kar je odvisno pač od hitrosti toka reke, ladje — vlačilci. Krmar in mornar, ki sestavljata posadko »šlepa«, imata na njemu tudi svoje stanovanje oz. večje kabine, v katerih živita skupaj s svojo družino. Mala kuhinjica in sobica — to je njihovo stanovanje, za katerega je vse pohištvo, posteljnino itd. preskrbelo podjetje, ki s tem pač dokazuje svojo skrb za njihovo čim ugodnejše življenje. Otroci lahko sicer po predpisih »brodijo« skupaj s svojim očetom do šestnajstega leta, vendar pa se seveda preselijo na kopno že prej, ko postanejo šoloobvezni. Takrat ostane krmar, ali pa mornar, sam na svojem »šlepu«, kar seveda otežkoča njegovo življenje. Ko »brodita«, se namreč krmar in mornar menjata na delu vseh 24 ur; če morata poleg dela še sama kuhati, prati itd jima to gotovo ne poveča že tako skopo odmerjenega prostega časa. Imeti s seboj družino — to je pač lepo, vendar pa pogosto hkrati s tem tudi vzrok skrbi, posebno še, če so otroci še čisto majhni. En sam neprevidni otroški korak — in otrok se znajde v vodi, ki ne tako redko postane njegov grob... Prostor okoli »stanovanj« v tovornih čolnih je zato ograjen, da ne bi prišlo do takih tragedij.

Pomlad in jesen sta za brodarje najlepši letni čas: takrat ni ne pretoplo ne prehladno. Poletne vročine razbelijo železne plošče na »šlepu« in pločevinasto streho kabin tako zelo, da je še dihati težko; zimski mraz in mrzli vetrovi pa sežejo do kosti. Čim ugasne ogenj v štedilniku, ali pa v pečici v stanovanju, se jim zazdi, da so v ledenici. Zato v zimskih mesecih težko čakajo tistega dne, ko bodo sprejeli zapoved, da se umaknejo v prezimovališča...

Kadar živo srebro v termometrih pade izpod ničle, zamrznejo pri nas najprej plovni kanali — Begejski, Bački in Banatski, za njimi Tisa, potem Drava in Donava, in kot zadnja Sava. Le-ta ima sicer manj vode in počasnejši tok, kot pa Donava, vendar pa je »toplejša« od drugih plovnih rek. Zakaj je tako, brodarji sicer ne vedo točno, menijo pa, da ima Sava podvodne vire, katerih temperatura je višja od savske vode, in zato le-to v določeni meri zgrejejo. Tako je tudi letos: medtem ko se po Donavi valijo ledene plošče, na Savi sploh ni ledu in je zato seveda plovna.

Mesto na vodi ob Bežanijski Adi, kjer je letos zasidranih 150 plovnih objektov, je nastalo v zadnjih dneh preteklega meseca. Okoli polnoči 25 januarja je radio Beograd javil, da nastopa nagla ohladitev in da se bo na rekah verjetno pojavil led. To se je tudi zgodilo, vendar pa je Jugoslovansko rečno brodarstvo ukanilo zimo: vsi njegovi plovni objekti, ki so se nahajali v naši državi, so se pravočasno umaknili v prezimovališča. Dva dni pozneje so se plovni objekti že nahajali v prezimovališču, od katerih je največje beograjsko. Začelo se je »zimsko spanje« plovnih objektov...

Vendar pa plovni objekti »spijo« samo, kar zadeva plovbo. Življenje na njih namreč drugače ni izumrlo; prav nasprotno, še mnogo bolj živahno je, kot pa drugače.

Prezimovališče na Bežanijski Adi omogoča brodarjem mnogokaj, česar se morajo v plovni sezoni odreči; predvsem pa družabno življenje. Lahko se do mile volje medsebojno obiskujejo, lahko gredo v kino, gledališče, na koncerte itd.

Za to jim ni potrebno iti v Beograd: skoro vse, kar je potrebno, imajo namreč v svojem mestu na vodi. Tu je tudi »Dom kulture« — velik »šlep«, preurejen v te namene, ki ima dvorano z 280 sedeži, manjši salon za šah itd.

Te dni so brodarji imeli tudi zbore volivcev, na katerih so izbrali delegate za kandidacijske konference. Med izbranimi delegati je bil tudi brodar Dušan Petrovič, ki je bil za Praznik Republike odlikovan z »Ordenom« dela III. reda. Na dan volitev pa se bodo brodarji prav gotovo že nahajali nekje na poti. Volili bodo na svojih plovnih objektih, ali pa v nekem pristanišču; če pa bodo takrat v inozemstvu, bodo volili bodisi na svojih ladjah, ali pa v predstavništvih našega rečnega brodarstva na Dunaju, v Budimpešti in drugod.

Za sedaj pa brodarji še uživajo zasluženi počitek v prezimovališčih. Poveljnik prezimovališča kapetan Koča Nikolić jim sicer vsak dan odredi določeno delo, ki je nujno za redno vzdrževanje plovnih objektov, drugače pa so prosti. Mnogi brodarji sedaj obiskujejo razne tečaje, na katerih se strokovno izpopolnjujejo — saj je to edina priložnost, ki jo imajo za ta namen. Če naredi n. pr. mornar izpit za krmarja, se mu to znatno pozna ne samo glede plače; krmar ima tudi boljše »stanovanje« na tovornem čolnu in zato brodarjem torej ne manjka pobude za strokovno izpopolnjevanje.

Kaže pa, da bo »zimsko spanje« plovnih objektov letos kratko. Bežanijska Ada je že skoro brez snega; sončni žarki so vsak dan toplejši, in brodarjem se ni treba stiskati ob pečeh v nijhovih stanovanjih na vodi. Na plovnih objektih je vse bolj živahno, kričanje številnih vran na visokih topolih na Adi in še številnejših galebov na Savi pa vedno glasneje. Če bo razmeroma toplo še naprej, bo kmalu prišlo sporočilo, da ledu na rekah ni več in da se naši rečni nomadi zopet lahko podajo na svojo pot od izliva Donave v Črno morje do Regensburga v Zahodni Nemčiji.

Milan Pogačnik

Po Jugoslaviji...

● **PREVOZ DVEH LADIJ**

Motorna ladja »Vuk Karadžič« se je v ponedeljek vračala z Raba na Reko. Bila je polna potnikov. Ko se je ladja že bližala Reki in so se začeli potniki pripravljati na odhod, je zamolkel udarec pretresel ladjo. Med potniki je zavladala panika. Nekateri od njih so hoteli skočiti v morje, da bi se rešili. Ko so se v gneči prebili do ladijske ograje, so na morski gladini ugledali kose razbitega lesa, v neposredni bližini pa je krožila lesena ladja. Posadka je naglo spustila rešilni čoln. Tedaj se je »Vuku Karadžiču« približala ladjica in šele iz razgovora njene posadke ter posadke »Vuka Karadžiča« so tudi potniki zvedeli, kaj se je zgodilo. »Vuk Karadžič« je trčil v leseno ladjo »Darinko«, ki je bila natovorjena s sodi in ga je vlekla lesena ladja »Kavranič«. Zaradi trčenja se je »Darinka« takoj potopila. Čeprav je s tem nastala velika materialna škoda, je bila vendar sreča, da človeških žrtev ni bilo. Na »Darinki« namreč ni bilo niti enega člana posadke.

● **PARTIZANSKI POHOD SKOZI ISTRO**

Na področju Istre so se začele pripravljati mladinske organizacije na tradicionalni partizanski pohod skozi Istro, ki bo 15. marca. Prav tako se pripravljajo na Dan mladinskih delovnih brigad, ki bo 1. aprila. V Puli bo ta dan pregled mladinskih delovnih brigad s področja te občine. Podobni pregledi bodo tudi v ostalih občinskih središčih puljskega okraja.

Obisk sarajevskega gledališča

Obisk drame Pozorišta Narodne republike Bosne in Hercegovine iz Sarajeva v Ljubljani je zanimiv in pomemben z več strani. Z naše slovenske plati nas mora zlasti veseliti dejstvo, da se je mlado sarajevsko gledališče po hudih stiskah, ki jih je doživljalo v času med obema vojnama, zdaj povzpelo na tako raven, da lahko tvega gostovalne obiske v gledališkem središču z veliko umetniško tradicijo, kakor ga pomeni v jugoslovanskem kulturnem življenju Ljubljana. Po drugi plati pa je to dejstvo še posebno zanimivo zato, ker bo sarajevsko gledališče do neke mere s svojim obiskom skušalo vrniti dozdanje obiske slovenskih igralcev in režiserjev v Sarajevu.

Že nekaj let pred prvo svetovno vojno je obiskala mlada slovenska Opera tudi Sarajevo in se priključila gostovalnim naporom, ki jih je dosihmal vsakoletno žrtvoval dvigu splošne kulturne ravni v pokrajini Anton Cerar-Danilo. Malo poprej je ta svoja gostovanja razširil v jugoslovansko širino in je obiskal tudi Sarajevo. Niso ga tu sprejeli samo tamošnji Slovenci, združeni v svojem društvu, temveč ga je pozdravljala vsa sarajevska kulturna javnost. Toda to so bili le prvi pionirski obiski, ki so jim šele dogodki po prvi svetovni vojni dali potrebno izrazitost. Prav tedaj je povezal režiser Nadvornik slovenska igralca Marijo Vero in Milana Skrbinška v kratkotrajno gledališko delovno skupnost kot znamenje in napoved bodočega stalnega gledališča v Sarajevu. Ko se je ustanovilo, je kmalu imelo v svojem ansambelskem sestavu več slovenskih igralcev, ki so se v umetniškem stremljenju majhnega gledališča krepko uveljavili. To so bili Rade Romanović, Miro Kopač, mladi Janko Rakuša in zlasti Rade Pregarc, čigar režiserško delo je pripomoglo, da so v Sarajevu že med obema vojnama igrali Cankarjeve drame, Kraigherja, Novačana in n- nazadnje Pregarca.

Dokaj močne igralske in režiserske slovenske osebnosti so torej med obema vojnama sodelovale pri umetniškem dvigu sarajevskega gledališča, ki pa je svoj veliki vzpon — četudi so poprej vodstveno v njem sodelovale moči kot je bil Branislav Nušić — doživelo šele v novi družbeni stvarnosti. Zdaj je dobilo osrednje bosensko gledališče močno gmotno podlago, ki mu je dovoljevala razširitev delovanja tudi na opero in balet, nič manj pa mu ni bilo dano učvrstiti svoja dramska prizadevanja. Ozke prijateljske vezi, ki so spajale sarajevsko gledališče s slovenskim gledališkim dogajanjem že od začetka našega stoletja naprej, so omogočale ozke stike tudi s slovensko izvirno dramatiko. Zato je bila Drama osrednjega bosenskega gledališča v Sarajevu med tistimi gledališči, ki je v nadaljevanju prisrčnih zvez iz časa med obema vojnama med prvimi s posebno vnemo uprizarjala igre slovenske dramatike. Ta vnema pa ni veljala samo Cankarju, temveč hkrati njegovim naslednikom, izmed katerih je Sarajevo uprizorilo Grumovo dramo »Dogodek v mestu Gogi« ne kot eksperiment, vse bolj kot preizkušnjo moči in izrazne sile svojega igralskega sestava pa tudi gledališke dojemljivosti svojega občinstva.

Repertoar sarajevskega gledališča izkazuje uprizoritve še drugih izvirnih slovenskih iger, kar dokazuje vse pohvale vredno tendenco vodstva, da skuša prvenstveno uveljaviti izvirni repertoar jugoslovanske dramatike. Če zavzema pri tem slovenska izvirna dramatika častno mesto, dokazuje to pristnost bratskih umetniških vezi med dvema gledališčema, ki si ne morata biti tuja in ki bosta še v bodoče izpopolnjevala osnove svoje delavnosti v tem znamenju.

J. Traven

V KINU nam kažejo

DEMONSKA ŽENA

Ob filmu »Demonska žena« bi morali pravzaprav govoriti o Joan Crawford, samo o njej. Film je od vsega začetka namenjen njej, zanjo je napisan scenarij, zanjo je režiser zamislil situacije, ki so dajale poudarka njeni igri, zanjo je zamišljen ves zaplet in razplet — zanjo in za denarnice ameriških producentov, ki se zavedajo, da je ime Joan Crawford še vedno privlačno in »komercialno«. S tem pa smo zadeli ob drugo plat filma, ki jo moramo ob vsem priznanju igralki in njeni zreli umetnosti enkrat vendarle osvetliti. Saj je ta durga plat zanjo prav tako nevarna, kakor za številne gledalce, ki jo ob spremljanju zgodbe prezro.

Skratka, ob filmu »Demonska žena« imamo opravka z modo nadaljevanj, ki jim daje vzpodbudo bodisi hvaležna snov za nezahtevne gledalce (primer Tarzan), bodisi kult zvezdništva. Ne prvi ne drugi način nimata z umetnostjo nobene stične točke. Ker je primer tarzanijad jasen, se pomudimo malce ob problemu zvezdništva, v našem primeru konkretno ob problemu igralke Joan Crawford.

Že naslov našega filma nam z vso naivnostjo razkriva njegovo osnovo: ko je igralka prešla v svoje zrelejše življenjsko in igralsko obdobje, je morala opustiti vloge zapeljivih lepotic in prestopiti k vlogam karakternega značaja. Odkrila se je njena sposobnost, da igra »demonske žene« in film »Demonska žena« je že ne vem kateri v vrsti teh vlog. Kot v najslabših kavbojkah je tudi v tem filmu gledalcu že po prvih kadrih jasno, kako se bo film razvijal in razpletal. In če vztraja do konca, vztraja v pričakovanju, da bo gledal dobro igro zvezdnice. Na to pričakovanje pa tudi upajo producenti, ne da bi se zavedali, da se variacije na isto temo vendarle izpojejo. Dramatični konflikt ponižajo na komercialno preračunljivost. Ob »Demonski ženi« je variacija izpeta: iz standardnega luksuza južnih ZDA in njihovih mogotcev vstaja prepričanje, da bi v teh krajih lahko umetnik poiskal vse drugačne, bolj pereče probleme za filmsko umetnino, kakor pa je problem demonske žene.

S. G.

Dvanajst stolov

Pravzaprav smo dobili v slovenščini oba znamenita romana Ilfa in Petrova po napačnem redu: za Zlatim teletom smo dobili Dvanajst stolov, ki pomenijo začetek imenitne zgodbe o velikem kombinatorju Ostapu Benderju. A to ne moti. Mikavnost tega pisanja je tako živa, da je tako rekoč vseeno, ali se ga lotimo »s tega ali z onega konca«.

Sovjetska pisatelja, humorista in satirika, Ilf in Petrov sta menda tako znana, da ju ni treba na novo predstavljati. O njunem delu, ki je sproti doživljalo nenavadno popularnost, je bilo tudi pri nas že mnogo rečenega in v našem listu smo o njima pisali lansko leto ob izidu Zlatega teleta. Danes ni nobenega dvoma več, da imajo njune knjige svoje mesto med najvišjimi dosežki sovjetske proze. Njun zdravi in bistri humor, razsipna radoživost in bogata domišljija, združene s pronicljivo satiro in strastno ljubeznijo do resnice, so dragocene kvalitete, ki podeljujejo njunemu delu trajno in splošno vrednost.

Povest o Dvanajstih stolih temelji na originalnem domisleku, ki nudi neizčrpne možnosti za bizarne zapletljaje. Ilf in Petrov sta te možnosti dobro izkoristila in na svoj poseben način živo osvetlila tako imenovano dobo nepa in nepovčev v najrazličnejših prerezih. Svet bivših ljudi, klavrnih in smešnih kreatur, in pa svet novih, sovjetskih ljudi z vsemi njihovimi otroškimi napakami, oba v svojih protislovjih in medsebojnih spopadih — to je njuna tema in to je torišče, na katerem se izživlja njun sijajni junak, Ostap Bender. V svojih »velikih kombinacijah« ta junak zmeraj spet doživlja neusmiljene poraze, pač po logiki »objektivne pravičnosti«, a njegov simpatični optimizem ga kljub temu žene v vedno nove in nove pustolovščine... V tem zamotanem in protislovnem liku, ki ga pisatelja slikata s tolikšno prizadevnostjo in ljubeznijo, je brez dvoma iskrica genialnosti, ki daje vsemu njunemu delu značilen čar.

Dvanajst stolov je izdala Državna založba Slovenije, prevedel pa jih je Cene Kopčavar. O prevodu bi predvsem pripomnili, da bi bil lahko bolj trden in natančen v pisavi tujih imen in posebnih izrazov.

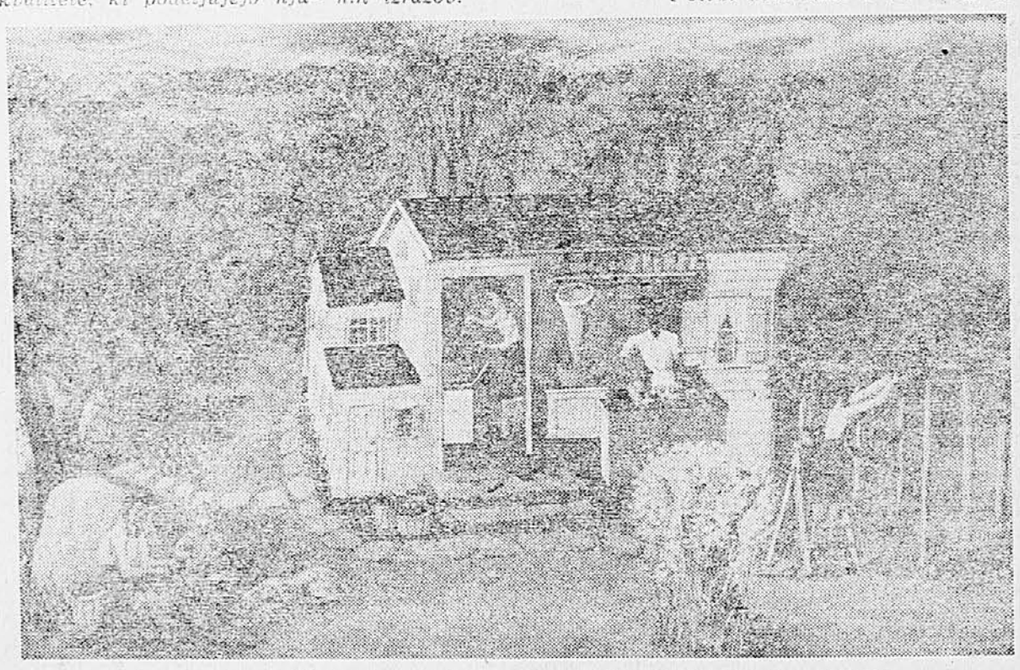

Lucille Corcos: Konec poletja (z razstave Ame riške grafike XX. stoletja)

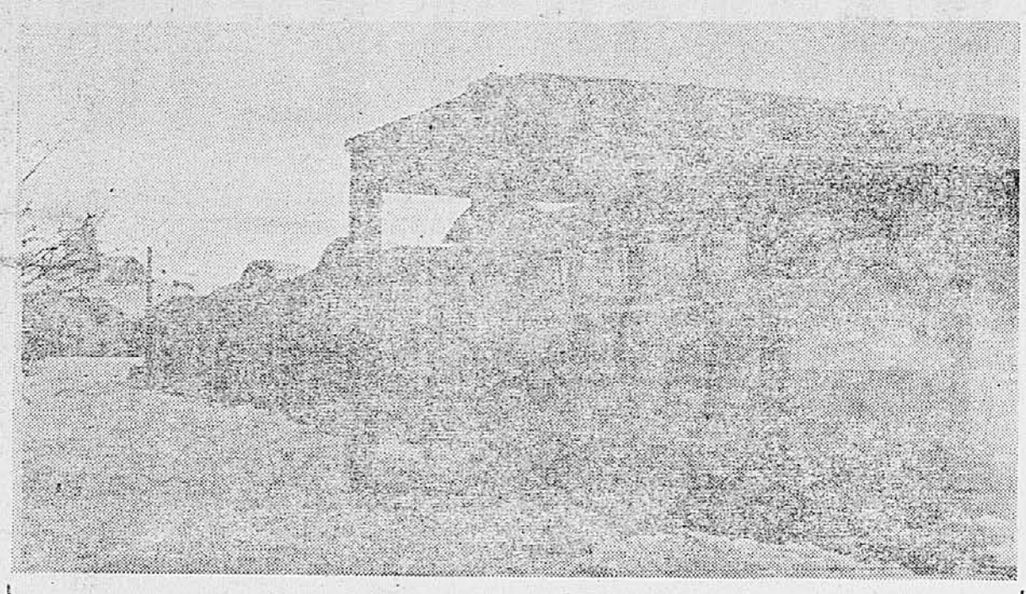

Šola v Stražišču - šola našega časa

Sredi prostranega vrta za poslopjem, ker ima svoje začasne prostore gimnazija, dobiva zdaj mlajši rod v Stražišču pri Kranju že drugo šolsko leto svojo osnovnošolsko izobrazbo v modernem pritličnem poslopju nove osnovne šole. Tako umaknjena s ceste v sosesko nizkih hiš, je nova nizka osnovna šola krita očem in se s svojo arhitektonsko obliko ne bohoti kvišku v nadstropje, kakor srečujemo domala povsod vse naše stare šole.

Pritlična je in malce nenavadna. Arhitekt, ki je ustvarii zanjo načrt — inž. Fürst — pa je mislil na vse: prisojna lega, velika okna, ki dajejo v razredu bleščečo svetlobo tudi zadnjemu kotičku in kar je najvažnejše — vsak razred je nekakšna zaključena celota. Vsak razred ima svoj hodnik, svoja stranišča, svojo garderobo in posebej še vsak svoj majhen kabinet poleg razreda za učiteljico. Po tleh ni starih naoljenih podov, temveč svetel skrbno zlikan linolej, ki so se ga šolski otroci že dodobra naučili čuvati. In če je sonce le premočno in jih preveč ovira pri pouku s svojimi žarki in pripeko, spustijo platnene zaslone. Vrata v razredih so premična in se dajo poljubno razširiti v hodnik za celotno dolžino razreda in tako dobi razred, če je potrebno, še precejšen nov del prostora. V razredih je nova oprema. Ne stare oguljene in že klasične šolske klopi, marveč lične mizice in za mlado otroško rast primerni in skrbno preračunani stoli.

Glede na novo šolsko reformo bo postala šola osemletka. Zato so že v gradnji novi prostori, novi trakti. Spet malce nenavadne oblike, a prijetni in zanimivi, v obliki krakov, ki bodo povezani med seboj s hodniki. V enem bodo upravni šolski prostori, drugi bo enonadstropen, podoben temu, že dograjenemu, do srede vrta pa bo speljana ploščad in ob njej bo stala nova moderna telovadnica. Računajo, da bodo dela končana na zimo, vselili pa se bodo menda drugo pomlad.

Stražiška šola je ena izmed mnogih novih šol, ki so zrasle v naših trgih in vaseh zadnja leta in je resničen vzorec sodobne šole — šole našega časa. Pouk v njej pomeni za učne moči lepo in umirjeno delo.

»Pri nas zdaj ni več bolnih in skrhanih živcev,« je povedal upravitelj.

Tako se šola stražiški mladi rod. In kadar zapojo v razredu »Lepo je v naši domovini biti mlad,« povedo stražiški šolarji eno samo veliko resnico.

O delu organov družbenega upravljanja v šolstvu

IZKUŠNJE ŠOLSKIH ODBOROV

Družbeno upravljanje v šolstvu si je v treh letih, odkar ga uveljavljamo, pridobilo že precejšnje izkušnje, ki so izraz naših stremljenj po novi vsebini vzgoje in izobraževanja mlade generacije. V teh prizadevanjih so se v dosedanji praksi že izoblikovale neke metode dela šolskih odborov, ki vplivajo na vsebino in oblike dejavnosti omenjenih organov družbenega vodstva. Nekateri pojavi na tem področju družbenega upravljanja so zelo značilni ter bi njihova podrobnejša osvetlitev nedvomno prispevala k temu, da bi bilo delo teh organov še bolj uspešno.

Med najvažnejšimi problemi na tem področju so odnosi med šolskimi odbori in komuno. Popolnoma jasno je, da je šolski odbor kot družbeni organ povsem samostojen pri svojem delu in je odgovoren samo občinskemu ljudskemu odboru in zboru volivcev. Vendar marsikje občinski sveti za šolstvo še ne upoštevajo dovolj vloge šolskih odborov. Mnogo bolj uspešno je njihovo delo v tistih občinah, kjer lahko samostojno razpolagajo s sredstvi, ki so določena za šole v občinskem proračunu. Dosti pa je tudi takih primerov, da občinski administrativni aparat odreja v vsakem primeru posebej tudi najmanjše vsote za šolske funkcionalne in materialne izdatke, kar nemalokrat otežkoča smotrno uporabo sredstev in redno delo v šoli.

Kjer so šolski odbori bolj ali manj nedelavni, ne izkoriščajo priložnosti, da bi na zborih volivcev seznanjali ljudi s šolskimi problemi, ki v dobršni meri zadevajo večino prebivalcev. Na ta način bi lahko k reševanju šolskih vprašanj pritegnili kar največ ljudi. Takšna oblika poročanja družbenih organov v šolstvu se še ni dovolj razširila. Kjer so ti organi nedelavni, po navadi še vedno obveščajo zbore volivcev o problemih šole upravitelji namesto predsedniki šolskih odborov.

Takšne negativne pojave povzroča predvsem slab sestav nekaterih šolskih odborov in premajhna skrb posameznih terenskih družbenih organizacij za uspešnejše reševanje šolskih problemov. Treba je tudi omeniti, da je v vaseh prenizek odstotek žena v šolskih odborih, čeprav v največjem številu prav matere obiskujejo roditeljske sestanke. Ena izmed anket tudi dokazuje, da je v industrijskih krajih sorazmerno malo delavcev vključenih v upravljanje šol ter da bi bilo koristnejše tudi večje sodelovanje med delavskimi sveti in šolskimi odbori. Ponekod pa delavski sveti že nudijo pomoč šolam pri opremi delavnic, ki bodo imele pomembno vlogo v sodobnejšem pouku.

Prizadevanja posameznih gospodarskih organizacij in združenj pri vzgoji kadrov v vajenskih in drugih strokovnih šolah bi lahko bila dosti bolj pomembna, če bi bilo uspešnejše njihovo sodelovanje v šolskih odborih. Včasih prevladuje tudi zmotno prepričanje, da je uspešno delo šolskega odbora odvisno od ustrezne izobrazbe članov šolskega odbora. Mnenje, da so lahko v šolskem odboru samo izobraženci, je zgrešeno, kar je že dokazala dosedanja praksa. Takšno družbeno upravljanje bi se kmalu izrodilo v nekakšno strokovno upravljanje. Pri tej družbeni dejavnosti gre predvsem za delovno pripravljenost članov odbora, ne pa za neko posebno kvalifikacijo.

Izredno pozitivno je dejstvo, da se šolski odbori poleg obravnavanja materialnih problemov vedno bolj ukvarjajo tudi z vzgojnimi vprašanji. V mnogih primerih zelo uspešno rešujejo probleme vzgojno zanemarjenih otrok. Precej večji je n. pr. uspeh, ce obišče član šolskega odbora prizadete starše in se z njimi pomeni o njihovem otroku, kot pa če bi učitelj iz šole poslal opozorilo. Zelo uspešni so tudi razredni roditeljski sestanki, ki jih vodijo člani šolskih odborov. Vse omenjene oblike dela so dosti bolj razširjene v obveznih šolah, kot pa v šolah druge stopnje.

H kvalitenejši vsebini dela in čimbolj smotrnemu družbenemu upravljanju šol bodo prispevale svoj delež konstruktivne izkušnje, ki so si jih pridobili šolski odbori v svoji dosedanji dejavnosti. Zlasti primerna delovna oblika so skupne konference šolskih odborov in učiteljskih zborov ob začetku in koncu šolskega leta ter ob polletju, na katerih se lahko člani družbenih organov čimbolje seznanijo z ocenjevanjem učencev in analizo učnih uspehov. Tudi obiski članov šolskih odborov v razredih prispevajo, da si ti lahko ustvarijo jasno sliko o učno-vzgojnem delu v šoli. Ob svojih obiskih bi morali prav tako inšpektorji seznanjati družbene organe s šolskimi problemi, kar je bila doslej manj pogosta oblika sodelovanja med organi upravljanja in prosvetnimi organi.

K uspešnejšemu delu šolskih odborov bi lahko pripomogle tudi razne stalne in začasne komisije, v katerih bi bili vključeni ostali državljani. Verjetno bi bilo tudi bolj primerno, če bi bili šolski odbori imenovani ob koncu šolskega leta, ker bi se tako laže pripravili za svoje delo jeseni.

Družbeno upravljanje v šolstvu je v relativno kratkem obdobju dokazalo, da je zelo pomemben činitelj pri uveljavljanju nove vsebine vzgoje in izobrazbe v sodobni šoli. V tistih šolah, kjer je še preveč administrativnega in manj družbenega upravljanja in kjer so šolski odbori še premalo samostojni pri svojem delu, bo potrebna večja pomoč in prizadevnost družbenih organizacij in vseh državljanov v občini pri uresničevanju ciljev, ki jih zasleduje naša družba na področju šolstva.

B. L.

OBČNI ZBOR

Pred kratkim je bil občni zbor Društva visokošolskih profesorjev in znanstvenih delavcev v Ljubljani, na katerem so obravnavali razne tekoče naloge in probleme, ki zadevajo dejavnost organizacije akademskih učiteljev in drugih univerzitetnih sodelavcev. Potrdili so tudi izvolitev dveh svojih predstavnikov v Svet za znanost LRS in izvolili nov upravni odbor društva. Za predsednika so izbrali profesorja ekonomske fakultete ljubljanske Univerze dr. Alojzija Vadnala.

ODKRITJE AMERIKE

Morda so bile besede direktorja ameriškega informativnega urada iz Zagreba Hopkinsa ob otvoritvi razstave ameriške grafike dvajsetega stoletja v ljubljanski Moderni galeriji, češ da je Ljubljana eden glavnih grafičnih centrov na svetu, predvsem kurtoazen poklon. Vendar samo dejstvo, da smo te dni dobili izbran pregled sodobne ameriške grafične ustvarjalnosti, medtem ko bo istočasno odprta razstava jugoslovanske grafike v ZDA, to trditev nedvomno potrjuje.

Bilo bi preveč pričakovati, da bi nas sedanja razstava v celoti seznanila s dosežki ameriške grafike v zadnjem stoletju. Vsekakor pa nas ob primerjavi nekaterih najbolj značilnih starejših stvaritev seznani vsaj z najbolj razvitimi tokovi v sodobni ameriški grafiki. Sprehod mimo 150 razstavljenih risb, raznih grafičnih listov in akvarelov skoraj prav tolikšnega števila avtorjev je že tako več kot nasičen.

K temu še bolj pripomore dejstvo, da prihajajo razstavljalci, čeprav žive danes po večini okrog New Yorka, iz najrazličnejših predelov ZDA, nekateri pa še posebej iz cele vrste drugih, zlasti evropskih dežel. Vsi ti naturalizirani Amerikanci, Nemci, Kitajci, Francozi, Španci, Rusi, Romuni, Švicarji, Holandci, Norvežani, Kanadčani in Argentinci so prinesli v ameriško zakladnico del temperamenta in barv svoje prejšnje domovine. Stari Bavarec Thomas Nast je v začetku tega stoletja razgibal ameriško umetnost s svojo, za nas že preveč konvencionalno pedantno narisano bradico Umetnikovega portreta prav tako, kot danes južnjaška barvitost v Argentini rojene Zuleme Damjanović, verjetno balkanskega rodu, ali avantgardizem kakega drugega mlajšega avtorja. Niti emigranti iste nacionalnosti se niso izkrcali v Long Islandu z istim umetniškim temperamentom. Če je Francoz Lachaise z najbolj skopimi, skoraj grobimi potezami naslikal tak ženski akt, da iz njega vse sršti, je sosednja risba njegovega rojaka Laurenta tako konvencionalno pohlevna, da pri njej nič ne bode, pa čeprav predstavlja osat.

Vsa ta različnost pa se je seveda v novem okolju naroda narodov zvarila v neko novo ameriško stvarnost, ki je tehnično in idejno tipična. Zlasti v risbi je pri mnogih ameriških avtorjih zaznavna težnja po kombinaciji iz raznega materiala. Nekdanji Rus Archipenko kombinira svinčnik z nalepki, Bothwell pero, črnilo in voščeno kredo, Schmitt risbo s čopičem, in podobno. V lesorezih, litografiji in drugih grafičnih listih so sicer predvsem barvno vabljivi in živahni, vendar kljub temu serijski. Tudi to, da je pri Amerikancih že po naravi sladkobna akvarelna tehnika posebej priljubljena, ni brez osnov v zgodovinsko parvenijskem porajanju ameriške kulture. Sredi med romantično standardno, že nekoliko zaprašeno lepoto, kakršna se usipa s Sarinimi kodri izpod širokega klobuka Mary Cassattove, in silno primitivno elementarnostjo novega sveta, v kateri se človek — pionir v nenehni borbi za obstoj staplja s prirodo, se tudi najbolj značilno prebija tipičen ameriški izraz. Okolje prerij in morja, mest in jeklenih mostov nujno terja svoj izraz, resničen, kot ga resnično doživi človek v njem, pa čeprav je ta izraz enkrat pri Collemanu romantično socialen, pri Corcosovi primitivistično pripoveden ali pri Bernhardtu impresionistično poetičen in tragično resničen hkrati. V morju dežele in velemesta dobivajo avtorji posebno poželenje po detajlu, po drobnem izseku figure ali svetlobe. Peunell je bil med prvimi, ki je odkril figurativni realizem industrijskih objektov, danes nasprotno mlajši ustvarjajo že iz arhitekture neko novo barvno in simbolično doživetje. Vse to daje temu izrazu neko napeto grafično in idejno ritmiko. Celo v abstraktni umetnosti, ki je zrasla v novem ritmu prav tako nujno, kot socialni realizem, se ustvarja neka nova razgibana abstraktna figuralika, neki nov abstraktni ekspresionizem, ki zapoje kot rožnato doživetje v Poletnem dnevu pri Dehnerjevi ali pretresljivo zakriči kot Jenkinsov Mutec.

A če se danes temperamenti raznih narodnosti združujejo v tem novem amerikanskem izrazu, je spet res, da ta skupni izraz pri svojih najbolj tipičnih predstavnikih, kot je Baskin, nenehno išče pota k splošnim človeškim, za nas recimo evropskim kulturnim ravninam. To samo potrjuje vse občujočo vrednoto umetnosti, ki ne gleda na najbolj različna okolja vselej teži k neki skupni odrešujoči resnici in lepoti. Morda je prav v tej stari ugotovitvi največja vrednost odkrivanja sleherne ekscentrične Amerike.

B. Pogačnik

»Slovenski poročevalec« največji in najbolj razširjen slovenski dnevnik!

MOŽ ki ga potrebujejo

DIDO

Četudi je živahen in še vedno rad pôje, je le star mož, in to občuti prebridko zvečer. Komaj leže v posteljo. Vse kosti se mu razbole.

— Eh, pravi, mati, jutri pa ne pojdem delat.

— Pa nikar, mu pritrdi žena.

Potem mož ne reče več nobene. Žena pa sedi za mizo in počasi srebljе zdravilni čaj. Pogleda ga in vidi, da je zamišljen. Pogumna stara žena je, zato mu reče:

— Nikar si ne beli glave. Bova že kako. Saj sva preživela še hujše čase.

In ko se razpravi, ugasne luč in ga pusti v kuhinji. Sklenila sta, da bo pozimi spal v kuhinji, ker ga tako rado zebe.

— Saj ne, da bi ti tega ne privoščila, mu pravi včasih, pa vendar se mi zdi čudno, da moreš zaspati v kuhinji. Jaz bi ne mogla. Za vse na svetu ne.

— Seveda, ko imaš naduho, ji odvrne, in že mu je žal. Sirota, si misli, saj si je ni kupila.

Toda žena mu ne zameri.

— Saj, to je, reče krotko. Ne bi mi dala dihati.

x x x

Toda čeprav sta se bila dogovorila, da ne pojde zjutraj na delo, je komaj pol petih, ko sta oba že budna. To je njuna ura. Stara žena prisluškuje.

— Dejal je, da ne pojde, premišlja. Če sedajle vstanem, si bo mislil, da ga priganjam. Za spanje mi pa tudi ni več. Malo kave bi si skuhala...

Toda mož se je bil že odločil. Pravzaprav se ni niti odločil. Zbudil se je in misel na delo, ki ga čaka, ga je obšla kakor ščemeč nemir.

Seže pod vzglavje, izvleče cigareto, in si jo prižge. Izvrstno mu diši.

— Mati! zakliče.

In potem je tako kakor vsako jutro, leta in leta nazaj, skoraj pol stoletja. Žena kuha zajtrk, on pa še nekoliko poleži, da ji pove, kaj se mu je sanjalo. To mu je pri srcu. Sanje.

— Kakšne lepe sanje! vzklika včasih. Kakšne sanje! Sanja se mu na primer, da hodi po prelepih krajih, po takšnih, kakršnih še nikdar ni bil videl. Ali ni to čudno? Kako se mi more kaj takšnega sanjati, kaj praviš?

Včasih ga stara žena sliši. Obrne se torej od štedilnika in reče:

— Čudno je, res.

x x x

Zjutraj je možak še kar čvrst. Ko opravljen v svojo modro delovno obleko sedi za mizo in zajtrkuje, medtem ko mu žena spravlja v torbo kosilo, se čuti možaka.

In še nekaj je. Kadar pride takole proti večeru domov in žena postavi preden dobro sovejo juho, ki jo ima od vseh jedi najrajši, potem pa mu sede nasproti in posluša, ko ji pripoveduje o delu, ki ga je bil danes opravil, tedaj čuti, da ga čisla. V zadoščenje mu je, ker je mislila na to, da mu mora pripraviti nekaj slastnega, kar ga bo poživilo. Čuti, da je vse tako, kakor mora biti.

Po večerji vzame v roke časopis, in to je užitek, ki mu tekne samo po delovnem dnevu. Medtem ko je on delal, so tam nekje zvedeli novice, jih zapisali, in sedaj ko po težkem delu počiva, jih lahko prebira. Svet se mu zdi prijetno urejen.

x x x

Stari mož je zidar. Včasih ko je bil še mlad, je delal na akord. Sezone so minevale v mrzlici. Sedaj tega več ne zmore. Toda še vedno je delavec, ki ga iščejo.

— Recite mu, naj pride k nam, naročajo ženi.

In nekateri pristavljajo:

— Pijače mu ne bo manjkalo!

Taki stari ženi niso pri srcu.

— S pijačo bi ga radi plačali, jim oponese. Bolje, da mu ne povem.

To leto je že od poletja delal pri obrtniku na drugem koncu mesta. Menil je, da je z deli pri kraju, ko se je le-oni domislil, da bi mu naredil še betonsko ograjo okoli vrta. Če bi malce pohitel, bi bila pred zimo gotova.

Za tako delo je bilo pozno, toda stari mož se ga je vendar lotil. Morda bo še nekaj lepih dni, je dejal. Delal je naglo, kolikor je mogel, vendar je bila ograja komaj do polovice gotova, ko je jelo deževati.

Sprva je bilo videti, da si bo vreme še premislilo, toda sčasoma je poprijelo. Od jutra do večera je po malem rosilo, in v vsej tej nadlogi je teklo delo dalje. Nikomur ni prišlo na misel, da bo stari mož do kože premočen, ta pa tudi ni ničesar omenil.

Drugega dne popoldne ga je jelo tresti. Šel je torej v delavnico in povedal, da mu ni dobro. Gospodar mu je dal kozarček žganja.

— Pojdite zdaj domov, je dejal. Jutri bo bolje.

Potem ni bilo bolje, temveč slabše. Po štirinajstih dneh je vstal iz postelje, toda z ženo sta sklenila, da ne pojde več tja.

— Našel si bom kaj drugega, je dejal možak. Kaj lažjega.

— Ob teh besedah se je zopet spomnil, da je star mož, in to ga je precej potrlo.

Nekega dne je stari mož videti ves izpremenjen. Nekaj se je odprlo v njem. Zopet pôje. To je znamenje.

Drugo jutro se spet odpravi na delo. Ker je že konec novembra, mu žena ovije okoli vratu star, volnen šal.

— To te bo grelo, mu reče, in dobro ji je ob misli, da je nekaj storila, da ga obvaruje mraza.

Toda stari fant pride zvečer ves bled in izčrpan.

— Cement sem sekal, pove. Ni šlo drugače, moral sem sedeti na tleh in sekati. Noge so mi kar otrpnile.

Toda ko se možakar pogreje in poje toplo večerjo, postane zopet živahen.

In tako je šel zopet naslednji dan. Da ne bo sedel na golem cementu, je nesel s seboj majhno desko. Bila je še tema, ko je šel in skoraj da se je nekaj malega obotavljal, preden je zaprl za seboj vežna vrata.

Postajal je nekam čudno potrt. Jedel je brez teka, časopis komaj da je pogledal. Hodil je k počitku precej po večerji, in v spanju je stokal, kakor da ihti.

— Ostani doma, mu je rekla žena. In ko je nejevoljno stresel z glavo, se je ujezila:

— Potem pa bodi pogumen. Če prav hočeš opraviti to grdo delo, ga boš pač opravil. Saj si to še vedno storil.

To so bile besede, ki jih je potreboval. Vedno jih pove o pravem času, je pomislil, in to je nekaj, česar nihče drugi ne bi mogel tako imenitno opraviti. Nekaj v njem se je učvrstilo in se napelo. Saj, prav to je. Delo, ki ga je hotel opraviti, je vedno tudi opravil. Tako bo tudi to delo. Potem bo pa malo počival.

x x x

Sedaj počiva. Sedi za mizo in čita. Žena hodi okoli njega in mu ponudi zdaj to, zdaj ono. Dobro mu je. Včasih ji čita na glas. Potem preneha in oba se čudita. Kakšne stvari se gode po svetu! Včasih ji čita tudi kaj takega, kar je ne zanima. Tedaj ženska zadremlje. Mož pogleda iznad časopisa in vidi: vsa je zlezla vase in iz polodprtih ust ji rahlo žvižgaje uhaja sapa. Prav smešna je videti. Smešna in nebogljena.

— Mati! zakliče rahlo.

Stara žena se strese in se zbudi. V zadregi si popravi ruto.

— Ali sem smrčala?

Tako preživljata dneve počitka. Stari mož si spet nabira moči.

— Eh, pravi včasih. Letos sem imel res smolo. Pa naj bo. Saj bo kmalu spet pomlad. O, še bo lepo, še! Sonce bo sijalo, ptički bodo peli... Jaz pa si bom poiskal kakšno prijetno delo. Zakaj ni je stvari, ki bi te mogla tako razveseliti, kakor delo, ki se ti lepo odseda. Tedaj čutiš, da si še nekaj vreden, da si mož, ki ga potrebujejo.

STROGI PREDPISI

Alfredo Panzini

K zidu vzdolž hodnika pod obokanim stropom nekdanjega samostana, spremenjenega v bolnišnico, sta bili prislonjeni dve vrsti dolgih klopi. Hodnik je bil mračen, ljudje pa, ki so sede čakali, da v ambulanti začno z delom so se stiskali na klopeh v dveh vijugastih črtah. Črti sta se zdaj pa zdaj vzdigovali in se spet spuščali na višino sklonjenih glav ali otrok, ki so sedeli čakajočim v naročju. Bili so nepremični kakor kipi. Taki so ljudje, kadar jih tare žalost ali bolečina, pogosto tudi, če jih muči pomanjkanje ali revščina.

Čakali so na zdravnika. Toda gospodje zdravniki tega dne niso in niso hoteli priti. Zato so od časa do časa, sicer strpni, mirni in molčeči, nemirno vstajali, se približali k rešetkasti linici ter potegnili za vrvico, da je zvonček nekje v notranjščini tožno zazvonil.

— Kje se mudijo zdravniki, da ne pridejo? Kmalu se bo znočilo.

Glasovi so bili trudni, mlahavi in bolni.

Tedaj so se namah odprla vratca in v njih mračnem okviru se je pokazal koščeni obraz vratarja, vratarja v modrem suknjiču, ki je z glasom, v katerem se je čutilo usmiljenje, vselej enako prepričeval in miril.

— Saj jih boste vendar videli, kadar bodo prišli. Razumem, da bi jih vi — je kazal na dva ali tri bolnike s povezano glavo — ne mogli videti, toda ostali jih boste vsekakor lahko videli, ko bodo prišli po tem hodniku, ali ne... Ni jih še; kaj morem jaz za to? Ne morem jih pripeljati za roko... Pri tem pa je neprestano kazal na hodnik, od koder bi zdravniki utegnili vsak čas priti.

Vratar je, kakor vselej, v ustih premikal pipico in spet zapiral vratca, godrnjajoč z dolgim »za vraga«. S klopi pa se je hitro nato oglasil miren in tih glas: — Siromaki, ta je sam siromak in ima usmiljenje s siromaki... Prekleto, ali je zdaj čas počitka! Da!

— Doktorji spijo. Tistemu mlademu, plavolasemu se vse kaj drugega mota po glavi, kakor bolniki. Baje se ženi, je dejala neka žena, ogrnjena s črnim šalom.

Zopet je nastala tišina. Naposled se je zaslišal živahen, eleganten korak: prihajal je zdravnik in mimogrede bežno premeril z očmi tega ali onega izmed čakajočih v dolgi vrsti. Zdaj je zdravnika opazil tudi vratar skozi rešetko ter mu nemudoma in uslužno odprl vrata. Nekolikanj pozneje pa je vratar že prigovarjal bolnikom:

— Drug za drugim, prosim, in brez prerivanja.

Vsi bolniki so namah vstali. Tedaj se oglasi neki možakar in pravi tovarišem:

— Pustite me prvega, prosim vas.

Na plečih je imel nekaj culi podobnega — otroka zamotanega v ponjavo. Otrok je težko dihal in kuhala ga je vročica.

— Difterijo ima, moral bi dobiti injekcijo.

Čeprav so bili od čakanja že vsi nestrpni, so se možu z razumevanjem umaknili:

— Pojdite, pojdite prvi, prijatelj! Nam se ne mudi tako zelo.

Možakar s culo na plečih hitro vstopi in zgine za vrati. V ordinaciji je že čakal drobcen in zlatolasi zdravnik, oblečen v elegantno belo haljo. Šele ko je možak odmotal na mizi iz cule malega trpina, ga je zdravnik vprašal:

— Nhm. Difterija. Koliko časa jo že ima?

Možakar začne pripovedovati:

— Moj sin je bil vedno zdrav. Pred petimi dnevi pa mi je povedal, da ga boli grlo in nekam čudno je gorel v vročici. Polagali smo mu obkladke iz toplega kruha; upali smo, da ne bo hudega.

— Eh, topel kruh! Ta ne bi pomagal, je pripomnil zdravnik. — Hitro, hitro! Ali imate bolniški list? Ubožni list, hočem reči.

Mož je bil od glave do nog kot eno samo ubožno potrdilo. Zato je od začudenja debelo pogledal:

— Kakšen ubožni list, gospod doktor?

— Kaj še tega ne veste? Brez ubožnega lista ne smem dati injekcije. Tako je zapisano v pravilniku, taki so predpisi!

— Toda jaz tega nisem vedel.

— Da, navadno je tako. Pravilnik je pravilnik in predpisi so predpisi!

— Usmilite se me; sin mi umira!

Drobceni zdravnik je napravil brezdušno kretnjo, kakor bi namignil, da mu je zelo žal. Pristavil je:

— Ne, ne umira! Toda namesto, da tukaj stojite, se podvizajte in pojdite na občino. Gotovo je še odprto. Tam zahtevajte ubožni list in se takoj vrnite!

Mož je ostrmel in se ni zganil. Zdravnik pa je ponovil:

— Hitro!

Zatem je možakar vnovič zamotal otroka v culo ter ga dvignil na pleča.

Kadar človeka muči velika žalost, zgubi razsodnost in pogostoma stori vse, kar mu pride na pamet.

— Ostani! Pojdi! Stoj! Udari! Ubij! A človek, ki ga teži žalost, vse to opravlja kakor avtomat.

Možakar je z vso naglico stekel proti občini. Kazalci ure so se že pomikali na peto; ulice so se polnile z veselimi ljudmi. Zasopel je pritekel do občine, za hip obstal pred glavnim vhodom, nato z odločno kretnjo vstopil ter se napotil po stopnicah. Na njih sreča uradnika in ga vpraša:

— Prosim, kje izdajajo ubožne liste? Kam moram iti, prosim vas.

Ves je drhtel. Razmaknil je culo, tako, da se je videla dečkova glava in se začulo težko dihanje.

— Difterija! je oče počasi in zaskrbljeno pojasnil.

Nameščenec, ki je morda tudi sam imel otroke, je brezbrižno pohitel navzdol po stopnicah, ne da bi kaj odgovoril. Možakar pa je začudeno gledal, zakaj beži. Nato se je napotil po pustih stopnicah in začel tavati po občinskih hodnikih. Tudi ti so bili mračni in sivi, a vrata zaklenjena. Kljub temu je trkal in klukal od vrat do vrat.

Zdaj ga je opazil čuvaj, prihitel in vzkliknil:

— Ej, prijatelj, kaj delaš tu?

— Prosim, kje izdajajo ubožne liste?

— Ob tem času? Ubožne liste izdajajo od desetih do treh, a zdaj je ura štiri. Pridite jutri zjutraj!

— Ubožni list moram dobiti zaradi injekcije, reče in pokaže na culo. Zdravnik je noče dati otroku brez potrdila.

— Razumem vas, reče čuvaj. Toda ne vem, kako bi ga zdaj dobili. Kje naj bi našli uradnika, kje načelnika za podpis?

Mirno ga je odpravil po stopnicah in polagoma ven iz zgradbe. Možakar se je pohlevno pokoraval čuvajevi roki, ki ga je narahlo suvala. Kadar človeka muči velika bolečina, je ubogljiv za povelja in poslušen rokam, ki ga suvajo.

— Kam zdaj? se je vprašal možakar pod sivim nebom. Ni okleval; s hitrimi koraki se je napotil nazaj v bolnišnico. Hodnik je bil še mračnejši kakor prej in pred ambulanto je čakalo še več bolnikov. Nesrečnik se je usmeril naravnost proti vratom, ki jih je čuval vratar v modrem suknjiču. Ko ga je ta opazil, je vzkliknil:

— Ne moreš naprej, čakaj na vrsto! Zakaj nisi prej prišel?

— Moram k zdravniku!

— Pravim ti, da ne moreš!

— Prej sem bil odšel po ubožni list.

— Ali si ga dobil?

— Na občini je zdaj vse zaprto.

— Glej ga; kaj sem jaz kriv, če je vse zaprto. Ali sem mar jaz načelnik? Pridi jutri!

— A če mi otrok medtem umre?

— Pridi jutri, pravim. Zakaj naj bi umrl?

Možakar zdaj ni odgovoril, molče se je obrnil k množici. Nato pa dejal z glasom, ki se je tresel od bridkosti:

— Saj me vidite, da sem ves ubog! Zakaj je še potrebno ubožno potrdilo?

Sprva je bilo vse tiho, potem pa je nekdo dejal ogorčeno:

— Odredbe in predpise ustvarja gospoda zase; gospoda zna pisati.

— Toda nekoč ni bilo teh predpisov.

— Izdal jih je novi upravnik z namenom, da bi bolj varčeval. Toda pojdite k njemu, pa boste videli varčevanje! Zavese, lestenci, telefoni, radijski sprejemnik, rdeče, zelene, belo pohištvo... A kdo je to razkošje plačal? Revži s svojo krvjo?

Možakar je molče poslušal te besede; zdelo se mu je, da prihajajo z drugega sveta.

Upravnik karitativnih ustanov, velecenjeni gospod pa je tega večera kakor po navadi igral svojo redno partijo bridgea za zeleno mizo v kazini spoštovane in blagorodne gospe. Bil je gentlemen, kakor so ga prijazno imenovali.

Upravnik je bil modra, uglajena in odlična osebnost; ogorčeni sovražnik sleherne krivice, velik prijatelj reda, a po večerji velik ljubitelj partije bridgea. No, tudi pri igri je bil človek na svojem mestu. Če je zgubil desetak, je prenehal. Tistega večera je dobil pet desetakov, pa je igral. Lastnica kavarne je bila namreč nabavila zaboj pravega nemškega črnega in belega piva. Gospod upravnik je rad pil mnogo belega piva in prepričeval ostale, da je prav takšnega okusa kakor v Milanu, Münchnu ali na Dunaju.

Ko se je ob dveh po polnoči odpravil, je mesec s cikcak potezo risal obrise streh in vogalov po sredini stare samotne ulice.

— Hladno je, je dejal upravnik in se stisnil v plašč. S prijateljem, ki ga je spremljal, sta se pogovarjala o različnih prijetnih stvareh, o pivu, ki ga pijejo v Milanu in na Dunaju, o ilnatih vrčih, katere je lastnica kavarne naročila s pivom vred; zakaj resnica je — je pripovedoval upravnik s sladkim glasom — da ni vseeno, če piješ vino iz skodelice za kavo ali vermuth iz kozarca za vino, saj nima, kdo ve zakaj, več pravega okusa. Zatem je govoril o bridgeu, ki je pravzaprav lepa igra in zahteva pravega načina in razboritosti, in spet o mesečini, ki je tako lepa in svetla.

Ko se je na vogalu ulice prijatelj poslovil, se je upravnik napotil v ozko ulico, ki je ni osvetljevala mesečina. Toda glej, nasproti mu prihaja črna senca.

— Kaj želite, vi? vpraša gospod upravnik, umikajoč se nazaj.

Senca mu ni nič odgovorila, samo zganila se je in v istem trenutku z odločnim zamahom sunila z nožem v roki proti trebuhu zaslužnega upravnika karitativnih ustanov.

Tedaj je senca siknila skozi zobe:

— Tu imaš predpise!

Med ljudmi se pogosto zgodi, da človek v velikih mukah in bolečinah vzame orožje in se bori.

Prevedel Črtomir Šinkovec

Najdihojca

France Bevk:

GRLICE

Zadnje dve ali tri zime sta poleg vrabcev in sinic tudi dve grlici priletali na moje okno. Grlic še nikoli nisem videl tako od blizu. Če bi ne

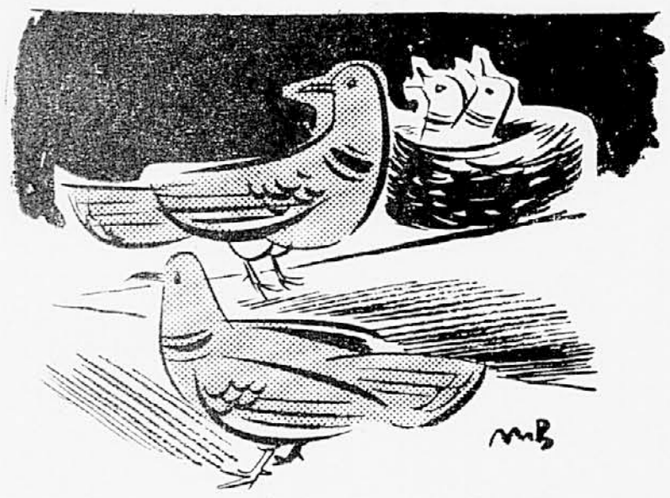

imeli pisanih ovratnic, bi ju zamenjal za golobe.

»Gru, gru,« sta se oglašali.

Sprva sem bil hud nanju. Pozobali sta zrnja za deset sinic ali vrabcev. A bili sta tako priljudni, da nista odleteli, kadar sem stopil do okna. Gledali sta me po strani, kakor da mi pravita: »Ali nama ne privoščiš malo prosa in ječmena?«

Sprijaznil sem se z njima. Trosil sem jima koruze, ki vrabcem in sinicam ne gre v kljun. Bili sta zadovoljni.

Spomladi sta odleteli. Poleti ju nisem več videl. Narava jima je nudila dovolj hrane. Na zimo sta zopet prileteli.

Le prejšnjo pomlad sta še dolgo ostali, četudi ju nisem več hranil. A saj tudi nista več obiskovali mojega okna. Le za valjenje sta si izbrali našo hišo. Na strešnem tramu nad verando sta si spletli gnezdo.

Samica je izvalila dve mladi grlici. S samcem je ves dan odletala in zopet priletala. Pitala sta mladiča.

»Gru, gru,« sta se oglašala.

Mladiča sta rasla, eden bolj kot drugi. Nekega dne smo manjšega našli na tleh verande. Padel je bil iz gnezda. Ves nebogljen in preplašen je čepel ob ograji in žalostno povešal glavo. Starša sta nemirno letala okrog. Nista si vedela pomagati.

Pobrali smo revčka, pristavili lestev in ga položili nazaj v gnezdo. Videli smo, da je gnezdo premajhno za oba mladiča. Večji in močnejši se je šopiril v njem kot turški paša. Za nebogljenčka skoraj ni bilo prostora.

»Nepridiprav ga je vrgel iz gnezda,« smo rekli. »Zopet ga bo, le verjemite.«

»Če zleti čez ograjo, se ubije. Ali pa ga bo našel maček. Požrl ga bo.«

Tako smo napovedovali in tako se je tudi zgodilo.

Nekega dne revčka ni bilo več v gnezdu. Tudi na verandi ga ni bilo. Spodaj na vrtu smo našli njegove ostanke. Nekaj perja in uboge nožice.

Padel je bil čez ograjo. Nihče ni videl, kako se je to zgodilo. A bili smo prepričani, da ga je požrl maček. Tisti rumeni, tigrasti maček, ki ima glavo kot škaf. Videl sem ga, kako so se mu svetile oči, ko je sedel na strehi sosednje drvarnice in se oblizoval.

Grlici sta nekaj časa zbegani frfotali okrog, iskali sta mladiča. Potem sta se umirili in pozabili. Mladič, ki jima je ostal, se je poslej sam košatil v gnezdu. A tako je rasel, da je domek s časom postal tudi zanj premajhen. Ko so mu zrasle perutnice, je poskočil iz njega in sedel na ograjo.

Starša sta ga obletavala, ga klicala in ga vabila v svet. Mladič pa je le poskakoval, sfrfotaval, a še ni mogel odleteti. Nekega jutra ga ni bilo več. Niti njega, niti očeta in matere. Okoli hiše je bilo vse tiho. Noben »gru, gru« se ni več oglasil...

Zdaj je zopet zima. Ni huda, a je vendar zima. Prvi vrabci in sinice so že moji gostje. Ko pridejo mrazovi, led in sneg, bosta morda prileteli tudi grlici. Želim, da bi bilo tako. Morda bo z njima priletel tudi mladič, ki se bo že oglašal: »Gru, gru.« Morda. A ne vem, kako mi bo pri srcu, ko ga bom zagledal. Ne zdi se mi prav, da je bil bratca vrgel iz gnezda.

NAJDIHOJČIN PORTRET

Uganili ste! Tuš je zamrznil našemu risarju, pa je portretov zmanjkalo! No, poklicali smo odjugo, odtajala tuš in nastal je portret Pirčevega Tonija, ki se je prav gotovo prismučal do uredništva v dedkovem spremstvu.

Kaj naj povemo o Toniju poleg tega, da je s Celovške ceste doma? Ali to, da ima tri simpatije? Dedka, Jasno iz vrtca in Smrčka — foksterjera? Ali to, da krompir najraje je? Ali, da je smučar in pol? »Nič posebnega!« boste dejali. Ne zarecite se! Smrčka še niste videli! Prihodnjič, ko si Smrček izleči svoj grozni nahod, pride s Tonijem v uredništvo in v nedeljo ga najdete v Najdihojci!

NEKATERI TUDI TAKOLE PRAZNUJEJO SVOJ PRVI ROJSTNI DAN!

Miha Klinar

NINI IN SNEG

Ko zapal je sneg,
Nini je dejala:
— Očka, tja na breg
mokica je pala.

Bolje, da sladkorček
bi na breg zapal!
Janezek sosedov
bi mi ga nabral.

To bi se sladkala! —
in je obmolknila,
skozi okno drobni
rokci pomolila.

Nini sladkosneda
je snežinko ujela,
pa se raztopila
zvezdica je bela.

Crtomir Šinkovec:

BURJA GODE KAKOR ČMRLJI

Burja gode kakor čmrlji,
godrnja kot policaj:
»Kaj, otroci, bi odprli
meni hišo na stežaj,
da za hipec k peči sedem,
odpočijem si pri vas,
potlej pesem spet napredem
čo Jadrana čez ves Kras.«

»Eh, ta burja ni šaljivka!«
greleti otroke strah.
V oknih gode, nagajivka,
sneg pometa kakor prah;
smučarjem pod nos ga meče,
e uhlje ščiplje jih zares,
pa razpiha se od sreče,
gre s snežinkami na ples...

ALI SE VAM NE ZDI, DA JE TAKALE NOŠA ŽE KAR PRETOPLA ZA NAŠE VREME? TODA LEPOTEC NA SLIKI JE PRIPOTOVAL MENDA IZ AFGANISTANA IN NIČ SE NE VE, KAKO JE Z ZIMO TAM DOLI...

Ω 2 OMEGA 226 V RAKU

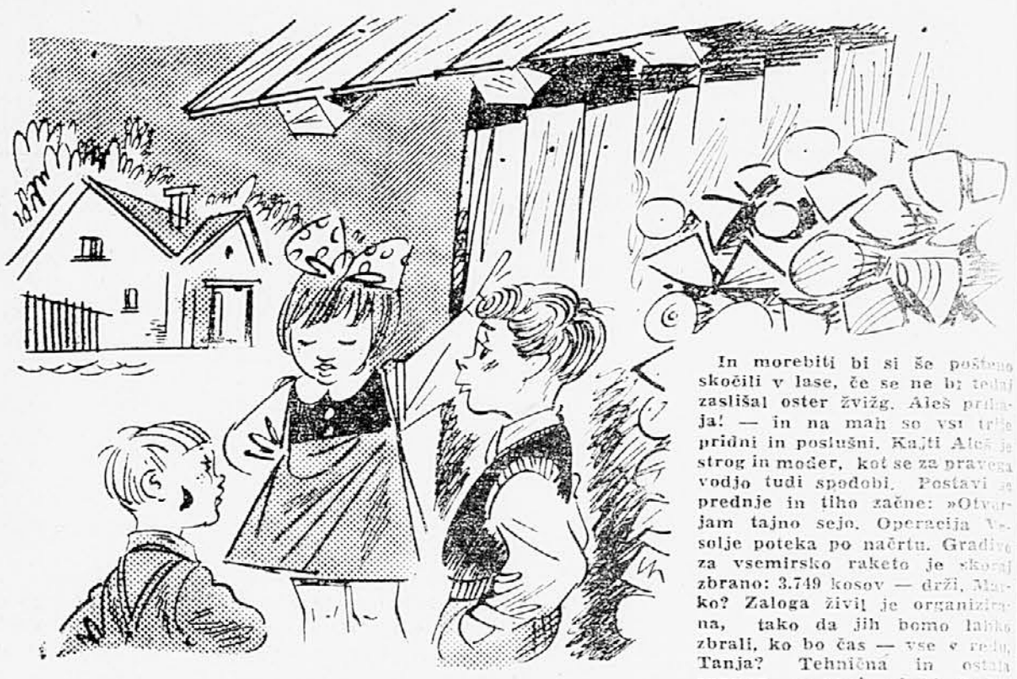

A nikarte brskati po sanjskih bukvah! Nobene Omege ni tam in kvečjemu kakšen zanikrn potočni rak in tombolske številke gredo tako ali tako samo do sto. Skrivnost teh Bojanovih sanj se bo razjasnila šele dosti pozneje. Medtem raje stopimo na sosedovo dvorišče. V kotu za drvarnico so zbrane tri pomembne osebe: Marko, Tanja in Jurček. Samo ti trije? Da, kajti Bojan je moral z očetom v mesto, Aleš pa pride vsak čas.

Tanja je radovedna: »Kaj misliš, Marko, ali so oni tam gori ravno tako oblečeni kot mi?« Marko jo zavrne: »Samo cunje ti gredo po glavi! Tam imajo drugačne skrbi: sidajo hiše nad oblake, postavljajo mostove z gore na goro . . . pa kaj bi ti pravil!« Marko bo arhitekt, ko bo velik, in bo zidal čudovite zgradbe, kakršnih še ni videlo človeško oko. Jurček pa ju zamišljeno posluša in pravi: »Ali pa se znajo tudi frnikolati?!« — »Uh, ti si Jurček, pravi Jurček!« se zaženeta vanj Tanja in Marko.

In morebiti bi si še poštenо skočili v lase, če se ne bi tedaj zaslišal oster žvižg. Aleš prihaja! — in na mah so vsi trije pridni in poslušni. Kajti Aleš je strog in moder, kot se za pravega vodjo tudi spodobi. Postavi se prednje in tiho začne: »Otvarjam tajno sejo. Operacija Vesolje poteka po načrtu. Gradivo za vsemirsko raketo je skoraj zbrano: 3.749 kosov — drži, Marko? Zaloga živil je organizirana, tako da jih bomo lahko zbrali, ko bo čas — vse v redu, Tanja? Tehnična in ostala oprema — zanjo skrbi Bojan, opravičeno odsoten. Seja se nadaljuje v glavnem bunkerju. Jurček, na stražo!«

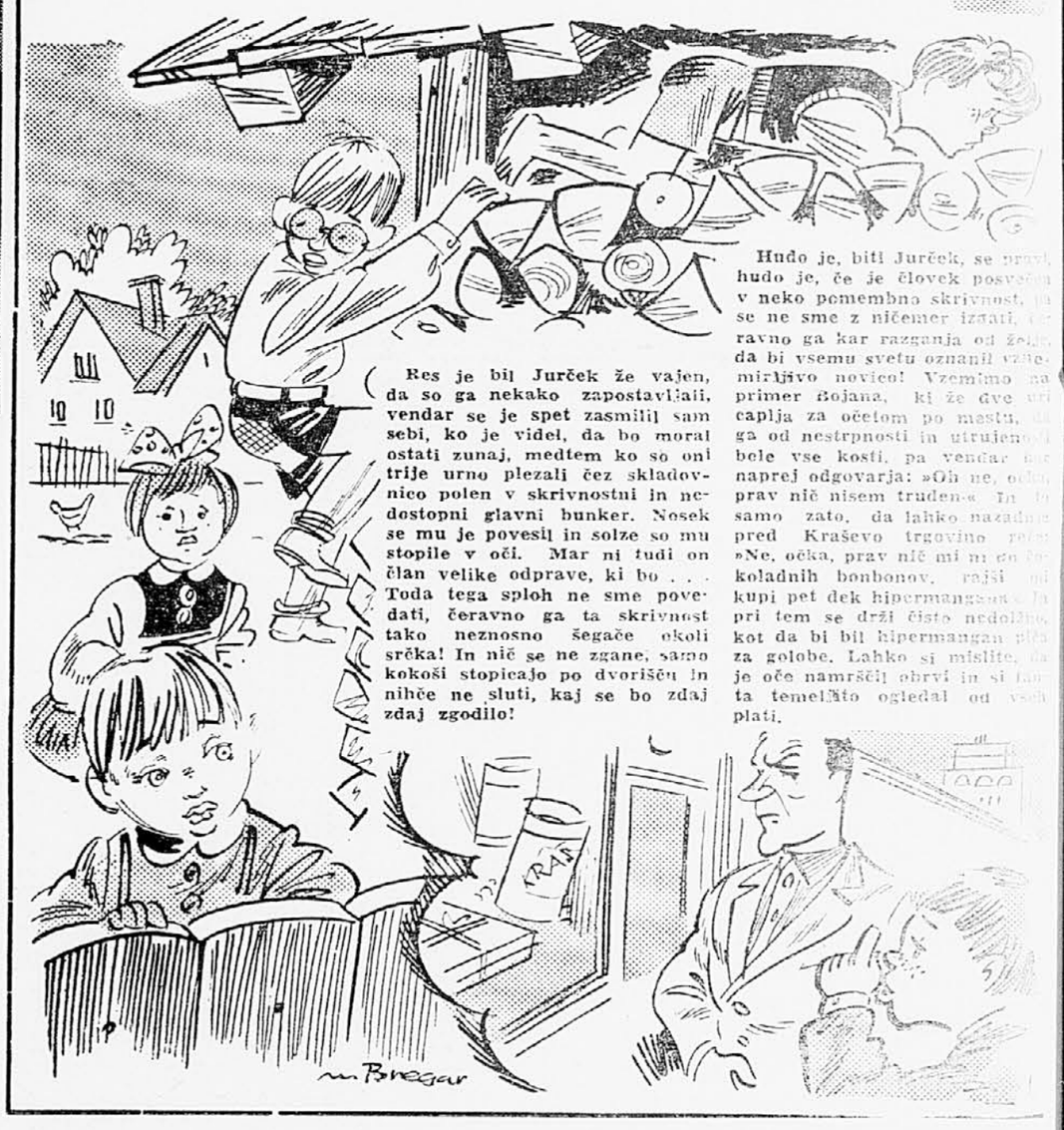

Res je bil Jurček že vajen, da so ga nekako zapostavljali, vendar se je spet zasmilil sam sebi, ko je videl, da bo moral ostati zunaj, medtem ko so oni trije urno plezali čez skladovnico polen v skrivnostni in nedostopni glavni bunker. Nosek se mu je povesil in solze so mu stopile v oči. Mar ni tudi on član velike odprave, ki bo . . . Toda tega sploh ne sme povedati, čeravno ga ta skrivnost tako neznosno šegače okoli srčka! In nič se ne zgane, samo kokoši stopicajo po dvorišču in nihče ne sluti, kaj se bo zdaj zdaj zgodilo!

Hudo je, biti Jurček, se pravi, hudo je, če je človek posvečen v neko pomembno skrivnost, pa se ne sme z ničemer izdati, čeravno ga kar razganja od želje, da bi vsemu svetu oznanil vzemirljivo novico! Vzemimo na primer Bojana, ki že dve uri caplja za očetom po mestu, ga od nestrpnosti in utrujenosti bele vse kosti, pa vendar ne naprej odgovarja: »Oh ne, očka, prav nič nisem truden.« In to samo zato, da lahko nazadnje pred Kraševo trgovino reče: »Ne, očka, prav nič mi ni do čokoladnih bonbonov, rajši mi kupi pet dek hipermangana!« In pri tem se drži čisto nedolžno, kot da bi bil hipermangan pšeno za golobe. Lahko si mislite, da je oče namrščil obrvi in si ta temeljito ogledal od vseh plati.

ČESAR NE SLIŠITE VSAK DAN

Veliki popotniki

Po svetu še živijo ljudje, ki se neprestano selijo s svojo živino iz kraja v kraj. Nerodovitni kraji jih silijo k temu in ko živina popase travo, podrejo šotore in krenejo drugam. Takšnim popotnikom pravimo nomadi. Še vse dalj pa potujejo nekatere živali. K temu jih silita mraz in vročina, lakota ali globoko zakoreninjeni nagon iz davnih časov. Poglejmo si nekaj takšnih primerov. Največ je slišati o naših prijateljicah ptičah selivkah, ki se jeseni odpravijo proti toplemu jugu, spomladi pa se vrnejo spet nazaj. V naših krajih je pravi rekorder med njimi hišna lastovka, ki leti vse do Južne Afrike. Severna čigra pa jo še zdaleč prekaša. Ta ptič gnezdi v bližini severnega tečaja, prezimuje pa blizu Južnega, kar pomeni, da preleti do 18.000 kilometrov proti jugu in nato prav toliko nazaj proti severu. Še bolj presenetljivi popotniki pa so kobilice in metulji. Kapusov belin preleti Sredozemsko morje in včasih premeri celo razdaljo med Severo Afriko in Britanskim otočjem, strmoglavec prav nič ne zaostaja za njim, neki ameriški metulj pa preleti celo Atlantski ocean. Tudi med letečimi sesalci naletimo na takšne vztrajneže. Avstralska leteča lisica (velik

netopir) preleti od oktobra do decembra skoraj vso avstralsko celino na poti proti jugu.

Po zraku je seveda najlepše potovati, kaj pa po vodi in po kopnem? Med ribami in vodnimi orjaki kiti poznamo izrazite selivke. Najbrž ste vsi slišali za velike tune, ki potujejo pogosto ob obalah našega Jadrana in jih ribiči težko pričakujejo. Še bolj pa je zanimivo potovanje lososov, ki žive sicer v morju, pa v času drstitve potujejo proti toku rek, pri čemer preskakujejo celo manjše brzice in se prebijejo kaj daleč v notranjost. O jeguljah smo vam pa že tako pripovedovali. Tudi v tjulnih ob kalifornijski obali se vsako leto zbudi želja po popotovanju. Tedaj se veliki tropi teh živali poženejo v morje in odplavajo proti severu vse do Kamčatke, polotoka na skrajnem severovzhodnem delu Azije.

Čeprav kopne živali zaostajajo za svojimi vodnimi in zračnimi vrstnicami, najdemo tudi med njimi odlične popotnike. Severni jeleni se selijo spomladi in jeseni na boljšo pašo tudi na stotine kilometrov daleč, neke severnoameriške veverice pa potujejo v tropih po gozdovih in delajo ogromno škodo. Najbolj nenavadni pešci so gotovo norveški lemingi, mišim podobni glodalci, ki se vsakih deset ali dvanajst let iz se nepojasnjenih razlogov poženejo v velikih krdelih z gora v doline in naprej proti morju. Ko pridejo do obale, se valijo kot orjaška reka v morje, kjer žalostno utonejo. Večji sesalci se običajno le redkokdaj oddaljijo od svojih bivališč, vendar je znan primer nekega vodnega konja, ki je v Južni Afriki sam prepotoval skoraj 1000 kilometrov daleč, čeprav so ti debelokožci bolj lene živali. Nihče ne bi vedel povedati, kaj ga je napotilo tako daleč...

Medvedek ali igračka?

Ko ste bili še majhni, si je gotovo ta ali oni izmed vas zaželel prijetno igračo, medvedka z velikimi okroglimi uhlji, ki ga poznate iz trgovin z igračami... Najbrž ve le malokdo izmed vas, da ta medvedek ni posnet po našem rjavem kosmatinu, marveč da ima za vzornika čudovito ljubkega drevesnega medveda iz Avstralije, ki mu pravijo tudi koala. Res je ta plezalec pravcata živa igračka, saj ni večji kot pol metra in ni še nikomur storil nič žalega. Samica nosi na trebuhu vrečo kot kenguru in vanjo skrije mladiče, če ji preti nevarnost, ko pa mladič odraste, ga nosi s seboj na hrbtu. Na žalost ima ta medvedek precej sovražnikov. Ljudje ga namreč tako preganjajo zaradi dragocenega krzna, da je že skoraj izumrl. Zdaj so ga morale vzeti v zaščito avstralske oblasti

in so ga naselile v posebnih zaščitenih parkih, kjer je dobrodušna žival brez skrbi za svoj obstanek.

RADIO LJUBLJANA

SPORED V PRIHODNJEM TEDNU

POROČILA OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH

6.05 Poročila in vremenska napoved.
7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda.
13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved, pregled dnevnega sporeda in obvestila.
15.00 Napoved časa, poročila, vrem. napoved, obvestila.
19.30 Radijski dnevnik.
22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan.
22.55 Poročila.

POROČILA OB DELAVNIKIH

5.05 Poročila in vremenska napoved.
6.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved, pregled dnevnega sporeda in obvestila.
7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar.
8.00 Poročila.
10.00 Napoved časa in poročila.
13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved, pregled dnevnega sporeda in obvestila.
15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila.
17.00 Napoved časa in poročila.
19.30 Radijski dnevnik.
22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan.
22.55 Poročila.

PO NEDELJEK FEBRUAR 10

5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) — vmes ob
6.30—6.40 Reklame.
6.40—6.45 Naš jedilnik.
(8.00—11.00 oddaja na valu 202,1 m in 98,9 mHz)
8.05 Popularne melodije iz orkestralne glasbe — F. Schubert: Dva odlomka iz scenske glasbe k igri »Rozamunda«. P. Sarasate: Ciganske melodije, A. Dvořak: Jakobinec, simfonična suita, J. Gotovac: Simfonično kolo.
9.00 Radijski roman — Roger Vailland: 325.000 frankov — II.
9.20 Popevke in melodije.
10.10 Dopoldanski koncert komorne glasbe — Gerald Finci: 5 bagatel za klarinet in klavir, Vitezslav Novak: Trio quasi una ballata, Ferdo Juvanec: 4 pesmi za sopran in godalni kvartet.
11.00 Uvodni takti.
11.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — Marija Sircelj: V ritmu urinega tiktaka.
11.35 »Kar po domače« (nastopa Vaški kvintet s svojimi pevci).
12.00 Pol ure pri Bedrichu Smetani (Tabor, Blanik).
12.30 Kmetijski nasveti — Mr. ph. Janez Kromar: Ali se pridelovanje zdravilnih in dišavnih rastlin izplača in katerih?
12.40 Prijetno zabavo s pianistom Albertom Semprinijem.
13.15 Z melodijami na pot.
13.45 Narodne pesmi poje Ženski vokalni kvartet.
14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — Aleksander Marodič: Upor na ladji St. Georg.
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.
15.15 Zabavna glasba, vmes reklame.
15.40 Listi iz domače književnosti — Mihailo Lalić: Prekleti ne prihajajo v hiše.
16.00 Portreti slavnih pevcev — XVI. oddaja: baritonist Leonard Warren.
17.15 Popevka tega tedna.
17.20 Srečno vožnjo! (šoferjem na poti).
17.35 Izberimo iz našega zabavnega arhiva.
18.00 Mladinska oddaja — Reportaža z okrajnega tekmovanja v Ljubljani.
18.20 Pesmi v priredbi Vinka Žganca in Danila Bučarja poje Mariborski komorni zbor p. v. Rajka Sikoška.
18.45 Radijska univerza — prof. Jože Goričar: Sodobna industrijska revolucija — I.
19.00 Zabavna glasba, vmes reklame.
19.30 Radijski dnevnik.
20.00 Koncert Simfoničnega orkestra Jugoslovanske radiodifuzije, dirigent Živojin Zdravković, solistka Jelka Stanič, Ivan Brkanović: Suita, Bela Bartok: Koncert za violino in orkester, Igor Stravinski: Perzefona, melodrama za tenor, mešani zbor in orkester (Drago Starc, tenor). — V odmoru koncerta — Kulturni razgledi: Janez Dokler: Likovna umetnost in čas.
22.15 Ob četrt na enajst — Plesni orkester Radia Ljubljana p. v. Bojana Adamiča.
22.35 Pred mikrofonom je Natalino Otto.
23.00—23.15 in 23.30—23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda).

II. PROGRAM

za ponedeljek, dne 10. februarja 1958 (na valu 202,1 m in 98,9 mHz).
14.00 Simfonični koncert Branimir Sakač: Simfonija o mrtvem vojaku, George Gershwin: Koncert za klavir in orkester.
15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved.
15.10 Ljubljanska kronika in obvestila.
15.25—16.00 Igra godba Ljudske milice p. v. Rudolfa Straiča.

Na sporedu ponedeljkovega simfoničnega koncerta bomo poslušali posnetke koncerta Simfoničnega orkestra Jugoslovanske radiodifuzije. Dirigent je Živojin Zdravković (na sliki), nastopili pa bodo še kot solisti violinistka Jelka Stanič-Krekova, tenorist Drago Starc in mladinski pevski zbor Radia Zagreb.

II. PROGRAM

za torek, dne 11. februarja 1958 (na valu 202,1 m in 98,9 mHz)
14.00 Za vsakogar nekaj.
15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved.
15.10 Ljubljanska kronika in obvestila.
15.25 Otroški in mladinski zbori pojo.
15.45—16.00 Filmska kronika.

SREDA FEBRUAR 12

SREDA, 12. februarja
5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) — vmes ob
6.30—6.40 Reklame.
6.40—6.45 Naš jedilnik.
(8.00—11.00 oddaja na valu 202,1 m in 98,9 mHz)
8.05 Pisana palета — L. v. Beethoven: Rondo št. 1 — G. Puccini: Odlomek iz opere »La Boheme« — J. Suk: Quasi una ballata — P. I. Čajkovski: Valček št. 1 — A. Dvořak: Arija Rusalke iz istoimenske opere — G. Puccini: Cvetlični duet iz opere »Madame Butterfly« — G. Faure: Metuljček.
9.00 Prof. dr. Mirko Rupel: Jezikovni pogovori (ponovitev).
9.15 30 minut za ljubitelje narodnih in domačih napevov.
9.45 Operetni napevi.
10.15 Dopoldanski koncert — Ivo Lhotka-Kalinski: Simfonietta, Edward Elgar: Enigma variacije.
11.00 Prelistajmo naš zabavni album.
11.35 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev) — Aleksander Marodič: Upor na ladji St. Georg.
12.05 Mali solistični koncert — O. Respighi: Notturno (harfistka Laura Newell), E. Mc Dowell: Gozdne slike (pianist John Kirkpatrick).
12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Maks Ilešič: Čebelarjevi popotni vtisi — II.
12.40 Skladbe slovenskih avtorjev igra Mariborski instrumentalni ansambel, solist violinist Ivan Pal — Josip Prochaska: Balada, Emil Adamič: Idila, Gojmir Krek: Eremit: Dvospev v mraku: Blažena zatopljenost.
13.15 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov.
14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo (ponovitev) — Marija Sircelj: V ritmu urinega tiktaka.
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.
15.15 Zabavna glasba, vmes reklame.
15.49 Pri klasičnih moistrih — Pisma Friedricha Hölderlina.
16.00 Koncert po željah.
17.15 Sestanek ob petih.
17.35 Z melodijami po svetu (orkester Les Baxter).
18.00 Kulturni pregled.
18.15 Heitor Villa-Lobos: Iz cikla »Cirandas« (izvaja pianist Joseph Battista).
18.30 Glasba narodov sveta — V Peru.
18.50 Razgovori o mednarodnih vprašanjih.
19.00 Zabavna glasba, vmes reklame.
19.30 Radijski dnevnik.
20.00 Figaro — skupen lik skladateljev Rossinija in Mozarta (operna oddaja s komentarjem).
21.30 Nočna serenada.
22.15 »Pozdrav iz Leipziga« (plesni orkester Kurt Henkels).
22.30 Armand Sciascia z ritmosimfoničnim orkestrom.
23.00—23.15 in 23.30—23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda).

II. PROGRAM

za sredo, dne 12. februarja 1958 (na valu 202,1 m in 98,9 mHz)
14.00 Odlomki iz simfonij in koncertov — Beethoven: 1. stavek iz sedme simfonije, Weber: 1. in 3. stavek iz koncerta za klarinet št. 1, Schubert: 2. stavek iz simfonije v E-duru, Skrjabin: 2. in 3. stavek iz klavirskega koncerta.
15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved.
15.10 Ljubljanska kronika in obvestila.
15.25—16.00 Zabavni zvoki.

ČETRTEK FEBRUAR 13

5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) — vmes ob
6.30—6.40 Reklame.
6.40—6.45 Naš jedilnik.
8.05 Naši amaterski zbori pojo.
8.35 Straussovi valčki.
9.00 Iz skladateljske popotne torbe — Emil Adamič: Tatarska suita, Emil Humperdinck: Mavrska rapsodija.
10.10 Od melodije do melodije.
11.00 Orkestralni odlomki iz oper in baletov — G. Rossini: Tancred, uvertura, P. I. Čajkovski: Trnuljčica, baletna suita, P. Mascagni: Cavalleria rusticana, intermezzo.
11.30 Cicibanom — dober dan! (Vera Albreht: Babica in njeni štirje vnučki).
11.45 Pesmi za naše male.
12.00 Mali zabavni koncert (sodeluje violinistka Noucha Doina).
12.30 Kmečka univerza — Jože Novak: Aktualna vprašanja slovenskega trsničarstva.
12.40 Igra Kmečka godba.
13.15 Hitri prsti (Franco Scarica — accordeon).
13.30 Popoldanski divertimento — Niccolo Paganini: Perpetuum mobile, Carl Maria von Weber: Povabilo na ples, Anton Rubinstein: Melodija, Antonin Dvořak: Nokturno, Ralph V. Williams: »Ose«, odlomki scenske glasbe.
14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.
15.15 Zabavna glasba, vmes reklame.
15.40 Humoreska tega tedna — Saki: Vznemirjevalna kura.
16.00 Z našimi in inozemskimi solisti in skladatelji — A. Thomas: Mignon — J. Massenet: Elegija — H. de Porce: Phydile (Geri Ettore: bas, Rara Anes: klavir) — P. Hindemith: Sonata — P. Ramovš: Tri miniature (Slavko Zimšek: violina, Darinka Bernetič, Gita Maly: klavir) — W. Walton: Glasba za mladino (Marijan Lipovšek: klavir) — F. Juvanec: Otožna pesem; Legenda (Vlado Požar: čelo, Zdenka Lukec-Car: klavir).
17.15 Čajanka v londonskem klubu »Edmundo Ros« — v ritmu calypsa.
17.35 Valčki iz glasbenih revij.
18.00 Radijska univerza: Pravice državljanov do zdravniške zaščite.
18.15 Petar Konjović: Moja domovina, ciklus pesmi za glas in orkester — Marko Tajčević-Bogo Leskovic: Sedem balkanskih plesov.
18.45 Četrtkova reportaža.
19.00 Zabavna glasba, vmes reklame.
19.30 Radijski dnevnik.
19.50 Tedenski notranje-politični pregled.
20.05 Javni četrtkov večer domačih pesmi in napevov. — Sodelujejo: Kvintet bratov Avsenik, Planinski oktet iz Maribora, trio Slavko Avsenik, Franc Koren, Danica Filiplič, Janez Rohaček, Ileana Bratuž in Avgust Stanko. (Prenos iz Filharmonične dvorane v Ljubljani).
21.00 Veseli večer z Boccacciom.
21.30 Isaac Albeniz: Španija — šest listov iz albuma — op. 165 — Joaquin Turina: Fantastična pesnitev op. 98. (Izvaja pianist William Masselos.)
22.15 »Po svetu jazza« — Milt Jackson — mojster na vibrafonu.
23.00—23.15 in 23.30—23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda).

II. PROGRAM

za četrtek, dne 13. februarja 1958 (na valu 202,1 m in 98,9 mHz)
14.00 Od arije do arije. (Pojo jugoslovanski operni solisti.)
15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved.
15.10 Ljubljanska kronika in obvestila.
15.25—16.00 Poje zbor »France Prešeren« iz Kranja p. v. Petra Liparja.

PETEK FEBRUAR 14

5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) — vmes ob
6.30—6.40 Reklame.
6.40—6.45 Naš jedilnik.
(8.00—11.00 oddaja na valu 202,1 m in 98,9 mHz)
8.05 Orkestralna matineja — Fučik: Marinarella — Slavicky: Moravska plesna fantazija — Massenet: Divertimento — Brahms: Madžarski plesi.
9.00 Radijski roman — Roger Vailland: 325.000 frankov.
9.20 Zabavni zvoki.
10.10 Dopoldanski spored solistične glasbe — R. Schumann: Romanca: Toccata — R. Halffter: Pastorale — E. Grieg: Metuljček: Elegija — M. Vodopivec: Tri skladbe za violino in harfo — M. Ravel: Kaddish: Skladba v obliki habanere — E. Grieg: Melodija; Otožnost — E. de Falla: Pantomima iz baleta »Plamenča ljubezen« — P. I. Čajkovski: Valček — Scherzo.

Po svetu jazza: četrtek, 13. februarja ob 22.15 »MILT JACKSON — mojster vibrafona«! Vse ostalo o najboljšem vibrafonistu v oddaji...

11.00 Pesmi in plesi raznih narodov.
11.30 Za dom in žene.
11.40 Igra vam trio Dorka Skoberneta.
12.00 Danilo Švara: Tretja simfonija. — (Orkester Slovenske filharmonije dirigira Jakov Cipci.)
12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Rado Sturm: Obrezovanje rodovitnega sadnega drevja.
12.40 Koroške narodne pesmi poje vokalni oktet iz Šentvida v Podjuni.
13.15 Od arije do arije. — (Odlomki iz oper »Nižava«, »Fedora«, »Čarobna piščal«, »Boris Godunov«, »Turandot«, »Sevilijski brivec«, »Marta«, »Don Juan«, »Romeo in Julija«, »Tosca«, »Fidelio« in »Rigoletto«.)
14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — Jovita Podgornik: Vesele pesmice na obisku.
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.
15.15 Zabavna glasba, vmes reklame.
15.40 Iz svetovne književnosti — Bruno Brehm: Skok v negotovost.
16.00 Koncert ob štirih — L. van Beethoven: Prva simfonija (NBC simfonični orkester dirigira Arturo Toscanini), Edouard Lalo: Koncert za čelo in orkester v d-molu (solist Bernard Michelin in simfonični orkester iz Haarlema, dirigent Toon Verheij), Matija Bravničar: Kurent (orkester Slovenske filharmonije, dirigent Jakov Cipci).
17.15 Melodije iz filma »Kralj in jaz«.
17.35 »Pozdrav iz zlate Prage« (češki plesni ansambli igrajo).
18.00 Iz naših kolektivov.
18.30 Pesmi Alozija Mihelčiča poje mešani zbor »Ljubljanski Zvon« p. v. Slavka Mihelčiča.
18.50 Družinski pogovori.
19.00 Zabavna glasba, vmes reklame.
19.30 Radijski dnevnik.
20.00 Črnski pevec Billy Eckstine.
20.15 Tedenski zunanje-politični pregled.
20.30 Karnevalska noč (glasbena oddaja s komentarjem).
21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.
22.15 »Zvoki z juga« (italijanski ansambli v plesnem ritmu).
23.00—23.15 in 23.30—23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda).

II. PROGRAM

za petek, dne 14. februarja 1958 (na valu 202,1 m in 98,9 mHz)
14.00 Od baroka do moderne. — (Skladbe Bacha, Mozarta, Liszta, Francka in Prokofjeva.)
15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved.
15.10 Ljubljanska kronika in obvestila.
15.55—16.00 Ljubljanska kronika.

SOBOTA FEBRUAR 15

5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) — vmes ob
6.30—6.40 Reklame.
6.40—6.45 Naš jedilnik.
8.05 Lepe melodije — znani napevi — F. Chopin: Valček št. 3 — J. Marx: Klopotci — P. I. Čajkovski: Pomlad — F. Chopin: Valček št. 2 — F. Liszt: Ogrska rapsodija št. 16 — G. P. Telemann: Sonata za oboo in klavir.
8.35 Slovenske zborovske skladbe in samospevi — R. Simoniti: Križ — A. Leban: Ostani mu, ostani zvesta — D. Švara: Sirota Jerica — B. Ipavec: Pozabil sem mnogokaj — J. Ipavec: V jutro — S. Mihelčič: Sem si vzela.
9.00 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev) — Jovita Podgornik: Vesele pesmice na obisku.
9.30 Melodije za ljubitelje zabavne glasbe.
10.10 Hector Berlioz: Romeo in Julija. — (Newyorški filharmonični simfonični orkester dirigira Dimitri Mitropoulos.)
11.00 Pionirski tednik.
11.15 Domači zvoki izpod zelenega Pohorja. — Sodelujejo: Pohorski fantje, Otrinov sekstet in Mariborski ansambel domačih napevov z Milevo in Nado.
12.00 Opoldanski spored opernih melodij — G. Donizetti: Ljubavni napoj, duet Adine in Dulcamare iz II. dejanja, B. Smetana: Prodana nevesta, arija Janka iz 2. dejanja, G. Verdi: Aida, finale I. dejanja, E. Wolf-Ferrari? Štirje grobijani, nastop Lunarda. (Pojo solisti Ljubljanske in mariborske opere.)
12.30 Kmečka univerza — Dr. Janko Koren: Vzrejne bolezni kokoši.
12.40 Ritmi z orkestrom Kurta Edelhagena.
13.15 Plošča v ploščo.
14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.
15.15 Zabavna glasba, vmes reklame.
15.40 S knjižnega trga.
16.00 Glasbene uganke.
17.15 Kaj bo prihodnji teden na sporedu.
17.30 »Vse dobre reči v življenju« — napevi iz istoimenskega cinemascope filma (poje Gordon Mac Rae z orkestrom Van Alexander).
18.00 Okno v svet: Kako volijo po svetu.
18.15 Koncert pihalne godbe JLA p. v. Jožeta Bruna — Zimska burja (Fučik) — Za Savco (Učakar) — Svatovac, kolo (Baranović).
18.45 Prof. dr. Mirko Rupel: Jezikovni pogovori.
19.00 Zabavna glasba, vmes reklame.
19.30 Radijski dnevnik.
20.00 Veseli večer.
21.00 Zvoki za prijeten konec tedna.
22.15 Oddaja za naše izseljence.
23.00—23.15 in 23.30—23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda).

II. PROGRAM

za soboto, dne 15. februarja 1958 (na valu 202,1 in 98,9 mHz)
14.00 Lahka glasba.
15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved.
15.10 Ljubljanska kronika in obvestila.
15.25—16.00 Aleksander Glazunov: Peta simfonija. — (Državni radijski orkester SZ dirigira Nikolaj Golovanov.)

Za predpustni četrtkov literarni večer smo pripravili pri Radiu Ljubljana »Veseli večer z Boccacciom«. Da ob oddaji prijetna, nam pove že samo ime in vas vabimo, da je ne zamudite poslušati v četrtek ob 21.00. Na sliki: Boccaccio po Lahovičevih ilustracijah k slovenski izdaji »Dekamerona«.

NEDELJA FEBRUAR 16

6.00—7.00 Domač nedeljski jutranji pozdrav — vmes ob
7.15 Reklame.
7.30 Radijski koledar in prireditve dneva.
7.35 Vedri zvoki.

Čeprav objavljamo šaljivo sliko ob snemanju maske, bo glasbena oddaja s komentarjem »Karnevalska noč« sestavljena iz skladb resne glasbe, ki so jo veliki glasbeniki napisali za ta »veseli pust«.

8.00 Športna reportaža.
8.15 Prelistajmo album zabavnih popevk.
8.45 Mladinska radijska igra — Friedrich Feld: Metka in dvanajst brivcev.
9.24 Kar radi poslušate (spored opernih in operetnih melodij).
10.00 Se pomnite tovariši ... Smeh med partizani.
10.30 Zapojmo in zaigrajmo!
11.30 Drobne orkestralne skladbe — Simoniti: Potrkan ples — Ljadov: Škatlica z godbo — Rubinstein: Toreador in Andalužanka — Chopin: Minutni valček — Hellmesberger: Vražji ples — Leoncavallo: Intermezzo — Rahmaninov: Preludij — Hačaturjan: Lezginka.
12.00 Nedeljska revija popevk in melodij.
13.15 Zabavna glasba, vmes reklame.
13.30 Za našo vas.
14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.
15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.
16.15 Nikola Vitorovič: Deliblatska peščara (reportaža).
16.45 Glasbeni mozaik — G. Rossini: Cavatina Figara iz I. dej. opere »Sevilijski brivec« — J. S. Bach: Goldbergove variacije — G. Verdi: Miserere iz opere »Trubadur« — N. Rimski-Korzakov: Uspavanka iz opere »Sadko« — G. Verdi: Odlomek iz 1. dejanja opere »Ples v maskah« — F. Liszt: Ljubezenski sen — G. Puccini: Dvospev ljubezni iz opere »Madame Butterfly« — F. Schubert: Pri morju; Dvojnik.
17.30 Radijska igra — Anny Tichy: Ptičje strašilo. — Režija: Vladimir Skrbinšek, v naslovni vlogi: Frane Milčinski.
18.16 Veseli intermezzo.
18.40 Ob 75-letnici skladatelja Emila Komela.
19.00 Zabavna glasba, vmes reklame.
19.30 Radijski dnevnik.
20.00 Variete na valu 327,1 m.
22.15 V plesnem ritmu.
23.00—23.15 in 23.30—23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda).

II. PROGRAM

za nedeljo, dne 16. februarja 1958 (na valu 202,1 m in 98,9 mHz)
10.30—11.30 Nedeljski simfonični koncert — W. A. Mozart: Uvertura v D-duru, Domenico Cimerosa: Koncert za dve flavti in orkester (solista Arrigo Tassinari in Pasquale Esposito), Nikolaj Rimski-Korzakov: Simfonija št. 3 v C-duru.
13.10 Orkestralna glasba — H. Wolf: Italijanska serenada, Ch. Griffes: Dvorec Kubla kana, D. Švara: Valse interrompue, O. Nussio: Engadinska suita.
14.00 Ljubljanska kronika in obvestila.
14.15 Lahka glasba.
15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved.
15.10 Slavni pevci — slavne arije — (Pojo Vittoria de los Angeles, Maria Caniglia, Kirsten Flagstad, Benjamino Gigli, Robert Weede, Boris Christoff, Ezio Pinza in Tito Gobbi).
16.00—16.15 Veseli zvoki.

NEDELJSKA KRIŽANKA

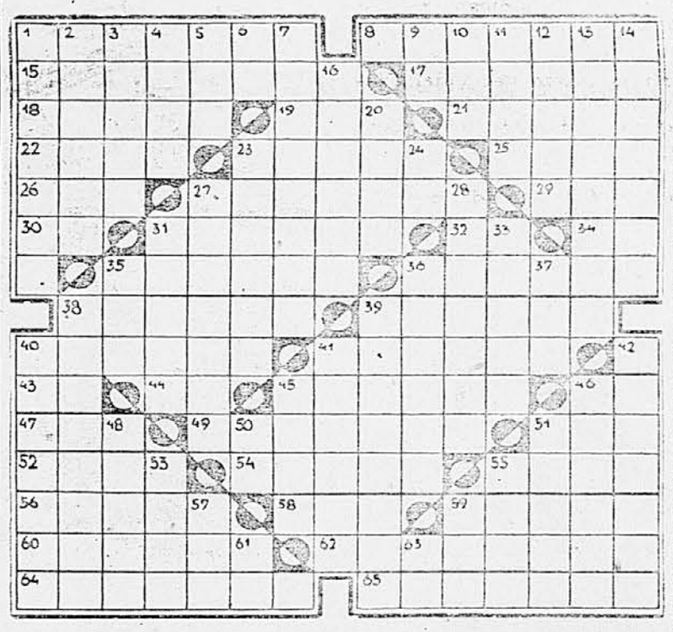

VODORAVNO: 1. varščina, jamščina, 8. drugo ime za kosmuljo, 15. oddelek za raztegovanje in gladenje blaga, 17. portir, 18. načrti, 19. naš največji otok, 21. listnato drevo, 22. letva, 23. zanos, 25. spleti, venci, 26. ime filmske igralke Gardner, 27. izključna pravica do česa, 29. prestolnica evropske države, 30. začetnici hrvaškega plemiča, ki je padel pri obrambi Sigeta pred Turki, 31. aluminijeva ruda, 32. dva enaka samoglasnika, 34. vprašalnica, 35. pristanišče na severu Peloponeza, 36. bel prašek, ki se uporablja v kozmetiki in medicini, 38. zobna gniloba, 39. prepah, splošna zmeda, 40. pred leti umrli slovenski zborovodja in nabiralec glasbenega narodnega blaga, 41. pritoki, 43. kratica za »ljudska republika«, 44. začetnici priimka in imena podpredsednika zveznega izvršnega sveta, 45. zbadljiv spis, 46. japonska družabna igra, 47. žensko ime, 49. sredozemsko okrasno drevo, 51. gora nad Kobaridom, 52. opravilo, 5. polt. barva kože (francosko), 55. najnižji del stavbe, 56. žensko ime, 58. merska enota moči, 59. nevarna padavina, 60. zareze na vijaku, 62. posledica, 64. gorovje v turški Armeniji, kjer je povirje Evfrata, 65. prevozna ladja za vlake.

NAVPIČNO: 1. tuje ime za Kapsko deželo v Južnoafriški uniji, 2. ploskanje, 3. duri, 4. v denarju izražena vrednost predmeta, 5. hoditi, 6. začetnici sodobnega slovenskega pesnika in prevajalca, 7. država v jugozahodnem osrednjem delu ZDA, 9. samoglasnik in soglasnik, 10. kurja polt, neugoden občutek, 11. tuje moško ime, 12. najsvetlejša zvezda v Orlu, 13. adoratorica, 14. grška boginja meseca, lova, polj, gozdov in plodnosti, 16. žitorodna pokrajina v severni Franciji, 20. krščanski potomec starih Egipčanov, 23. gibanje, delo za kaj, 24. oblika pomožnega glagola, 27. oviralec, kalilec miru, 28. glavna ženska oseba v Verdijevem »Trubadurju«, 31. umetnostni slog od konca 16. stoletja do srede 18. stoletja, 33. žensko ime, 35. dvojica, 36. tanko platno za boljše perilo, 37. novozelandski les za gradnjo ladij, 38. pustni sprevod, 39. mogočnik, 40. slovenski tednik, 41. slovenski pevec in glasbeni pedagog (Ado), 42. štik, 45. del epa, 46. neprijetnega okusa, 49. pokrajina v severni Španiji, 50. začetnici avtorja »Visoške kronike«, 51. veliki kosi lesa, 53. tamkaj, 55. lepilo iz živalskih kosti, 57. vzdevek Goethejeve matere, 59. poželenje, 61. vas pod Krimom, 63. okrajšava za »srednji«.

REŠITEV NEDELJSKE KRIŽANKE

Vodoravno: 1. Rapallo, 7. tolar, 12. Abadan, 13. mimoze, 14. Maver, 15. palatal, 16. Odin, 17. SOS, 18. Roza, 19. noj, 20. dieta, 22. set, 23. namen, 25. ona, 27. li, —p 29. Nino, 30. delo, —v, 32. rp., 34. gipsoteka, 37. Ira, 39. Stana, 40. TNT (trinitrotoluol), 42. teta, 44. Ist, 45. doga, 46. imeniki, 48. magot, 49. sonata, 50. pokora, 51. krama, 52. Dolinar.

Navpično: 6. L(ev) N(ikolajevič Tolstoj).

K občinskemu prazniku v Slovenskih Konjicah

Trinajst let je minilo ...

Le nekaj dni nas loči od 12. februarja, datuma, ki je neizbrisno zapisan v seznamu težkih žrtev za našo svobodo. Sto mladih mučenikov je na ta dan leta 1945, tik pred našo veliko pomladjo, dalo za svobodo največ kar more dati človek — svoje življenje.

Okoli obeh velikih grobov v Stranicah pri Frankolovem, ob glavni cesti Konjice—Celje, se bodo ponovno zbrali svojci padlih. Matere, očetje, žene, sestre, bratje in otroci. Prišla bo znana proletarska mati in borka Julka Poljančičeva, ki je pred 13. leti z grozo v očeh prebrala na enem izmed zloglasnih rdečih lepakov med sto imeni ime svojega zadnjega sina Lovrota. Prišli bosta sestri Stanka Gorenjška, ki sta takoj potem, ko so rablji opravili svoj krvavi posel, prvi okrasili oba množična grobova. Prišli bodo mnogi, še več pa se jih bo v mislih ta dan pomudilo pri padlih junakih. V minuti tišine bodo oživeli strahotni dogodki tistega mrzlega februarskega dne:

Znanega krvnika kreisführerja Tonija Dorfmeistra je nekaj dni pred zločinom zadela partizanska krogla, ko se je vozil skozi Tesno. Kot maščevanje zanj so si gestapovci izmislili zverinsko dejanje.

Na večer 11. februarja so pripeljali na sektor Stranice—Frankolovo—Konjiška gora mnogo vojaštva, ki je zasedlo vse strateško važne točke. Naslednje jutro okoli devetih so pripeljali pet kamionov talcev in zapornikov, ki so bili določeni za kopanje grobov in za obešanje. Ker v Tesnem, ni bilo dovolj dreves za obešanje, so odpeljali obsojence 2 km dalje, v Stranice. Tam so jih postrojili v vrsto in jim prebrali smrtno obsodbo, medtem ko so druge zapornike zaposlili s kopanjem dveh velikih jam za množična grobova. Del policije pa je zastražil vse okoliške kmetije in zapretil s smrtno kaznijo vsakomur, ki bi hotel iz hiše.

Nemški rablji so si nato izposodili stol in lestev. Za vislice pa so izbrali jablane, ki rastejo ob obojestran ceste. Vseh sto žrtev so obesili na drevesa po desni in levi strani ceste, na vsako drevo po dva do sedem obsojencev, pač glede na to, kolikor je lahko preneslo. Okoli poldne so svoj zločinski posel dokončali. Nato so se razšli po hišah in si pripravili obed.

Stranice pa niso edini grozljiv spomin na junaško borbo za obstoj slovenskega ljudstva v teh, najbolj izpostavljenih predelih domovine. V prazničnih dneh se bodo ljudje v Konjicah, v Dravinjski dolini, v partizanskem Špitaliču, v Zrečah, Skomarju in drugih krajih hvaležno spominjali vseh znanih in manj znanih junakov in žrtev, ki so jih v najtežjih dneh bodrili in jim ohranjali vero v zmago nad fašizmom.

V zimskih večerih bodo stekli razgovori o srečanjih z borci XIV. divizije. Otroci se bodo zbirali pri dedku za pečjo. Stari povesti o zmaju, ki je baje vsako leto prihrumel iz Konjiške gore in si potešil lakoto s slovenskimi otroki, bo dodal dedek resničen konec:

— Zadnjikrat je zmaj zagospodaril v Konjicah in okolici leta 1941. Vse, kar je bilo slovenskega, se je moralo umakniti z domače grude: v Srbijo in v koncentracijska taborišča. O letih od 1941 do osvoboditve govore s krvjo zapisane številke: 262 ustreljenih, obešenih in umrlih v taboriščih, 477 izseljenih, 65 zažganih hiš...

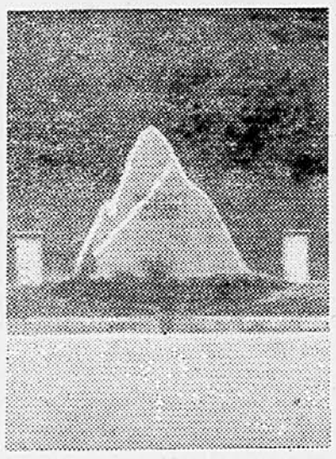

Grobišče talcev v Frankolovem

— Zdaj zmaja ne bo nikoli več! Titova vojska ga je premagala! — bo v težak molk zazvenel prepričljiv glas vnučka-pionirja.

— Nikoli več! — mu bo zatrdil dedek in pobožal mlade glavice, ki so se resnobno zazrle vanj.

Po poti napredka

Konjice so staro mesto ob južnem obronku Pohorja, pod Konjiško goro, nekako v sredini poti po cesti od Celja do Maribora. Kdor pozna Konjice samo kot popotnik, mu je ostal v spominu nemara le oster ovinek sredi mesta, med tesno vrsto starih hiš, ki ne zapuste ravno prijetnega vtisa. Celo zakrijejo pred tujčevimi očmi to, kar bi ga utegnilo pritegniti: stara gotska cerkev z visokim zvonikom iz 12. stoletja, stara graščina, kjer je sedaj sedež Kmetijskega gospodarstva, rimski in poznejši spomeniki, vzidani na stopnišču občinske hiše in drugod, Nič manj ni vabljiv grad Trebnik, ki se razgleduje nad mestom že od 12. stoletja, pa razvaline gradu Erazma Tatenbacha. Vse polno znamenj, ki pričajo, da sega zgodovina mesta daleč nazaj, verjetno čez rimsko dobo.

Kdor pa utegne stopiti v Konjicah po glavni ulici do vznožja grajskih razvalin, bo prijetno presenečen. Z enim pogledom bo lahko objel Konjice z vso prelepo okolico. Zdaj je ta slika sicer precej enotna, prekrita s snegom. Sicer pa je prepredena s preprogami njiv, travnikov in vinogradov, ki v višjih legah prehajajo v sadovnjake in v temnozelen pas gozdov. Lepo urejeni vinogradi in sadovnjaki na Škalcah te dni že kažejo kopne lise. Pravtako pritegnejo oko novi bloki pod Škalcami, lepa stavba Poslovne zveze in številne novogradnje, ki s svojimi rdečimi strehami živo odstopajo od starih poslopij. Že takšen bežen pogled na panoramo Konjic opozori obiskovalca, da novi čas spreminja zunanjo podobo starega mesta in okolice.

Staro mesto — Konjice

In novi načrti

Zdaj si v Konjicah in na vsem področju občine z velikimi koraki utirajo pot k napredku. V miru gradijo svojo industrijo, razvijajo kmetijstvo in skušajo rešiti mnoge pereče komunalne probleme, ki jih težijo kot dediščina preteklosti. V novi, veliki občini imajo za to vse pogoje: staro delavsko tradicijo in strokovno sposobnost industrijskih delavcev, dobro zemljo ter pridne roke kmetovalcev, ki bodo površine obdelovalne zemlje še povečali.

— Kateri so najbolj pereči problemi občine, predvsem Konjic samih? — S tem vprašanjem smo začeli daljši razgovor s predsednikom občinskega ljudskega odbora tov. Adolfom Šucem.

— Perečih problemov ne manjka, celo precej jih je — nam je odgovoril.

— Omenil pa bi le tiste, glede katerih menimo, da so že podani konkretni pogoji za njihovo uresničitev. Naštevanje načrtov, katerih uresničitev še ni zagotovljena, bom raje opustil, da ne bi izgledali kot obljube.

Strinjali smo se s predsednikom. Čemu ponavljati vse, kar bi bilo potrebno, česar pa v bližnji bodočnosti ni mogoče narediti? Na zborih volivcev pred volitvami v občinske ljudske odbore so temeljito pretresli dosedanje delo občinskega odbora in opozorili na to, kje bo potrebno najprej investirati in kje pozneje. Glede na to je občinski ljudski odbor sestavil svoj perspektivni načrt in bo volivce z njim seznanil na zborih, ki začenjajo naslednje dni.

Iz razgovora o tem povzemamo, da bo občinski odbor posvetil že letos vso pozornost normalizaciji šolstva v občini. V delu so načrti za nove šole in adaptacije. Prvo novo osemletko nameravajo graditi v samih Konjicah, kjer je prostorninska stiska največja. Staro šolsko poslopje je bilo grajeno za 70 otrok, danes pa jih imajo kar 360! Razen te nameravajo razširiti še šole v Vitanju, Stranicah in drugod, kjer prostori ovirajo normalno šolsko delo. Seveda bodo za to potrebna znatna sredstva, ki jih občina sama ne bo zmogla. Zato pričakujejo poleg pomoči okraja in republike tudi vso podporo državljanov, ki so že doslej z lesom in drugimi prispevki podprli podobne koristne akcije.

V komunalni dejavnosti je še vrsta perečih problemov, toda preuranjeno bi bilo govoriti o rokih za njihovo rešitev. Vodovod, pekarna, mlekarna, obrt...

— Težko je govoriti o tem, kaj bomo storili že letos, kaj pozneje, ker še ne vemo, kolikšna bodo proračunska sredstva — nam je na ta vprašanja odgovoril predsednik.

— Skoraj gotovo pa bomo dali v letošnji proračun negospodarskih investicij ureditev parka, ki teče odprt posredi Partizanske ceste in je takorekoč neslavna znamenitost Konjic. Če bomo uspeli združiti nekatere naše obrtne obrate v novih prostorih v sklopu bodočih objektov »Kostroja«, bomo lahko pomnožili nekatere uslužnostne obrtne obrate. V delu so tudi že načrti za novo pekarno. Vodovod bomo uredili hkrati z regulacijo jarka tako, da bo dovolj dobre pitne vode. Še več je načrtov, ki si jih prizadevamo uresničiti; vse bomo vnesli v petletni načrt razvoja komunalne dejavnosti, katerega bomo potem uresničevali v mejah možnosti. —

Osrednji in najbolj resen problem pa so tudi v Konjicah stanovanja. Lani so porabili v občini za novogradnje stanovanj 41 milijonov dinarjev. Postavili so 16-stanovanjski blok, odobrili 6 milijonov za zasebne stanovanjske gradnje, »Konus« pa dokončuje svoj stanovanjski blok. Vendar pa je vse to le kaplja v morje potreb, saj je samo najnujnejših prosilcev za stanovanje v samih Konjicah 56! S predvidenim povečanjem Tovarne usnja in Tovarne kovanega orodja v Zrečah pa bo število prosilcev ponovno naglo poraslo. Glede na to je občinski ljudski odbor zaprosil za 50 milijonov dinarjev kredita iz republiškega investicijskega sklada. Če bo ta utemeljena vloga zadovoljivo rešena, tedaj bodo še letos začeli graditi 1 novi blok v Zrečah tev Konjicah, po 1 blok Tovarna usnja in LIP, stanovanjska stiska pa bo nekoliko omiljena.

Pohod XIV. divizije na Štajersko

Se je sveža sled ...

V razgovoru s prijaznim predsednikom občinskega ljudskega odbora Konjice smo izvedeli še marsikatero zanimivo podrobnost o gospodarjenju v občini, ki se uspešno razvija s pomočjo svetov in komisij, o življenju kolektivov, krajev in ljudi konjiške občine. O težavah, ki jih z voljo in vztrajnostjo premagujejo, o problemih, ki jih z vedno širšim pritegovanjem ljudi skušajo najhitreje rešiti, o željah in prvih uspehih, ki že kažejo na dobro zastavljeno pot k napredku.

Mimogrede povedan podatek, da v vseh šestih industrijskih podjetjih, ki imajo skupno 2200 zaposlenih, beležijo povprečno do 15 odstotkov večjo proizvodnjo ob koncu vsakega leta, to splošno ugotovitev zgovorno potrjuje. V kmetijstvu je vse bolj očitno zanimanje za večje pridelke. Nič več ne odloča o letini samo vreme in naključje, marveč predvsem prizadevanje posameznega gospodarja, izbor dobrega semena in uporaba nasvetov, ki mu jih daje kmetijska zadruga. Skozi okna pohorskih domačij se zvečer razliva svetloba električnih luči in stroji postajajo vse pomembnejši pomočniki današnjega kmeta. Prepričljivo in toplo nam je predsednik orisal lik kmečkega človeka in njegov odnos do organizacij in prizadevanj občinskega ljudskega odbora:

— Ostal je dober, delaven, gostoljuben in dostopen za vsako koristno akcijo. Zbori volivcev v pohorskih vaseh, v Skomarju in drugod, nam ne delajo nobenih skrbi. Lepo je delati z njimi. Pozna se, da so preživljali tegobe in zmage XIV. divizije. Rekel bi, da je za njo ostala tam še sveža sled...

Da bo zemlja dala več ...

O tem, da so kmetje v konjiški občini dostopni za vse ukrepe, ki jim zagotavljajo višje pridelke, smo se prepričali na Poslovni zvezi, pri kmetijskih zadrugah in pri samih zadružnikih. Seveda tudi občina sama posveča kmetijstvu posebno skrb, saj predstavlja glavno proizvodno panogo po številu zaposlenih.

Sadje in vinogradi ter živinoreja so področja, ki prinašajo kmetu na tem področju glavne hodoike. Sadje je na glasu kot najboljše v Sloveniji in ga izvozijo ob dobrih letinah tudi nad 200 vagonov. Čez 300 ha vinogradov je zasajenih visoko v pohorska pobočja, zlasti na Škalcah so vidni sledovi umnega vinogradništva. Le okoli Loč in proti Poljčanam se še drži samorodnica, kateri je večina gospodarjev že izrekla obsodbo.

Lepa živina je neprikrit ponos slehernega gospodarja. O tem pričajo vsakoletne razstave, ki jih organizirajo kmetijske zadruge na svojih področjih. Povsod uvajajo dobro pomursko in montafonsko pasmo. Povprečna mlečnost v občini je že blizu 2000 litrov, kar je posledica skrbne selekcije, ki jo izvajajo že več let. Veterinarska ambulanta in osemenjevalne postaje imajo pri tem znaten delež. Že letos bodo kmetijske zadruge nabavile za svoje člane 120 montafonk. Na Rogli so uredili planinski pašnik na površini 150 ha. Postavili so zasilni hlev, tako da se bo lahko poslej paslo v planini več živine, do leta 1961 pa že 150 glav.

Na prste bi lahko prešteli tiste gospodarje v konjiški občini, ki niso člani kmetijskih zadrug. Pet zadrug je v občini in vsaka na svoj način pomaga h krepitvi kmetijske proizvodnje in k prospehu posameznika. Na občini menijo, da so se dobro uveljavile, da so nudile pomoč svojim članom s strokovnimi nasveti, z nabavo potrebnega reprodukcijskega materiala, živine, semen, da so organizirale potrebno zaščitno službo. Trenutno pa se upravni odbori zadrug prizadevajo predvsem pritegniti čim več svojih članov v nove skupnosti proizvajalcev, v katerih se v tem času združujejo številni zadružniki širom Slovenije, da bi s skupno obnovo, melioracijami in uvajanjem novih kultur dosegli, da bo zemlja dala več kot doslej.

Melioracije - glavni pogoj za večji pridelek

Kadarkoli je bilo govora o možnostih za povečanje kmetijske proizvodnje v konjiški občini, so živinorejci tožili nad škodo, ki jo vsako leto povzroča Dravinja s svojimi pritoki. Prav toliko škode pomenijo zamočvirjena področja, ki ne dajejo drugega kot šar. Vse te zemlje je blizu 2000 hektarjev. Mrtev kapital in leglo metiljavosti.

Zato je razumljivo, da si je novo ustanovljena Poslovna zveza postavila v svoj program na prvo mesto melioracije. Za to akcijo kažejo kmetje vse razumevanje, saj ne morejo biti ravnodušni do tega, kaj jim daje zemlja, za katero so obdavčeni. V Stranicah so člani KZ Zreče že lani ustanovili svojo melioracijsko skupnost. Na površini 8 hektarjev so do jeseni že uredili odprte kanale, v načrtu pa je še osušitev novih 20 ha površin. Na osušenem zemljišču v Zrečah na Radani vasi so že zasajeni novi vzorni nasadi sadnega drevja.

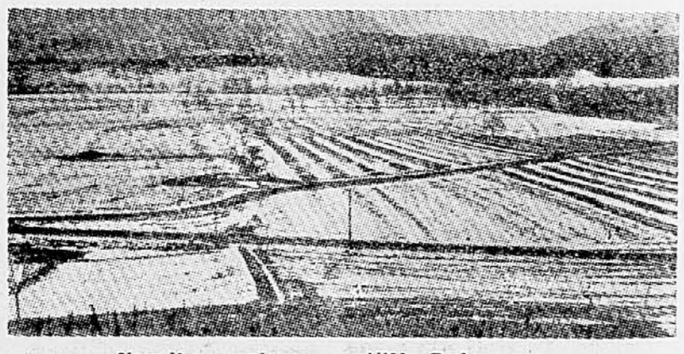

Nasadi na osušenem zemljišču Radana vas

Na področju Konjic so se združili kmetovalci v dve skupnosti — za osušitev zamočvirjenih travnikov in njiv, v samih Konjicah na površini 25 ha, v Konjiški Dobravi pa bodo osušili 20 ha. Na sedaj neuporabnih površinah bodo ponovno rodile njive in rasla kvalitetna živinska krma.

Ob občinskem prazniku Slov. Konjice čestitajo:

SLOVENSKE KONJICE

Občinski ljudski odbor
Občinski odbor SZDL
Občinski odbor ZB
Občinski komite ZK
Občinski komite LMS
Občinska gasilska zveza
Podjetje »KONUS«
Gradbeno podjetje
Podjetje »KOSTROJ«
Trgovski dom
Kmetijsko proizvajalna poslovna zveza
Elektroinstalacija
Mestna pekarna
Soboslikarska-pleskarska delavnica
Kmetijsko gospodarstvo
Mizarstvo
Komunalni remont in Komunalna uprava
Kmetijska zadruga
Mlinsko podjetje
Gostilna pri »Pošti«
Gostilna pri »Mostu«
Tapetništvo
Štraus Jože, klepar in vodoinštalater
Mesarija, klavnica in predelovalnica mesnih izdelkov

ZREČE

Tovarna kovanega orodja
Mizarstvo
Gostilna »PRI ZADRUGI«

VITANJE

Kmetijska zadruga
Tovarna kovanih izdelkov in livarna
Trgovsko podjetje »FUŽINAR«

SLOVENSKE KONJICE

Lesno-industrijsko podjetje
Trgovsko podjetje »DRAVINJA«
Gozdno gospodarstvo Celje, gozdni obrat

LOČE

Opekarna
Perutninarska-selekcijska postaja

KOMUNALNA BANKA Celje, podružnica Slovenske Konjice, čestita ob občinskem prazniku vsem svojim vlagateljem in komitentom

VZMETNO KLADIVO, teža glave 60 kg, celotna 1200 kg, prodam. Terlep, Milana Majcna 9, Ljubljana. 2218-4

ZLATO ZA ZOBE prodam. Ponudbe pod »22 karatno« v ogl. odd. 2214-4

PREPROGO krasnih barv, 3 × 2, takoj prodam. Naslov v ogl. odd. 2215-4

LEPO MAHAGONIJEVO JEDILNICO, zidni opaž, vrata in ogledalo, prodam. Naslov v ogl. odd. 2328-4

OTROŠKI VOZIČEK — zelo lep, kombiniran, poceni prodam. — Dragovan, Malgajeva 2-II, Ljubljana. 2327-4

OGRODJE ZA KAVČ (širina 1 m) z omarico, prodam. Ogled od 10. ure dalje. Oblak, Savski blok 8-III. stopnišče, 2 nadstropje. 2326-4

AVTO FIAT 1100, dobro ohranjen, prodam. Informacije: Jenko Anton, mehanik, Cirče. 2369-4

TEDNOV STARE PRASICKE prodam. Babnik, Tomačevo 27. 2346-4

MOŠKO ŠPORTNO KOLO, italijanske znamke, predvojno, prodam. Cena ugodna. Ogled vsak dan pri Zoriču, Rožna ul. 8 — Ljubljana. 2335-4

MOŠKO KOLO, novo, italijansko, prodam. Naslov v ogl. odd. 2138-4

ŽENSKO IN MOŠKO KOLO, pisalno mizo, otroško posteljico in radio Kosmaj 49, prodam. Košir, Vohoričeva 24-I. 2110-4

NOVO ŽENSKO ITALIJANSKO KOLO prodam. Tršan, Karlinova ul. 1, Kodeljevo. 2229-4

GRUNDIG UKV 1958 — prodam. Ponudbe v ogl. odd. pod »Harmonija«. 2225-4

MOŠKO »ROG« KOLO, dobro ohranjeno, prodam za 22.000. Puh Janez, Zavetiška 3. Vič. 2221-4

MOŠKO KOLO prodam za 8.000 dinarjev. Naslov v oglasnem oddelku. 2325-4

NOVE SKORNJE št. 42 prodam. Obrednar Lovro, Na Korošici 23, Ilovlje. 2316-4

SENO prodam. — Miheve Marija, Jurčkova pot 101. (Ob Tržaški cesti). 2298-4

»MERCEDES« 170 V osebni avtomobil, pred kratkim uvožen, zelo dober, prodam. Naslov v ogl. odd. 2235-4

TELEFONICO znamke »Berkel«, 15 kg, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 2203-4

NOVO ITALIJANSKO ŽENSKO KOLO s prestavami, prodam. Ogled: Gradišče 11, podstrešje desno. Ogled vsak dan popoldan, v nedeljo cel dan. 2190-4

PERCELO v Vižmarjih, prodam. Naslov v gl. odd. 2171-4

GOBLEN PIANINO znamke Hofman, prodam. Ogled vsak dan od 14.—16. ure. Naslov v oglasnem oddelku. 2191-4

RADIO »LORENZ« 5+1, ugodno prodam. Mirje 6-I. Lj. 2286-4

MOTORNO KOLO SAX in hladilnik za Fiat-Balilla, vse v odličnem stanju, prodam. Novak, Tivoli c. 201-II. 2274-4

SMUČKE HYKORI, 220 cm dolge, prodam. Ponudbe pod »Dolgo« na SP Koper. 2241-4

AVTO RENAULT, 4-sedežni, model 52, skoraj nov, prodam. Naslov v ogl. odd. 2271-4

GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 2270-4

NOVO KUHINJSKO OPREMO, štiridelno in kavč z orehovim ogrodjem, politiran, poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 2264-4

KUHINJSKO OPREMO, dobro ohranjeno, ugodno prodam. — Kern, Celovška 43. 2259-4

DKW 250 ccm, nov, z vso opremo, prevožen 14.000 km, prodam. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Odličen«. 2258-4

KADAR OBIŠČETE TRST, se oglasite tudi pri Salkotu Šehiću, ul. Barriera Vecchia 12, ki ima na zalogi vse vrste moškega in ženskega blaga, zimske, spomladanske in dežne plašče vseh številk, drugo konfekcijo in perilo, vse prvovrstne kvalitete in po nizkih cenah. 2251-4

JEKLENO WERTHEIM BLAGAJNO, zunanje dimenzije 80 x 145 x 200 cm, prodamo. TUBA — Ljubljana, Kamniška ul. 20, telefon 31-282. R 378-4

SKORAJ NOV SIVALNI STROJ prodam. Turšič, brivec. Cerknica pri Rakeku. 2240-4

PERFEKTNO OHRANJENO OBEDNICO (orehov furnir, brušena stekla), prodam zaradi selitve v Kranju, Titov trg 8-I. 2238-4

KAMELHAR DEKO, novo, roza z vmesno belo barvo, z žametastim robom, blago za obleko (brokat plav), ugodno prodam. Vprašajte v Naročninskem odd. »Slovenskega poročevalca«, blagajna. 2235-4

ŠIVALNI STROJ »PFAFF« 130 Universal, dober, malo rabljen, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 2400-4

DKW - AVTO 600 cm³, poceni naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku. 2388-4

5 OBROČEV, 5 gum, skoraj novih, 17 × 600, in gumi voz, prodam. Dragomer 33, Brezovica. 2401-4

PRODAMO NASLEDNJA VOZILA: osebni avto »Opel-Kapiten«, tipa 1954 — 3.600.000, osebni avto »Opel-Kapiten«, tipa 1957 — 7.000.000, Unimog — 2.600.000, avtobus MAN, 28 sedežev, (Diesel) — 3.970.000, osebni avto »Opel-Kapiten«, tipa 1948 — 2.000.000, osebni avto »Mercedes«, tipa 1939, generalno obnovljen — 1.650.000, traktor »Deutz« — 850.000, prikolica 3-tonska — 750.000, KDF, 9-sedežni, tipa motoria 1957 — 925.000, kamion »Opel-Blitz«, 3 tone — 2.500.000, kamion »Betford«, 3 tone, 600.000. Vsa vozila so brezhibna. Podjetja, ustanove, pošljite svoje ponudbe v oglasni oddelek pod »Družbena organizacija«. 2382-4

ŠIVALNI STROJ »GRIZNER« z okroglim čolničkom, ki šiva naprej in nazaj, prodam. Poizvedbe v Zvezni 9, Zelena jama. 2308-4

POSTELJO z žimnatim vložkom in mrežo prodam. Gradišče številka 11. 2306-4

NOV MAGNETOFON GRUNDIG TK 5 prodam najboljšemu ponudniku. Ponudbe pod »Magnetofon« v ogl. odd. 2474-4

MASIVNO DVODELNO OMARO prodam. Vrhovčeva 10, prilt. desno. 2472-4

NOVO ITALIJANSKO MOŠKO KOLO z menjalnikom proda Radojević — Tabor 2. 2471-4

MIZE, okrogle, stare, poceni proda Partizan Narodni dom. 2468-4

AVTO MERCEDES prodam za 550.000 din. Ogled pri Gajšku, avtoservis Maribor. 2466-4

STISKALNICA Z VRETENOM (Spindelpresse), tristopensko, prodam za 13.000 din. Naslov v ogl. odd. 2372-4

GLAVO za brzošivalni stroj Dürkopp prodam izredno poceni. Košir, Koblarjeva 34, Kodeljevo. 2404-4

NOVO DAMSKO ŠPORTNO KOLO nemške znamke prodam. Naslov v ogl. odd. 2525-4

30 T EXCENTRIČNA STISKALNICA novejšega tipa, posamični pogon, je naprodaj. Poizvedbe pri Gabru Ivanu v tovarni »Saturnus«, Ljubljana. 2524-4

TROFAZEN ELEKTROMOTOR — 1,5 KM prodam. Ogled vsak dan od 8.—10. ure. Sašek, Gornji trg 31-I. 2523-4

ELEKTROMOTOR ¼ KS, 220 W, 910 obratov, Škoda, brezhiben, prodam. Petronijević, Celovška št. 14. 2522-4

MOŠKI ZIMSKI PLAŠČ, nov, prodam za 4000 din. Galjevica št. 190. 2521-4

OSEBNI AVTO »OLIMPIA«, prav dober, prodam. Okršlar Vinko, Domžale, Radio cesta 6, tel. 923-338. 25-9-4

MOTORNO KOLO 200 ccm znamke »Mas«, štiritaktno, poceni prodam, ker grem k vojakom. Lj., Ciglarjeva 5. 2511-4

OTROŠKO POSTELJICO prodam. Holec Aleksander, Poljanski nasip 14, VII. stopnišče, 1. vrata levo. 2508-4

PRODAM ali zamenjam motor 200 ccm za kolo z doplačilom in 2 m³ smrekovih desk. Zupančič, Zadvor 58. 2507-4

MOTOR 350 ccm v voznem stanju prodam ali zamenjam za lažjega. Lj. Emonska c. 12. 2504-4

OTROŠKI VOZIČEK, skoraj nov, kombiniran, prodam. Kragelj, Kuzmičeva 8, Bežigrad. 2491-4

OSEBNI AVTO, lep, brezhiben prodam. Dopise v ogl. odd. pod »300.000«. 2488-4

PIRAMIDO, novo, za »Škodo« 1100 — prodam Goltes, Kamnik. 2487-4

SEVER MATIJA, Srednje Gameljne 22, p. Sp. Šentvid, proda 4-letno kobilo črne barve. 2549-4

USNJEN SUKNJIČ, nov, z jagnjičevo podlogo prodam. Zaloška 51 a-I, vrata 14. 2535-4

ANTENO za avto, novo, prodam. Ljubljana, Polakova ul. 17. 2529-4

PRODAM: glavno gred, zavoro, 5 t in diferencial za pet ton. Grbec Jože, Lj. Trnovski pristan 10. 2406-4

TEHTNICO »DAYTON« prodam. Naslov v ogl. odd. 2598-4

PRASIČA za zakol prodam. Podgorica 80, Košir. 2594-4

GOSPODINJE! TEKACE po nizkih cenah dobite v Veselovi 3a. Zamenjamo jih za stare cunje, ki jih tudi kupimo. Delamo iz prinesenega blaga. 2590-4

PIANINO, zelo dobro ohranjeno, ugodno prodam. Ponudbe pod »Cimprej« v ogl. odd. 2579-4

NEMŠKEGA OVČARJA, 10 mesecev starega, z rodovnikom prodam. Lavrič, Levčeva 7, Rožna dolina. 2575-4

UGODNA PRILIKA! Prodam motor 50 ccm »Pagljanti«. Ogled v nedeljo. Poljanski nasip 12. 2574-4

AVTO DKW, MAISTER KLASSE, odlično ohranjen, prodam. Naslov v ogl. odd. 2569-4

POMIVALNO MIZO, še neokovano, ter trodelno okno, 150x120, za rolo prodam. Kozarje 33. 2566-4

AVTO »OPEL-SUPER«, zelo dober, z rezervnimi deli, prodam. Kosi Ivan, Rimska 14, Ljubljana. 2561-4

RADIO ZA AVTO, švedske znamke, 6 V, komplet z anteno, nov, prodam za 38.000 din. Anžič, Rozmanova 12-III. 2568-4

USNJEN PLAŠČ, velik, inozemski, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 2462-4

STROJČEK ZA POBIRANJE ZANK prodam. Naslov v ogl. odd. 2452-4

NOVO ITALIJANSKO ŽENSKO KOLO s prestavo, prodam. Vprašajte Siška, Martina Krpana ulica 33. 2329-4

ČEŠKE ZAVESE, nove, najboljše kvalitete, 3 m širine, 5.70 in 2.80 m dolžine, proda Zagorski, Celovška 72. 2377-4

LESNI INDUSTRIJSKI OBRAT — »POHORJE«, Maribor, Podbreška c. 20, proda naslednja osnovna sredstva: 1. varilni agregat za točkasto varenje, WEWAG Düsseldorf 380 V — potreben popravila; 2. steberni vrtalni stroj, GGR, 36—360 obratov, vrtine do 75 m/m — potreben popravila; 3. revolver stružnico — predelano v vlečno stružnico, višina 250 mm dolžina do 500 mm — potrebno popravila; 4. revolver stružnico z vertikalno glavo, višina 150 mm, 2 KW — potrebno popravila; 5. vlečno klop za pločevino, HANDY, višina 120 mm, brezhibno; 6. VLEČNO KLOP, predelana iz revolver stružnice, višina konice 280/460 mm — uporabno; 7. 2 polirni gredi dvostranski s krogljičnimi ležaji; 8. krožno žago za hladno rezanje kovin, premer 600 debeline, žaganja do 220 mm — uporabno. R 365-4

KUPIM

STROJ NA ROČNI POGON za cefranje žime, lahko potreben popravila, kupim. Kupec Ivan — Rudnik 92. 2185-5

DALJNOGLED, lahko večji, kupim. Naslov v oglasnem oddelku. 2119-5

RAČUNSKI SESTEVALNI in množilni stroj ali kombinirano s trakom, kupimo. »Vinocet« — Ljubljana. 2411-5

FIAT »600« brezhiben, kupim. Naslov v ogl. odd. 2375-5

ŠIVALNI STROJ z okroglim čolničkom kupim. Ponudbe v ogl. odd. pod »Šivanje«. 2368-5

FIAT 600, 4-sedežni, ali 1100, Olimpya ali Kadet, kupim. Ponudbe s tehničnim opisom SP Celje pod »Gotovina«. 2354-5

SODE za vino, dobro ohranjene, od 100—200 l, kupim. Gavrilović, Kamnik 4, p. Preserje. 2319-5

RABLJENO KOMODO in pomivalno mizo kupim. Primožič, Drenikova 26. 2320-5

STEDILNIK na 2 in pol plošči, emajliran, kupim. Naslov v ogl. oddelku. 2177-5

ZAZIDLJIVO PARCELO v Šentvidu-Vižmarje, kupim. Mihelčič, Kranj, Kalvarija 17. 2231-5

BUKOVE PLOHE, suhe, kupim. Terlep, Milana Majcna 9. 2216-5

OSEBNI AVTO, novejšega tipa kupim. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Plačam takoj«. 2209-5

NOVO HARMONIKO »DALLAPE« »Soprani, »Skandali« ali »Baleani« z najmanj 19 registri kupim. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Gotovina 2«. R 140-5

MOTORNO KOLO BMW, DKW ali NSU, od 200—500 cm³, novejši model, kupim. Ponudbe v ogl. odd. pod »Malo vožen«. 2173-5

AVTO OPEL-OLYMPIA, tipa 1939 do 1950, dobro ohranjen, kupimo. Podjetja — ustanove, ponudite Avto-moto krožku »Poljane«, Ljubljana, Poljanska c. štev. 46. 2144-5

VOLKSWAGEN, Fiat 1100, DKW ali Opel kupim. Ponudbe z opisom in navedbo cene pošljite pod »Takoj gotovina« v oglasni oddelek. 2301-5

GUMI VOZ nosilnosti 3500 do 4000 kg kupim. Pismene ponudbe na naslov: Lindič Jožc, Drama 15, p. St. Jernej. 2311-5

MOTORNO KOLO 150—250 ccm novejšega tipa kupim. Ponudbe s ceno pošljite podružnici Slov. poročevalca Novo mesto pod »Gotovina«. 2499-5

BIEDERMAIER JEDILNICO ali salon kupim. Sem interesent tudi za posamezne komade. Ponudbe pod »Plačam takoj« v oglasni oddelek. 2497-5

GUME 550×16 col za osebni avto kupim. Ponudbe pod »90%« v ogl. oddelek. 2473-5

GONG IN PAHLJAČO kupimo. Ekonomat SNG, Lj., Prešernova 13 a. 2558-5

ENOFAZNI ELEKTROMOTOR za izmenični tok 0,25 do 0,35 KM, z 800—900 obrati na minuto, kupim. Korun Marica, Zidani most. 2541-5

SLUŠNI APARAT po možnosti »Simens« kupim. B. Rangus, Kranj. 2602-5

STRUŽNICO za železo, lahko tudi slabo, kupim. Ponudbe v ogl. odd. pod »Takoj plačam«. 2589-5

GNOJ kupim. Dostava v Šiško. Naslov v ogl. odd. 2580-5

PLATONAR na peresih od 2—3 t nosilnosti, kupim. Ponudbe v ogl. odd. pod »Platon«. 2463-5

OMARO za obleko kupim. Regina Anica, Trubarjeva 5/II. 2454-5

ELEKTRO-DINAMO na istosmerni tok, 220 V, 20—40 KW, do 1000 obratov, kupimo. Ponudbe pošljite Kmetijski zadrugi Sorica — pošta Sorica. R 368-5

DOBRO OHRANJEN ŠIVALNI STROJ, kupim. Naslov v ogl. oddelku. 2464-5

VIOLONČELO 4/4 preigran, kakovostno odgovarjajoč, kupim. Ponudbe pod »Violončelo« v ogl. odd. 2373-5

ELEKTRO MOTOR 1—1.5 KW, enofazni, in dinamo 12—24 V, 50—70 x A, kupim. Pokromanje, Vodnikova 176-10, Ljubljana. 2603-5

DOBRO OHRANJENI KONCERTNI KLAVIR z angleško mehaniko, kupim. Plačljivo takoj v gotovini. Ponudbe DPD Svoboda Ruše. R 382-5

B JAZZ TROBENTO, dobro ohranjeno kupim. Košar, Šmarje 56, Sevnica. R 397-5

POSEST

POL VILE, komletno stanovanje (3 sobe in 2 kabineta) v bližini Vrtače prodam. Vseljivo proti zamenjavi komfortnega stanovanja. Pismene ponudbe pod »A1« v oglasni oddelek. 2515-7

»REALITETNA PISARNA«, Ljubljana, Tavčarjeva 6, tel. 21-01 proda naslednje premičnine:

097. Enodružinsko novo hišo z vrtom in kopalnico, celo vseljivo, pri Ljubljani, 1,200.000 din.

219. Hišo, stanovanjsko, velik trgoski lokal, vseljivo, na Jesenicah, Gorenjsko, cena po dogovoru.

159. Enosobno komfortno stanovanje v novejši hiši, Ljubljana, 600.000 din.

259. Dvoinpolsobno komfortno stanovanje v novejši hiši, Ljubljana, 700.000 din, ugodno.

096. Parcelo, zazidljivo, v bližini postaje Polje, Ljubljana, 1.700 m², 900.000 din — skupno.

289. Dvodružinsko hišo s sadnim in zelenjadnim vrtom 4500 m², enosobno stanovanje vseljivo, Ljubljana, Ižanska c. 1,800.000 din.

288. Hišo, novejšo, z ograjenim vrtom, štiriinpolsobno komfortno stanovanje vseljivo konec leta 1958, Ljubljana, Bežigrad, 5,500.000 din.

287. Enodružinsko vilo z lepim vrtom, 62 ar, vila je komfortna, v Skofji Loki, Gorenjsko, 3,000.000 din.

286. Hišo, stanovanjsko, z lokalom v Mariboru, pripravno za obrtnika, 3,000.000 naprodaj so tudi stanovanja: dvosobno 450.000, enosobno 200.000 din, ugodno.

285. Enodružinsko hišo z gostilno z 9 sobami, lepim dvoriščem, vinskimi kletmi, gostilna, privatna, Vipava, 2,500.000 din.

261. Dvodružinsko hišo, novejšo, z vrtom, dvosobno stanovanje vseljivo, Trnovo, Ljubljana, 2,200.000 — ugoden nakup.

666. Enosobno stanovanje v Ljubljani, 190.000 din, plačljivo na obroke.

259. Enodružinsko hišo, novo, celo vseljivo, ves komfort, garaža, vrt, pri Viču, Ljubljana, 3.000.000 din.

260. Posestvo, malo, hiša enodružinska, gospodarsko poslopje, 53 ar njive in vrt, vse pri hiši, 550.000 din, pri Brežicah.

Opozorilo: če kupujete ali prodajate nepremičnine ali premičnine se poslužujte »Realitetne pisarne« v Ljubljani. R 387-7

ENOSOBNO STANOVANJE s pritiklinami kupim. Ponudbe pod »Vseljivo« v ogl. odd. 2442-7

LOKALE primerne za pisarne ali mirno obrt s skladiščem v Ljubljani prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 2425-7

ENOSTANOVANJSKO HIŠO z vrtom v bližnji okolici Celja, prodam. Naslov v ogl. odd. R 399-7

DVOSTANOVANJSKO HIŠO z gospodarskim poslopjem, pripravno za obrtnika, lahko z nekaj zemlje, ugodno prodam v Loki pri Mengšu. Naslov v oglasnem oddelku. 2420-7

HIŠO, eno- ali dvodružinsko, kupim v Ljubljani. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Vseljivo takoj ali pozneje«. 2383-7

VSELJIVO dvo- ali večsobno stanovanje, polovico dvodružinske hiše ali enodružinsko vilo, kupim v Ljubljani. Ponudbe v ogl. odd. pod »Cena 2,000.000 do 6,000.000 din«. 2381-7

ENO- ALI DVOSOBNO stanovanje kupim. Plačam takoj v gotovini. Ponudbe pod »Vseljivo« v ogl. odd. 2371-7

DEL HIŠE V KAMNIKU, izven hišne skupnosti, s takoj vseljivim stanovanjem in poslovnimi prostori, lahko tudi z vrtom, naprodaj. Pismene ponudbe v ogl. odd. pod »Sutna«. 2362-7

VILA v Splitu na Mejama v bližini kopališča Jadran in z razgledom na morje, s tremi stanovanji, zgrajena 1940, naprodaj. Naslov SP Celje. 2352-7

DVOSOBNO KOMFORTNO stanovanje (Savsko naselje) zamenjam za enakovredno v Centru. Ponudbe v ogl. odd. pod »Lahko enoinpol komfort«. 2332-7

HIŠO ALI TRISOBNO stanovanje, vseljivo leta 1959, kupim v Ljubljani. Ponudbe pod »Leto 1959« v ogl. odd. 1880-7

STAVBENO PARCELO na lepem kraju v Polju ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. 2268-7

ENOSTANOVANJSKO HIŠO, vseljivo, I. nadstropno v Šoštanju, prodam. Trepel, Šoštanj, Trg svobode 2. 2234-7

ZAZIDLJIVO PARCELO 500 m² z načrtom, takoj prodam. Ponudbe pod »Krasna sončna lega« v ogl. odd. 2323-7

STANOVANJSKO HIŠO ali zgradbo za preureditev stanovanja kupim v okolici Domžal. Naslov v ogl. odd. 2146-7

OB MORJU na otoku Rabu nudim v izgradnjo, komurkoli, nedozidano hišo (9 × 11 m, brez strehe), pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe v oglasni odd. pod »Morje«. 2233-7

DVOSTANOVANJSKO HIŠO, novejšo, v Kranju, Kalvarija 17, z lepim vrtom, prodam. 2232-7

VISOKOPRITLIČNO HIŠO, novo, vseljivo na severnem delu Ljubljane, tri sobe, komfort, garaža, vrt, 5 minut od železniške postaje in trolejbusa, prodam. Ponudbe pod »Gotovina« v oglasni oddelek. 2210-7

HIŠO prodam ali dam v najem za več let v Novem Vinodolu. — Ugodno za oddih, ker je v bližini morja. Ponudbe pod »Vseljiva« v ogl. odd. 1782-7

TRAVNIK v Mestnem logu prodam. Vprašajte na Tržaški cesti 38. 2516-7

DVORIŠČNO POSLOPJE, hlev, skladišče, primerno za ureditev delavnice za mirno obrt, kupim. Ponudbe pod »Delavnica« v ogl. oddelek. 2439-7

ENODRUŽINSKO HIŠO, novo, grajeno po ameriškem sistemu, vseljivo, velik vrt 2000 m², na Brdu pri Ljubljani, prodam za 3,000.000 din. Poizvedbe pri Horvatu, Ljubljana, Pugljeva 15. 2506-7

SREDNJE POSESTVO v bližini Šoštanja prodam. Poizvedbe pri gostilni Teran. 2501-7

PARCELO na Kodeljevem z zazidalnimi podatki prodam. Vprašajte med 14.—16. uro. Naslov v ogl. odd. 2556-7

ZAZIDLJIVO OGRAJENO PARCELO 1.450 m², z dograjeno garažo, apnom, železom za celo hišo in sadovnjakom poleg Lampiča na Titovi cesti, Bežigrad, prodam. Belič Roman, ključavničar, Borutova 12 a, tel. 31793. 2537-7

VSELJIVO HISICO v Radovljici, lahko s preužitkom, kupim. Ponudbe pod »Takoj« v ogl. odd. 2586-7

PARCELO v Bitenčevi ulici ugodno prodam. Ponudbe pod »500 m« v ogl. odd. 2584-7

LOKAL primeren za živilsko stroko prodam. Ponudbe pod »Promet« v ogl. odd. 2583-7

VSELJIVO HIŠO, novo, nedograjeno v ljubljanski okolici ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. 2571-7

DVOSTANOVANJSKO HIŠO prodam najboljšemu ponudniku. — Mencingerjeva 45, Lj. 2460-7

KOMFORTNO STANOVANJE — kupim v centru. V zameno nudim suho, lepo dvosobno stanovanje (suteren) in prazno sobo v strogem centru. Ponudbe z opisom pošljite pod »Enoali večsobno« v ogl. odd. 2623-7

V NAJEM

DELAVNICO ALI PROSTOR, ki bi se dal preurediti v delavnico vzamem v najem ali kupim na večje obroke. Ni potrebno, da leži na prometni točki. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Preuredim«. 2395-8

GARAŽE za 4 osebne avtomobile oddamo. Naslov v oglasnem oddelku. 2142-8

GARAŽO, 450 × 300 cm, v Zg. Šiški oddam. Naslov v oglasnem oddelku. 2133-8

MEHANIČNO DELAVNICO na Vranskem dam v najem, eventualno z orodjem. Pepel. 2503-8

LOKAL ODDAM v Ljubljani. Primeren je za bife ali drugo obrt z veliko kletjo, ki je primerna za vinarsko zadrugo. Ponudbe pod »Gotovina« v ogl. odd. 2391-8

PIANINO vzamem v najem za tri mesece. Partizan Narodni dom. 2469-8

ZAMENJAM

DOBRO ŽENSKO KOLO zamenjam za moškega ali poceni prodam. Mehle Vinko, Zidovska steza 1. 2314-6

STANOVANJA

POZOR! Zamenjam komfortno 2-sobno stanovanje v centru Reke za enako v Ljubljani. Naslov v ogl. odd. 2353-9

KOMFORTNO DVO- oz. TRISOBNO stanovanje v Novi Gorici zamenjam za enako ali primerno v Novem mestu, Naslov: »Slovenski poročevalec« podružnica Novo mesto. 2349-9

IŠČEM UPOKOJENKO, ki ima svoje stanovanje, da bi me začasno sprejela na stanovanje z otrokom na katerega bi tudi pazila. Podrobnosti glede plačila po osebnem dogovoru. Ponudbe pod »Priden fantek« v oglasni oddelek. 2345-9

ZAČASNO IŠČEM SKROMNO SOBICO kjer koli v Ljubljani; grem tudi za sostanovalko., V prostem času šivam. Ponudbe pod »Sivilja« v ogl. odd. 2344-9

SOBO, PRAZNO nujno išče zakonski par kjerkoli v Ljubljani ali vsaj v bližnji okolici — začasno. Plača dobro. Ponudba pod »Soba — Ljubljana ali okolica« v ogl. odd. 2343-9

LEPO ENOSOBNO STANOVANJE (pozneje dvosobno) s pritiklinami in vrtom zamenjam za dvosobno s pritiklinami. Ogled popoldan od 15. ure dalje. Oblak, Rožna dolina cesta XV štev. 16. 2338-9

IŠČEM SOBO, eventuelno odkupim pohištvo, grem tudi za sostanovalko. Cenjene ponudbe v ogl. odd. pod »Solidna«. 2318-9

DVA SOLIDNA ŠTUDENTA prava iščeta sobo. Ponudbe pod »Dobra plačnika« v oglasni oddelek. 2317-9

DVA KROJAČA iščeta sobo proti nagradi. Ponudbe v oglasni odd. pod »Krojača«. 2307-9

MIRNA STAREJŠA ZAKONCA brez otrok iščeta sobico v Ljubljani ali bližini. Po službi sta oba pripravljena pomagati pri delu. Dava nagrado po dogovoru. Soba naj bo po možnosti prazna. Ponudbe pošljite na naslov: Klančar Ludvik, Ljubljana, Karlovška 26. 2186-9

2-SOBNO STANOVANJE in 2 lepi sončni sobi, vse okoli centra, zamenjam za 4-sobno s kabinetom, najraje blizu centra. Naslov v ogl. odd. 2184-9

DVE DVOSOBNI STANOVANJI zamenjam za eno 4-sobno. Ponudbe pod »Center« v oglasni oddelek. 1976-9

ZA STANOVANJE IN HRANO pomagam pri gospodinjstvu v tedenski izmeni. Ponudbe pod »Poštena« v ogl. odd. 2094-9

ZA ENOSOBNO stanovanje v Ljubljani dam v zameno enodružinsko novo hišo z vsemi pritiklinami. Vse ostalo po dogovoru. Vedenik Ervin, Bratonci 131, p. Beltinci. 2292-9

SOBO IN HRANO dam za dopoldansko pomoč v gospodinjstvu. Ponudbe pod »Ugodno« v ogl. oddelek. 2195-9

IŠČEM SOBICO za pomoč v gospodinjstvu, znam tudi šivati. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Nujno«. 2284-9

ENOSOBNO STANOVANJE v Rožni dolini zamenjam za enako. Ponudbo pod »Nj kopalnice« v ogl. odd. 2279-9

ZA ENOSOBNO STANOVANJE nudim veliko nagrado. Ponudbe pod »Skromno« v oglasni oddelek. 2278-9

VSELJIVO ENOSOBNO stanovanje kupim. Ponudbe pod »Gotovina« v ogl. odd. 2277-9

LEPO SONČNO MANJŠE DVOSOBNO stanovanje v Centru, brez kopalnice, zamenjam za manjšega ali garsonjero. Ponudbe pod »Bežigrad, Šiška, Center« v ogl. odd. 2248-9

DOBRO RAZVITO SADNO-VINOGRADNIŠKO posestvo, 8 ha, z enonadstropno hišo, gospodarskim poslopjem, s celim inventarjem, 6 km iz Celja, prodam. Znižana cena. Informacije: Lečnik, urar, Celje, Zidanškova ulica. 2246-9

KMETIJO z okrog 4700 m² orne zemlje in stanovanjsko hišo s potrebnimi gospodarskimi poslopji ugodno prodam. Ponudbe pod »Vinorodni kraj na Primorskem« v podružnico SP Koper. 2242-9

DAM NAGRADO ali nudim posojilo za vseljivo enosobno stanovanje. Ponudbe pod »Takoj« v ogl. odd. 2441-9

300.000 DIN POSOJILA dam (brezobrestno) tistemu, ki zamenja dvosobno stanovanje v centru Ljubljane z enakim v Rožni dolini. Ponudbe pod »Vzrok bolezen« v ogl. odd. 2428-9

IŠČEM PRAZNO SOBO. Plačam dve leti vnaprej. Lahko tudi inštruiram. Ponudbe pod »Student« v ogl. odd. 2423-9

DVOINPOLSOBNO komfortno stanovanje zamenjam za 1 in pol sobno, komfortno, po možnosti v Centru. Ponudbe pod »Prodam pohištvo« v oglasni oddelek. 2422-9

ZAMENJAMO 1 dvosobno, 1 enosobno stanovanje v Centru za dvosobno komfortno s kopalnico v strogem centru. Ponudbe pod »Cimprej« v ogl. odd. 2417-9

ENOSOBNO STANOVANJE na lepem kraju v Šiški, zamenjam. Cver Silva, Celovška 32. 2416-9

VELIKO SOBO s posebnim vhodom v Lovranu zamenjam za sobo v Ljubljani. Naslov v ogl. oddelku. 2415-9

MIRNA ŠIVILJA išče opremljeno ali neopremljeno sobo. Ponudbe v oglasnem oddelku pod »Mirna«. 2414-9

FARMACEVTKI dasta lepo nagrado za sobo v Ljubljani, po možnosti neopremljeno. Ponudbe pod »Plačava dobro« v oglasni oddelek. 2412-9

TRIINPOLSOBNO STANOVANJE zamenjam za večje. Ponudbe pod »Bežigrad« v ogl. odd. 2389-9

LEPO PRAZNO SOBO oddam. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Lepo«. 2373-9

ŠTIRISOBNO KOMFORTNO stanovanje, proti zamenjavi trisobnega, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 2365-9

ZA PRENOČIŠČE pomagam v gospodinjstvu. Ponudbe v ogl. oddelek pod »Prenočišče«. 2364-9

DVOSOBNO STANOVANJE z neopremljeno kopalnico, zamenjam za enosobno komfortno. Ponudbe v ogl. odd. pod »Dogovor«. 2448-9

SOBO ODDAM mirnemu zakonskemu paru brez otrok za pomoč pri delu. V poštev pride samo zidar. Naslov v ogl. odd. 2526-9

PRAZNO SOBO v centru iščem. Sem čista in mirna. Ponudbe pod »Visoka nagrada« v ogl. odd. 2514-9

LEPO SONČNO SOBO zamenjam za enako v Mostah. Naslov v oglasnem oddelku. 2510-9

TRISOBNO STANOVANJE, poceni, poleg kina Kodeljevo, zamenjam za dražje s kopalnico. Lavrenčič, Gorupova 5. 2509-9

DVE ENOSOBNI STANOVANJI v centru Maribora zamenjam za dvosobno v Ljubljani. Ponudbe v ogl. odd. pod »Nenavadno«. 2496-9

SOGRADITELJA HIŠE drugega dvojčka ob Celovški cesti (»Slepi Janez«) iščem. Parcela ima 470 m². Naslov v ogl. odd. 2493-9

ZA OPREMLJENO ali neopremljeno sobo nudim lepo nagrado ali posojilo. Ponudbe pod »Upanje« v ogl. odd. 2490-9

IŠČEM SOBO za fanta ali dekle. — Plača se dobro. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Trst«. 2489-9

DVOSOBNO STANOVANJE v Škofji Loki zamenjam za podobno v Ljubljani. Ponudbe pod »Lokal« v ogl. oddelek. 2486-9

POZOR OBRTNIKI! Lokal, 5,5×3,3, pri Napoleonovem trgu zamenjam za stanovanje ali večjo sobo s souporabo kopalnice. Ponudbe pod »Lokal« v ogl. odd. 2484-9

POSTEN FANT išče sobo na spomlad. Takoj plača. Ponudbe pod »Lepo darilo« v ogl. odd. 2467-9

V STROGEM CENTRU zamenjam dvo- in pol sobno komfortno stanovanje za enako ali večje v centru. Ponudbe pod »Strogi center« v ogl. odd. 2481-9

PRAZNO, OPREMLJENO SOBO ALI KABINET iščem proti visoki nagradi. Ponudbe pod »A-15« v ogl. odd. 1958-9

NEOPREMLJENO SOBO iščem. — Dam visoko nagrado. Ponudbe pod »Zelo, zelo nujno« v ogl. odd. 1958-9

IŠČEM SOBO proti nagradi. Ponudbe pod »Takoj« v oglasni oddelek. 2276-9

DVOINPOLSOBNO STANOVANJE s kopalnico v Piranu zamenjam za enako ali slično v Ljubljani. Naslov v ogl. odd. 2614-9

ŠTUDENTKA TEHNIKE išče sobo samo za eno leto. Ponudbe pod »Absolventka« v ogl. odd. 2606-9

ENOSOBNO STANOVANJE v centru, s pritiklinami, zamenjam za dvosobno ali enosobno s kabinetom. Plačam selitev in dam nagrado. Ponudbe v ogl. odd. pod »Cimprej«. 2614-9

NA STANOVANJE SPREJMEM visokošolko ali sedmošolko. Ponudbe pod »Mirna« v ogl. odd. 2552-9

IŠČEM SOBO, grem tudi za stanovalca. Po urah pomagam pri krojaškem delu. Ponudbe pod »Vesten« v ogl. odd. 2547-9

ZA SOBO ali kabinet inštruiram poleg tega še plačam. Ponudbe pod »Inštruiram« v ogl. odd. 2542-9

ZAMENJAM dvosobno komfortno stanovanje v savskem bloku za enako v centru. Ponudbe pod »Lepo« v ogl. odd. 2536-9

STUDENTKI sprejmem na stanovanje. Ponudbe v ogl. odd. pod »Periferija«. 2531-9

ODDAM OPREMLJENO SOBO proti nagradi. Ponudbe pod »Takoj vseljivo« v ogl. odd. 2591-9

ZELO VELIKO SOBO blizu centra, ki jo je mogoče pregraditi, zamenjam za manjšo, po možnosti s souporabo pritiklin. Ponudbe v ogl. odd. pod »Plačam selitev«. 2480-9

MLAD ZDRAVNIK išče sobo za krajši čas. Ponudbe pod »Marec« v ogl. odd. 2585-9

DVE PRAZNI LOČENI SOBI v centru zamenjam za enosobno stanovanje. Ponudbe pod »Ločeni sobi« v ogl. odd. 2577-9

SONČNO SOBO s posebnim vhodom in hrano dam za pomoč v gospodinjstvu v dopoldanskih urah. Pridne in čiste mlajše ženske naj javijo svoj naslov pod »Dopoldne« v ogl. odd. 2567-9

KRASNO SOBO, 5x5, s kabinetom in souporabo kopalnice, vse posebej, v centru Ljubljane zamenjam za

dnevne vesti · obvestila · oglasi

DANES

LJUBLJANA

Drama ob 15: Shakespeare »Ukročena trmoglavka. (Katarina: Vika Grilova.) Izven in za podeželje. Ob 20: Breht »Mati Courage in njeni otroci«. Gostovanje Narodnog pozorišta iz Sarajeva. Izven in za podeželje. Cene od 15 din navzdol.

Opera ob 10.30: Javna oddaja Radia Ljubljana »Pokaži kaj znaš«. Ob 19.30: Verdi »Traviata«. — Gostovanje sopranistke Ondine Otte. Izven in za podeželje.

Mestno gledališče ob 15: Hanuš »Jeli ovuda pošao mladi čovjek«. Gostovanje Narodnog pozorišta iz Sarajeva. Abonma nedelja popoldne — kolektivi. — Ob 20: Tavčar »Prihodnjo nedeljo«. Gostovanje Slovenskega narodnega gledališča iz Trsta. Abonma četrtek II — kolektivi. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Mladinsko gledališče, Križanke, ob 10: Erich Kaestner »Pikica in Tonček«. Vstopnice pri gledališki blagajni od 10. do 12. in dve uri pred začetkom. Rezervacije na telefon 22-011.

Eksperimentalno gledališče, Križanke, ob 20: Jean Paul Sartre »Zaprta vrata« in Christopher Fry »Feniks preveč«.

Šentjakobsko gledališče. Mestni dom, ob 14.30: K. Fitz »Srebrna lilija«, pravljična igra s plesom. Izven. — Ob 17: F. Hadžić »Vsi smo samo ljudje«, komedija. Red nedelja popoldanski. Vstopnice tudi v prodaji, rezerviranje tel. 22-860.

Obrtniško gledališče, Komenskega ulica 12, ob 16: Roger »Trije fantje in eno dekle«. — Ob 20: Veselí večer Nušičevih skečev in enodejank.

Mestno lutkovno gledališče, Levstikov trg 2, ob 11: V. Cinybulk - Dežman »Igračke na cestah« — Ob 15: Pengov - Simončič »Zlata ribica«.

DPD Svoboda-Dolenjska c. gostuje v Domu Svobode Zg. Šiška. — Nedelja, 9. febr. ob 17: »Pri belem konjičku«. Opereta v 3 dej.

Razstave. Moderna galerija: Ameriška sodobna grafika.

Kino

»UNION«: amer. barvni film »NEPOZABNA PESEM«. Brez tednika. Predstavi ob 15 in 17. Ob 10 matineja istega filma. Ob 19 in 21 amer. film »DEMONSKA ŽENA«.

»KOMUNA«: amer. barv. cinemasc. film s stereofonskim zvokom »TRIJE ZA REVIJO«. Brez tednika. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 10 matineja istega filma.

»VIC«: amer. barvni cinemascope film »PRIŠEL JE IZ LARAMIJA«. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

»SLOGA«: ameriški film »PADLI ANGEL«. Tednik: F. N. št. 6. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 10 matineja istega filma.

OB 9. URI bomo predvajali v kino »SLOGA« zdravstveno poučni film »RAK NA MATERNICI« — vstopnina 20 din.

MLADINSKI KINO »LM«, Kotnikova 8: amer barv film »HOUDINI«, ob 10, 15 in 17.

»ŠIŠKA«: amer. barv. film »MOŽ IZ KOLORADA«. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje. Ob 10 matineja finskega filma »BELA KOŠUTA«. Cene enotne 10 din.

»TRIGLAV«: angleški barvni film »ZVEZDA INDIJE«. Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 10 do 11 in od 15 dalje. Ob 10 matineja francoskega filma »OVEN S 5 NOGAMI« po enotni ceni 20 din.

»LITOSTROJ«: amer. barv film »ČAJ ZA DVA«, tednik, ob 16, 18 in 20.

PTUJ

Okrajno gledališče ob 16: K. Čašule »Veja v vetru«. Gostovanje v Gorišnici. Abonma in izven.

CELJE

Ljudsko gledališče ob 15.30: Alejandro Casona »Drevesa umirajo stoje«

JESENICE

Mestno gledališče ob 19.30: C. Goldoni »Mirandolina«.

KRANJ

Prešernovo gledališče ob 16: Stuart Oliver »Čudovite pustolovščine«. Izven in za podeželje.

MARIBOR

Narodno gledališče ob 15.30: Skvarkin »Tuje dete«. Gostovanje na Ravnah. — Ob 19.30: Puccini »Tosca«. Red LMS. 2.

KINO V OSTALIH KRAJIH

ŠENTVID »SVOBODA«: francoski film »HEROJI SO UTRUJENI«, ob 15, 17 in 19.

GUNCLJE: ital. film »HCI POLKA«, ob 15, 17 in 19.

VEVČE: amer. barv. film »ROB ROY«

ZADOBROVA: amer. barv. film »BOSONOGA GROFICA«, ob 15, 17 in 19.

ČRNUČE: amer. barv. film »NEŽNA PESEM«, ob 16 in 19.

DOMŽALE: ameriški barvni film »DŽIPSI, ob 15, 17 in 19.

KAMNIK »DOM«: amer vistavis. film »DRŽITE LOPOVA«.

BLED: amer barv film »DIVJA LETA«, ob 14, 16, 18 in 20.

NOVO MESTO »KRKA«: češki barv. film »GLASBA Z MARSA«

ČRNOMELJ: amer. barv. film »MEČ IN ROŽA«, ob 16.30 in 19.30.

KRANJ »STORŽIČ«: ob 10 amer. barv. film »LAHKO JE LJUBITI«, ob 14 franc. barv. film »SVET TIŠINE«, ob 16, 18 in 20 amer. barv. cinemasc. film s stereofonskim zvokom »ZLOMLJENO KOPJE«.

»KRANJ »TRIGLAV«: amer. film »SKOZI PEKEL«, ob 16.30.

KRANJ »SVOBODA«: franc. barv. film »SVET TIŠINE«, ob 15, 17 in 19.

NAKLO: amer. barv. film »LAHKO JE LJUBITI«, ob 16 in 19.

RADOVLJICA: amer. barv. film »EDINA ŽELJA«, ob 15.30, 17.30 in 20.

MURSKA SOBOTA: amer. barvni film »RAPSODIJA«, ob 10, 15, 17.30 in 20.

PTUJ: amer. barvni film »BOSONOGA GROFICA«.

DNEVNE VESTI

KOLEDAR

Nedelja, 9. februarja: Polona.

*

Diplomiral je za inženirja fizike Robert Blinc iz Ljubljane. Mlademu in nadarjenemu fiziku iskreno čestitamo! — Prijatelji.

Za inženirja agronomije je diplomiral tov. Janko Kastelic. — Prijatelji iskreno čestitamo.

Ing. Nemaniču Slavku čestitamo k diplomi na Agronomski fakulteti. — Kolegi(-ice)

Ing. Jakliču Marku in ing. Drobežu Jožetu prisrčno čestitajo k diplomi kolegice in kolegi iz risalnice.

Našemu dragemu kegljaču tov. Korlu Kosu ob njegovi 65-letnici čestitamo in želimo skorajšnjega okrevanja. Pričakujemo, da se bo kmalu čil in zdrav zopet vrnil v **naše** športno življenje. — Kegljači krožka »Petka«.

NOČNA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA ZA NUJNE OBISKE NA BOLNIKOVEM DOMU OD 20. DO 7. URE ZJUTRAJ, OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH VES DAN.

Zdravstveni dom VIČ: dr. Stok Miloš, Cankarjeva 10, tel. 21-519. V odsotnosti zdravnika kličite tel. 32.740. — Nedeljska dežurna služba v ambulanti Mirje, Rimska 31, od 8. do 14. ure, tel. 21-797.

Zdravstveni dom BEŽIGRAD: dr. Tičar Lojze, Veselkova 19, tel. 21-966.

Zdravstveni dom ŠIŠKA: dr. Gašperlin Janez, tel. 22-831 in 22-881, Cernetova 31.

Zdravstveni dom CENTER: dr. Tabor Ludvik, Kopališka 8, tel. 22-887. V odsotnosti zdravnika kličite tel. LM 30-200.

Zdravstveni dom MOSTE: dr. Bartol - Zavrl Ivana, Zdr. dom Moste, Krekova 5, tel. 31-359. V odsotnosti zdravnika kličite tel. LM 30-390.

Zdravstveni dom RUDNIK: dr. Lobe Franc, Njegoševa 25, tel. 31-541. — V odsotnosti zdravnika kličite tel. LM 29-500. V soboto dežurna služba že od 13. ure dalje.

Želodčni katar, čir na želodcu in dvanajsterniku te katar debelega črevesa zdravite z uspehom s prirodnim zdravilom: rogaškim **»DONAT«** vrelcem. Zahtevajte ga v trgovinah pri »Prehrani«, »Ekonomu« in »Mercatorju« v Ljubljani.

REDKI JUBILEJ. Te dni je praznovala v krogu svojih otrok, vnukov in vnukinj 80-letnico Kunovarjeva mama iz Poduttika, vdova po kamnoseškem mojstru Francu Kunovarju, Žale, Ljubljana. — Kljub svojemu trudapolnemu delu v življenju je še vedno čila in zdrava. — Vsi ji čestitamo in želimo še mnogo let.

Zlatoporočencema Jakobu in Josipini Stucin iz Ljubljane iskreno čestita z najboljšimi željami — Damijanček s starši.

Ob 40-letnici poroke želijo **mami in atu Poljak** še veliko zdravih in srečnih let v krogu družinice hčerke Nada, Iva in Slava, svak Lojze, vnukinja Nadica in Marjanca. Enako želita mamici Nadi in očku Lojzetu ob 10-letnici poroke hčerkica Nadica in Marjanca Gulič.

Iskreno se zahvaljujem **doc. dr. Mirku Dergancu** za uspešno opravljeno operacijo, skrb in požrtvovalnost. Obenem se zahvaljujem tudi dr. Hočevarju, dr. Jeretinu, dr. Trtniku, dr. Furlanovi, dr. Zdraviču in dr. Sabcu. Za vsono nego in prijaznost pa se zahvaljujem tudi vsem sestram na plastičnem oddelku, Kirurgične klinike v Ljubljani.

Erika Salamun - Vagaja

Društvo slovenskih književnikov obvešča svoje člane, da bo v ponedeljek, 24. februarja, ob 20. uri **XIII. redni letni občni zbor**

Dnevni red: 1. poročilo upravnega odbora, 2. volitve, 3. razno. Občni zbor bo v Klubu kulturnih delavcev, Ljubljana, Wolfova ulica 1/III. **Odbor**

Blažič Anton, upokojenec v Domu onemoglih na Bokalcah, se prisrčno zahvaljujem vsem zdravnikom, ki so me zdravili v ljubljanski bolnišnici, zlasti primariju dr. Rakovcu. Njegova dobrota bo v mojem srcu nepozabna do moje smrti.

Društvo prevajalcev Slovenije vabi svoje člane na predavanje prof. ing. Alberta Strune: O tehniškem jeziku in o slovenskem tehniškem slovarju. Predavanje bo v ponedeljek, 10. februarja, ob 20. uri v društvenih prostorih v Tomšičevi 12.

Obveščamo vse zamudnike, da bo naknadno cepljenje psov za celo področje občine Ljubljana Šiška dne 11. febr. 1958 t. j. v torek ob 14. uri popoldne pri gostilni »Majolka« na Celovški cesti 31.

REVIJA »Sodobna pisarna« je pričela izhajati. Je okusno in s slikami bogato opremljena, na finem papirju, pestre vsebine, članki so kvalitetni. Obravnava mehanizacijo poslovanja in druga poglavja iz pisarniške prakse na poljuden in zanimiv način, da jo je prijetno brati. Vse urade in podjetja vabimo, da takoj še dodatno naročijo potrebno število izvodov, prav tako tudi uslužbence in vse tiste, ki se zanimajo za moderno pisarniško poslovanje. Z revijo boste vsi zadovoljni. Uprava revije: Ljubljana, Gosposka 12.

Urade in podjetja ter pisarniške uslužbence vseh vrst vabimo, da naročijo revijo »Sodobna pisarna«, ki je že pričela izhajati. — Uprava: Ljubljana, Gosposka 12.

V zahvalo za izražena sožalja ob smrti pokojne **Lahove Franje** je darovala družina Lah, Rimska cesta 8, za podpore potrebnim članom Društva upokojencev 4.000 din.

V počastitev spomina blagopokojne sestre Flore Novakove iz Tacna pod Smarno goro je darovala Ivanka Camernik iz Ljubljane 1.000 din za slepe. Okrajni odbor Zveze slepih Slovenije Ljubljana se za dar iskreno zahvaljuje.

Aeroklub »Ljubljana« vabi vse člane in prijatelje letalstva na svojo 11. redno letno skupščino, ki bo dne 9. febr. 1958 v prostorih OK ZKS Ljubljana, Resljeva c. 9, ob 9. uri dopoldne.

Zaradi izrednega zanimanja je zdravstvena razstava podaljšana do 9. februarja. Obiščite jo tudi Vi! Odprta je v razstavnih prostorih Magistrata od osmih zjutraj do osmih zvečer. Vstopnine ni. Dvorana je zakurjena.

Na območju **Ljubljana-Bežigrad** bo obvezno zaščitno cepljenje psov proti pasji steklini za zamudnike dne 11. februarja 1958, od 14.—17. ure na dvorišču gostišča KOROŠICA, bivši Kačič, Ljubljana, Titova c.

Tuš za trepalnice, šminke za ustnice Hollywood kisspror, za vsako priliko, v vseh parfumerijah.

»FLEX« slovi za čiščenje mastnih madežev in ga lahko kupiš v vseh trgovinah, ki prodajajo milo. Pazi na znamko »FLEX«

RECEPT za nego lica: Redno uporabljaj za nego kože samo kvalitetno mastno kremo **ULTRAGINsport**. Dobiš jo v vseh parfumerijah

POSKUSITE ŠE VI

„Pour Vous"

NAJBOLJŠO KREMO!

PREDAVANJA

Pediatrična sekcija Slovenskega zdravniškega društva vabi na četrti del predavanja prof. dr. Marija Avčina z naslovom:

»Zdravstveni del skrbstva za prizadete otroke in možnosti sodobnega zdravljenja«. Predavanje bo v predavalnici Pediatrične klinike v torek, 11. februarja 1958, ob 19.30. **P**

Društvo gradbenih inženirjev in tehnikov LRS in Društvo arhitektov vabita na zanimivo predavanje tov. ing. D. Berceta: **Stanovanjska izgradnja v Angliji.** Predavanje s skioptičnimi slikami bo v torek, 11. t. m., ob 20. uri v balkonski dvorani univerze na Trgu revolucije. **P**

Prirodoslovno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje **prof. Vladislava Rojca: Iz življenja čebel.** — Predavanje, spremljano s filmom, bo v torek, 11. februarja ob 20. uri v prirodoslovni predavalnici na univerzi, vhod z Gosposke ulice. **P**

Društvo za kulturno sodelovanje Jugoslavija-Francija bo imelo v ponedeljek, 10. febr., ob 20.30 v Klubu kulturnih delavcev, Wolfova 1-III, svoj redni Jour fixe. — Predaval bo lektor Univerze v Zagrebu g. Paul Clavé: Baudelaire — Les fleurs du Mal. — Člani društva in kluba vabljeni! Vstop prost. **P**

Geografsko društvo Slovenije vabi na predavanje prof. dr. Svetozarja Ilešiča o položaju geografije na Poljskem. Predavanje bo v sredo, 12. febr., ob 20. uri v Balkonski predavalnici na univerzi. **P**

Člane Kluba kulturnih delavcev vabimo v torek, 11. febr. ob 20.30 na predavanje prof. dr. Miroslava Zeja: Vtisi iz Egipta. **P**

GLEDALIŠKE NOVOSTI

»Gledališče ad hoc« bo v soboto 8., nedeljo 9. in v ponedeljek 10. ob 20 uri v Križankah ponovilo svojo uspelo uprizoritev dveh enodejank: Fryevega »Feniksa« in Sartrova »Zaprta vrata«. Vstopnice prodaja blagajna v Križankah od 10. do 12. ure in dve uri pred predstavo. Rezervacije na tel. 22-014.

Sarajevsko Narodno pozorište gostuje v Ljubljani. Danes bo Narodno pozorište iz Sarajeva uprizorilo v Drami SNG Brechtovo kroniko iz tridesetletne vojne »Mati Courage in njeni otroci«. Režijsko je delo pripravil Borislav Grigorović. V naslovni vlogi nastopa Jolanda Djačić. Občinstvo opozarjamo, da bodo nastopili sarajevski umetniki v Ljubljani samo enkrat. Začetek predstave ob 20. uri. Cene od 150 din navzdol. Vstopnice v prodaji pri dnevni blagajni v Operi

KONCERT

Partizanski invalidski pevski zbor bo s koncertom v četrtek 13. februarja ob 20.15 uri odprl novo festivalno dvorano (nad kinom »Soča«). Koncert obsega nove umetne in ponarodele pesmi jugoslovanskih narodov na pratizansko tematiko. Zbor vodi prof. Radovan Gobec. Prodaja vstopnic je v poslovalnici Drž. loterije na Titovi cesti. **K**

RADIO

SPORED ZA NEDELJO

Poročila: 6.05, 7.00, 13.00, 15.00, 19.30, 22.00, 22.55.

6.00 — 7.00 Domač nedeljski jutranji pozdrav — vmes ob 7.15 Reklame. 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva. 7.35 Alpski pozdravi. 8.00 Sportna reportaža. 8.15 To in ono za vas. 8.45 Mladinska radijska igra — Astrid Lindgreen: Pika Nogavička — II. 9.17 Kar radi poslušate. 10.00 Še pomnite, tovariši... Katja Spur: Žica jih je zadržala. 10.30 Pokaži, kaj znaš (javna oddaja). 12.00 Igramo vam za dober tek. 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame. 13.30 Za našo vas. 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 16.15 Zvone Kržišnik: Izbiramo kandidate (reportaža). 16.45 Glasbeni mozaik. 17.30 Radijska igra — Arkadij Averčenko: Kupčija s smrtjo (ponovitev). Režija: Vladimir Skrbinšek. V glavnih vlogah: Lojze Potokar, Drago Makuc in Maks Bajc. 18.20 Veseli intermezzo. 18.30 Slovenska pesem od romantike do danes — XVII. Jakob Aljaž. 19.00 Zabavna glasba, vmes reklame. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 »Nedeljska srečanja« (popevke in zabavne melodije). 21.00 Komorna ura. 22.15 Zaplešite z nami! 23.00 — 23.15 in 23.30 — 23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda).

II. PROGRAM
(na valu 202,1 m in 98,9 mHz)

10.30 Nedeljski simfonični koncert. 11.30 — 12.00 Zabavni zvoki. 1310 Orkestralne skladbe — P. I. Čajkovski: Pesem brez besed — J. Suk: Pravljica— G. Bizet: Rim, baletna suita. 14.00 Ljubljanska kronika in obvestila. 14.15 Lahka glasba. 15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved. 15.10 Slavni pevci — slavne arije. 16.00 do 16.15 Igra Helmuth Zaharias.

RAZPISI

RAZPIS

Zdravstveni dom — Moste razpisuje mesto

ZOBOTEHNIKA

za svojo zobno ambulanto v Krekovi ul. 5.

Nastop službe 1. marca 1958 ali po dogovoru. Pismene prošnje vložite na naslov: **Zdravstveni dom Moste, Ljubljana, Krekova ul. 5.** Plača po Uredbi in pravilniku zavoda. Zavod s stanovanjem ne razpolaga. **R**

RAZPIS

Uprava Tehniške srednje šole Videm Krško razpisuje mesta:
strojnega inženirja,
elektro inženirja,
profesorja za slovenski jezik,
profesorja za matematiko in fiziko,
strokovnega učitelja (strojni oddelek) in
strokovnega učitelja (elektro oddelek).

Za inženirje poleg plače še poseben dodatek (prejemki odgovarjajo višini plače v industriji). Za vse predavatelje zagotovljena samska ali družinska komfortna stanovanja. — Nastop takoj ali po dogovoru. **R**

RAZPIS

Na podlagi 21. člena Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Ur. l. FLRJ št. 52-57) razpisuje komisija za razpis direktorskih mest pri ObLO Škofja Loka

mesto DIREKTORJA
Trgovskega podjetja »Lubnik« Škofja Loka

POGOJI: 1. srednja ekonomska šola s 5-letno trgovsko prakso, 2. trgovski poslovodja z 10 - letno prakso.

Prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o kvalifikaciji pošljite do 15. II. 1958 oddelku za gospodarstvo in komunalne zadeve ObLO Škofja Loka — komisija za razpis direktorskih mest. **R**

Svojevrstna novost za Ljubljano bo I. Festivalna reduta — Elitni karnevalski ples »Ljubljanskega festivala« v soboto, 15. febr., ob 20.30 v novi najelegantnejši plesni dvorani nad prostori kina »Soča«. Za to prireditev so člani ljubljanskega baleta posebej naštudirali umetniške in zabavne plese. Karnevalsko rajanje salonskih mask ob zvokih originalne godbe »7 DIXIES« in kot višek prireditve **»izvolitev najprikupnejše plesalke redute«** ob sodelovanju tvrdke »NARTA« bo gotovo edinstveno doživetje vseh navzočih. **Vstopnice z rezerviranim sedežem** (po 300, 400 in 500 din) bodo v prodaji **od 10. febr. dalje v »Prodajalni srečk J. L. na Titovi cesti 11.**

RAZPIS

Reševalna postaja v Ljubljani razpisuje mesto

PISARNIŠKE USLUŽBENKE

Pogoj: predpisana šolska izobrazba in spretnost v strojepisju. Ponudbe z osebnimi in strokovnimi podatki pošljite upravi Zavoda, Zaloška c. 25, v Ljubljani. **R**

Jugoslovanska investicijska banka, Centrala za LR Slovenijo v Ljubljani

RAZPISUJE

na podlagi določil člena 34—41 Zakona o javnih uslužbencih naslednja delovna mesta:

V CENTRALI ZA LRS:

1. mesto direktorja Direkcije za odobravanje posojil v gospodarstvu z dovršeno ekonomsko ali pravno fakulteto in prakso v gospodarstvu:
2. dve mesti inšpektorjev za inšpekcijsko službo na terenu z višjo strokovno izobrazbo in daljšo prakso v bančno-finančnih ali revizorskih poslih:
3. mesto gradbenega inšpektorja za inšpekcijsko službo na terenu. Pogoj: gradbeni inženir ali gradbeni tehnik z večletno prakso:
4. dve mesti izvežbanih strojepisk.

V PODRUŽNICI LJUBLJANA:

1. mesto referenta za kontrolo in revizijo investicijskih del na terenu. Pogoj: fakultetna izobrazba ali popolna srednja šola z vsaj 5-letno prakso v gospodarstvu;
2. pet mest za referente v bančnih poslih z ekonomsko srednjo šolo. Praksa zaželjena;
3. mesto kurirja.

V PODRUŽNICI MARIBOR:

1. mesto uslužbenca za dela v ekonomatu in ekspeditivu. Pogoj: nižja strokovna izobrazba:
2. dve mesti referentov v bančnih poslih s popolno srednjo šolo. Praksa zaželena:
3. mesto gradbenega tehnika s prakso.

V PODRUŽNICI CELJE:

1. mesto referenta za posle likvidatorja. Pogoj: popolna srednja šola in potrebna praksa.

V PODRUŽNICI KOPER:

1. mesto šefa knjigovodstva. Pogoj: popolna srednja šola in potrebna praksa kot samostojni knjigovodja:
2. mesto referenta za posojila gospodarstvu. Pogoj: ekonomska fakulteta ali popolna srednja šola z vsaj 10-letno prakso v gospodarstvu;
3. mesto referenta s popolno srednjo šolo in knjigovodsko prakso.

Službeno razmerje in prejemki so urejeni po določilih Zakona o javnih uslužbencih.

Vloge s podatki o dosedanjem službovanju naslovite za delovna mesta v Centrali za LRS in podružnici Ljubljana na: Jugoslovansko investicijsko banko, Centralo za LR Slovenijo, Ljubljana, Cankarjeva 18, za ostala delovna mesta pa na podružnice same.

RAZPIS

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri Lesno konstrukcijskem podjetju »Tesar« v Ljubljani razpisuje na podlagi čl. 143 Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list FLRJ, štev. 53-57) naslednja delovna mesta: več gateristov, cirkularistov, tesarjev, mizarjev, polkvalificiranih in nekvalificiranih delavcev ter vratarjev — čuvajev.

Ponudbe pošljite Lesno konstrukcijskemu podjetju »Tesar« v Ljubljani, Parmova 53, najkasneje 15 dni po objavi tega razpisa. **R**

RAZPIS

Razpisna komisija pri Polikliniki v Ljubljani razpisuje delovna mesta za:

1. 8 **medicinskih sester,**
2. 8 **rentgenskih tehnikov,**
3. 4 **fizioterapevtke,**
4. 2 **medicinska laboranta,**
5. 6 **bolničark,**
6. 6 **mavčarjev,**
7. otroško negovalko,
8. 2 **socialna delavca,**
9. 9 **administratork oddelkov,**
10. 6 **instrumentark,**
11. **finančnega knjigovodjo,**
12. **ekonoma,**
13. **hišnika,**
14. **informatorja,**
15. **vodovodnega instalaterja.**

Pogoji: za delovna mesta od 1. do 7. in 10. je potrebna predpisana strokovna izobrazba; pod št. 8. srednja ali višja strokovna izobrazba s poznavanjem vprašanj zdravstvene službe; pod št. 9. nižja ali srednja strokovna izobrazba z obveznim znanjem strojepisja; pod 11. in 12. srednja strokovna izobrazba s prakso v finančni službi; pod št. 13. kvalifikacija kvalificiranega delavca za upravljanje zgradbe — lahko tudi honorarni; pod št. 15. strokovni izpit za kvalificiranega ali visokokvalificiranega delavca določene stroke.

Plača po uredbi in položajna plača.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Pravilno kolkovane prošnje z opisom dosedanjega dela je treba vložiti na Polikliniki v Ljubljani, Njegoševa 4, trakt B/II, soba 235, do 25. II. 1958

Razpisna komisija pri Polikliniki v Ljubljani **R**

RAZPIS

Bolnišnica za TBC Novo Celje razpisuje mesto

2 zdravnikov.

Pogoji: opravljeni staz in strokovni izpit. — Nastop službe po dogovoru. — Prošnje za sprejem naslovite na upravo bolnišnice. **R**

»JAMBOR«,
industrija elektrostrojnih konstrukcij, Črnuče pri Ljubljani
sprejme:

nekvalificirane delavce in delavke,
polkvalificirane in kvalificirane ključavničarje,
elektrovarilce,
elektromehanike za transformatorje
in vajence kovinskih strok ter za elektromehanike.
Delo v izmenah.
Stanovanj nimamo. **R**

RAZPIS

Komisija za uslužbenske zadeve obč. ljudskega odbora Ivančna gorica

razpisuje

v upravi ObLO delovna mesta za:
tajnika obč. ljudskega odbora — fakultetna izobrazba,
šefa odseka za gospodarstvo — fakultetna izobrazba,
referenta za splošno skrbstvo — popolna srednja šola z nekaj let prakse v ustrezni stroki,
tržnega inšpektorja — popolna srednja šola z nekaj prakse,
administratorko — ekonomska srednja šola ali dveletna administrativna šola.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Kandidati za navedena mesta morajo vložiti svoje prijave z natančnimi podatki v 15. dneh po objavljenem razpisu. Prijave morajo biti taksirane s 30 din državne takse, vlogam pa je treba priložiti še 20 din v gotovini kot občinska taksa. Prijave naj se pošljejo na komisijo za uslužbenske zadeve pri ObLO Ivančna gorica. **R**

RAZPIS

Na podlagi 33., 66., 155. člena ZJU (Uradni list FLRJ št. 53-57)

razpisuje

Uprava za vodno gospodarstvo LRS delovno mesto

blagajnika

Pogoji: potrebna srednja strokovna izobrazba oziroma nižja strokovna izobrazba z večletno prakso.

Plača v smislu Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list FLRJ štev. 53-57).

Pravilno kolkovane prošnje z opisom dosedanje službe in kratkega življenjepisa dostavite Upravi za vodno gospodarstvo LRS, Ljubljana, Trg mladinskih delovnih brigad 7-III, najpozneje do 15. febr. 1958. **R**

RAZPIS

Uprava za komunalno dejavnost in nepremičnine občine Logatec

razpisuje

mesti:

1. **gradbenega inženirja - projektanta za izdelavo načrtov visoke in nizke gradnje.**
   V službo sprejmemo tudi upokojenca.
2. **geometra - merilca zemljišč za urejevanje katastrske službe.**

Kandidati pod 1. in 2. morajo imeti visoko šolsko izobrazbo. — Kandidati za navedeni delovni mesti morajo vložiti svoje prijave z natančnimi podatki 15 dni po objavljenem razpisu. — Prijave naslovite na naslov: Uprava za komunalno dejavnost občine Logatec. **R**

RAZPIS

Splošna bolnišnica Novo mesto razpisuje delovna mesta:

zdravnika sekundarija za kirurški oddelek,
2 zdravnika anestezista,
medicinskega laboranta,
farmacevtskega pomočnika in babice.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Plača po uredbi. Pravilno kolkovane prošnje z ustreznimi dokumenti pošljite Upravi Splošne bolnišnice v Novem mestu. **R**

RAZPIS

SGP »SLOVENIJA CESTE« Ljubljana, Titova 44, razpisuje za gradilišča na avtocesti Ljubljana — Zagreb delovna mesta za:
2 **gradbena delovodja,**
strojnega referenta,
materialnega knjigovodjo,
mezdnega knjigovodjo,
administratorja,
2 **ekonoma in**
2 **skladiščnika.**

Hrana in samsko stanovanje preskrbljeno. Plača in terenski dodatek po tarifnem pravilniku podjetja. Prošnje z življenjepisom pošljite na naslov: SGP »Slovenija ceste«, Ljubljana, Titova 44. **R**

RAZPIS

Fakultetni svet Fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo razpisuje na oddelku za gradbeništvo naslednja mesta:

rednega ali izrednega profesorja, docenta ali honorarnega predavatelja za predmete: Zemeljska dela, Fundiranje. Organizacija gradbenih del, Izbrana poglavja iz dimenzioniranja zgornjega ustroja cest in letališč:

docenta, izrednega ali rednega profesorja za predmeta: Masivne konstrukcije, Lesene konstrukcije;

rednega ali izrednega asistenta za predmete: Železnice (zgornji ustroj, kolodvor);

mesto rednega ali izrednega profesorja za predmeta: Hidravlika in Izbrana poglavja iz hidravlike.

Pogoj za vsa gornja mesta: gradbeni inženir z ustrezno prakso.

Pravilno kolkovane prošnje s prilogami naj vložе prosilci v 15 dneh po objavi v Slov. Poročevalcu na dekanatu fakultete, Aškerčeva 11.

Centralna tehniška knjižnica pri Fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo razpisuje

mesto snažilke

Interesentke naj se zglase med 8. in 12. uro pri upravi knjižnice, Tomšičeva 7. **R**

šport

SANKANJE ZA POKAL SLOVENIJE

60 sankačev-sredi odjuge

Bled, 8. febr. Po sinočnji slovesni otvoritvi mednarodnega sankaškega tekmovanja za pokal Slovenije se je davi začelo na progi. Proga je bila sicer dobro pripravljena, vendar zaradi južnega snega prepočasna, popoldne pa tudi že močno razrita. Spričo tega bo tekmovalno vodstvo še nocoj odločilo, ali bodo jutri nadaljevali tekmovanje po objavljenem razporedu ali pa izvedli samo tekme za prvenstvo Bleda, današnja dva teka pa ocenili kot dokončna za osvojitev razpisane nagrade.

V prvem ženskem teku z 18 udeleženkami je bila najboljša Avstrijka »Grafitscher, dosedanja svetovna prvakinja Isse (Avstr.) pa je prišla na četrto mesto, medtem ko je bila domačinka Kusterlova šesta.

Med 42 moškimi sta se dobro uveljavila brata Julij in Milan Uličar, ki sta dosegla rekordni čas 1.03, ki ga doslej še ni nihče prekosil. Svetovni prvak Poljak Wojner je zaradi padca odstopil.

Popoldne je bil drugi tek žensk in moških. Med ženskami se je najbolje plasirala Isse pred Poljakinjo Bečer in Italijanko Fink, medtem ko je bila Kusterlova četrta. Skupni plasma je po dveh tekih takle:

1. Isse 2:13.6, Bečer 2:14, Fink 2:14.6, Kusterle 2:17.0

V drugem teku je zasedel prvo mesto Italijan Mussner s časom 1:04.8 pred Jugoslovanom Bohincem, Hrovatom itd. Brata Ulčarja sta vozila zelo previdno in sta dosegla samo časa 1:07 oziroma 1:07.6.

Med častnimi gosti je na Bledu tudi predsednik mednarodne sankaške federacije Isetich, ki se je zelo pohvalno izrekel o progi, ki pa, žal, zaradi vremena ni najboljša **B. B.**

ŠPORTNIKI NA PROSLAVI SUTJESKE

Na proslavi 15-letnice velike bitke iz NOV na Sutjeski bo sodelovalo tudi veliko število športnikov.

TVD Partizan bo organiziral takrat orientacijski kros in akademijo. Konjiška zveza bo izvedla tekmovanje bosanskih konj v nošenju bremena z vojaško opremo 20 km daleč in še druge nastope. Strelci bodo tekmovali v streljanju z vojaško puško in drugimi orožji. Tudi ostali športniki se bodo te proslave udeležili z raznimi tekmovanji, med njimi rokoborci, boksarji, atleti, rokometaši in planinci.

IV. MEDNARODNO SMUČARSKO PRVENSTVO NOVINARJEV

Zastopniki 12 držav na nemških smučiščih

Smučarske tekme poklicnih novinarjev so postale že tradicionalna prireditev. Prve tekme so bile leta 1954 v Franciji, leta 1955 v Švici, lani pa so bile pri nas v Kranjski gori. Letos je prireditelj zahodnonemška zveza novinarjev, in sicer bodo tekme od 12. do 15. februarja v Bayerischzellu blizu Münchena.

Jugoslovanski novinarji-smučaji so bili kot ekipa v Franciji četrti, v Švici tretji, lani pa so osvojili prvo mesto in prehodni pokal. Za letošnje tekmovanje v Zahodni Nemčiji so se pripravljali v Kranjski gori; pri vseh udeležencih treninga je bilo opaziti viden napredek, za kar gre nedvomno zahvala trenerju Janezu Čopu in domačemu turističnemu društvu, ki je z razumevanjem odobrilo novinarjem prednost na žičnici. Udeleženci treninga so se peljali tudi na preizkusni vožnji z novo sedežno žičnico in so bili z njo izredno zadovoljni — škoda le, da ta tako dragocena smučarska naprava še ne obratuje z vso zmogljivostjo.

Za mednarodno smučarsko tekmovanje v Bayerischzellu se je doslej prijavilo 12 držav, in sicer Francija, Nizozemska, Italija, Avstrija, Belgija, Irska, ZDA, Velika Britanija, Luksemburg, Poljska, Jugoslavija in, seveda, Zahodna Nemčija. Sovjetski novinarji, ki so bili tudi povabljeni, na vabilo še niso odgovorili. Borba za najboljša mesta nikakor ne bo lahka.

Novinarske smučarske tekme pa presegajo okvir navadnih športne prireditve. Na teh tekmah se namreč zbere veliko število novinarjev iz držav z najrazličnejšimi družbenimi ureditvami in prav prijateljski stik na belih poljanah omogoča neprisiljeno izmenjavo mnenj in nazorov, kar je nedvomno precejšen prispevek k mednarodnemu razumevanju. Ni čudno, da je novinarske tekme neki tuj novinar lani opredelil kar z besedami: koeksistenca na smučeh...

Še o nesreči Manchester

Še šest ranjenih v nevarnosti

München, 8. febr. (Reuter). — Prva današnja sporočila o okrevanju ranjencev velike letalske katastrofe pri Münchenu pravijo, da je šest oseb še vedno v življenjski nevarnosti. To so menažer kluba Manchester United Matt Busby, igralci Duncan Edwards in John Berry, pilot Raiment, novinar Taylor in Jugoslovanka Vera Lukič, za katero pravijo, da je že prestala najhujšo krizo.

Igralca Scanlon in Blanchflower

MALI OGLASI

CENA MALIH OGLASOV: do 10 besed 200 din, vsaka naslednja beseda 15 din. Ženitveni oglasi — beseda 50 din. Na oglase, ki so pod šifro, oz. naslov v ogl. odd., se pribije 50 din. Za vse nedeljske objave + 20%.

OPOZORILO! Oglasi, naročeni za nedeljsko objavo in dostavljeni do vključno petka do 12. ure, se računajo po ceniku. Oglasi, naročeni za nedeljo v petek popoldne in soboto, se zaračunajo z 10% poviškom nedeljske cene.

*

OPOZORILO! Stranke, ki zahtevajo pismeno naslove oglasov ali kakršnokoli informacijo, naj priložijo za odgovor znamko za 15 din. V nasprotnem primeru ne bomo odgovarjali. Naslovov oglasov, ki so pod šifro, ne izdajamo. Za poslani denar v navadnih pismih ne odgovarjamo.

Za vsako gospodinjo najlepše darilo — »RIO« - Zlatorog

ZAPOSLITEV

KMETIJSKO POSESTVO PSATA — MENGEŠ sprejme vrtnarja ali vrtnarico. Nastop takoj. Plača po tarifnem pravilniku. — Ponudbe pošljite Upravi v Mengšu. R 381-1

SPLOŠNO MIZARSTVO DVOR PRI ZUŽEMBERKU razpisuje mesto za vodenje blagajne in administracije. Predpogoj: srednja strokovna izobrazba z nekaj prakse ali nepopolna srednja strokovna izobrazba s 3 leti prakse v vodenju administracije oz. blagajne. — Pismene ponudbe pošljite na gornji naslov. R 383-1

ZA DELOVNO MESTO POSLOVODKINJE sprejmemo samostojno mojstrico šivilske stroke, vešče krojenja in vodenja šivilske delavnice. Ponudbe pošljite v oglasni oddelek pod »Takoj«. R 384-1

KMETIJSKA ZADRUGA TREBELNO PRI MOKRONOGU sprejme trg. pomočnika-ico. Nastop službe s 15. februarjem ali 15. marcem 1958. Ponudbe pošljite Kmetijski zadrugi Trebelno. R 385-1

TRGOVSKEGA POSLOVODJO, ki ima veselje tudi z odkupi kmet. pridelkov, sprejmemo. Ponudbe Kmetijski zadrugi Radohova vas, p. Šentvid pri Stični! R 386-1

TAJNIŠTVO ZA NOTRANJE ZADEVE LJUBLJANA sprejme v službo k motorizirani Ljudski milici več uslužbencev. Pogoji: odslužen vojaški rok, nepopolna srednješolska ali njen sorodna izobrazba, opravljen vozniški izpit za motorna vozila »A« in druge kategorije motornih vozil, zdravje, in da ima veselje do te službe. Pismene prošnje s priloženim potrdilom o nekaznovanju vročite Tajništvu za notranje zadeve, Ljubljana, Bethownova ul. Štev. 3. R 388-1

Kmetijska zadruga Dutovlje (obč. Sežana) sprejme takoj v službo kvalificiranega

MESARJA

Plača po dogovoru. 610-R

KOVAŠKEGA VAJENCA ali priučenega delavca, sprejmem takoj. Mihael Vojska, splošno kovaštvo, Rodica 42, p. Domžale. 2618-1

KOMISIJA za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri Kemični tovarni, Moste-Ljubljana, razpisuje delovna mesta za: 2 mojstra za proizvodnjo glinice, vodjo izmene (po možnosti delavca kemične stroke z mojstrskim izpitom ter potrebno prakso ali pa kemijskega tehnika s prakso); 2 kemijska laboranta z opravljeno industrijsko kemijsko šolo, po možnosti s prakso; 2 kemična tehnika z dokončano srednjo tehniško šolo, kemijski oddelek, in po možnosti s prakso; strojnega inženirja, po možnosti s prakso ali strojnega tehnika z dalijo prakso; inženirja kemije po možnosti s prakso; 2 ključavničarja — kvalificirana, po možnosti s prakso; strojnika parne turbine — kvalificiranega delavca; referenta za delovno varnost — in zdravstveno zaščito z dokončano šolo za sanitarne tehnike, po možnosti s prakso; mezdnega uslužbenca, veščega pri obračunavniu; več nekvalificiranih delavcev. — Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe na gornji naslov s kratkim življenjepisom in opisom dosedanje prakse. Plača po tarifnem pravilniku podjetja, oziroma po sklepu DS. D 406-1

SAMOSTOJNA FINANČNA KNJIGOVODKINJA z 3 let prakse v industrijskem knjigovodstvu želi menjati službo — Ponudbe pod »Koper, Piran, Portorož« v ogl. odd. R 360-1

INDUSTRIJE, PODJETJA, TOVARNE! Komercialist vsestransko verziran v manufakturi, konfekciji, usnjeni, galanterijski stroki, prevzame zastopstvo. Prvovrstne reference. Lastni novi avtomobil — večji. Ponudbe v ogl. odd. pod »Reprezentant — univerzal«. 2421-1

Dolenjsko gradb. podjetje Grosuplje sprejme v službo:

2 gradbena tehnika

s pooblastilj za vodenje del na visokogradnjah,

2 uslužbenki

finančne stroke s srednješolsko izobrazbo,

avtomehanika

z mojstrskim izpitom, ki bi obenem opravljal tudi posle šefa garaže,

strojnega ključavničarja

z mojstrskim izpitom.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Plača po tarifnem pravilniku in dogovoru. Samska stanovanja so na razpolago. Pismene ponudbe pošljite podjetju z opisom prejšnjih zaposlitev ter z navedbo šolskih kvalifikacij 614-R

PLESKARSKEGA LIČARSKEGA POMOČNIKA z odsluženim vojaškim rokom sprejmem v stalno zaposlitev. Plača po sposobnosti in dogovoru. Ponudbe pod »Dober pomočnik« v ogl. odd. 2440-1

MIZARSKEGA POMOČNIKA za pohištvo sprejme mizarstvo Kurnik, Ljubljana, Zg. Šiška, Pod hribom 28. 2431-1

ŠIVILJO, GARDEROBERKO IN KNJIGOVODJO sprejme takoj Deško vzgajališče v Gornjem Logatcu. 2409-1

ČEVLJARSKEGA MOJSTRA išče čevljarska delavnica Za obratovodjo. Pogoji: mojstrski izpit z 10-letno prakso in vodenje obrata. Plača in nastop službe po dogovoru. Gospodarstvo Zveze gluhih, Vidovdanska 14, Ljubljana. 2408-1

KOVAČJA VEŠČEGA PREOZNIŠTVA in kravarja-ko z znanjem krmljenja in molže, sprejmem takoj. Samsko stanovanje je zagotovljeno. Zglasiti se: Gospodarstvo Glavnega odbora zveze gluhih Ljubljana, Vidovdanska c. 14. 2407-1

AVTOLIČARSKEGA POMOČNIKA in več vajencev sprejme takoj Belantič Bruno, Milana Majcena 29, Ljubljana. 2398-1

KVALIFICIRAN VRTNAR s 3 in pol letno prakso, išče zaposlitve. Naslov v oglasnem odd. 2367-1

Izpolnile so se stare želje, zdaj pranje pravo je veselje, če vzameš **»RIO« - Zlatorog**

ZA GOSPODINJSKO POMOČNICO grem v okolico Jesenic. Nastop 1. marca. Pismene ponudbe v ogl. odd. pod »Preprosta«. 2396-1

DELAVCA za konja in pomoč v ključavničarski delavnici sprejme Franc Luznar — ključavničarstvo, Ljubljana, Poljanska c. 55. 2394-1

KVALIFICIRANO KUHARICO — sprejme gostilna v Ljubljani. — Pismene ponudbe v ogl. odd. pod »Kuharica« 2392-1

Tovarna kemič. izdelkov **ARSO** Ljubljana-Polje (Podgrad) sprejme takoj v službo

SKLADIŠČNIKA

Plača po tarifnem pravilniku. Prošnje z navedbo dosedanjih zaposlitev pošljite na gornji naslov. Informacije na telefon: Ljubljana 383-166. 612-R

PRECIZNI MEHANIK za pisarniške stroje, z odsluženim vojaškim rokom, dober in zanesljiv delavec za zunanje delo pri strankah, dobi službo. Plača po tarifnem pravilniku. — Ponudbe z navedbo dosedanje zaposlitve pošljite pod »Pisalni stroj« v oglasni oddelek. 2387-1

VEČ PEKOVSKIH POMOČNIKOV sprejmemo takoj v službo. Pekarna Kranj. 2359-1

GOSPODINJSKO POMOČNICO — čisto in pošteno, sprejmem takoj k tričlanski družini. Ponudbe z navedbo dosedanje službe na naslov: Ing. Perne, Jesenice, Gosposvetska 17. 2357-1

PEKOVSKI POMOČNIK, samski z odsluženim vojaškim rokom, dobi takoj službo. Ponudbe popodružnici SP Trbovlje pod »Vesten«. 2356-1

DVA PRIUČENA CEMENTARJA sprejmemo takoj. Sedej, cementni izdelki, Rožna dolina VIII-12. 2342-1

GOSPODINJSKO POMOČNICO — pridno in pošteno, iščem. Plačam dobro. Naslov v oglasnem oddelku. 2331-1

IŠČEM POPOLDANSKO ZAPOSLITEV kot snažilka v podjetju ali ustanovi. Naslov v glasnem oddelku. 2333-1

Upravni odbor Elektrotehničnega podjetja Novo mesto, Ragovska 2 sprejme v službo

skladiščnika

in več kvalificiranih

elektroinštalaterjev

ter delavcev za pomoč pri elektroinštalacijskih delih. Plača po tarifnem pravilniku. — Ponudbe pošljite upravi podjetja. — 669-R

KNJIGOVODKINJA z dolgoletno prakso v obratovnem in materialnem knjigovodstvu, zamenja službo. Pogoj: stanovanje. Ponudbe v ogl. odd. pod »Samostojna 58«. 2156-1

MESTO HIŠNICE iščem v mestu ali na periferiji Ljubljane. Nastop po dogovoru. Ponudbe pod »Marljiva«. 2123-1

NIZJI KMETIJSKI TEHNIK s 6-letno prakso v čebelarstvu, vinarstvu in sadjarstvu, išče službo v Sloveniji. Goli, Eipprova 1, Ljubljana. 2227-1

KROJAŠKEGA POMOČNIKA-co — za splošna dela, in vajenca — vajenko, sprejmem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Goreniska«. 2215-1

KOLARSKEGA POMOČNIKA — sprejme Terlep, Milana Majcna št. 9. 2592-1

»ANGORA« tovarna pletenin Ljubljana

razpisuje delovna mesta za:

OBRATOVODJO

Pogoj: tekstilna šola.

ANALITIKA

Pogoj: ekonomska srednja šola.

Prošnje oddajte v tajništvu tovarne »Angora«, Ljubljana, Emonska c. 2. 604-R

Trgovsko podjetje v Ljubljani sprejme:

POSLOVODJO

z vsaj 3-letno prakso,

PISARNIŠKO MOČ

z vsaj 3-letno prakso v komerciali,

PISARNIŠKO MOČ

z vsaj 3-letno prakso (po možnosti z znanjem fakturiranja).

Za vsa mesta je potrebna primerna šolska izobrazba. — Ponudbe pošljite v oglasni oddelek pod »Dobra moč«. 668-R

2 MIZARJA, strugarja in 2 priučena delavca v lesni galanteriji sprejmemo v stalno zaposlitev. Ostalo po dogovoru. Novak, Sp. Kašelj 40, Polje — Ljubljana. 2194-1

PODJETJE »TRANSTURIST« — Škofja Loka, sprejme takoj več avtobusnih šoferjev »D« kategorije. Interesenti naj se takoj javijo pismeno ali osebno v tajništvu podjetja. R 354-1

POSTREŽNICO v centru sprejmem. Naslov v ogl. odd. 1845-1

PISARNIŠKO MOČ za vodenje blagovnega knjigovodstva in blagajne sprejme takoj Čevljarska zadruga »Mivka«, Ljubljana, Mivka 25. 2096-1

DVA DOBRA PUŠKARSKA POMOČNIKA potrebujemo takoj ali kasneje. Plača in ostalo po dogovoru. Puškarsko podjetje »Jelen«, Ljubljana, Gosposvetska cesta 12. 2169-1

KVALIFICIRANA NATAKARICA dobi službo. Nastop takoj. Gostilna »Pri Mraku«, Ljubljana, Rimska c. 4. 2134-1

Zlat cekin — zapestna ura — **»RIO« - Zlatorog**

OSKRBNIKA ZA TUMOVO KOČO na Slavniku nad Podgorjem iščemo. Ponudbe pošljite Planinskemu društvu Koper. 2239-1

FINANČNE, MATERIALNE IN MEZDNE KNJIGOVODJE, stenodaktilografe, strojepiske, strojne tehnike in vratarje-čuvaje sprejmemo. Ponudbe pod »Ljubljana« v ogl. odd. R 316-1

SPREJMEMO V SLUŽBO: mojstre, visokokvalificirane in kvalificirane avtomehanike ter šoferje C in D kategorije. Interesenti naj se zglasijo v upravi podjetja Električna cestna železnica Ljubljana, Celovška 164. R 317-1

PLESKARSKI POMOČNIK dobi stalno zaposlitev za delo v delavnici. Pogoj: znanje imitacije. Bokal France, slikar-pleskar, Šentvid — Trata 9. 2153-1

TRGOVSKO PODJETJE LESCE sprejme mlajšega moškega delavca — pomožnega skladiščnika. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Plača po tarifnem pravilniku. 2355-1

DVE KUHINJSKI BLAGAJNIČARKI in kuharico takoj sprejme Gostišče Ilirija, Ljubljana, Kolodvorska 22. 2366-1

IZOBRAŽENO DEKLE, vzgojiteljico otrok, išče za dve leti slovenska družina v inozemstvu. — Nastop v juniju. Ponudbe z navedbo izobrazbe v ogl. odd. pod »Inozemstvo«. 2443-1

»KEMOSERVIS«, uvoz - trgovina z laboratorijskim materialom, Ljubljana, Trg revolucije št. 15, sprejme takoj pomožnega delavca, ki vozi trikolo. Plača po tarifnem pravilniku. R 361-1

UČITELJ ALI VZGOJITELJ, ki ima veselje za splošno, strokovno, kulturno in politično vzgojo mladih kadrov v gradbeništvu, dobi stalno službo pri Splošno gradbenem podjetju »Primorje« v Ajdovščini. Plača po dogovoru. Samska soba v naselju podjetja. Prošnji priložiti zdravniško spričevalo, življenjepis in dokumente o strokovni izobrazbi. R 311-1

FINANČNI KNJIGOVODJA z večletno prakso želi spremeniti službeno mesto. Nastop službe po dogovoru. Zaželeno je družinsko stanovanje. Ponudbe v ogl. odd. pod »Družinsko stanovanje«. 2289-1

NATAKARICA srednjih let išče službo. Ponudbe pod »Natakarica« v ogl. odd. 2280-1

MIZARSKEGA POMOČNIKA sprejmem takoj. Hrana in stanovanje preskrbljena. Kregar Franc, mizarstvo »BOR«, Vižmarje 87 — Šentvid, Ljubljana. 2272-1

URARSKEGA POMOČNIKA sprejmem takoj. Plača dobra. Stanovanje preskrbljeno. Lečnik Anton, Celje, Zidanškova ul. 2245-1

FOTOGRAFA, dobrega operaterja, izvežbanega v retuši, sprejme Fotoatelje Viktor, Tomšičeva 4, Ljubljana. 2153-1

VESTNO IN MARLJIVO DELAVKO — sprejme takoj metlarna »Sirk«, Vižmarje 209, Šentvid. 2313-1

TREZEN SOFER I. kategorije išče zaposlitve pri podjetju, ki mu nudi stanovanje v Ljubljani. Ponudbe v ogl. odd. pod »Vesten«. 2310-1

GREM ZA SAMOSTOJNO GOSPODINJSKO POMOČNICO k dobri družini. Ponudbe v ogl. odd. pod »Sem pridna in poštena«. 2209-1

MIZARSKEGA MOJSTRA za delovodjo mizarskega obrata in tesarskega mojstra za delovodjo tesarskega obrata ter dva izučena tesarja sprejmemo takoj v službo. Pogoji za mojstre: večletna praksa, veščina v risanju načrtov in kalkulacij. Plača po tarifnem pravilniku z dodatkom premij. Prošnje s kratkim opisom dosedanjega službovanja pošljite upravi »Lesnega servisa«, Jesenice, p. Javornik. R 362-1

MLEKARNA KRANJ sprejme takoj v službo dva nekvalificirana delavca kot sprevodnika kamionov. Stanovanje za samce na razpolago v mlekarni. R 366-1

DVA VISOKOKVALIFICIRANA GRADBENA DELOVODJA, starejša in sposobna, sprejmemo takoj za delo na Koprskem. — Resne ponudbe pošljite v ogl. odd. do 25. II. 1958 pod geslom »Samostojno delo visokogradnje«. R 363-1

MATERIALNO KNJIGOVODKINJO sprejmemo s takojšnjim nastopom. Pogoj: ustrezna strok. izobrazba, praksa zaželena. Naslov v ogl. odd. R 356-1

ADMINISTRATIVNO MOČ z znanjem strojepisja in materialnega knjigovodstva sprejmemo. — Pogoj: nepopolna srednja šola. Ponudbe pod »Deljen delovni čas« v ogl. odd. 2418-1

MIZARSKEGA POMOČNIKA za furnirana dela iščem. Naslov v oglasnem oddelku. 2532-1

AVTOKLEPARSKEGA POMOČNIKA sprejmem. Rudi Senčar, Tomačevska 7. 2531-1

KORESPONDENTKO, mlajšo moč, z znanjem strojepisja in stenografije z dobrim znanjem srbohrvaščine in vsaj pasivnim nemščine, sprejme za delo v komerciali »ŽICNICA«, Ljubljana, Tržaška cesta 9. 2596-1

PODJETJE »AVTOOBNOVA« — Ljubljana-Bežigrad 11, sprejme takoj ali po dogovoru za obrat Šentvid več kvalificiranih kovinostrugarjev, strojnega tehnika ali strojnega mojstra in navadnega delavca. Za glavni obrat Bežigrad II sprejmemo več kvalificiranih ali samostojnih avtomehanikov, kvalificiranega elektro in avtogeno varilca z opravljenim izpitom, kvalificiranega ali samostojnega avtoličarja in skladiščnika za orodje. Pismene ali osebne ponudbe vložite do 15. febr. na gornji naslov. Prednost imajo tisti, ki so odslužili vojaški rok in imajo stanovanje. R 355-1

ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA-BEŽIGRAD razpisuje mesto bolničarke in administratorke, ki obvlada strojepisje. Prošnje z življenjepisom pošljite upravi Zdravstvenega doma Bežigrad. R 379-1

UPRAVNI ODBOR rudnika črnega premoga Vremski Britof razpisuje mesto samostojnega računovodje. Družinsko stanovanje na razpolago. Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe najpozneje 1. 4. 1958. R 377-1

KMETIJSKA ZADRUGA KOZJE razpisuje mesto upravnika. Pogoji: kmetijski strokovnjak z večletno prakso, oziroma dober komercialist, vešč organizatorskega dela. Plača po tarifnem pravilniku. R 376-1

OTROŠKA USTANOVA v Ljubljani sprejme v službo otroške negovalke z diplomo šole za otroške negovalke ali praktikantke z opravljeno malo maturo. Skupno stanovanje na razpolago. Ponudbe pošljite v ogl. odd. pod »Ljubezen do otrok«. R 375-1

KMETIJSKO GOSPODARSTVO RIMSKE TOPLICE išče kmetijskega delovodjo s srednjo strok. izobrazbo z vsaj 2 leti prakse ali z nižjo strokovno izobrazbo z najmanj 5 leti prakse v splošnem kmetijstvu in vodenju del v hmeljišču. Za samske je stanovanje preskrbljeno, za poročene s 1. julijem 1958. — Plača ugodna po dogovoru. Sprejmemo tudi dobrega traktorista za vsa poljska dela s stroji. Nastop službe za kmetijskega delovodjo s 15. aprilom, za traktorista s 1. aprilom 1958. Interesenti naj se zglasijo pismeno ali osebno pri Kmetijskem gospodarstvu Rimske Toplice. R 374-1

Srebrn cekin — 1000.- din — **»RIO« - Zlatorog**

STAREJŠA ŽENA išče službo pri boljši družini. Ponudbe v ogl. odd. pod »Poštena«. 2587-1

RAZVAŽALCA s stanovanjem išče Uprava Pekarne »Stari Vodmat« Ljubljana, Šmartinska št. 6. 2573-1

KUHARICO, samostojno, kvalificirano, sprejme takoj Gostilna pod Skalco, Ljubljana, Gosposka 19. 2572-1

»ELKA« Škofja Loka sprejme takoj v službo verzirano administratorko z znanjem strojepisja. Ponudbe pošljite upravi podjetja. 2563-1

PRVOVRSTNE PLETILJE sprejmem takoj ali pozneje. Plača po dogovoru. Knafelic, Sojerjeva 57. 2562-1

DEKLE vajeno kmečkih in gospodinjskih del išče službo v ekonomiji ali zadrugi. Ponudbe pod »Pridna« v ogl. odd. 2560-1

MIZARSKEGA VAJENCA, pomočnika, sprejme takoj mizarstvo, Stanižiče 56, Medno. 2557-1

TAKOJ SPREJMEMO: mehanike, mizarje, ključavničarje in kovinostrugarje. Lahko mlajše moči. — Ortopedsko podjetje »Soča«, Ljubljana, Linhartova 47/a. 2555-1

GOSPODINJSKO POMOČNICO z znanjem kuhe sprejme k štiričlanski družini Ing. Slokan, Celovška 124, Ljubljana. 2554-1

MIZARSKEGA POMOČNIKA in vajenca sprejme takoj mizar Umek, Postojnska, Kogejeva. 2553-1

SESTRO želim k starejšemu bolniku na Gorenjsko. Ponudbe pod »Zdrav« jes v oglasni odd. 2545-1

KOVAČE, ključavničarje in nekvalificirane delavce sprejme Železniško podjetje za popravljanje voz in strojev Ljubljana - Šiška, Parmova 35. 2544-1

RAČUNOVODJA obrtnega podjetja želi menjati službo v Ljubljani ali okolici. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Računovodja zamenjava«. 2543-1

GOSPODINJSKO POMOČNICO takoj sprejme tričlanska družina. — Kapš Alojz, Ljubljana, Titova c. 23/IV. 2538-1

ZA POMOČ V GOSPODINJSTVU sprejmem starejšo žensko (dopoldan). Senčar, Tomačevska 7. 2530-1

SOFERJE B in C kategorije sprejme v službo večje gospodarsko podjetje v Ljubljani. Ponudbe v ogl. oddelek pod »Vesten«. 2528-1

BLAGAJNIČARKA vešča tudi materialnega knjigovodstva in saldakontov išče honorarno popoldansko zaposlitev. Ponudbe pod »Vestna« v oglasni oddelek. 2527-1

VEČ ČEVLJARSKIH POMOČNIKOV za nova ženska dela in popravilo sprejme Čevljarska obrtna zadruga Ljubljana, Zaloška cesta 10. 2601-1

POTNIK - PREDSTAVNIK z lastnim avtomobilom sprejme službo. Ponudbe pod »Takoj« v oglasni oddelek. 2600-1

TOVARNA BATERIJ »ZMAJ«, Ljubljana, Šmartinska 28, sprejme več orodjarjev. Interesenti naj se javijo v sekretariatu podjetja. 2599-1

SPREJMEMO POMOŽNEGA SKLADIŠČNIKA. Pogoj kovinska stroka. Nastop službe takoj. »ŽICNICA« — Ljubljana, Tržaška c. 49. 2595-1

ŠOFERJA C KATEGORIJE potrebujemo. Nastop službe takoj. Plača po tarifnem pravilniku. Naslov v ogl. odd. 2588-1

TEKSTILNO INDUSTRIJSKO PODJETJE V LJUBLJANI išče šoferja za nov poltovorni avto. Plača ugodna. — Družinsko stanovanje zagotovljeno v letu 1959. Naslov v ogl. odd. R 373-1

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE »OBJEKT«, Ljubljana, Kolezijska 4, sprejme takoj v službo gradbenega tehnika, sposobnega za vodenje in obračunavanje stranskega obrata. Interesenti s prakso naj se zglasijo v upravi podjetja. R.372-1

PRECIZNEGA MEHANIKA z odsluženim vojaškim rokom sprejmemo takoj v laboratorijsko delavnico. Inštitut za elektroniko, Ljubljana Teslova ul. 30. R 371-1

ZDRAVSTVENI DOM MEDVODE razpisuje mesti za 2 zobni asistentki. Temeljna plača po uredbi, dopolnilna plača po dogovoru. Nastop službe takoj! R 370-1

V SLUŽBO SPREJMEMO: konjarja, hlevarko in gospodinjsko pomočnico. Nastop službe 1. marca 1958. Samsko stanovanje preskrbljeno. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe pošljite na naslov: Državno posestvo, Podbrezje, pošta Duplje, žel. postaja Podnart. R 369-1

RAČUNOVODJO, ev. honorarnega, korespondentko z znanjem nemščine in angleščine, in kurirja za par ur dnevno, sprejme podjetje v Ljubljani. Ponudbe v ogl. odd. pod »ZUNTRG«. Informacije na tel. 30-285. R 357-1

GOSPODINJSKO POMOČNICO — po možnosti z znanjem kuhe, išče za takoj družina ing. Osterman, Bled, Zagorice 61. R 408-1

OBRTNO PODJETJE Mesar, Ljubljana, Gosposvetska 6, razpisuje delovno mesto materialnega knjigovodje. Plača po tarifnem pravilniku. Nastop takoj ali po dogovoru. R 407-1

GOSPODINJSKO POMOČNICO — do 50 let starosti, zdravo, čisto in dobrosrčno sprejmemo. Lahko ostane stalno pri hiši. Najraje usmiljeno sestro ali bolničarko. Naslov v ogl. odd. R 409-1

»OBNOVA« gradbeno podjetje, Ljubljana, Vilharjeva cesta 33, rabi za svoja gradbišča v Ljubljani, Poreču in Crnomlju: zidarje, tesarje, gradbene delavce, skladiščnike, vratarje, čuvaje gradbišča in šoferja za osebni avto. Plača po tarifnem pravilniku. Samsko stanovanje preskrbljeno. Nastop službe takoj oziroma 1. III. 1958. R 410-1

TRGOVSKEGA POSLOVODJO in trgovskega pomočnika, skladiščnika železninarske stroke potrebujemo. Nastop službe takoj. Ponudbe na naslov: Trgovsko podjetje »Železnina« Jesenice, Gosposvetska 38. 2625-1

FAKTURISTKO z znanjem strojepisja sprejmemo takoj ali s 1. III. 1958. Praksa zaželena. »Avtoservis«, Ljubljana, Prešernova 42. 2620-1

FOTOGRAFSKO POMOČNICO, od 27—37 let, prijetne zunanjosti, potrebuje za stalno zaposlitev Foto Kasik, Dubrovnik. 2330-1

GREM ZA POSTREŽNICO. Pismene ponudbe pod »Delavna« v ogl. odd. 2429-1

2 ZAČETNIKA s popolno gimnazijsko ali slično srednješolsko izobrazbo sprejme GLOBUS ŠPEDICIJA, Ljubljana, Titova 33. 2518-1

STROJNEGA TEHNIKA sprejme GLOBUS ŠPEDICIJA, Ljubljana, Titova 33. 2517-1

MIZARSKEGA POMOČNIKA za pohištvo, sprejmem takoj. Naslov v ogl. odd. 2512-1

NAVIJALKO sprejmem takoj. — Prednost imajo le tiste, ki so vajene nekoliko šivanja in pletenja. Gliha Josipina, pletilstvo Ljubljana, Kavškova c. 26. 2505-1

KLJUČAVNIČARSKEGA POMOČNIKA — veščega avtogeničnega varjenja in stavbnih del, sprejme takoj Rozman Andrej, ključavničarstvo Celje. 2502-1

DVA TAPETNIŠKA POMOČNIKA in vajenca sprejme »Zarja«, Tapetniška delavnica Novo mesto. 2498-1

VEČ ŠOFERJEV za osebna vozila sprejmemo. Nastop takoj. Avtotaksi, Ljubljana, Slomškova 8. 2492-1

KURJAČ — KLJUČAVNIČAR dobi službo v tekstilni tovarni v Ljubljani. Naslov v ogl. odd. R 393-1

Pranje užitek — nagrada **»RIO« - Zlatorog**

ZARADI USTANOVITVE NOVE DELAVNICE potrebujemo za takojšen nastop visokokvalificirane oziroma kvalificirane strojne in stavbene ključavničarje, brusače, kotlarje, elektro varilce in kleparje. Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe sprejema Ključavničarstvo Ciril Podržaj, državni obrtni mojster, Ljubljana, Slomškova 3. 2495-1

VOZNIKA h konjem sprejmem takoj. Mauser Franc, Črnuče. 2483-1

PLETILJO s strojem št. 8 ali 10, in vajenko, zaposlim takoj. Ponudba v ogl. odd. pod »Pletilja«. 2479-1

VSESTRANSKO VERZIRAN IN DELAVEN SKLADIŠČNIK srednjih let, želi zamenjati službo. Ponudbe pod »Samostojen« v ogl. odd. 2478-1

KLEPARSKE IN VODOVODNO INSTALATERSKE POMOČNIKE sprejme takoj »Kleparstvo« Ljubljana, Gornji trg 7. 2476-1

TREZNEGA, RESNEGA SOFERJA — MEHANIKA za tovorni Deisel avto, sprejmem. Plača dobra. — Ponudbe pod »Ugodno« v ogl. odd. 2611-1

SKLADIŠČNEGA DELAVCA, trezenega in poštenega, sprejme takoj podjetje v Ljubljani. Naslov v ogl. odd. 2610-1

FAKTURISTA — FAKTURISTKO, po možnosti izvežbanega v zdravstveni stroki, sprejme s 1. marcem podjetje v Ljubljani. Naslov v ogl. odd. 2609-1

DVA AVTOMEHANIČNA POMOČNIKA sprejmem takoj v službo. Pančur Ivan, Mala vas 18, Ježica. 2605-1

BRIVSKE POMOČNIKE sprejme takoj Brivsko frizerski salon Sežana. R 400-1

VEČJE TRGOVSKO PODJETJE V LJUBLJANI sprejme: finančno-materialne knjigovodje, strojepiske z obvladanjem poslovne korespondence, strojepisko in prodajalce. — Nastop službe takoj ali po dogovoru. Ponudbe pošljite v ogl. odd. pod »Sposoben«. R 405-1

SPREJMEMO: kvalificirane steklopihače, črpalca stikal, izučenega elektro stroke, samostojnega kontrolorja — kvalific. elektro monterja, kontrolorja za steklopihaštvo — laboranta, steklobrusača — tudi za priučitev, merilca za graduirnico, ki bi se priučil, in obratovnega knjigovodjo oz. saldokonista. — »TOS«, Tovarna optičnih in steklopihaških izdelkov, Ljubljana, Metelkova 15. R 404-1

DVA UPOKOJENCA ali delovna invalida sprejmemo za nočna čuvaja. Ponudbe v ogl. odd. pod »Zdravstvena ustanova«. R 403-1

TRGOVSKEGA POMOČNIKA živilske stroke in skladiščnega delavca sprejmejo takoj v službo »Ljubljanske mlekarne«, Ljubljana, Vodovodna c. 94. R 395-1

STROJNI TEHNIK dobi službo v tekstilni tovarni v Ljubljani. — Lahko je tudi začetnik. Naslov v ogl. odd. R 392-1

KLJUČAVNIČAR z mojstrskim izpitom ali delovodsko šolo, dobi službo v tekstilni tovarni v Ljubljani. Pogoj: sposoben voditi mehanično delavnico s 6 ljudmi. — Naslov v ogl. odd. R 391-1

NATAKARICO IN KUHARICO — kvalificirano ali polkvalificirano — sprejmemo v službo za restavracijo v bližini Rogaške Slatine. Takoj. Naslov v ogl. odd. R 390-1

TRGOVSKO PODJETJE potrebuje za svojo poslovalnico trgovsko pomočnico ali pomočnika in blagajničarko. Ponudbe pod »Marljivost« v ogl. odd. R 380-1

ZASLUŽEK

FRANCOŠČINO POUČUJEM — konverzacija. — Naslov v ogl. oddelku. 2168-2

RAČUNOVODKINJA sprejme honorarno zaposlitev v popoldanskem času. Ponudbe pod »Ljubljana« v ogl. odd. 2140-2

PREPISUJEM NA STROJ; sprejmem tudi honorarno zaposlitev. Ponudbe v ogl. odd pod »Vestna«. 2361-2

KROJENE ŽENSKE IN OTROŠKE OBLEKE prevzamem v delo, tudi po meri. Ponudbe v ogl. odd. pod »Lepa izdelava«. 2230-2

DEKLE Z DEŽELE, vajena tudi kuhe, želi primerne zaposlitve. Ponudbe v ogl. odd. pod »18-letna«. 2217-2

UPOKOJENKO za gospodinjstvo dopoldne išče štiričlanska družina. Naslov v ogl. odd. 2283-2

STUDENT STROJNIŠTVA išče dopoldne zaposlitve kot risar. Naslov v ogl. odd. 2269-2

INŠTRUKTORJA za angleščino in matematiko za dijakinjo iščemo. Naslov v ogl. odd. Informacije od 3—5 pop. 2550-2

SPREJMEM NA BREZPLAČNO HRANO in stanovanje absolventa - tko srednje šole za inštrukcije nižje šolca. Naslov v ogl. odd. 2540-2

SKUPINA STROJNIH KONSTRUKTORJEV z dolgoletnimi izkušnjami sprejme v konstruiranje in projektiranje opremo za industrijo, obrt, rekonstrukcije strojnih naprav, avtomatizacijo ter poenostavitev delovnih postopkov. Ponudbe pod »Avtomatizacijo« v ogl. odd. 2539-2

INŠTRUKTORICO MATEMATIKE za 5. razred gimnazije iščem. Ponudbe pod »Matematika« v ogl. odd. 2553-2

UPOKOJENKO za varstvo otroka iščem za 8 ur dnevno. Modic, Trubarjeva 93-I, Ljubljana.

STAREJŠO ŽENSKO ali upokojenko sprejmem za varstvo otroka. Ostalo po dogovoru. Naslov v ogl. odd. 2570-2

MESTO POTNIKA prevzamem ali ga vozim z Mercedesom 170. Ponudbe v ogl. odd. pod »Generalno«. 2458-2

UPOKOJENKO sprejmem k 2-letnem otroku. Hrana in stanovanje. Naslov v ogl. odd. 2455-2

SKRBNO GOSPODINJO išče družina s 3 otroci. Plača 5.000. Oglasite se popoldne. Gartner, Scopolijeva 51, Šiška. 2451-2

DEDKA ALI BABICO iščejo trije otroci za nadzorstvo in sprehode dopoldne. — Obširneje ponudbe pod »Šiška« v ogl. odd. 2450-2

IŠČEMO HIŠNIKA-ico za takoj. Predpogoj zamenjava stanovanja. Ostalo po pogodbi. Predstavite se med 15. in 18. uro. Hišni svet Celovška 95. 2465-2

VAJENCI

VAJENCA — za pleskarsko obrt sprejmem. Kresal Pavel pleskarstvo, ličarstvo, lakiranje v peči itd. Tržaška cesta št. 82, Ljubljana. 2438-3

VAJENKO za pletiljsko obrt sprejmem. Černetova 13, Šiška. 2604-3

PRODAM

PISALNI STROJ PORTABEL — »CONTINENTAL« prodam. Naslov v podružnici SP Koper. 2445-4

POSREDNIK ZA NAKUP RAZNEGA BLAGA V TRSTU:

naylon nogavice, svilene in naylon rute, nove in rabljene harmonike, Vespe in Lambrete. — Pošilja darilne pakete v Jugoslavijo po zelo ugodnih cenah. - Pišite na naslov:

O. SEFIČ - TRIESTE Via Giulia 5. telefon 41275-33927. 285-A

KOZOLEC, tri okna in plajš z napuščem, prodam. Grad Dobrunje 64. 2576-4

KLAVIRSKO HARMONIKO 120 basov, znamke »Cantulig« — zelo dobro, prodam po ugodni ceni. Dimitrijević Saša, Mačkova 4-I. 2615-4

BRZOŠIVALNI STROJ »PHOENIX« — pogrezljiv, predvsem za šivanje perila, prodam. Erjavčeva 6, I nadstropje levo. 2613-4

TELICO, 8 mesecev brejo, prodam. Babnik, Glince 9, pri Šentvidu nad Ljubljano. 2608-4

NAMIZNI STEDILNIK — dobro ohranjen, prodam. Masarykova 58, klet. 2607-4

NOVEJŠA HIŠA z vinogradom, električno napeljavo, 20 minut od želez. postaje Sevnica, naprodaj. Poizvedbe pri prodaji časopisa. R.398-4

21 INJEKCIJ »B 12 VICOTRAT« 1000 gamma« inozemski proizvod, prodam. Cena 10.000 din. Korošec Franjo, Velenje, Kidričevo 47. R 401-4

BAS inštrument na štiri tipke, odlično ohranjen, prodam. Bašelj Franc, Mestni trg 10, Škofja Loka. R 402-4

OSEBNI AVTO »FIAT« 1500, dober, z rezervnimi deli, poceni prodamo. »Elektroinstalacije«, Slovenska Bistrica. B 394-4

PERZIJSKO PREPROGO 3.50 x 2.40, krasno, prodam. Naslov v ogl. odd. 389-4

KORUZO v storžih po 19 do 20 din, v zrnju po 27

V Ločah se snujeta dve skupnosti, ki imata v načrtu regulacijo Zičnice. V Draži vasi pripravljajo melioracijsko skupnost, ki naj bi usposobila za donosne kulture okoli 30 ha površin. Zdaj tam kmetje sami spoznavajo, da jim more dati boljši dohodek le zdrava, dobra obdelovalna zemlja. Med drugim bi lahko zasadili 10 ha hmelja.

Če bodo zadruge znale prav usmeriti pripravljenost zadružnikov za te skupne akcije, uspeh ne bo izostal in bo predvideni načrt, po katerem bi do leta 1961 povečali obdelovalne površine za 300 ha, zelo verjetno presežen.

Hmelj, lan, maline, črni ribez . . .

O obsežnih načrtih zadrug in Poslovne zveze bi lahko napisali mnogo. Vendar ostanimo le pri najznačilnejših:

Sadjarstvo bo še vnaprej zavzemalo prvo mesto v kmetijski proizvodnji. S selekcijo bodo še dokaj številne letne, nekvalitetne sorte jabolk zamenjali za boljše. Povečali bodo tudi število hruškovih dreves za približno 20 odstotkov ter uredili v naslednjih petih letih približno 200 ha plantažnih nasadov. V Vitanju in v pohorskih predelih so že začeli uvajati nasade jagodičevja — malin in črnega ribeza. Teh nasadov predvidevajo okoli 90 hektarjev.

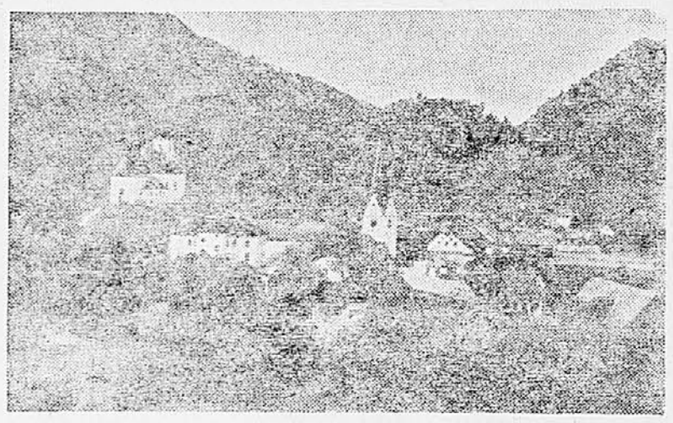

Vitanje

Druga značilnost rajonizacije kmetijstva je zmanjšanje površin pod krompirjem s tem, da bodo dosegli višje hektarske donose. Površine pod žiti bi ostale nezmanjšane, medtem ko bi povečali površine s krmnimi rastlinami.

S pridobitvijo novih površin obdelovalne zemlje bodo kmetovalci v konjiški občini začeli uvajati tudi nekatere nove poljedelske kulture, ki jih doslej niso pridelovali. Predvsem dve važni industrijski bilki: hmelj in lan.

Na Poslovni zvezi v Konjicah so nam povedali, da se pripravljajo na sajenje hmelja v treh skupnostih. Razen tega bodo že letos zasadili 10 ha hmelja pri Kmetijskem gospodarstvu v Konjicah. Zadružniki, člani KZ Konjice nameravajo urediti 8 ha nasadov, v Ločah in Žrečah po 5 ha, tako, da bi v konjiški občini v prvi etapi zasadili s hmeljem 25 ha. Poslovna zveza je izdelala točno določene pogodbe med zadrugo in proizvajalcem, tako da ima vsak zadružnik, ki vstopi v proizvajalno skupnost, jasen račun in točno določene ugodnosti in obveznosti. To je vsekakor eden izmed najvažnejših pogojev za uspeh akcije.

Glede na pridelovanje hmelja bodo tudi zgradili potrebno sušilnico za hmelj v Konjicah.

V pohorskih predelih bodo začeli uvajati opuščeno rastlino — lan. V načrtu za naslednjih 5 let je predvidenih 20 hektarov. Na površinah, ki niso primerne za drugo sadje, pa bodo pohorski kmetje lahko pridelali maline in ribez, zelo donosno jagodičevje. Predvidevajo okoli 3 ha malinovih nasadov v Špitaliču, 4 ha v Žrečah in 1 ha v Vitanju. Večje površine črnega ribeza pa bodo zasadili v Ločah.

V okviru skupnosti proizvajalcev pri kmetijskih zadrugah bodo obnovili okoli 20 ha sadovnjakov. Načrti za obnovo so že izdelani. Vključevali bodo sadjarje v Žičah, Poleni in Vitanju.

Vinogradniki pa po rajonizacijskem načrtu ne bi povečevali nasadov. V Žrečah bi jih kazalo celo spremeniti v sadovnjake. Povsod bodo skušali zasaditi več namiznega grozdja. V delu je tudi vzorni ureditveni načrt za Škalce. Seveda bo potrebna precejšnja obnova že obstoječih vinogradov, saj so vsi stari in nedonosni.

Po vseh vidikih bodo zastavljeni načrti za dvig kmetijske proizvodnje v konjiški občini lahko izvedljivi. S tem bi se dohodek v kmetijstvu povečal leta 1961 za 1 miljardo 20 milijonov din. To povečanje pa bo pomenilo znaten dvig življenjske ravni, kar bo najboljše plačilo za vloženi trud.

„KONUS" - tovarna usnja Slovenske Konjice

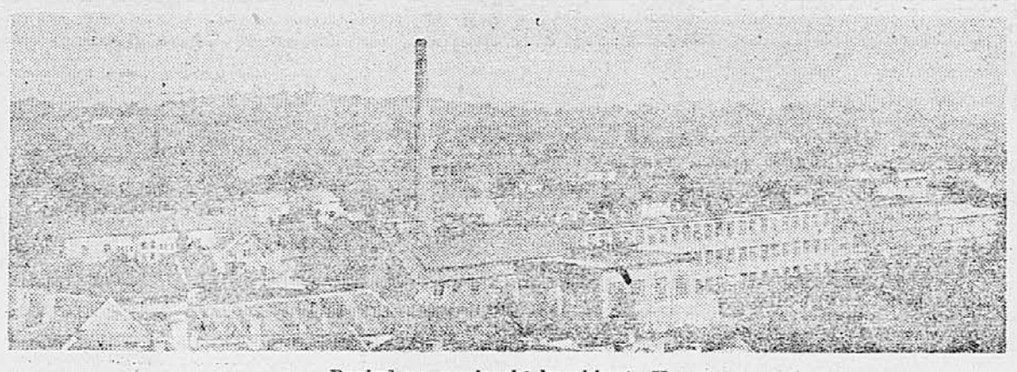

Pogled na usnjarski kombinat »Konus«

Železničarji in usnjarji imajo poleg lesnih delavcev v konjiški občini najstarejšo tradicijo. Izmed podpohorskih fužin je zob časa pustil do današnjega dne železarska obrata v Žrečah in Vitanju.

Že stari Iliri so ylivali orodje in okraske, ko so prebivali na Brinjevi gori v bližini Žreč. Arheologi so ugotovili celo, da je bila na gori kovačnica že v rimski dobi. Še danes naletimo ob zgornjem toku Dravinje na sledove majhnih vodnih kovačij. Najbolj chranjena je Ošlakova kovačija v Skomarju, ki je zdaj že zgodovinska redkost. V Žrečah se je od tedaj do danes razvila moderna kovinska industrija, ki je ponesla sloves žreških kovinarjev daleč preko meja domovine.

Od malega podjetja pred vojno je danes nastalo veliko podjetje, ki proizvaja malone vse vrste mehaničnega orodja: matične ključe, viličaste in očesne, nasadne in za avtomobilska kolesa, mašinske ključe, klešče, vse vrste specialnih in običajnih kladiv, sekire ter rezervne dele za poljedelske pluge. V zadnjih letih se uvaja vse vrste in oblik kovancev, izdelanih v utopih, za domačo industrijo avtomobilov, oskrbuje pa tudi podjetja drugih strok z odkovki.

Med vojno je okupator spoznal vrednost podjetja, zato ga je vključil v nemški vojni stroj. Račune so jim prekrižali borci NOV, ki so pod vodstvom komandanta brigade, pokojnega Borisa Vinterja iz Žreč požgali tovarno. Šele z osvoboditvijo je bila podana možnost za nadaljnji razvoj tovarne, ki so jo delavci in uslužbenci z največjo vnemo obnovili, tako, da se je že nekaj mesecev po osvoboditvi odvijalo normalno delo. Kmalu so poslali širom domovine, kasneje pa tudi širom sveta nove proizvode, ki so dosegli popolno priznanje enakovrednosti proizvodnji inozemske konkurence. Zdaj oskrbuje tovarna v Žrečah z orodjem vso državo.

V samih Žrečah pa je kolektiv je postala že neločljivo povezan pojem z imenom kraja. Znana je kot star kolektiv in soliden proizvajalec, ki stalno širi svoje obrate in dejavnost. Zlasti je znana kot največji proizvajalec umetnega usnja pri nas. Letos nameravajo to vejo svoje dejavnosti razširiti z izgradnjo novega sodobnega obrata. To pomeni med drugim uvedbo tretje delovne izmene in zaposlitev okoli 100 novih delavcev.

Proizvodnja umetnega usnja se je v podjetju uveljavila že leta 1954, ko so ga izdelali 50 ton. Lani so jo povečali na 360 ton, medtem ko predvideva proizvodni načrt za leto 1958 kar 700 ton tega izdelka. Vendar tudi ta količina ne bo krila vseh domačih potreb.

Umetno usnje, ki ga sedaj izdelujejo, je uporabno v glavnem za čevljarsko industrijo, za notranje dele obutve in pomeni velik prihranek v dinarjih in devizah. Sicer pa je uporaba umetnega usnja zelo raznovrstna in zato njegova proizvodnja zagarantirano rentabilna.

Zaradi vedno večjih potreb na tržišču in povečanja izbire je kombinat »KONUS« naredil reprodukcijski elaborat za povečanje proizvodnje umetnega usnja po kontinuirnem postopku. Elaborat so predložili v odobritev Centralni investicijski banki v Beogradu. Z rekonstrukcijo bi se povečal brutto produkt za okrog 1 milijardo 200 milijonov dinarjev, medtem ko bi samo z novim načinom dvakrat večjo proizvodnjo umetnega usnja.

Tudi v usnjarni predvidevajo večja popravila, modernizacijo strojnega parka in tehnološkega postopka. Razvijajo pa tudi konfekcijo umetnega usnja.

»Kostroj« je bil pred leti še samo obrat Tovarne usnja, ki je imel nalogo popravljati in vzdrževati strojni park matičnega podjetja. Že prva leta po osvoboditvi pa je glede na težave pri uvozu in velikih potreb naših usnjarskih tovarn pričel kolektiv tega obrata sam izdelovati nekatere dele in pozneje tudi stroje za nemoteno delo industrije usnja.

Prvi samostojni izdelek — stroj za izravnavanje vratov je dal ta obrat industriji usnja leta 1949. Vzpon sposobnega kolektiva zgovorno kaže povečanje zaposlenih od leta 1945, ko je imel 6 ljudi, do danes, ko dela v samostojnem podjetju 130 zaposlenih. Izdelujejo stroje za vse usnjarne v državi, tudi takšne, ki zahtevajo skrajno preciznost, kot so merilni stroji, pnevmatični stroji za odmezdrenje, hidravlični likalni stroji, medtem ko sodi svetlolikalni stroj že med svetovne prvence te vrste.

Podjetje ima danes svoj konstruktivni biro, samo izdeluje vse načrte za stroje. Sposoben kader pa so vzgojili iz kvalificiranih delavcev, predvsem ključavničarjev, ki imajo koristno prakso v proizvodnji. Večji razmah kolektiva ovirajo le še obratni prostori, ki so postali pretesni. Zato nestrpno čakajo na licitacijo za kredit, ki jim bo omogočil uresničitev investicijskega programa za nov obrat. V novih prostorih bodo dobili vse pogoje, da proizvodnjo naglo povečajo za eno tretjino, tržišče pa je tudi pripravljeno takoj konzumirati njihove nove izdelke. Kolektiv se že sedaj trudi, da bi čimbolj dvignil kvaliteto in osvojil proizvodnjo novih vrst strojev, ki jih danes usnjarska podjetja še uvažajo. Prepričani so, da bodo v novih delovnih prostorih lahko krili celotne potrebe naše usnjarske industrije, razmišljajo pa tudi že o možnosti, da bi pričeli proizvajati še stroje za čevljarsko industrijo.

Opekarna v Ločah

je eden izmed kolektivov, ki ga na občinskem ljudskem odboru postavljajo za vzgled, kadar govore o tem, kaj je mogoče storiti z lastnimi silami, če je dovolj dobre volje za premagovanje težav. Razmeroma maloštevilen — 70-članski kolektiv si že nekaj let prizadeva urediti delo in delovne pogoje v starem opekarskem obratu tako, da bi si olajšal delo in zagotovil večji kos kruha.

Zdaj je podjetje sredi velikih rekonstrukcijskih del. Lani so v ta namen najeli 12 milijonov dinarjev investicijskega kredita in zgradili 2 umetni sušilnici, mehanizirali tretjino del, ki so jih doslej opravljali ročno. V drugi etapi, ki je na vrsti letos, pa bodo dokončali rekonstrukcijo. To jim bo zagotovilo za 100 odstotno večji dohodek in znatno olajšalo delo. Kako so požrtvovalno delali pri teh delih sami delavci, nam povedo številke: leta 1953 je imel vsak član kolektiva nad 200 ur prostovoljnega dela in je žrtvoval za obnovo svojega podjetja najmanj 13 nedelj. Tako je šlo vse do lanskega leta in vseskozi so se odrekli delitvi dobička, da so našli potrebna sredstva za najetje kreditov, ki jim bodo poslej omogočili do konca izvesti začeto rekonstrukcijo. Dobro se zavedajo, da bodo le z modernejšim načinom proizvodnje lahko konkurenčni in jih čas ne bo izdal.

Pogled na Opekarno Loče

Takšen in podoben delovni polet bi naleteli še marsikje pod Pohorjem, kjer si člani delovnih kolektivov krojijo svojo usodo. Tako v mladem Gradbenem podjetju, v znanem Lesno-industrijskem kombinatu in drugod.

Industrijski delavci razširjajo svoja podjetja

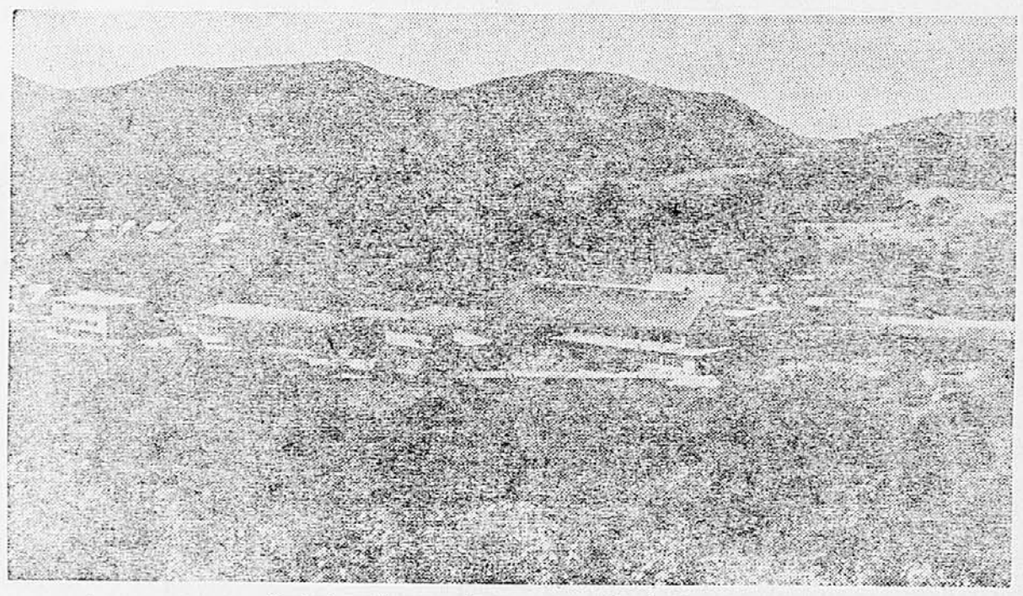

Pogled na tovarno kovanega orodja Žreče

Tovarna kovinskih izdelkov v Vitanju

pa je drug podoben zarodek železarstva v konjiški občini. Po velikosti in obsegu proizvodnje se kajpak ne da primerjati s tovarno v Žrečah. Vendar je za Vitanje pomembna, ker daje kruh domačinom. Slednje je tudi napotilo bivši okrajni ljudski odbor Konjice, da je pomagal preseliti podjetje v poslopje nekdanje tekstilne tovarne v Fužinah. Šele tam so bili dani pogoji, da je iz stare kovačije nastala Tovarna kovinskih izdelkov, ki zaposluje danes okoli 140 delavcev. Izdelujejo zavore za kmečke vozove, vse vrste kovanega orodja za kmetijstvo, rudarstvo in gradbeništvo ter odlitke iz sivega liva vseh vrst in najrazličnejših oblik.

Če bo podjetju uspelo premagati poglavitno težavo, ki zavira njegov večji razvoj — če se bo priključilo na električno omrežje in opustilo dosedanjo pomanjkljivo preskrbo s tokom iz lastne elektrarne, potem bomo kmalu lahko pisali o novih uspehih tega žilavega kolektiva pohorskih kovačev.

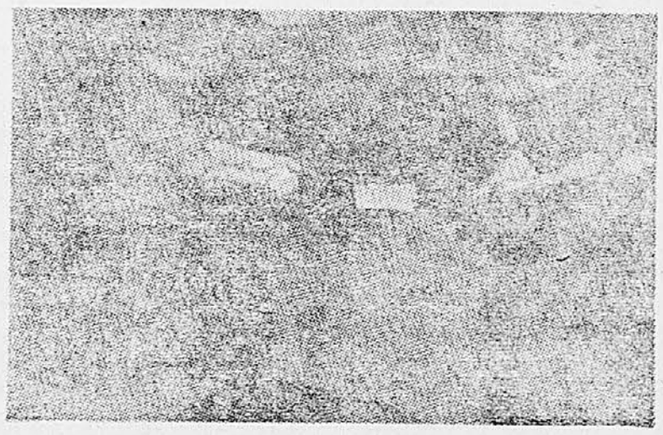

Tudi vitanjski kovači kujejo danes s stroji

Sprejmemo:

SKLADIŠČNIKA s prakso,

veščega materialnega knjigovodstva in nabavljanja materiala, resnega in solidnega. Nastop takoj ali po dogovoru. Plača po tarif. pravilniku.

VEČ MIZARJEV,

veščih politiranja in dela na strojih. Plača po tarifnem pravilniku, ugodna.

TAPO, Ljubljana, Celovška cesta številka 97. 628-R

ZDRAVSTVENI DOM SEŽANA

razpisuje mesta:

ZDRAVNIKA SPLOŠNE PRAKSE
za ambulanto Sežana,

ZDRAVNIKA SPLOŠNE PRAKSE
za ambulanto Dutovlje,

BABICE
za okoliš Sežana.

Nastop službe takoj. — Plača po uredbi, dopolnilna plača po pravilniku o plačah Zdravstvenega doma Sežana.

Ponudbe pošljite upravi Zdravstvenega doma Sežana.

613-R

PUTNIK SLOVENIJA

obvešča

SVETOVNA RAZSTAVA V BRUXELLESU

Največja letošnja prireditev na svetu! Sodeluje 51 držav, med njimi tudi Jugoslavija. SVETOVNA RAZSTAVA V BRUXELLESU največji prikaz znanosti, umetnosti in tehničnega napredka na vseh področjih. SVETOVNA RAZSTAVA V BRUXELLESU od 17. aprila do 15. oktobra 1958

•

Turistično podjetje PUTNIK SLOVENIJA bo organiziralo od APRILA DO OKTOBRA stalne večdnevne izlete s posebnimi vlaki in avtobusi. Za udeležence avtobusnih izletov istočasni ogled Milana, Lausanna in Pariza.

•

Zahtevajte brezobvezno PROGRAME IZLETOV v Bruxelles v najbližji poslovalnici PUTNIKA SLOVENIJA. Če v Vašem kraju ni poslovalnice PUTNIK SLOVENIJA pišite na naslov: PUTNIK SLOVENIJA, Ljubljana, Titova 12, da boste pravočasno prejeli programe izletov v Bruxelles.

Posebej opozarjamo delovne kolektive, sindikalne organizacije in združenja na to veliko mednarodno manifestacijo.

Zasledujte naše stalne objave v SLOV. POROČEVALCU v zvezi z izleti na SVETOVNO RAZSTAVO V BRUXELLESU, ki jih organizira PUTNIK SLOVENIJA.

POTUJTE S PUTNIKOM SLOVENIJA NA SVETOVNO RAZSTAVO V BRUXELLES!

Delo, razvedrilo in izobrazba

In kje se zabavajo in izobražujejo konjiški občani po svojem delu v tovarnah in na polju?

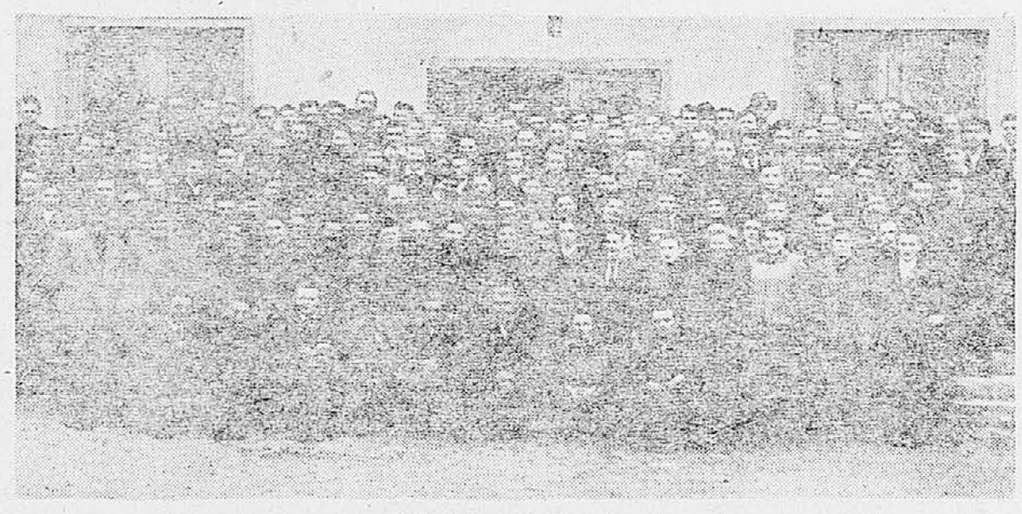

Mladi zadružniki iz Žreč

Na to vprašanje nam je odgovoril predsednik »Svobode« v Konjicah, tovariš Pirnovar. Velik, lep Kulturni dom nudi možnosti za številna udejstvovanja. Lepa knjižnica ima nad 2000 zvezkov, dobila pa je tudi nove prostore v Kulturnem domu. V novi čitalnici, ki jo je opremil občinski ljudski odbor, bodo ljudje še raje segali po knjižnem bogastvu kot doslej.

Glede samega dela konjiške Svobode predsednik ni imel ravno preveč pohvalnih izjav. Res da delujejo godbena sekcija, šahovska sekcija, dramska skupina, pevski zbor, toda vsepovsod je bilo doslej premalo mladine in premalo novih prijemov v delu. Predvsem so premalo mislili na družabnost, na nove oblike dela, ki bi pritegnile v vrste Svobod širši krog ljudi. Že dejstvo, da so dosedanje pomanjkljivosti uvideli in opozorili na nje, je zadostno jamstvo zato, da se bo delo v vseh dejavnostih Svobode lahko razmahnilo.

Tako je dramska skupina že prevzela obveznost, da bo poskrbela vsak mesec za novo predstavo na gledališkem odru. Tega seveda ne bo zmogla z lastnimi uprizoritvami, marveč z organizacijo gostovanj. Celjsko gledališče se je njihovemu povabilu že odzvalo z uprizoritvijo »Drevesa umirajo stoje«. Tudi nov pomlajen mešani pevski zbor se bo pod vodstvom požrtvovalnega Franca Rozmana kmalu predstavil javnosti. Nedvomno je zamisel, da dobi vsaka sekcija ozir. panoga dejavnosti v Svobodi svojo delovno skupino, s predsednikom in tajnikom, zelo koristna, ker bo vzpodbujala člane k večji aktivnosti.

Konjičani pa tudi radi igrajo, šahirajo, poleti plavajo v lepem bazenu, športni stadion pa privablja mladino, tako da so v vrstah Partizana imeli že nekaj lepih športnih dosežkov. Tudi planinci so delavni, saj jih vabi lepa okolica. Z lastno prizadevnostjo so postavili lep razgledni stolp na Rogli. Njim slede mladi taborniki, ki nameravajo letos postaviti svoj dom — paviljon v parku pri gradu. Močno je tudi Avtomoto društvo, ki priredi vsako leto velike tekme z udeležbo tekmovalcev iz drugih republik. Tudi strelske družine ne pozabijo omeniti, kadar govore v Konjicah o športnem udejstvovanju svojih ljudi.

Vse to kaže, da živi pod Pohorjem zdrav rod, ki zna delati, zna pa si tudi poiskati zdravo razvedrilo.

Iščemo dediče umrlega Wagner Venola

rojenega okoli leta 1875 v južni Moravski, starši Jakob Wagner in Terezija roj. Schulreich. Do dediščine so upravičeni bratje in sestre Wagner Jakob, Matija, Franc in Marija, rojeni okoli l. 1860—1880 in njihovi otroci, ki naj se obrnejo s svojimi zahtevki, rojstnimi listi, poročnimi listi in drugimi listinami (n. pr. starimi pismi, slikami itd.) na naslov: dr. Coutot-Brocker, Strasbourg/Els. - 77, Alee Robertsau.

GOSPODINJE!
ZADOVOLJSTVO JE ČISTITI Z

ISOL

ČISTILO ZA KOVINE IN STEKLO

MARIBOR

Nedelja, 9. februarja.

Dežurna lekarna: »Pri gradu«, Partizanska c. 1.

RADIO

6.00—12.10 Prenos sporeda Radia Ljubljana; 12.10—13.00 Mariborski feljton; 13.00—14.00 Prenos sporeda Radia Ljubljana; 14.00—16.00 Želeli ste — poslušajte! — vmes od 15.00—15.15 Prenos sporeda Radia Ljubljana; 16.00—23.00 Prenos sporeda Radia Ljubljana.

I. JUGOSLOVANSKA FOTOKERAMIKA, Sombor, Radisićeva ul. 10, Milan Stanišić in sinovi, izdeluje porcelanske slike za nagrobne spomenike. R 308-11

ODLIČNA GOSPODINJA, inteligentna, želi spoznati boljšega gospoda do 50 let. Pismene ponudbe SP Celje »Ženitev«. 2244-11

INTELIGENTNA VDOVA z lastnim stanovanjem, želi spoznati inteligentnega gospoda do 50 let. Pismene ponudbe SP Celje pod »Lepa pomlad«. 2243-11

MIZAR star 26 let želi poznanstva z dekletom do 30 let zaradi ženitve. Ponudbe v ogl. odd. pod »Srečen zakon«. 2312-11

32-LETNO DEKLE želi spoznati poštenega fanta od 35—40 let. — Ponudbe v oglasni oddelek pod »Harmonija«. 2305-11

28-LETNO SIMPATIČNO DEKLE želi spoznati značajnega inteligentnega tovariša do 35 let. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Dobrosrčen«. 2304-11

42-LETNA vdova, simpatična, samostojna, želi inteligentnega, nevezanega prijatelja od 43—55 let. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Resno«. 2303-11

SIMPATIČNA, DOBROSRČNA inteligentka, vesele narave, prijetne zunanjosti, srednjih let, želi spoznati značajnega inteligenta zaradi ženitve. Ponudbe pod »Srečna pomlad« v oglasni oddelek. 2299-11

ŽENA SREDNJIH LET, prijetne zunanjosti, s 5-letnim otrokom, razočarana v življenju, želi spoznati tovariša za skupno življenje. Ponudbe v podružnici SP Koper pod »Sožitje«. 2348-11

VDOVA Z OBRTJO želi spoznati sebi primernega treznega tovariša 45—55 let z mojstrskim izpitom iste stroke. Ponudbe pod »Lepa bodočnost« v oglasni oddelek. 2341-11

150.000 DIN POSOJILA iščem za 3 mesece. Dam visoke obresti in garancijo, kasneje bi mu odstopil komfortno stanovanje. — Ponudbe pod »Garancija« v ogl. oddelek. 2340-11

DVA FANTA, ki sta v nedeljo dne 26. januarja v zgodnjih popoldanskih urah sedela z mano v Dajdanu in smo nato odšli v Nazorjevo ul. prosim, da se zaradi razjasnitve zglasita danes 9. febr. od 17. do 18. ure v kavarni »Slon«. Če ne, pridem v ponedeljek 10. februarja ob istem času in na istem kraju. 2512-11

DELAVEC STAR 37 LET želi resnega fanta z dekletom v starosti od 20 do 35 let s stanovanjem. Ponudbe v podružnici Slov. poročevalca Novo mesto pod »Mirni dom«. 2500-11

ŽELIM SPOZNATI KMEČKO DEKLE do 28 let, ki ima veselje do kmetije, slika zaželena. Ponudbe pod »Upravičena« v ogl. odd. 2477-11

FINANČNO POMAGAM graditelju hiše, ki bi odstopil lepo komfortno stanovanje. Ponudbe pod »Zahtevaj konkretno« v ogl. odd. 2622-11

SIMPATIČNA INTELIGENTA želim spoznati okoli 35 let. Ponudbe pod »Upanje« v ogl. odd. 2475-11

MLADEN TREZEN FANT želi spoznati dobrosrčno in prikupno dekle, staro do 28 let, po možnosti s stanovanjem. Slika zaželena proti vrnitvi. Ponudbe v ogl. oddelek pod »Iskrenost«. 2470-11

TRIDESETLETNA INTELEKTUALKA želi spoznati resnega, samskega intelektualca. Ponudbe pod »Miren dom« v ogl. odd. 2461-11

DOBRO SITUIRAN OBRTNIK išče 300.000 din posojila za nakup lokala. Garancija z lepo nagrado zagotovljeno. Vrnitev v 18 mesecih. Ponudbe v ogl. odd. pod »Posojilo za lokal«. 2456-11

NUJNO RABIM 70.000 din. Vrnem v 3 do 4 mesecih. Ponudbe pod »10.000 din nagrade« v ogl. odd. 2453-11

POSESTNIK želi mlajšo upokojenko ali posestnico zaradi ženitve. Dopise v ogl. odd. pod »Ljubezen«. R 296-11

MODELE za odlitke Vam izdela točno in solidno Ileršič, Rimska cesta 12. 2546-11

IŠČEM 100.000 POSOJILA. Za obresti dam v maju 1958 vseljivo prazno sobo. Ponudbe pod »Center« v ogl. odd. 2597-11

DAM POSOJILO graditelju hiše, ki mi odstopi stanovanje. Ponudbe pod »Večji znesek« v ogl. odd. 2624-11

ŠOLSTVO

STROKOVNI IZPITI LABORANTOV PROSVETNO-ZNANSTVENE STROKE

V smislu določb čl. 1 do 3 »Navodil za opravljanje strokovnih izpitov uslužbencev v prosvetno-znanstveni stroki, odd. »E« (»Objave SNK«, leto III. štev. 5 z dne 14. avgusta 1952, str. 7-8) ter nadaljnja navodil in dopolnil k navodilom iz l. 1954, pozivamo kandidate, ki izpolnjujejo potrebne pogoje oz. so upravičeni s posebno odločbo, da vključno do 25. februarja 1958 vložijo lastnoročno pisane prošnje z vsemi potrebnimi prilogami za pripustitev k opravljanju strokovnega izpita v spomladanskem terminu 1958. Prošnje je treba poslati v smislu čl. 2 navedenih »Navodil« potom ustanove izpitni Komisiji za strokovne izpite laborantov prosvetnoznanstvene stroke, v roke predsedniku prof. dr. Č. Nučiču, Kemijski oddelek Naravoslovne fakultete Univerze v Ljubljani, Vegova ulici 4. Prošnje naj vsebujejo tudi natančen naslov ustanove in bivališča kandidata. O okraju in času izpitov, ki bodo predvidoma v času med 5. in 20. aprilom 1958, bodo vsi redno prijavljeni kandidati pravočasno obveščeni.

Izpitna komisija S

NA ZAVODU ZA VARJENJE LRS v Ljubljani, za Bežigradom, Trajska ul. 11, (trolejbusna postaja Stadion) bo od 11. febr. do 18. marca 1958, 5-tedenski informativni tečaj za inženirje in tehnike na katerem bodo sodelovali poleg domačih predavateljev tudi inozemski strokovnjaki iz Prage, Pariza in Nemčije. Dne 12. febr. bo tam enodnevni seminar za zaščito in varnost pri delu.

Prijave in informacije: Zavod za varjenje LRS, Ljubljana, Erjavčeva 15, telefon 22-318. S

OBJAVE

OBVESTILO

Upravni odbor »Vodne skupnosti Barje« sklicuje za 16. febr. 1958 za celotni teritorij Ljubljanskega barja po posameznih pododborih zbor Barjanov v smislu 32. člena pravil »Vodne skupnosti Barje« in volitve v barjanske pododbore v smislu 30. člena istih pravil. — Kraj in čas zbora ter volitev sta objavljena z letaki po posameznih pododborih.

Upravni odbor »Vodne skupnosti Barje« O

KRVODAJALCI LJUBLJANČANI — pozor!

Krvodajalska akcija v občini Center je v teku. Prijavite se takoj pri svojih sindikalnih podružnicah ali pri terenskih odborih Rdečega križa. Bolniki čakajo na Vašo kri, ki pomeni mnogim življenje. Storite svojo državljansko in človeško dolžnost! Dvakrat dá, kdor hitro dá! Za morebitna pojasnila se obračajte na občinski odbor Rdečega križa Ljubljana Center (nebotičnik I. nadstropje ali telefon št. 22-174).

RAZGLAS VOLILNIM UPRAVIČENCEM

V smislu navodila o reviziji in prepisovanju splošnih volilnih imenikov (Ur. list. FLRJ št. 51/57) bodo dne 10. II. 1958 prepisani volilni imeniki.

Sporočamo vsem prebivalcem občin: Ljubljana — Bežigrad, Ljubljana — Center, Ljubljana — Moste, Ljubljana — Rudnik, Ljubljana — Šiška in Ljubljana — Vič, da lahko volilni imenik pregledajo in zahtevajo popravek do 20. februarja 1958.

Državljani omenjenih občin lahko volilni imenik pregledajo in zahtevajo morebitni popravek v Kotnikovi ulici štev 6, soba 71/III., ali pa po telefonu št. 30-020.

Urad za volilne imenike občin: Ljubljana — Bežigrad, Ljubljana — Center, Ljubljana — Moste, Ljubljana — Rudnik, Ljubljana — Šiška in Ljubljana — Vič. O

OBVESTILO

Vsem absolventom delovodskih in mojstrskih šol v Ljubljani in okolici sporočamo, da bo skupno posvetovanje vseh absolventov omenjenih šol v četrtek, 13. februarja 1958, ob 16. uri v mali dvorani Industrijsko kovinarske šole Litostroj (trolejbus do Litostroja). Na tem posvetovanju bomo izvolili pripravljalni odbor Združenja absolventov Delovodskih in Mojstrskih šol za okraj Ljubljana in se bomo obenem pogovorili o bodočem delu in perečih vprašanjih, ki nas zadevajo.

Udeležite se tega sestanka v čimvečjem številu, čeprav ne boste dobili osebnega vabila.

Pripravljalni odbor Združenja absolventov Delovodskih in Mojstrskih šol LRS.

RAZPISI

RAZPIS

Upravni odbor Zdravstvenega doma Cerknica razpisuje naslednja delovna mesta:

1. stomatologa,
2. dentista
3. zobnega tehnika.

Pogoji: osnovna plača po uredbi, dopolnilna po dogovoru.

Ponudbe s kratkim življenjepisom pošljite upravnemu odboru Zdravstvenega doma Cerknica do 28. febr. 1958. Družinsko in samsko stanovanje je zagotovljeno. R

RAZPIS

Razpisna komisija pri Kliničnih bolnišnicah v Ljubljani razpisuje delovna mesta za:

Knjigovodjo (kinjo) za materialno knjigovodstvo v lekarni.

Pogoj: dovršena srednja šola z nekaj prakse v materialnem knjigovodstvu.

Knjigovodjo (kinjo) za finančno knjigovodstvo.

Pogoj: dovršena srednja ekonomska šola.

Administrativno moč.

Pogoj: administrativna šola oziroma nepopolna srednja šola z znanjem strojepisja.

Zdravnika specializanta iz rentgenologije za Rentgenološki zavod.

Pogoj: predložiti je treba predpisane dokumente in potrdilo o opravljenem podiplomskem stažu.

Pralnega mojstra.

Pogoj: predpisana strokovna izobrazba, znanje kemije, poznavanje tekstilne stroke in pralnih strojev.

Nastop službe je možen takoj. Plača po uredbi. Prošnje vročite Razpisni komisiji Kliničnih bolnišnic v Ljubljani, Zaloška c. 2. R

ZAHVALE

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so spremili k zadnjemu počitku našega dragega očeta

FRANCA JAMBROVIČA

Družina Jambrovič.

Brežice.

ZAHVALA

Ob bolestni izgubi našega ljubljenega očeta

JOŽETA KOVAČICA
upokojenca - posestnika

prisrčna hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga spremili k večnemu počitku, mu poklonili vence in šopke ter nam izrazili sožalje. Iskrena hvala tudi duhovščini za tolažbo in zadnje spremstvo.

Martinja vas.

Zalujoči

ZAHVALA

Ob bridki izgubi najine nepozabne sestre

MARIJE BOZJA

se iskreno zahvaljujeva vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, vsem, ki ste ustno ali pismeno izrazili svoje sožalje, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za pomoč ter častiti duhovščini.

Posebno zahvalo dolgujeva zdravniku dr. Iv. Logarju za njegovo očetovsko požrtvovalno in vestno zdravljenje najine pokojne sestre.

Iskrena hvala vsem!

Žalujoča brata: Alojz in Franc

ZAHVALA

Topla zahvala vsem, ki so našo ljubo mamo

MARIJO SNOJEVO

spremili na njeni zadnji poti, kakor tudi vsem darovalcem cvetja in vencev. Lepa hvala vsej duhovščini, zastopnikom Gasilskega društva in Društva upokojencev za udeležbo pri pogrebu. Hvala zdravnikoma dr. Kartinu in dr. Sadarju za uspešno in požrtvovalno pomoč v mamini dolgotrajni bolezni.

Družina Snoj iz Zagorja

UMRLI

Nenadoma je prenehalo biti preblago srce mojega ljubljenega moža in zlatega očeta

FRANJA ARZENŠKA

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo 9. febr. ob 16. uri na mestnem pokopališču v Celju.

Žalujoča žena Nežka, hčerki Vida in Majda, zet Rado, vnuk Radek ter ostalo sorodstvo.

Celje, Slov. Konjice, Remscheid, 7. februarja 1958.

Po dolgi in mučni bolezni nas je zapustila naša draga teta

FRANCKA ČAMERNIK
upokojenka tobačne tovarne

Pogreb nepozabne pokojnice bo dne 10. febr. 1958, ob 15. uri izpred pokopališča Vič. Do pogreba leži pokojnica v Frančiškovi mrl. vežici.

Zalujoče družine: Zigon, Marn, Matjan in Pellizzari.

Ljubljana 8. II. 1958.

Upravni odbor Zdravstvenega doma v Brežicah

razpisuje delovna mesta za:

ZDRAVNIKA FTIZIOLOGA,
MEDICINSKO SESTRO in
ZOBOTEHNIKA

Nastop službe 1. marca 1958. Plača po tarifnem pravilniku, ostalo po dogovoru.

Ponudbe z navedbo strokovne izobrazbe in dosedanjega službovanja pošljite do 15. februarja 1958 upravi Zdravstvenega doma v Brežicah. 571-R

Tovarna pohištva »22. JULIJ« Idrija

razpisuje delovna mesta za:

1. **SEKRETARJA PODJETJA,**
2. **TEHNIKA LESNOINDUSTRIJSKE STROKE,**
3. **VODJO ŽAGE.**

Pismene ponudbe z opisom šolske izobrazbe in dosedanjih zaposlitev ter datumom možnega nastopa službe pošljite

Upravi tovarne pohištva »22. julij«, Idrija. 607-R

UPRAVNI ODBOR

GOZDNEGA GOSPODARSTVA LJUBLJANA, Likozarjeva 13

poštni predal 258,

razpisuje vodilno delovno mesto

VODJE SPLOŠNEGA ODSEKA (sekretarja)

Pogoji: pravna ali ekonomska fakulteta ali daljša praksa v upravni službi v gospodarskih organizacijah.

Prednost imajo pravniki s sodnijskim ali odvetniškim izpitom. Plača po TP. Nastop službe takoj ali po dogovoru. — Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega službovanja, predvsem od 1941 dalje, pošljite na naslov podjetja najpozneje do *24. februarja 1958.* 601-R

Razpis

Upravni odbor trgovskega podjetja

»PRESKRBA«

Ljubljana, Resljeva cesta 18

razpisuje delovna mesta:

1. GLAVNEGA POSLOVODJE (-kinje) za novo trgovino z živili z neprekinjenim delov. časom,
2. POMOČNIKA SKLADIŠČNIKA za svoje centralno skladišče,
3. TRGOVSKIH POMOČNIKOV (POMOČNIC) za svoje trgovine z rednim in z neprekinjenim delovnim časom,
4. NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV - TEŽAKOV za svoje poslovalnice.

POGOJI: pod 1. visoka kvalifikacija trgovskega delavca; pod 2. in 3. srednja kvalifikacija trgovskega delavca.

Ponudbe pošljite upravi podjetja, RESLJEVA CESTA 18, do *24. februarja 1958.* 679-R

Turistično in avtobusno podjetje

PUTNIK SLOVENIJA LJUBLJANA

komisija za sklepanje in prenehanje delovnih razmerij

razpisuje naslednja delovna mesta

v direkciji podjetja:

4 **KNJIGOVODJE** — pogoj: dovršena srednja ali njej sorodna srednja strokovna šola in potrebna praksa v knjigovodstvu;

2 **ADMINISTRATIVNI USLUŽBENKI** — pogoj: primerna šolska izobrazba in obvezno znanje strojepisja;

v oddelku za domači turizem:

ADMINISTRATIVNO USLUŽBENKO — pogoj: primerna šolska izobrazba in obvezno znanje strojepisja;

2 **SEZONSKA ŠALTERSKA USLUŽBENCA** — pogoj: srednja šolska izobrazba in obvezno znanje nemškega in event. delno znanje angleškega jezika;

v oddelku za inozemski turizem:

2 **VIŠJA REFERENTA za inozemski turizem** — pogoj: fakultetna izobrazba ali popolna srednješolska izobrazba z najmanj dveletno prakso v zunanjetrgovinskem in turističnem poslovanju. Obvezno znanje dveh glavnih jezikov in izpolnjevanje pogojev za zunanjetrgovinsko registracijo;

v poslovalnici za avtopromet:

2 **AVTOKLEPARJA** — pogoj: ustrezna strokovna izobrazba;

4 **DELAVCE za pranje avtobusov** in

STALNEGA VRATARJA v garaži na Celovški cesti 206.

Interesenti morajo osebno vložiti prošnje v tajništvu direkcije podjetja v Ljubljani, Titova cesta štev. 4. vsak dan od 8. do 12. ure, najkasneje do vključno **15 februarja 1958.** V prošnji morajo biti navedeni osebni podatki in podatki o šolski ali strokovni izobrazbi in dosedanji zaposlitvi.

Interesenti za razpisana delovna mesta v poslovalnici za avtopromet se morajo osebno zglasiti v upravi omenjene poslovalnice v Ljubljani na Celovški cesti štev. 206, vsak dan od 8. do 12. ure.

Za vsa delovna mesta **nastop službe takoj** ali po dogovoru! Plače po tarifnem pravilniku! 686-R

SAP biro LJUBLJANA

Na podlagi člena 143. Zakona o delovnih razmerjih, Uradni list FLRJ, št. 53/57. razpisujemo delovna mesta za:

REFERENTA ZA SOC. ZAVAROVANJE,
2 MATERIALNA KNJIGOVODJA,
VEČ STROJEPISK — po možnosti z znanjem stenografije,
VEČ VISOKO KVALIFICIRANIH ali KVALIFICIRANIH AVTOKLEPARJEV ali GALANTER. KLEPARJEV in
VEČ NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV.

Ponudbe pošljite SAP - TURIST BIROJU LJUBLJANA, Središka ulica štev. 13.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij SAP-Turist biroja.

676-R

KERAMIČNA INDUSTRIJA LIBOJE

razpisuje delovna mesta:

ŠEFA KOMERCIALE –
dovršena ekonomska fakulteta ali ustrezna izobrazba z večletno prakso v industriji in trgovini s steklom ali porcelanom ozir. keramiko.

ŠEFA RAČUNOVODSTVA
— dovršena ekonomska fakulteta ali ustrezna izobrazba z večletno prakso v vodenju industrijskega knjigovodstva.

OBRATNIH TEHNOLOGOV
— inženirjev kemije ali strojnih inženirjev z večlet. prakso v industriji keramike (porcelana).

PERSONALNEGA REFERENTA
— dovršena srednja šola, šola socialnih delavcev ali ustrezna šola.

ŠEFA REMONTNIH DELAVNIC
— strojni tehnik. 616-R

Umrl je v Ljubljani naš brat, stric

IVAN GROS

upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, 10. februarja 1958, ob 15.30 iz Nikolajeve mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči: brat, sestra in nečaki ter ostalo sorodstvo.

Po težki in mučni bolezni je dotrpela hčerka, sestra in teta

VIDA NACHTIGALL

kemik

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, 10. februarja 1958, ob 15. uri iz hiše žalosti, Škrabčeva 1, na šmihelsko pokopališče.

Žalujoči: mama Jožefa, sestre, bratje in ostalo sorodstvo.

Prosimo tihega sožalja.

Novo mesto, 8. februarja 1958.

V ljubljanski bolnišnici je v petek, 7. februarja 1958 umrl po dolgi in zahrbtni bolezni

IVAN GROS

španski borec — odlikovan z ordenom zasluge za narod II. stopnje in z medaljo za hrabrost

Pogreb bo v ponedeljek, 10. februarja 1958 ob pol štirih popoldne na Žalah.

ŠPANSKA SEKCIJA PRI GO ZB LRS

Danes je nenadoma odšel od nas tovariš

JOVO GOLMAJER

Pokopali ga bomo v ponedeljek v Beogradu.

Slava njegovemu spominu!

Upravni odbor podjetja »Oljarna«, Ljubljana

V neizmerni žalosti sporočamo, da nas je zapustil predobri mož, atek, stari atek, stric, zet, tast in svak

ALOJZIJ STEKLASA

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v penedeljek, 10. februarja 1958 ob 16. uri izpred hiše žalosti v Kamniku, Japljeva ul. 4, na pokopališče Žale.

Žalujoči: žena MIHAELA rojena KOLMAN, in otroci: LADI, MIMI, NADA, ANICA, JOŽICA, BOGO z družinami ter ostalo sorodstvo.

Kamnik, Beograd, Izola, Mirna, 8. febr. 1958.

Sporočamo žalostno vest, da je bil dne 8. februarja 1958 nenadoma iztrgan iz naših vrst

JANKO JAKOPEC

zvesti in požrtvovalni član kolektiva SGP »Slovenija-ceste«, 10-letnik podjetja, član delavskega sveta in upravnega odbora

Ohranili ga bomo v trajnem spominu!

Na njegovi zadnji poti ga bomo pospremili iz njegovega doma v Kamniku.

Delavski svet
SGP »Slovenija - ceste«

TOVARNA KLEJA LJUBLJANA
Šmartinska cesta 50

sprejme:

STROJNE KLJUČAVNIČARJE za dela na remontu,
OBRATNE ELEKTRIČARJE za delo v izmenah,
VARILCA za avtogeno varjenje (lahko priučen),
POMOČNIKA SKLADIŠČNIKA pomož. materiala,
VRATARJA — ŠOFERJA-AVTOMEHANIKA za osebni avto,
VEČ POMOŽNIH DELAVCEV za dela na transportu in splošnem urejevanju tovarne.

Interesenti naj se zglasijo v SPLOŠNEM SEKTORJU TOVARNE. 630-R

Trgovsko podjetje

»LESNINA«, Ljubljana

sprejme

saldakontiste s prakso

Plača od 11.200 do 15.000 din.

Ponudbe z opisom dosedanje zaposlitve pošljite »LESNINI«, Ljubljana, Parmova ulica 41, najkasneje *do 15. februarja 1958.* 678-R

CD Cvetan Dimov MEDICINSKA PASTA ZA ZUBE

Žarčenje namesto operacije

V Badgasteinu v Avstriji so imeli sestanek, na katerem so razpravljali o uporabi radioaktivnih žarkov v medicini. Tega zasedanja se je udeležilo veliko število znanstvenikov, med njimi tudi ameriški raziskovalec prof. Lawrence iz Berkleya v Kaliforniji. Imenovani profesor uporablja aparat, ki ga je konstruiral njegov nič manj znani brat, nosilec Nobelove nagrade za fiziko iz leta 1939. Ta cyklotron z napetostjo 1 milijardo voltov oddaja protonske žarke z največjo energijo v določeni razdalji od izhodišča. Na ta način je mogoče vplivati z milimetrsko natančnostjo na globoko ležečo tvorbo, ne da bi pri tem nastala poškodba na koži.

Yul Brynner je ponosen na svojo športno postavo. Predvsem goji razne vodne športe. Na Floridi je bil lani celo prvak med amaterji na vodnih smučeh.

Lawrence uporablja to žarčenje za uničevanje hipofize — žleze v lobanji pod možgani. Ta postopek bolnika sicer ne ozdravi popolnoma, prenehajo pa bolečine in zboljša se njegovo duševno razpoloženje.

O svojih uspehih sta govorila še nevrolog prof. Klair in radiolog prof. Scheer, ki sta vložila majhne koščke radioaktivnega zlata v hipofizo in uničila tvorbo.

Ta izotopski sestanek v Badgasteinu moramo uvrstiti med najbolj uspele prireditve te vrste. Odlikoval se je od drugih podobnih v tem, da so sodelovali v razpravah samo svetovno znani znanstveniki.

Gojili bomo čajevec

Po nasvetu strokovnjaka FAO za subtropske kulture, prof. dr. Daraserija bomo že prihodnjo pomlad sadili nekatere vrste čajevca v Črni gori, Hercegovini in v Istri. Prva poskusna zemljišča bodo merila okoli 500 m². Seme je že v kalilnicah. Po izjavi strokovnjaka sta podnebje in zemlja v teh področjih zelo primerna za gojitev čajevca.

Molekularna privlačnost

Sovjetski tisk je objavil novo odkritje sovjetskih znanstvenikov na področju molekul. Odkrili so silo, ki drži molekule, temeljni element materije. Sovjetski znanstveniki so teoretično in s poskusi dokazali, da je vir molekularne sile medsebojno oddajanje in vsrkavanje elektromagnetskih valov dveh molekul. S posebno »mikrotehtnico« so prvič izmerili molekularne sile, ki delujejo med dvema telesoma in sicer z natančnostjo več milijonink miligrama!

Teoretično je to vprašanje obdelal sovjetski fizik Peter Lebedev ter izdelal teorijo o viru molekularne privlačnosti že leta 1894. Dr. Evgen Lifschitz, Boris Darjagin in Irina Abriosova pa so sedaj to praktično dokazali. Dr. Lifschitz je sestavil tudi formulo za izračunavanje molekularnih sil. Ugotovili so, da je merjenje teh sil neposredno povezano z optičnimi lastnostmi neke snovi. Ko poznajo optične lastnosti, potem lahko z Lifschitzovo formulo izračunajo tudi količino molekularne privlačnosti.

Letalo - ptič

Ali se bo uresničil stari sen o letalu, ki leta kot ptica? V nekem laboratoriju v mestu Baboškin v bližini Moskve pridno delajo poskuse na takem letalu in so že izdelali laboratorijski model. »Komsomolskaja pravda« piše, da so dali temu novemu letalu ime »ornikopter« (grška beseda »orniton« pomeni ptič, »pteron« pa krila). Konstruktorji tega modela proučujejo let ptičev in insektov, da bi izdelali letalo, ki bi »letalo kot ptiči«. Sodelujejo pa tudi biologi, ornitologi, letalski konstruktorji in piloti.

Prvi model tega letala ima motor ene konjske sile in zelo velik akcijski radij. List napoveduje, da bodo prvič pokazali »ornitopter« na športnem področju. Primerjali bodo kvalitete helikopterja s tem novim letalom v počasnem letenju, s klasičnimi letali pa bo tekmoval v akcijskem radiju.

Edinstven poklic

Pri ameriški družbi Firestone, eni največjih producentov avtomobilskih pnevmatik v ZDA, je zaposlena 32-letna June Black, ki se lahko ponaša z edinstvenim poklicem na svetu. Blackova je namreč — kiparka avtomobilskih plaščev! Po načrtih strokovnjakov dela v glino modele površine avtomobilskih plaščev. Glinasti modeli služijo za odlitke v mavec, po katerem napravijo železne kalupe. V te kalupe vlivajo kavčuk.

V drugih tovarnah opravijo to delo stroji, toda June trdi, da njeno delo olajša in izboljša nadaljnji postopek. Verjetno so istega mnenja tudi njeni delodajalci!

Sodišče spremenilo Shawovo oporoko

Pisali smo že o tem, da je Bernard Shaw zapustil okrog 900 milijonov dinarjev premoženja za poenostavljenje angleškega pravopisa. Njegovo oporoko so takoj po objavi napadle razne kulturne ustanove. Veliko ustanov in posameznikov se je potegovalo za to veliko premoženje. Zdaj je pristojno angleško sodišče določilo, da se iz Shawove zapuščine uporabi le 10 milijonov dinarjev za poenostavljenje angleškega pravopisa, vse ostalo premoženje pa je dodelilo Britanskemu muzeju in Kraljevi akademiji za dramsko umetnost. Avtor najboljšega pravopisa bo prejel samo milijon dinarjev nagrade. Shawova poslednja volja torej ne bo izpolnjena.

Preveč obljub

Lorenza Montecchi je bila srečna nevesta. Poroko so določili za soboto ob 17. uri. Na poročni dan je ura kazala že 18, ženina pa ni bilo od nikoder. Vsa vas ga je iskala, toda o njem ni bilo ne duha ne sluha. Razočarana nevesta in svatje so odšli domov v prepričanju, da jo je ženin zadnji trenutek popihal. Šele naslednjega večera so ga slučajno našli z zamašenimi ustmi in zvezanega na senu v nekem oddaljenem kozolcu. Ko si je opomogel, je ženin povedal, da ga je v kozolec zvabila njegova nekdanja prijateljica, ki ga je skupaj s šestimi drugimi dekleti zvezala, ker je bil vsem obljubil — poroko.

Drobiž

MARILYN MONROE zopet pričakuje otroka in je precej slabega zdravja. Zdravniki so ji priporočili mir in počitek. Svoj neprostovoljni dopust si krajša tako, da sama kuha. Njen mož Arthur Miller pravi, da še nikoli ni jedel tako odličnih kotletov in prikuh.

JAYNE MANSFIELD je hotela na svoji turneji po Japonski nastopiti v kimonu. Pri pomerjanju pa so na vsen modelih pokali šivi, ker so mere ameriške zvezdnice preveč nenavadne za japonske krojače. Dovolj dolg in širok kimono so ji morali ukrojiti po meri.

BRIGITTE BARDOT je »suha«... Za njene potrebe ji ne zadoščajo več honorarji, ki jih zasluži pri filmu. Zato je te dni odprla v Parizu restavracijo za gurmane, ki jo sama vodi. Ali bo tudi kot restavraterka tako uspela kot v filmu?

ROBOTI DIRIGIRANI Z RADIJSKIMI VALOVI

Veliko senzacijo je povzročil leta 1898 Tesla, ko je v newyorškem pristanišču demonstriral model ladje, katero je vodil z radiovalovi. Tako je Tesla pravzaprav postavil temelje avtomatičnega upravljanja in vodenja preko radia. Za tiste čase je to bila fantastična ideja, danes pa že imamo robote, ki jih vodijo preko radijskih valov. — Na sliki vidimo take robote v nekem orkestru, ki je pred nedavnim javno nastopil v Anversu v Belgiji. Senzacija robotov - umetnikov je bila podobna oni, ki jo je povzročil Tesla tik pred začetkom našega stoletja.

Fotografije stare nad sto let

Leta 1855 so sovražne čete oblegale Sevastopol na Krimu. V vrstah Francozov, Angležev in Turkov se je takoj v začetku operacij pojavil skrivnosten voz s konjsko vprego, ki ga je upravljal 36-letni Anglež — odvetnik, slikar in fotograf Roger Fenton. Na bojišče ga je poslal neki tiskarnar iz Manchestra, sporazumno z angleško vlado. Vojaki so se radovedno zbirali okrog voza, čigar namena niso poznali. Fenton je rabil za eksponiranje enega posnetka 20 sekund in je sam postavljal oficirje in vojake, kombiniral vojne prizore in jih nato fotografiral. Med številnimi posnetki je izbral 350 najboljših in jih poslal kraljici Viktoriji, ki jih je dala objaviti. Tako se je že nekaj let po odkritju fotografije pojavil prvi vojni poročevalec in fotograf. Fotografije, stare 103 let, so še danes tako jasne, da jih lahko uspešno reproducirajo.

Pod zalivskim tokom nasprotni tok

Britanski in ameriški hidrologi, ki so v preteklem letu proučevali Atlantski ocean na vzhodnem robu zalivskega toka, so ugotovili, da teče v globini približno 2.700 m pod gladino zalivskega toka — drugi tok v nasprotni smeri. Znanstveniki so imeli za raziskovanja na razpolago ladji »Discovery II« in »Atlantic«, ki sta opremljeni kot laboratorija. Izredno važno ugotovitev so objavili v referatu, ki so ga predložili v okviru Mednarodnega geofizičnega leta.

Najdbe iz bronaste dobe

Pri gradnji ceste iz Despotovca v smeri rudnika Resanice so naleteli delavci na številne predmete iz pozne bronaste dobe: sekire, kladiva, svedre, nože in drugo orodje. Vsi predmeti so bili pokriti z debelim slojem patine. Ko so delavci hoteli najdbe očistiti, so jih veliko uničili. Nekoliko bolje ohranjenih predmetov so oddali ćuprijskemu muzeju. Beograjski arheološki inštitut je sedaj pregledal kraj najdbe in ugotovil, da so bila tam nekdaj cvetoča naselja Ilirov in Tračanov, zraven pa obsežna pokopališča žar.

Oven s štirimi rogovi

Te dni je bil semenj v srbskem mestecu Ub. Splošno pozornost je zbudil 70 kg težak oven s štirimi rogovi na močno razviti čelni kosti. Ovna je kupil mesar, glavo pa bodo preparirali za muzej.

PRVI MARSOVEC

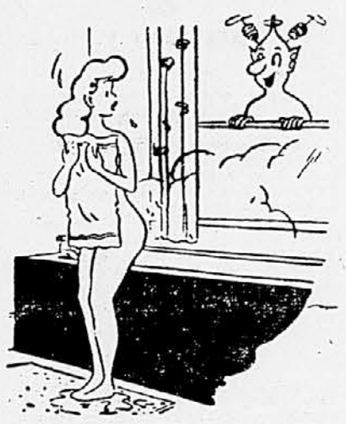

— Pozdravljen, prebivalec zemlje! —

Pošastna zaloga

Dr. Manfred Von Ardenne, nemški učenjak, ki je iznašel elektronski mikroskop, je najprej delal v Nemčiji, sedaj pa v Sovjetski zvezi. Na tekočem je tudi v vseh vojaških tajnostih, zato je lahko nedavno dal vznemirjujočo izjavo. Povedal je, da velesile trenutno razpolagajo s 50 tisoč atomskimi bombami. K temu ni treba kakega drugega komentarja...

Obnovljena ulica in stavbe v Vladivostoku

OGLAS v »SLOVENSKEM POROČEVALCU« GOTOV USPEHI

Od vsepovsod

CAPE CANAVERAL — Ameriške letalske sile so sinoči izstrelile peti balistični izstrelek tipa »Atlas«, ki je težak 100 ton. Doseg tega izstrelka je kakih 5000 milj oziroma 8000 km. Poveljstvo letalskih sil je sporočilo, da je izstrelek eno uro po izstrelitvi eksplodiral v prostoru, ko mu je zmanjkalo goriva. Opazovalci pa so mnenja, da izstrelek, ki velja 2 milijona dolarjev, ni dosegel cilja, ker je po vseh znamenjih sodeč eksplodiral prej, kot bi moral.

MOSKVA — Še ta mesec se bodo v Moskvi nadaljevala pogajanja o vzpostavitvi neposredne letalske linije Moskva—London. Pogajanja bodo potekala med zastopniki britanske letalske družbe BEA in sovjetske družbe Aeroflot.

KÖLN — Kot poroča kölnski radio, se je lani izselilo iz Zahodne Nemčije v Kanado 28.000 oseb. Skupno se je izselilo lani iz Zahodne Nemčije 282.000 oseb, izmed katerih se jih je samo v Veliko Britanijo izselilo 109.000.

LONDON — Velike snežne padavine so v številnih evropskih krajih prekinile promet. V Stuttgartu je bil zaradi snežnih zametov ustavljen mestni promet. Tudi v Parizu in na Dunaju močno sneži, snežna odeja v Alzaciji pa je debela 1 meter. V jugozahodnih delih Nemčije imajo vlaki tudi po nekaj ur zamude, medtem ko so številne telefonske linije prekinjene, ceste pa zametene. Napovedujejo, da bo še snežilo.

PANAMACITY — Včeraj se je severovzhodno od Portorika potopila panamska ladja »San Elefterio«, nosilnosti 5672 ton. Preživele člane posadke je rešila neka ameriška vojna ladja.

LONDON — Parlamentarni sekretar admiralitete Robert Allen je sinoči izjavil, da izgradnja prve britanske podmornice na atomski pogon dobro napreduje. To je izjavil v spodnjem domu, ker so nekateri angleški časopisi pisali, da so načrti za izgradnjo britanske podmornice na atomski pogon opuščeni.

NEW YORK — Šolska oblastva so v New Yorku izključila včeraj 541 učencev, ki so delali po šolah nered. Ukrep je bil potreben, ker sta se v zadnjem času po newyorških ulicah močno razpasla nedisciplina in nasilje. Opazili so tudi več primerov mladinskega kriminala, ki se je izražal v telesnih napadih in celo v razbojniških dejanjih in ubojih. Hkrati so suspendirali 219 učencev. Izključenim učencem ne bodo dovolili vrnitve v šolo, dokler jih redna sodišča ne razglasijo za nedolžne.

MEXICO CITY — Poštni uslužbenci v Mehiki so včeraj začeli stavkati, tako da naslovljenci niso dobili kakih pol milijona pisem in brzojavk. Stavkajoči zahtevajo povečanje plač za 100% in vrnitev 20 sindikalnih voditeljev poštnih uslužbencev v Mexico City. Te so bili premestili iz glavnega mesta v provinco.

WASHINGTON — Letalske sile ZDA so včeraj z uspehom preizkusile nov izstrelek, ki ga med poletom ni mogoče ovirati z radarjem. Izstrelek, ki se imenuje »Mace«, so izstrelili iz središča za konstrukcijo izstrelkov v Alamogordu v New Mexicu. Izstrelek je zadel področje izbranega cilja v državi Utah, 1040 km proč od Alamogorda. Izstrelek »Mace« je dolg 11,6 m, premer ima 137 cm, razpon kril pa 8,6 m.

WASHINGTON — Iz dobro obveščenih krogov se je zvedelo, da ameriško ministrstvo za letalstvo upa, da bo junija tega leta izstrelilo v vsemirje umetni satelit, težak okrog 450 kg. Raketa, ki bo ponesla satelit v vsemirje, bo verjetno sestavljena iz izstrelkov »Tor«, poskusne rakete »X-717« in teledirigiranega izstrelka »Navajo«.

HAVANA — Po poročilih, ki so prišli v Havano, so uporniki v dveh krajih pokrajine Oriente na Kubi zažgali večje zaloge kave. Pred enim mesecem pa je upornško letalo uničilo okrog 60.000 ton sladkornega trsa.

Gospa Alisa se je vdala. Pomislila je, da bi morala oditi iz kuhinje, toda za to se ni mogla odločiti. Primaknila si je pručico, se usedla in se pri tej priči izgubila v svojih raztresenih mislih. Rozalija je medtem brisala krožnike. Obrisane je sedaj že brez hrupa devala na stran. Kljub glasnemu čivkanju vrabcev za oknom se je razločno slišalo, kako je kapljalo iz pipe pri lijaku. Kossecka je iz navade pogledala v ono stran.

»Ljuba Rozalija, jutri bo treba vsekakor poklicati monterja...«

»Jutri? Saj je vendar nedelja.«

»Saj res! Če je tako, potem pa v ponedeljek zjutraj. Nekaj bo vendar treba napraviti s tem lijakom. Rozalija, ali ste spravili večerjo za Alka?«

»Spravila, kajpada! Toda, kakor resnično je Bog v nebesih, če bi bil to moj sin...«

»To le tako pravite, Rozalija,« jo je hitro prekinila gospa Alisa, »zato ker sami nimate otrok.«

Rozalija, s krožnikom v eni, z brisavko v drugi roki, se je z vso svojo veliko postavo obrnila proti gospe Alisi.

»Gotovo, da pravim! Ker kaj pa imaš od otrok? Same skrbi pa nič drugega, saj je škoda govoriti. Lejte, zdajle, postavim, sedite vi doma in ste hudo v skrbeh, kaj neki počenjata obadva. Za gospoda Andreja nič ne rečem, on je odrasel človek, ampak ta...«

»Ljuba Rozalija, Alek tudi ni več otrok, saj ima že sedemnajst let.«

»Pa kaj potem?«

»Ne more ves dan čepeti doma.«

»Mar pravim ‚ves dan'? A zakaj se vlači ponoči? In vi, gospa, ga še branite?«

»Jaz da ga branim?« se je razburila gospa Alisa. »Kje neki ga branim, ljuba Rozalija?«

»Kaj pa drugega? Kakor da ne vidim. Pa večerja, pa ne more čepeti doma, pa druge take prismodarije! Človeku se kar želodec obrača, ko to gleda.«

Rdeča od razburjenja je vzela z mize cel naročaj krožnikov in jih odnesla v kredenco. Čez nekaj časa se je vrnila po vilice in žlice.

»Kaj pa naj storim?« je žalostno vprašala gospa Alisa. »Rozalija, sami recite, ali si morem kaj pomagati? Morala bi se pač popolnoma spremeniti. Da si ne bi ničesar jemala k srcu. Rozalija, kaj mislite, da je to mogoče kar takole, kadar bi kdo hotel? Sama vem, da se imajo najbolje tiste ženske, ki jim ni nič pri srcu. Ne mož, ne otroci, ne dom. Jaz ne morem tako. Tudi če bi hotela, ne bi mogla.«

Rozalija je prikimala.

»Gotovo da ne morete, gospa. To ni tako lahko delati kaj proti srcu.«

»A vidite, Rozalija...«

Pogledala je na budilko, ki je stala na kredenci, in se nemirno zganila.

»Ljuba Rozalija, kaj tale budilka morda ne prehiteva?« Starka je ni dobro slišala.

»Kam spet hitite?«

»Ne jaz, Rozalija! Pravim, da budilka prehiteva.«

»Budilka? Kaj še!«

»To je strašno!« je gospa Alisa lomila roke. »Četrt na devet. Ta Podgórski menda ne bo nikoli odšel...«

Podgórski je stal pri oknu.

»Ne, nimamo lahkega življenja. Nazadnje je vsak izmed nas, partijcev, primoran, da izpolnjuje take dolžnosti, kakršnih ni doslej nikoli prevzemal. Vsega se učimo malodane čisto od začetka. Vodstva, odločanja, upravljanja, novih življenjskih pogojev, vsega. Poglejte, recimo, mene. Pravniška izobrazba, dobrih nekaj let sem bil vojak, in to v posebnih okoliščinah partizanskega bojevanja, a sedaj imam na skrbi ves okraj in dobesedno štiriindvajset ur na dan sto nelahkih zadev, od katerih moram marsikatero rešiti brez odloga. Kaj mislite, da se tako mene kakor več mojih tovarišev ne poloti večkrat dvom o naših silah? Ah, pa še kolikokrat! Pa vendar se spet vzravnamo. Zakaj? Mislim, da zato, ker vsak od nas ve, da ni sam, da za vsakim našim dejanjem, za vsako našo odločitvijo stoji partija. In pravica. To je najvažnejše.«

Kossecki je pazljivo poslušal. Še sam ni opazil, kdaj je v njem izginil občutek prisiljenosti, ki ga je skušal v začetku razgovora s Podgórskim kljub hudemu notranjemu odporu v sebi premagati. Bil je prepričan, da bo óni začel vpraševati po doživljajih v taborišču. Zgodilo se je drugače. In tedaj si je bil takoj na jasnem, da je mora! Podgórski sam v zadnjih letih doživeti marsikaj, da je mogel sedaj molče preskočiti doživetja drugih. Ko si je bil o tem na jasnem, se je takoj začutil varnega in skorajda se je znebil vseh tistih morečih misli, ki so ga vsiljivo nadlegovale v samoti. Prav tako je ugotovil, sicer ne prvikrat, da ni takega temnega in težkega strahu pred samim seboj, ki bi se dal primerjati s strahom pred ljudmi. Celo breme najhujše samote je pogosto zastrupljeno s tem nemirom. Kdo beži pred samim seboj? Bežiš pred ljudmi. Kadar ni treba bežati in kadar se ni treba braniti, tedaj je človek varen. To je vse. Res da ni bil prepričan, da je zmeraj tako mislil, a zdajle je mislil tako.